Romulus Bărbulescu

&

George Anania

CONSTELAȚIA DIN APE

Romulus Bărbulescu
&
George Anania

IN MEMORIAM

CONSTELAŢIA DIN APE

(1962)[1]

[1] Romanul de debut al celor doi autori, serializat în CPSF nr. 174-179

STĂPÂNUL STIHIILOR

PARTEA I

CAPITOLUL I

Căpitanul Pitt

Ameninţător şi tăcut, un nou val gigantic se năpusti c ătre ţărmurile insulei. Racheta submersibilă „Buru” îşi înfipse prora în el, săgetându-i coama largă şi înspumată, apoi câteva clipe căzu în gol. Când întâlni iarăşi masa lichidă, alunecă repede sub ea.

Întunericul nopţii se difuzase în apele convulsionate. Bezna era atât de compactă, încât fulgerele uriaşe ce despicau cerul păreau pictate pe un perete negru. Tunetele gemeau în adâncuri şi piereau imediat.

„Buru” îşi continuă drumul, acum plutind pe valurile dezordonate, acum dispărând. Din înaltul cerului cădea mereu o cenuşă densă şi fină. Vântul se rostogolea în rafale. Suflarea lui se repezea ca un animal perfid asupra apei, pe care o răsucea, o ridica şi

o gonea apoi din urmă în neantul înconjurător.

Spre nord-est, în direcţia arhipelagului, o coloană de foc tâşnea din apele învolburate, înălţându-se până la 3000 de metri deasupra mării. În cele câteva ore de la izbucnire, erupţia vulcanului continuase cu aceeaşi putere. Chiar atunci, o nouă explozie hăui gravă şi înfricoşătoare. Coloana de foc îşi intensifică strălucirea. Limbile roşii, galbene, argintii urcară tot mai sus, în timp ce un nor uriaş de scântei se desfăcea ca o ciupercă în înălţimi. Culorile se contopiră într-un portocaliu palid, şi un inel de văpaie zvâcni de pe suprafaţa mării parcă, se repezi de-a lungul stâlpului de foc şi se răsfiră cu limbi albastre pe cerul negru. În jurul coloanei eruptive se împleti o ghirlandă dantelată de lumini şerpuitoare. Vălul dens şi fierbinte al ploii de cenuşă coborî peste zarea strâmtă, adunând şi mai mult întuneric în jurul navei. Undele exploziei, propagate cu repeziciune prin apă, loviră brutal racheta, pe când fulgerele luptau să răzbată dincolo de cenuşa în cădere.

În turela comenzilor, căpitanul Pitt scrută ecranele rotunde. Pete tot mai mari şi mai întunecate semnalau obstacolele din fata navei. El plescăi zgomotos, îşi roti umerii largi la dreapta şi la stînga şi comandă gutural:

— Coborâm la 150 de metri! Viteza jumătate! Coordonatele, Gill!

Pe ecranul intervizorului apărură coordonatele transmise din cabina ofiţerului secund: l34°15’6” longitudine estică şi 22°34'49” latitudine nordică.

— Mulţumesc! „Sumbawa” a mai răspuns?

— Mesajul de acum treizeci de minute!

— Altceva?

— Atât!

— Deci cam la 14 km sud de noul vulcan?

— Da!

— Afurisită treabă! Cercul vulcanic se închide! Continuaţi apelurile! Au trecut deci treizeci de minute.

— 34!

— Şi nimic altceva?

— Nimic!

Căpitanul Pitt se posomorî. Îşi legănă iar umerii de la dreapta spre stânga şi porunci scurt:

— Coborâm la 600 de metri! Direcţia nord-est şi toat ă viteza! De n-am ajunge prea târziu cu orbecăiala asta la întâmplare! Seismologul e tot în salon?

— Da! Vrea să vă vorbească. M-a întrebat ce-am f ăcut azi, de ce n-am plecat mai devreme.

— Cred că habar n-are! S-a îmbarcat în golful Zondo şi s-a şi închis în cabină! Când a plecat de-acolo?

— De aproximativ un sfert de oră. E nerăbdător...

— Bine, bine, trimite-l aici! Numai de povestit nu-mi ardea acum!

În timp ce buzele aspre îi deveniseră ca două linii paralele, Pitt scoase din buzunar o ţigară subţire, o mu şcă furios, o aprinse şi trase câteva fumuri. În înc ăperea turelei intră seismologul trimis de Centrul de cercetări ştiinţifice. Tânărul, înalt şi slab, purta ochelari.

— Căpitane, sunt gata...

Pitt, nemişcat, îşi fixase privirile pe ecranul radiolocatorului de direcţie, pe care treceau diametral umbrele peştilor. În răstimpuri, luminiţe rotunde se adunau şi se împrăştiau cu repeziciune.

Căpitanul se întoarse încet către seismolog, făcând cu mâna un gest vag, care aducea pe departe cu o invitaţie spre singurul fotoliu din încăpere:

— Iertaţi-mă, sunt nervos! începu el. Am avut o zi înc ărcată. Măcar de-aş şti ceva precis despre „Sumbawa” şi Atan Along! Nu mai dă niciun semn de viată. Dacă ascultau sfaturile mele, nu înţepeneam ca o scrumbie prăjită în rada portului Hobart, aşteptând ordinele Centrului de cercetări. Sau cel puţin nu-l lăsau pe Atan să plece neînsoţit.

— Bine, dar pentru cercetări este ideal! Deşi… Am calculat că zona eruptivă va avea o arie mai restrânsă! îl întrerupse tânărul. De aceea aţi şi rămas atâta timp la Hobart: ca să interveniţi numai în caz de pericol.

Pitt îşi stinse gânditor ţigara în scrumiera metalică.

— Mă tem că-i prea tirziu! şopti el morocănos. Am primit ordinul de plecare abia la ora 17. Iar din Tasmania până aici e o bucată de drum! Nici acum nu înţeleg de ce s-a procedat aşa cu Atan Along când toat ă populaţia a fost evacuată în 24 de ore! Dar aveţi dreptate şi dv: „Sumbawa” poate primi oricind ajutor. După ce v-aţi îmbarcat la Ogala, o navă maritimă a păr ăsit strâmtoarea, cu ultimii evacuaţi de pe insulă. La Centrul de cercetări seismice mai rămăseseră un corp tehnic şi trei academicieni, dar şi ei trebuiau să plece peste două ore cu un avion. Noi eram ultimii oameni aflaţi pe acele locuri înaintea erupţiei. Şi erupţia fusese anunţată pentru ora 21!

Căpitanul Pitt îşi aprinse o nouă ţigară.

— După ce am primit ultimele dispoziţii, inclusiv itinerarul rachetei „Sumbawa”, pilotată de Atan Along, am încărcat la bord robotii-observatori şi materialul ştiinţific din portul golfului Zondo. Trebuia să păstrăm legătura permanentă cu echipa de observaţie aeriană ce patrula deasupra mării. Trebuia, în sfârşit, să iau leg ătura cu Atan, pentru a-i acorda ajutor imediat în caz

de pericol. Până să ducem la bun sfârşit aceste dispozi ţii, coborâse noaptea. În jurul orei 20, nava era gata să plece din portul golfului Zondo. Atan Along ne comunica mereu că vom fi anunţaţi dacă apare vreo primejdie. Acesta era răspunsul său invariabil! Hm! Curajos om! Şi hotărât!

— Alo! Căpitane! Satelitul-observator „TAVI-17” comunică!

— Dă-i drumul!

— „Părăsiţi zona! Pericol ! Erupţia în creştere.”

— Asta s-o creadă ei! Chiar dacă ne prăjim în lavă, pe Along trebuie să-l salvăm!

— Ce comunic?

— Ce? Nimic!... Ba nu! Comunică : „Fără Atan Along nu ne întoarcem la bază. Punct!”

— Înţeles, căpitane!

— Alo, Gill! Am simţit până acum cinci şocuri, ultimul foarte puternic. Ce spun aparatele?

— Rezistăm, căpitane!

— Foarte bine! Păstraţi adâncimea!

Rotindu-şi umerii cu un gest aproape mecanic, Pitt îşi privi interlocutorul.

— Unde am rămas? A, da! Atan Along... Aşteptam înfriguraţi chiar la intrarea în golf. Noaptea era liniştită, iar apele mării păreau acoperite cu un strat de ulei în care tremurau stelele. Şuierând uşor, treceau rachetele echipei de observaţie aeriană. Căutam să-mi alung neliniştea, spunându-mi că erupţia va fi ca şi celelalte cu care Marele Cerc de Foc al Pacificului obi şnuise lumea. Când nu mi-am putut stăpâni încordarea, am vorbit prin radio cu cercetătorii de la punctele de observaţie instalate în preajma noastră. În jurul orei 20,30, câteva fenomene neaşteptate ne

puseră în stare de alarmă. O furtună violentă şi foarte ciudată izbucni fără veste. Vântul părea că vine din toate părţile, fără o direcţie precisă. Curenţii de aer erau neobişnuit de reci şi puterea lor ne-a înspăimântat. Cerul rămăsese senin, dar în păturile superioare ale atmosferei apăru o perdea subţire de foc, când roşie, când portocalie. Închişi în carapacea metalică a navei, eram aruncaţi de colo-colo. Deşi nu se vedeau nori, fulgere orbitoare căzură în jurul nostru. Ofiţerul navigator îmi comunică prezenţa unor furtuni magnetice de o forţă rar întâlnită. Cu toate insistenţele noastre, comunicarea prin radio devenise imposibilă. Legătura cu seismologul Atan Along se întrerupse. Mi-am amintit atunci de gigantica erupţie solară, începută cu o zi înainte şi care era considerată drept cea mai violentă din ultimele secole. Din calculele savanţilor a reieşit că gravitaţia terestră va suferi serioase schimbări în regiunea unde ne aflăm. Am făcut imediat legătură între acest fenomen şi erupţia care urma să înceapă. Nu ştiam dacă trebuie să mă scufund pentru securitatea navei sau să plec în căutarea lui Atan. Echipajul a hotărât să aşteptăm deocamdată cursul evenimentelor. Perdeaua de foc din înalturi devenise roşie ca sângele şi în jurul ei goneau roiuri de „comete” minuscule. Fulgerele deveniră şi mai orbitoare, iar tunetele se împleteau cu vocile multiple ale curenţilor de aer. La ora 21,01 începu o adevărată canonadă de explozii submarine, care dură aproximativ două minute şi se termină cu o bubuitură înfricoşătoare sub apele mării. Undele seismice ne-au lovit racheta, hotărâte parcă s-o distrugă. Şocul a fost atât de puternic, încât m-am văzut obligat să fac un control rapid al întregii nave. Valul care s-a abătut asupra noastră avea peste

150 m înălţime. Ca să nu fim aruncaţi pe uscat, am pornit înainte cu toată viteza. În acele clipe tragice am reuşit să captez un mesaj de pe „Sumbawa”: „Mă aflu la 5500 m adâncime, la 48 de kilometri de «Buru». Fisură pe fundul mării. În două ore, conul noului vulcan va ajunge la suprafaţă. Curenţii mă poartă spre locul erupţiei...” Din cauza perturbaţilor legătura s-a întrerupt. Atan se găseşte în cercul vulcanic a cărui circumferinţă se închide cu repeziciune. Observatorii tereşti şi aerieni mi-au comunicat existenta unei singure zone, încă liniştită, pe unde s-ar putea strecura racheta avariată a seismologului. Dar zona se îngustează tot mai mult şi Atan nu cunoaşte gravitatea situaţiei. După primirea radiogramei ne-am oprit, apoi am pornit la întâmplare în căutarea lui. În spatele nostru, ţărmul începu să se prăbuşească, iar insula...

— Căpitane, vorbeşte „Sumbawa”!

— Dă-mi legătura la cabina 2! ceru Pitt şi dispăru în goană.

„Buru” se apropia cu îndărătnicie de centrul marii zone în erupţie, iar înaintarea ei se făcea din ce în ce mai greu. Absorbit de povestirea căpitanului, tânărul reprezentant al Centrului de cercetări nu-şi dăduse seama încă de pericolul ce-i ameninţa. Nava trecea acum printr-o urgie infernală, în care moartea pândea pretutindeni, gata să se năpustească asupra cutez ătorilor care o înfruntau. Exploziile lanţurilor vulcanice se contopiseră în răbufniri continue, a căror intensitate tulbura aparatele de înregistrare. Ecranele erau străb ătute de fantomele peştilor schilodiţi, purtaţi haotic de curenţii marini. În singurătatea din turela comenzilor, nervii omului neobişnuit cu astfel de senzaţii începuser ă să cedeze fricii... Pitt îşi făcu din nou apariţia. Chipul

său bărbătesc îşi înăsprise liniile până la duritate, iar colţurile gurii i se strânseseră într-un rictus de încordare. Pleoapele roşii de nesomn îi căzuseră pe jumătate, doborâte parcă de oboseala îndelung acumulată.

— Tonga, rămâi mereu pe recepţie! comandă el cu glas răguşit. O microrachetă lansată de Atan Along va emite radiosemnale pe lungimea de undă de cinci metri. Detectează precis punctul unde se află microracheta!

Se rezemă de hubloul din faţă şi-şi concentră atenţia asupra ecranelor, uitând cu totul de prezenţa seismologului. Aşa se scurseră pe nesimţite minutele, f ără un cuvânt, fără o privire, în obsedanta manifestare a stihiilor.

— Căpitane! Ne aflăm la 4 km vest-sud-vest de postul emiţător.

Căpitanul se scutură grăbit.

— Viteza jumătate! Ieşim la suprafaţă. Legătura cu observatoarele de la prora! Mulţumesc ! Ascultă, Allaua! Plasele magnetice babord, tribord! Din cauza cenuşii, instalaţia de iluminat e bună de azvârlit în mare... Determinaţi coordonatele! Oprirea automată! Gamarra şi Baya, la mine! Ieşim pe punte! Gill, costumele speciale, că altfel ne prăjim! Aşa, Gill, viteza două noduri! Cum ajungem sus, jeturile de aer comprimat; curăţiţi permanent cenuşa de pe punte. Pregătiţi echipa „Roboţi III” pentru intervenţie rapidă! Cine ştie ce pietroaie ne mai cad pe cap. Executarea!

...Cei patru bărbaţi deschiseră trapa exterioară a turelei, ieşind în ploaia de cenuşă fierbinte. Pietre mici, fumegânde cădeau în jurul lor. Oamenii coborâră scări ţa îngustă şi se opriră pe puntea străjuită de

balustrade metalice.

— Hei, afurisită căldură! mormăi Pitt, încercând să-şi cureţe vizorul căştii. M-auziţi clar?

— Da, răspunse Baya. A intervenit însă un hârâit monoton.

— Tonga, redă semnalele microrachetei pe lungimea de undă a aparatelor costumului nostru.

În difuzoare răsună piuitul grăbit al unui post de radio, şi cei doi marinari îşi dădură seama, după intensitatea semnalelor, că postul e în apropiere.

— Tonga, ai determinat direcţia?

— Vest-sud-vest, doi kilometri!

— Baya, orientează-te după radiosemnale!

Farul turelei lumină din plin puntea. În faţa navei, razele altor două proiectoare pătrundeau cu greutate prin ploaia de cenuşă. Din când în când, câte o sclipire roşiatică străbătea vălul de întuneric. O explozie lătră înfundat, mistuindu-se în depărtări. Ruliul şi tangajul deveniseră periculoase. Bărbaţii se încleştară de balustradă. Un bolovan incandescent se rostogoli în mare, lăsând în urmă o perdea de fum.

— Căpitane, microracheta e lângă noi!

După fiecare explozie, lovită parcă de un imens pumn nevăzut, nava tresărea scârţâind, scuturându-şi cenuşa.

— Acolo!

Lângă prora rachetei submersibile licărea o lumină neastâmpărată. Ţinându-se de balustradă, cei patru se îndreptară într-acolo. Un turn subţire se înălţa din apă, luminând prin partea lui superioară, transparentă, acoperită pe jumătate de cenuşă.

În aceeaşi clipă, o explozie haotică mătură toată pulberea din aer, iar vasul gemu lovit de şocul seismic.

Lumina orbitoare se răspândi pretutindeni şi căldura deveni insuportabilă. Oamenii, împietriţi, priviră uriaşa coloană de foc şi lavă ce se desfăcea în jerbe largi deasupra capului lor. Nori de gaze colorate şi fum înconjurau ciuperca de deasupra vulcanului în care sclipeau fulgere argintii.

Pitt îşi reveni cel dintâi:

— Repede, suntem în pericol!

„Buru” se scufundă încet, până când puntea ajunse la nivelul apei. Cei patru bărbaţi traseră afară o microrachetă cu înveliş sclipitor. În lumina portocalie a vulcanului, ei citiră: „Sumbawa”-M.R. 4.

Un chepeng rotund se deschise în punte şi două bra ţe metalice traseră microracheta în interior.

Căpitanul Pitt intră încet în încăperea turelei. Cu mişc ări precise îşi scoase casca şi, înainte de a o aşeza pe masa joasă, strigă în microfon:

— Gill! Coborâm în spirală cu toată viteza! Radiolocatoarele în funcţiune! Ochii şi urechile în patru!

Şi, în sfârşit, trase de cordonul scurt, desfăcându-şi la piept costumul special.

CAPITOLUL II

Ultimul spectacol

Astronautul înaintează cu paşi obosiţi pe creasta ascuţită şi neregulată, purtând în braţe pe ultimul supravieţuitor al observatorului. Stâncile roşii par bizare figuri geometrice proiectate pe cer. O lumină galbenă pluteşte la suprafaţa peisajului.

Asteroidul Ovidiu este neospitalier. Furtuni

magnetice îi distrug solul, fărâmiţându-l. Munţii şi dealurile se prefac în pulbere. Relieful sălbatic dispare. Rămân doar şesuri întinse, rubinii.

Lupta cu stihiile nu este uşoară. Patru observatori au pierit. Ultimul, rămas în viaţă, este rănit grav.

Bărbatul trebuie să se grăbească. Până la rachetă mai are câteva sute de metri. În spatele lui, departe, zbucnesc spre înălţimi panglici şerpuitoare. Furtuna se apropie cu repeziciune.

El şovăie tot mai des. Paşii i se împleticesc. Încă pu ţin, şi va ajunge la navă. Cineva dinăuntru soseşte în ajutor.

— Ce s-a întâmplat?

— Rănit la baza craniului...

Cosmonautul respiră greu.

— Antena?

— Am instalat-o. Automatul va transmite observa ţiile.

— Am luat legătura cu...

— Mai târziu! În primul rând – plecarea! Dacă intrăm în zona vibraţiilor...

Celelalte cuvinte nu se mai aud. În jurul rachetei, relieful începe să se prăbuşească. Nori purpurii de praf ţâşnesc spre cerul negru care şi-a schimbat culoarea. Zgomotele multiple sunt dominate de ţiuituri asurzitoare. Apoi totul se confundă cu scrâşnetul însp ăimântător al unei avalanşe pornite parcă să răstoarne universul...

Astronauţii pătrund în rachetă.

Ce tăcere neobişnuită! În cabina luminată puternic nu se strecoară niciun zgomot. Trupul rănitului este a şezat cu grijă într-un fotoliu larg.

— Casca! vorbeşte calm doctorul navei, apropiindu-

se. Am pregătit totul pentru trepanaţie.

— Descurcă-te singur, prietene! Vom porni imediat. Carp! Să conectăm!

Cei doi bărbaţi ies în fugă. Se succed câteva coridoare înguste, elegante, şi iată-i ajunşi în cabina de comandă.

Ecrane, butoane, manete, ochi strălucitori, cu reflexe policrome. Lumina descreşte.

— Start!

Racheta străpunge cerul.

— Carp, legătura cu observatorul cosmic „Moldava Y.R.”!

— Aveţi legătura!

— Aici racheta „Alcor”! Racheta „Alcor”! Supravie ţuitorul de pe asteroidul Ovidiu a fost salvat. Observatorul subteran transmite pe lungimea de undă de opt metri. Continuăm zborul spre Sildora! Continu ăm zborul...

Vocea s-a pierdut departe, parcă în infinit. Printre miliardele de stele ale Galaxiei trece „Alcor”, ca un punct aproape nevăzut, purtând în pântecul ei stropii de viaţă porniţi să cucerească nesfârşirile.

”Zări necuprinse
Aripi întinse,
Aripi să poarte
Visul departe,
Tot mai departe
Viaţă din moarte.”

Sunt mii de voci, milioane? Cântecul aleargă în noaptea cosmică, ajungând din urmă racheta:

”Cutezătorul
Nu-şi pierde dorul,
Ci-l împlineşte.

Chiar de-l loveşte
Noaptea haină,
Piere-n lumină!
Zări necuprinse
Aripi întinse.
Aripi să poarte
Visul departe.
Tot mai departe
Viaţă din moarte!”

Corul se stinge într-un pianissimo cald, ca suflarea mamei care-şi vede întâiul născut.

Ce lumină a inundat spaţiile prin care nava zboară mereu? Cortina formată din raze argintii a despărţit sala de scenă. Pe ecranele laterale apar interpreţii dramei. Ei se înclină respectuoşi în fata publicului, care ovaţionează. Miile de spectatori îl recunosc în rolul principal pe celebrul actor Mircea Vrej.

Apoi din nou întuneric. Sala întreagă e o gigantică rachetă care trece prin Cosmos. Iluzia este atât de perfectă, încât se simte până şi mişcarea accelerată a „navei”. Trec pe lângă ferestre planetele sistemului solar. Din dreapta se apropie Marte, înconjurat de sateliţii-observatori artificiali. Iată-l şi pe Jupiter. Ce p ăcat că norii imenşi formaţi din amoniac condensat îi acoperă suprafaţa!

În timpul acestei „călătorii”, care se prelungeşte cât durata pauzei dinaintea ultimului act, spectatorii servesc răcoritoare de pe benzile rulante. Câţiva dintre ei, apăsând butoanele fotoliilor, sunt coborâţi la etajul inferior, în grădina tropicală, prin ai cărei pereţi transparenţi pot urmări la fel de bine itinerarul raidului fantastic.

Pentru telecinereporterul Su Mima, clădirea teatrului nu mai avea secrete. El se strecura aproape neobservat pe coridoarele luminate feeric, mergând foarte repede. Agitaţia lăuntrică îi zugrăvise pe chip o anumită încordare. În apropierea scenei începu să alerge, lucru de mirare pentru cei câtiva ingineri din teatru întâlniţi pe drum.

„Dacă nici acum nu-l uimesc pe Mircea, înseamnă că nu am dreptul să mai atestez posterităţii uluitoarele fapte ale timpului meu”.

Actorul Mircea Vrej străbătea tocmai scena, îndreptându-se spre cabina de odihnă. Îl zări pe reporter, care-i alerga fericit în întâmpinare. Zâmbi, pl ăcut surprins. Cei doi prieteni se îmbrăţişară tăcuţi, apoi se priviră curioşi.

— Grija pentru posteritate te-a obligat să-ţi uiţi prietenii?

— Lasă răutăţile, Mircea! Ştii foarte bine că am participat la ultima expediţie de pe Pluton!

— Bine, bine, te iert! Dar cu o singură condiţie: să-mi relatezi ultimele noutăţi „vânate”. Aşa m-ai obişnuit doar... Ei, ce taci? Dă-i drumul! Nu mai eşti supranumit „Vânătorul noutăţilor”?

— Aş fi fericit să-ţi pot aduce în fiecare zi câte o veste asemănătoare celei de azi...

— Hai, mă faci curios!

Mircea îi cuprinse umerii şi porniră spre cabină.

— Dragul meu, această noutate va fi pentru tine o adevărată surpriză!

— În sfârşit, o surpriză! glumi actorul, sesizând imediat precauţia reporterului.

— Igor Svetloum a hotărât o nouă dată pentru începerea cercetărilor subacvatice!

Mircea Vrej se schimbă imediat. O cută adâncă îi brăzda fruntea.

— O nouă dată?...

— Cu două luni mai devreme!

Actorul făcu o mişcare bruscă şi dispăru pe coridor. Su Mima rămase perplex: „Iar am făcut o gafă”. În momentul următor alerga după grăbitul său prieten.

Mircea ajunse încruntat în faţa unui panou albastru, care la atingerea butonului se făcu nevăzut. Trecu din doi paşi pe terasa cufundată în întuneric şi-şi îndesă pumnii în buzunarele costumului argintiu.

Dinspre pădurea ce-nconjura teatrul venea un foşnet monoton. Departe, lumina farului din golf se aprindea şi se stingea în răstimpuri egale. Actorul, cu privirile pierdute în noapte, rămase nemişcat. „Două luni mai devreme! Programul experienţelor mele este nul. Nu mai am timp! Două încercări dacă mai făceam, la 7500 şi 9000 în adâncime... Poate chiar şi una singură ar fi fost de ajuns... Două luni mai devreme!”

Cu cât se gândea mai mult, Mircea Vrej devenea şi mai trist.

„Cele şase profesiuni obligatorii le-am practicat cu succes. Deci, prima condiţie pentru participarea mea la expediţie era asigurată. Studiul «Constelaţia I şi ipoteze asupra dispariţiei ei» îmi asigura oarecum absolvirea examenului teoretic. Ipotezele dezbătute sunt cam îndrăzneţe, e drept! Raţionamentele ştiinţifice sunt însă solid construite. Dacă hotărârea lui Igor Svetloum...”

Su Mima ar fi continuat poate să-l privească în tăcere dacă nu şi-ar fi amintit de spectacol. În aceste condiţii va mai putea Mircea să păstreze atmosfera psihică a personajului?

— Mi-ai vorbit un an întreg despre visurile, despre proiectele tale... Eram sigur că vei face parte din echipajul expediţiei lui Igor Svetloum! Ţi-ai schimbat hotărârea?... Iartă-mă atunci că ţi-am amintit de „Constelaţia II”... Nu-ţi voi mai vorbi despre ea niciodată. Vreau să spun că... Nu-nţeleg! Ce s-a întâmplat? Nu poţi să-mi răspunzi? Bine! Nu insist!

Mircea rămase surd şi mut. Telecinereporterul tăcu şi el. Nu putea să priceapă starea prietenului său şi n-avea de unde şti că Vrej repeta în minte pentru a zecea oară:

„Experienţele... Şi cât am crezut că voi învinge! Există vreo soluţie? Nu ! Cu experienţele neterminate nu are rost să sper. Igor Svetloum nu va accepta în mod sigur o soluţie de compromis. Dar ce absurdă poate fi câteodată întâmplarea!”

Bărbia îi căzu pe gulerul metalic al costumului de astronaut.

— Mircea, pauza s-a terminat. Trebuie să te schimbi.

Neprimind nici acum răspuns, Su Mima intră în panică.

— Mircea... Mircea..., dragul meu, nu se poate să nu-mi spui ce-i cu tine!

Îl întrerupse televizofonul, care făcea apeluri desperate undeva, în apropiere:

— Mircea Vrej este invitat pe scenă! începe ultimul act.

A auzit ceva interpretul? Sigur nu se ştie. Mircea Vrej îşi ridică greoi capul:

— Nu mai pot continua spectacolul!

Inspiră adânc aerul răcoros al nopţii. În vocea lui se resimţea o oboseală de neînvins. Su Mima îşi cunoştea prietenul. Fără să mai spună nimic, el făcu stânga

împrejur, repezindu-se pe coridor. Dădu buzna în cabina lui Vrej, îşi dădu seama că totuşi acolo nu-i nimeni, se năpusti mai departe, traversă scena în goan ă, sub privirile înspăimântate ale spectatorilor, şi se opri în cabinetul directorului.

— După reacţii pare o depresiune psihică! strigă reporterul fără să mai închidă uşa. Poate nu-i decât obosit! Ne trebuie cu viteză cosmică un psihiatru!

Bietul director, tânăr şi lipsit de experienţă, nu în ţelese nimic.

— Repetaţi, vă rog!

— Mircea Vrej nu mai poate juca! Continuaţi cu spectatorii călătoria cosmică! Să fie chemat numaidecât Ilvan, psihiatrul!

— Cum, nu mai poate juca de loc? Suspendăm?

— Nu suspendaţi! Prelungiţi pauza! Duceţi spectatorii până în marginea Galaxiei dacă va fi nevoie. E necesar!

Directorul dădu toate dispoziţiile. Su Mima se aruncase într-un fotoliu, aşteptând sosirea medicului. Şi deodată pricepu!

— Aa! Am găsit!

Sări în sus, ajunse la uşă şi declară, spre stupefacţia directorului:

— Spectacolul va continua!

Directorul se încredinţă că psihiatrul va avea doi pacienţi. Şi-i păru rău. Se luă pe urmele reporterului, ajungând pe terasă tocmai la timp ca să poată auzi cuvintele acestuia:

— Trebuie să fie ultimul tău spectacol. Începând de mâine părăseşti scena. Peste două zile vom fi în Oraşul Caselor Conice. Igor Svetloum, „Stăpânul stihiilor”, trebuie să te primească şi să te ajute să-ţi termini

experienţele. Vei participa la expediţie!

Pe măsură ce asculta, actorului îi dispărea încordarea. Chipul i se relaxase, iar ochii, ochii lui mari şi căprui îi sclipeau iar, încrezători şi blânzi.

— Ai înţeles?

Vrej aprobă, înclinându-şi capul.

— Acum odihneşte-te câteva minute. Te părăsesc! Trebuie să mă documentez pentru un articol ştiinţific despre „Constelaţia din ape”. De altfel, voi solicita şi o întrevedere oceanologului Igor Svetloum pe această temă. Deci, ne-am înţeles! Ne vedem poimâine, la ora opt precis, în Piaţa Ţiolkovski din Oraşul Caselor Conice! La revedere şi succes pentru acest ultim spectacol!

— La revedere, Su! îţi mulţumesc!

„Vânătorul de noutăţi” dispăru pe coridor, făcându-i încă un gest cu mâna.

Directorul teatrului alergă în întâmpinarea psihiatrului şi-l rugă să nu se supere:

— Nu ştiu ce s-a întâmplat şi nici ce se întâmplă! Ştiu numai că va fi ultimul spectacol!

Psihiatrul se oferi imediat să-i facă un control.

Capitolul III

Oraşul Caselor Conice

Racheta întârziaţilor ajunse din urmă, chiar deasupra Mării Caspice, nava de pasageri „Planetar 5” şi se opri lin pe terasa magnetică. Mircea Vrej coborî grăbit. Ofiţerul de serviciu îi ieşi în întâmpinare.

— Cum vă simţiţi? Doriţi un control psihofizic? Lipsa antrenamentului vă poate aduce uşoare indispoziţii şi o oboseală supărătoare.

În alte împrejurări, Mircea ar fi zâmbit, gândindu-sc cât de nepotrivită era întrebarea pentru un om obişnuit cu zborurile cosmice. Răspunse obosit:

— Nu, mulţumesc! Nu-i nevoie!

Apoi porni în urma ofiţerului. Un ascensor rapid îi duse către etajele superioare. În faţa uşii, pe coridorul luminat feeric îi aştepta o fată.

— Dana Dinn, şefa salonului F 3, vă stă la dispoziţie! spuse ofiţerul. Odihnă plăcută!

Mircea se îndreptă spre tânăra graţioasă, salutând-o, în timp ce cabina ascensorului pierise pe traseu.

— După cât se pare, remarcă Dana, civilizaţia n-a uitat să ofere chiar şi întârziaţilor prilejul de a sosi la timp!

— Dacă nu era racheta, ar fi trebuit să plec tocmai mâine, şi...

Vrej făcu un gest nedefinit. N-avea rost să mai explice importanţa acestei călătorii.

Pătrunseră într-un salon oval, mobilat cu fotolii confortabile. Pretutindeni se revărsa o lumină albastră, discretă. Salonul era pustiu.

— În ultimele luni, cazul dv. este unic. Se datoreşte unor motive serioase?

— Da, foarte serioase! răspunse scurt pasagerul, a şezându-se în fotoliul cel mai apropiat. Am avut o zi cu emoţii!

Oboseala punea tot mai mult stăpânire pe el. Îşi trecu mâna prin părul negru, uşor ondulat, căzut în şuviţe subţiri pe fruntea înaltă. Şefa salonului deveni imediat foarte practică:

— Destinaţia, vă rog!

— Oraşul Caselor Conice...

— Cabina trei! Până faceţi baie, automatul vă va

servi meniul la alegere. Sosirea, ora 5,30. Valiza a fost depusă.

— Mulţumesc, mulţumesc...

În tăcere, fata răsuci comutatorul. Lumina se făcu tot mai închisă, aidoma cerului de noapte la tropice. Mircea Vrej adormise în fotoliul galben.

Împinsă violent, uşa se deschise cu repeziciune. Un b ărbat uscăţiv se repezi înăuntru.

— Dana Dinn! Ce bine-mi pare că te văd!

— Bună seara, Su! Nu ţi-ai uitat vechii prieteni!

— Se poate, Dana? Îţi aduc o noutate senzaţională! Te ştiu o admiratoare consecventă a talentatului actor Mircea Vrej (fata făcu un gest pe care Su Mima nu-l luă în seamă). Ei bine, află că a părăsit scena!

— A părăsit...

— Exact! Ieri a interpretat pentru ultima oară rolul principal din drama cosmică „Aldebaran”!

— De ce?

— Ăsta e un secret care nu-mi aparţine, căci Mircea nu mi-a dat încă dezlegarea să-l anunţ.

— Atunci cere-i-o! El se află aici!

Su Mima scoase un strigăt puternic, atât de puternic, încât Vrej, care dormise foarte liniştit, sări drept în picioare. Dând cu ochii de prietenul său, îşi reveni imediat din buimăceala somnului prea scurt. Pe chipul telecinereporterului trăia o bucurie desăvârşită.

Îşi strânseră viguros mâinile.

— Ai merita să te-arunc pe Pământ! spuse Mircea calm.

— ... ?

— M-ai trezit din visul viselor mele. M-ai obligat să p ărăsesc abisoscaful „Constelaţia II”! Ah ! Şi mă găseam cu Igor Svetloum într-o fosă necunoscută a

Pacificului!...

— Ce altceva ne mai puteţi spune despre expediţie? spuse Su Mima pe un ton profesional.

— Dacă doriţi un interviu, amânaţi-l pentru altă dată! Voi reveni cu amănunte abia după ce mă voi trezi a doua oară!

Râseră amândoi cu poftă.

— Nu puteai să mă anunţi că vii cu „Planetar 5”? îi reproşă telecinereporterul.

— Tot ne-am fi întâlnit în Oraşul Caselor Conice! Şi-aşa am întârziat din cauza fotoproiectelor uitate acasă. Plecasem fără ele, de parcă aş fi dorit să-i dovedesc lui Igor Svetloum că pot prinde o cometă de coadă!

Su Mima nu răspunse. Îl privea cu multă atenţie, încercând să ghicească ce i se mai întâmplase după ultimul spectacol. Dar nu observă decât că bunul său prieten era foarte obosit. Mircea îi ghici gândurile:

— N-am mai dormit de la ultima noastră întâlnire. Trebuia să fac puţină ordine într-un capitol al lucrării ştiinţifice. Mi-a venit o idee şi m-am apucat s-o verific prin calcule.

— Aşadar, este adevărat că nu mai sunteţi actor? întrebă Dana Dinn, sfioasă şi curioasă în acelaşi timp.

— Da! Am părăsit scena, dorind să mă dedic din nou ştiinţei. Vreau să particip la abisoexpediţia „Constelaţia II”, condusă de Igor Svetloum.

— Expediţia care va cerceta necunoscutele zone vulcanice de pe fundul Oceanului Pacific!? Iubiţi foarte mult marea, nu-i aşa?

Mircea Vrej zâmbi, cu o expresie care-l făcu pe Su Mima, bun cunoscător al oamenilor, să-şi şi declanşeze micromagnetofonul de buzunar.

— M-am născut acum 40 de ani pe malul Mării

Negre. Poate de aceea am păstrat toată viaţa în mine ceva din nemărginirea albastră a apelor, din zbuciumul undelor învolburate ce mângâie plajele aurii. Am practicat şase profesiuni, dar mă întorc mereu acolo unde mă cheamă apa şi cerul.

Calmul cu care vorbea, vocea gravă, o anumită muzicalitate în rostirea cuvintelor îl făceau pe Vrej povestitor neîntrecut.

Su Mima se felicită pentru intuiţia lui fără greş: „Mâine voi uimi întreaga lume cu aceste destăinuiri”.

— De altfel, eşti un constructor şi un mecanic foarte bun! remarcă el. Aş îndrăzni să spun că şi în aceste domenii ai fost celebru, ca şi în teatru.

— Celebru? Nu! Sunt numai bine pregătit.

— Iar acum?

— Acum! ? Vieţii şi oamenilor nu le-am dăruit totul... Priveşte marea liniştită, strălucitoare, pierzându-se dincolo de orizont. Oglinda de nichel este doar aparent ă. Marea se află în veşnică mişcare. Vântul îi încreţeşte faţa şi-i înalţă coamele valurilor prelungi. Zbuciumul ei îl poţi asemăna cu zbuciumul sufletului omenesc, mereu schimbător. În noi se nasc idealuri pe care le concretizăm în fapte. Dureri, bucurii, trudă şi dragoste, val după val gonesc – pânze întinse pe apele vieţii. Opreşte-te la malul mării – şi înţelege! Ea a născut viaţa... Ea sparge stâncile încremenite de milioane de ani... înţelegând-o, n-o vei uita niciodată şi totdeauna vei reveni s-o priveşti, să-i asculţi şoapta sau glasul tun ător în furtună...

— E minunat! şopti Dana.

Mircea Vrej tresări, iar umbra de visare din glasul Lui se stinse.

— Pentru această mare, căreia omul trebuie să-i

supună frumuseţea şi tainele, vreau să particip la expediţia condusă de Igor Svetloum!

La ultimele cuvinte, mâna tânărului căzu neputincioasă pe lângă corp şi Vrej adormi din nou.

De data aceasta telecinereporterul îl lăsă să doarmă până la destinaţie.

*

— Ne întâlnim acasă la Igor Svetloum!

Atât spuse Su Mima şi dispăru. Mircea nu apucă să-i r ăspundă. „Mă rog, are motive! Trei interviuri înaintea vizitei la oceanolog!... Numai să-şi termine până atunci treburile...”

Mircea traversă navodromul. Nu prea ştia ce să facă; era devreme. Chemă un elicopter şi ceru, deschizând portiera:

— Amfiteatrul „Ţiolkovski”, vă rog!

Aparatul decolă. Zorile luminau tot mai intens răs ăritul. Pe trei plafoane de zbor se întretăiau elicobuze, elicomobile şi elicoptere de toate tipurile. Sub ei, se desfăşura în toată splendoarea lui Oraşul Caselor Conice. Deşi îl vizitase de nenumărate ori, Mircea Vrej nu-şi putu reţine o exclamaţie de încântare.

Grădini impresionante despărţeau oraşul în şase cartiere de forma unor sectoare de cerc. Pe dealurile periferice fuseseră instalate navodromul, Serviciul po ştal aerian şi Cosmoportul central al Pământului.

Toate ştiinţele lumii erau reprezentate aici. În fiecare săptămână, 100000 de savanţi porneau şi se întorceau din expediţii...

Tânărul îşi întrerupse gândurile. Stoluri de păsări colorate zburau în jurul lor. Privirile-i coborâră pe străzi şi dacă n-ar fi ştiut că locuitorii circulă prin arterele subterane şi aeriene ar fi rămas surprins: străzile erau

aproape pustii. Numai în apropierea blocurilor conice, zvelte şi înalte domnea o animaţie matinală.

Clădirile roşii ca mărgeanul susţineau platforme largi, necesare circulaţiei aeriene. Noaptea, aceste platforme luminau oraşul.

Atras de frumuseţea înconjurătoare, Mircea Vrej nici nu-şi dădu seama că au aterizat. Glasul pilotului îl aduse la realitate:

— Am ajuns! Aici este amfiteatrul!

El mulţumi şi coborî sprinten. În faţa lui se afla un edificiu masiv, cu linii arhitectonice ultramoderne, ad ăpostind sala consiliilor ştiinţifice. Deasupra cupolei transparente se înălţa, în mărime naturală, macheta navei cosmice „Vostok-1”, alături de care fusese a şezat bustul lui Iuri Gagarin, primul cosmonaut al P ământului.

Igor Svetloum locuia în apropiere, pe una dintre str ăzile ce porneau radial din piaţa centrală. Mircea porni într-acolo.

Dimineaţa de primăvară răspândea o răcoare plăcut ă. Parfumurile florilor se făceau simţite la fiecare pas. Zburau papagali gălăgioşi, strident coloraţi. În flori se ascundeau colibrii, iar de undeva răsunau trilurile unor păsări nevăzute.

Un pui de pasăre coborî pe umărul lui Vrej. El îl luă u şor şi îi dădu drumul în ramurile cocotierului alăturat.

Pe alei, răcoarea era mai pronunţată. Umbrele florilor uriaşe se odihneau pe nisip. Un aparat minuscul îşi dirija fasciculele invizibile spre două şiruri de crini alba ştri, abia sădiţi. Mircea trecu pe lângă un grup de irişi ce depăşeau un metru, bujori ca nişte cupe gigantice, roşii şi albe, lotuşi, magnolii, trandafiri şi orhidee cu aromă îmbătătoare. Recunoscu în apropiere un

exemplar al minunatei „Cor Veneris”, adusă de primii cercetători ai planetei Venus. O spirală neagră, uriaşă purta în vârful ei un fel de inimă înclinată, roşie ca sângele, care urmărea astrul zilei la fel ca floarea-soarelui. Frunzele ei verzi şi rare se încolăciseră pe tulpină ca nişte panglici.

Mircea traversă bulevardul, trecu printr-o piaţă octogonală şi pătrunse în grădina oceanologului.

Toate florile din grădină erau albastre. Prin coloritul petalelor, ele aminteau când de apele liniştite ale mării, când de valul înalt, gonind sub cer plumburiu, când de ultramarinul nopţilor cu lună. Plante căţărătoare se avântau spre cer, plutind parcă în aer.

Din loc în loc, tânărul întâlni fântâni arteziene şi gheizere, printre care fuseseră presărate acvarii de diferite dimensiuni. În razele soarelui abia răsărit, solzii peştilor fulgerau policrom. Cu cât se apropia de locuinţa savantului, acvariile deveneau tot mai mari, adevărate bazine cu pereţi străvezii, adăpostind cele mai variate exemplare de faună marină.

Vrej recunoscu un pui de balenă albastră[1], cam de 10 m lungime, apoi o sepie[2] uriaşă, ce se odihnea cu tentaculele roşii desfăcute; aşa cum stătea pe stânca artificială părea conservată.

În imediata apropiere a bazinelor, un lac îşi răsfăţa oglinda în lumină. Recifi coralieri îi străpungeau suprafaţa în numeroase locuri. În mijlocul lui se afla un atol de pe care palmierii îşi legănau frunzele zdrenţuite. Iar pe malul celălalt, un vulcan miniatural era în plină erupţie!

Mircea Vrej alergă curios într-acolo. Conul vulcanului

---

[1] Balenoptera musculus (n.a.)

[2] Arhiteutis dux (n.a.)

nu depăşea 15 m înălţime. Din craterul mic ţâşnea lav ă. Izbucnind în răstimpuri scurte, aburi coloraţi pluteau în aer ca fumul dintr-o lulea şi apoi dispăreau. Prin mai multe orificii abil ascunse, lava era absorbită de pompe puternice, astfel încât nicio picătură nu ajungea până jos.

Din pompe, ea se strângea în focarul central, unde se reîncălzea. O ploaie de pietricele verzi se răsfira ca o jerba în aer. Un sistem de ventilaţie împiedica împră ştierea gazelor.

— O „jucărie” creată de „Stăpânul stihiilor”!

Mircea Vrej se întoarse. Lângă el se afla telecinereporterul.

— Într-adevăr, grădina este impresionantă! Dar tu? Gata cu treburile?

— Nici pe departe! Am venit să te anunţ că Igor Svetloum ne-a scăpat!

— Ce vrei să spui?

— În primul rând, că am fost informat foarte bine. Secundo, că un eveniment neaşteptat l-a gonit de aici pe marele oceanolog până la „Pacific VII” – celebra sta ţie de observare a „Constelaţiei din ape”. Terţio, că am aflat toate acestea de la robotul casnic.

— Îţi mulţumesc! rosti Mircea preocupat de noua lui încurcătură. Va trebui deci să plec!...

— Întocmai! Va trebui să plecăm!

— Să plecăm? Să plec!

— Nu, să plecăm! accentuă Su Mima. Pe „Pacific VII”, în două ceasuri voi fi ca la mine acasă. Am mirosit eu o partidă de vânătoare subacvatică!... Ei, să lăsăm gluma! Ştii că trebuie să scriu un articol cât mai documentat despre „Constelaţia din ape”! Prin tine, sper că Igor Svetloum va fi mai puţin zgârcit cu

informaţiile. Decolarea la 10.48 Până atunci, hai să mâncăm ceva!...

CAPITOLUL IV

Seismologul Atan Along

Laboratorul uriaş, impresionant chiar şi pentru iniţiaţi, era scăldat într-o lumină orbitoare. Schimbându-şi greutatea corpului de pe un picior pe celălalt, Mircea Vrej căută să se orienteze în mulţimea aparatelor din jur. Un microtron, spectrografe de masă, supermicroscoape ionice, gravimetre, un radiolocator portativ, sonde abisale şi alte aparate necunoscute lui...

În mijlocul încăperii, pe trepiedul cromat, un fragment de cristal licărea cu reflexe albastre. Acolo, în jurul cristalului, se plimba cu mâinile la spate Igor Svetloum. La prima vedere, „Stăpânul stihiilor” părea un „bătrân” obişnuit, nu prea înalt de statură, cu umerii uşor lăsaţi, dar puternici. Sprâncenele, ca două streşini cenuşii, foarte mobile, se ridicau ori se împreunau la rădăcina nasului ascuţit şi drept, în semn de concentrare. De-a lungul obrajilor slabi, riduri fine coborau sub maxilarul inferior, spre bărbia voluntară.

Chelia ce-i acoperea în întregime capul lărgea aproape nefiresc fruntea lui boltită şi netedă.

Marele savant se opri brusc şi-şi fixă vizitatorul. Mircea descoperi atunci instinctiv în această privire toată forţa tăinuită a lui Svetloum. Ochii imenşi, atât de negri încât irisul se confunda cu pupila, absorbeau avid senzaţiile din afară şi nu lăsau să se vadă nimic

din reacţiile lăuntrice.

„Şi când te gândeşti că are 90 de ani!” îşi spuse Vrej. „Ceva mai mult decât jumătatea vieţii unui om!”

Îi întrerupse gândurile vocea savantului:

— Te cunosc! Sunt un admirator consecvent al crea ţiilor dumitale artistice. Eşti în documentare pentru rolul vreunui Neptun modern?

— Nu! Am venit în legătură cu abisoexpediţia!...

— Ia loc, te rog, şi... fără trac!

Vrej se aşeză nesigur, cu impresia că inima nu-i va mai bate niciodată liniştit.

— Mi-am încheiat profesiunea de actor, acum trei zile...

— A şasea profesiune!?

— Da!

— Şi ce hotărâri ai pentru viitor?

— Vă prezint studiul „Constelaţia I şi ipoteze asupra dispariţiei ei”!

— Oceanologie?

— Pilotaj şi tehnomecanică N.S. [1]

Igor Svetloum răsfoi studiul şi se opri la unul dintre capitole.

— Pilotaj şi tehnomecanică? întreabă el, părând că se gândeşte la altceva.

— Aceasta a fost prima mea profesiune!

— Atunci ai salvat de la pieire grupul subglaciarelor [2] antarctice...

— Ştiaţi?

— M-a interesat biografia dumitale... Faci parte dintre cei propuşi pentru noua expediţie.

Închise mapa şi-şi trecu mâna peste chelie, fără a-şi

---

[1] N. S. - navigaţia subacvatică (n.a.).

[2] Nave submarine polare (n.a.).

lua privirile de la tânărul care nici nu clipi.

— Deci ai trecut strălucit şase profesiuni!... Spune-mi, te rog, pentru ce vrei să participi la expediţie?

Întrebarea îl descumpăni pentru câteva clipe pe Mircea Vrej.

— Am dorit să fac parte încă din echipajul „Constela ţiei I”, condusă de marele oceanolog Sinii Teci. Dar nu practicasem decât trei profesiuni, şi erau obligatorii şase. Am urmărit toate comunicările dv. ulterioare. În lucrarea pe care v-am înmânat-o – lucrare ce reprezint ă proba teoretică necesară admiterii mele la expediţie – am încercat să rezolv problemele legate de pilotajul şi tehnomecanica noului abisoscaf în condiţiile „Constelaţiei din ape”.

— Şi ce te mai îndeamnă să mergi cu noi?

— Am dus o viaţă obişnuită, dar simt că pot dărui omenirii mult mai mult în împrejurări hotărâtoare, deosebite.

— Mda!

Bătrânul îşi reluă plimbarea.

— Aşadar, crezi că eroismul se naşte acolo unde omul trebuie să aleagă într-o clipă între viaţă şi moarte?

— Nu! Există şi un eroism despre care poţi spune: toată viaţa a fost o continuă faptă de eroism. Adică eroismul tăcut şi modest al muncii de fiecare zi. Aceste idei au aparţinut primului cosmonaut al Pământului, Iuri Gagarin. Ele reflectau tăria şi eroismul poporului sovietic.

Svetloum zâmbi fără să-şi părăsească încordarea.

— De Atan Along ai auzit?

— Da!

— Materialul cules de el în timpul giganticei erupţii

din anul 2196 a fost extrem de preţios pentru ştiinţă. Aveam 31 de ani când am văzut cinedocumentarul realizat de Atan Along şi comentat de el însuşi. Trecuseră exact cinci luni de la cataclism.

— Ştiam de acest film, dar nu l-am văzut.

— Îţi voi oferi eu prilejul! Trebuie să mai ştii că filmul are câteva întreruperi; aceste secvenţe neimpresionate le-am păstrat din respect pentru Atan Along.

Svetloum se apropie de un pupitru de comandă şi ap ăsă câteva butoane. Ferestrele se întunecară, iar pe marele ecran stereoscopic din capătul opus al laboratorului apărură primele imagini; apoi răsună glasul lui Atan Alog:

„Vasul oceanografic «Titan» se îndreaptă cu viteză spre strâmtoarea Katbu, unde mă aşteaptă batiscaful-rachetă «Sumbawa», gata de drum. Mâine, la ora 16, plec în cercetare.

La stânga noastră, munţii insulei Tim se reliefează întunecaţi spre cer. Farul automat de pe capul Lorad pare o stea de carmin veneţian. În apropierea lui, trei luminiţe verzi indică Insula Neagră. Insula Tim este cufundată în întuneric. Locuitorii ei au fost evacuaţi.

Conul acesta înalt, care fumegă leneş, este Wolla, vulcan cunoscut mai ales prin explozia din 2003. Cenu şa azvârlită atunci în atmosferă a înconjurat Pământul de trei ori. Au fost înregistrate mişcări seismice pe toat ă planeta, iar valuri uriaşe au măturat coastele celor două Americi, după ce traversaseră Oceanul Pacific cu peste 400 de mile pe oră!”

Filmul se întrerupse.

„Da – gândi Vrej –, exploziile submarine provoacă inimaginabile catastrofe! Aşa s-a întâmplat în 1737 cu ţărmurile Kamciatkăi; la 1755, lângă Lisabona, valurile au pătruns până la 15 km în interiorul uscatului; 12000 de locuitori ai Agadârului au pierit în 14 secunde în februarie 1960, iar în acelaşi an au avut loc impresionantele mişcări seismice din Chile; la 19 martie 2134 insula Hinon a dispărut sub ape...”

„Privesc coloana de fum a vulcanului – reîncepu comentatornl – şi mă întreb dacă erupţia ce se va declanşa după 19 ore nu-l va trezi şi pe bătrânul Wolla.

În stânga trebuie să fie oraşul Firbet, altădată o mare de lumini. În dreapta, o singură sclipire indică portul Lomt. Spre est, câteva centre luminoase îmi amintesc de Irbetung...

Gânduri tot mai apăsătoare mă obsedează. După toate calculele, mâine, la aceeaşi oră, tot ce există în jurul meu va fi schimbat.

Trebuie să mă retrag în cabină. Sunt obosit.

*

Părăsesc încet rachetoportul Ogala. Cer senin. Soarele scânteiază deasupra noastră. Portul, despuiat de automate şi macarale, fără forfota navelor, este dezolant.

Braţe mişcate deasupra capetelor îmi doresc «drum bun». Le răspund cu rachete de semnalizare. Apoi conectez automatul de direcţie şi comand scufundarea.

Am părăsit şi ultima zonă până unde străbate lumina soarelui. Apa devine tot mai închisă la culoare, tot mai albastră.

Curând, noaptea adâncurilor mă va înconjura.

*

Vârfuri ascuţite de dealuri, defilee prăpăstioase, câte un perete drept, ce vorbesc despre o prăbuşire vulcanică, şi peste toate un mâl fin, roşu. Acesta este fundul strâmtorii Dulp, mereu în schimbare datorită for ţelor interne ale scoarţei.

Înaintez de-a lungul unei pante. Pe lăţimea maximă este o îngrămădire haotică de bolovani, rostogoliţi parc ă dintr-un zid uriaş de odinioară. Negrul şi cafeniul plutesc ca un văl sumbru peste năruirile vulcanice. Stâncile au rămas şi vor rămâne goale, spălate continuu de apele curenţilor reci de pe fund.

*

Creasta se termină brusc. Peretele prăpăstios, tăiat în rocă dură, coboară la peste 1000 de metri. Racheta cade pe lângă povârnişul negru.

Mă concentrez asupra ecranelor înconjurătoare. Automatele îmi transmit clipă de clipă valorile înregistrate. Astfel controlez temperatura apei, compoziţia sărurilor ei, indicii gravimetrici, electromagnetici şi spectrografici. Aceste date ştiin ţifice se imprimă pe discurile-clasoare, al căror studiu va fi edificator pentru oamenii de ştiinţă.

Au trecut două ore de când am plecat din golful Ogala. Pornesc spre nord, de-a lungul acestui defileu îngust ca un şanţ, săpat de cataclismele anterioare. Nu peste mult timp, căpitanul Pitt, acest erou al mărilor t ăcut şi morocănos, îmi va anunţa sosirea navei sale gata să intervină în caz de pericol.

*

Am ajuns la 3300 m adâncime. Cu cât înaintez spre nord, scoarţa terestră se subţiază. Presiunile şi temperaturile subcrustale maxime se găsesc la 24°15'

latitudine nordică. Gravitaţia Pământului creşte continuu în această regiune, ceea ce arată că magma, bogată în elemente feromagneziene, se apropie vertiginos de suprafaţă.

*

Primul mesaj al căpitanului Pitt! I-am transmis să aştepte în rada golfului Zondo. Îl voi chema dacă va fi nevoie.

M-am oprit. Fundul submarin pare o vale întinsă, întreruptă ici-colo de înălţimi abrupte. Singuratic, întunecat, conul vulcanului stins Djang străjuieşte împrejurimile. Aici va avea loc erupţia.

Proiectoarele rachetei luminează ca ziua, ajutându-mă să găsesc mai multe aglomerări de dinţi de rechini.

Dincolo de această subţire crustă suboceanică, procesele fizico-chimice ale zonelor profunde din sima [1] au transformat materia incandescentă într-o forţă oarbă, manifestată prin presiuni şi temperaturi uriaşe. Din calculele efectuate de aparate reiese că această forţă a ridicat scoarţa cu 149 cm. Ciudată şi înfricoşătoare manifestare naturală!

În mod obişnuit, mişcările pe verticală ale uscatului sub influenţa atracţiei lunare nu depăşesc 30 cm.

Ieri au avut loc un şir de erupţii cromosferice a căror intensitate depăşeşte maximele înregistrărilor noastre de până acum. Între aceste fenomene există o strânsă legătură. Perturbaţiile magnetice produse de erupţii au grăbit ridicarea magmei. La acestea se adaugă mareele datorate Lunii în al doilea pătrar.

*

[1] Sima — înveliş al pămîntului în care predomină siliciul şi magneziul (n.a.).

Ce fisură a întâlnit magma[2] în drumul ei spre suprafaţă? Cum s-a strecurat neştiută sub fundul mării, acumulându-se ca într-o pungă gigantică, încercând mereu să răzbată afară?

Neştiute rămân încă tainele proceselor din zonele profunde ale simei. Noi le determinăm efectul. Cauzele sunt deocamdată necunoscute.

*

Ora 20! Am recepţionat un nou mesaj al «Sumbawei». Nu ştiu dacă răspunsul meu a fost primit. Perturbaţiile electromagnetice îngreunează comunicările.

*

M-am depărtat cu 10 km de centrul periculos. Sting toate luminile rachetei. Aici, lângă mine, se află conul vulcanului Djang. Înălţimea lui este de 1200 m, dar craterul nu măsoară decât 500 m în diametru. Dacă va intra în erupţie, el va forma la suprafaţă o nouă insulă!”.

Filmul se întrerupe iar.

„Aşa s-au născut – gândi Vrej – insulele Haway, Samoa, Tonga, Azorele, Sf. Paul, Tristâo da Cunha, Ascension... Vulcanul Mauna-Loa, s-a ridicat în Pacific de la 6000 în adâncime, continuând să crească până la 5360 în deasupra apelor. Apariţia grupului de insule Santorin se datoreşte unei explozii extraordinare, ce a fragmentat un crater submarin uriaş cu 2400 de ani

[2] Magma (gr. „magma" — pastă, aluat) o topitură care se formează în interiorul Pămîntului, indiferent din ce cauză. Ajunsă la suprafaţă, se numeşte lavă. Din punct de vedere fizico-chimic, magma poate fi considerată un amestec de silicaţi şi de substanţe gazoase (n.a.)

înaintea erei noastre...”

Stereoecranul îşi recapătă strălucirea.

„Văd uneori scânteind grupuri de organisme în mi şcare. Câte un peşte trece încet, bâjbâind parcă prin întuneric. Viaţa palpită mai departe, neştiutoare. Iar din adâncuri se apropie moartea. Ce impresionantă este această veşnică mişcare a materiei!

*

Ora 21!

Fundul mării se bombează tot mai mult!...

Un jet uriaş de gaze şi flăcări a tăiat apele, avântându-se spre suprafaţă. Explozia urmează aproape imediat. Lavă, cenuşă, nisip... Şocul m-a aruncat cu o violenţă neînchipuită în sus, apoi în jos... Îmi trebuie mult timp până să-mi revin. Tabloul de comandă e înconjurat de o zonă de puncte roşii. Avarie! Motoarele de zbor ale rachetei s-au defectat...

*

Pietre uriaşe cad în apropiere. Le văd cum se rostogolesc lent în apele tulburi; în urma lor, apa bolboroseşte şi se agită.

Posibilităţile mele de salvare au fost reduse. Lansez prin automatul de legătură un mesaj către Pitt. Îl va primi?

Trebuie să cercetez vulcanul! Dacă plec, pot străbate prin apă zona eruptivă! Dar eu consider că sunt mai folositor omenirii dacă rămân în continuare aici decât s ă mă retrag cu materialul ştiinţific incomplet!”

— Nu-i adevărat! exclamă Mircea Vrej într-o pornire spontană. Trebuia să se întoarcă!

Svetloum rămase tăcut.

*

„Altă explozie! Şocul a fost extraordinar. Undeva s-a produs o nouă fisură. Temperatura apei creşte cu repeziciune. Au apărut curenţi electrici turbionari, împotriva cărora lupt cu greu.

*

În spatele meu, foarte aproape, s-a produs o nouă erupţie, încă o ex...

Explozia mi-a dat racheta peste cap. Depresiunea creată mă apropie de noul vulcan. Motoarele de direc ţie nu se pot opune...

*

A mai rămas un singur motor în funcţiune. Plutesc la voia întâmplării, dus de colo-colo de curenţi. Am mai transmis un apel către căpitanul Pitt.

Din cauza cenuşii şi a gazelor toxice în soluţie, imaginile au devenit foarte confuze. Nu pot recepţiona nicio ştire de la suprafaţă...

*

Mă gândesc ce se întâmplă sus!... De câte ori în noaptea aceasta apele mării vor părăsi ţărmurile, supte parcă de o putere nevăzută? De câte ori valurile uriaşe, formate de exploziile erupţiilor, vor reveni gr ăbite, sfărâmând toate obstacolele, pătrunzând adânc în interiorul uscatului?

Am reuşit să iau legătură cu cei de pe «Sumbawa»! I-am arătat căpitanului situaţia în care mă aflu. Mi-a r ăspuns cu următorul mesaj: «Sunteţi înconjurat de un cerc de vulcani în erupţie. La nord-est a mai rămas o zonă relativ liniştită, prin care v-aţi putea strecura. Gr ăbiţi-vă! Cercul se închide complet peste circa 48 de minute.»

I-am mulţumit curajosului căpitan. Nu mai am timp s ă ajung la această singură portiţă de scăpare. Voi

trimite pe acolo materialul ştiinţific cu o baliză-far electronică.

*

Mai sunt 20 de minute până când voi lansa baliza. Automatele de cercetare îşi continuă lucrul. În jurul meu s-a înălţat o pădure fantastică de coloane incandescente. Voi rămâne aici...

Îmi pare rău că s-a întâmplat aşa!”

Ecranul se stinse pentru a treia oară şi numai după zgomotul abia perceptibil al aparatelor Mircea îşi dădu seama că cinejurnalul nu s-a terminat.

Tăcerea se prelungi timp de câteva minute, iar întunericul din laborator i se păru greoi şi dens.

În acest întuneric, glasui seismologului răsună deodată, la fel de liniştit şi muzical:

„Îmi amintesc fără voie de noaptea călătoriei mele pe «Titan». Zveltă şi graţioasă, prora vasului plutea parcă deasupra apelor calme. De n-ar fi existat urma l ăsată de propulsoare, m-aş fi crezut un călător astral. Liniştea cea mai desăvârşită căzuse în jur.

Încercam să păstrez cât mai multe imagini din acest drum spre golful Ogala. Dar n-am reţinut decât stelele, picurate în apă ca nişte licurici rătăciţi.

Cu o zi în urmă primisem dispoziţii să plec imediat la Mombassa, unde soţia mea, biolog la o staţiune de acolo, trebuia să nască...

Aceeaşi noapte ecuatorială, caldă şi limpede mă înso ţise şi atunci.

Care bărbat şi-a păstrat calmul ştiind că soţia sa na şte sau a născut?

...Tenara născuse un băiat, pe care l-am numit Ben.

Viaţa ei a trecut toată într-însul...

Ben nu mai are mamă...

Apele oceanului se spărgeau în mii de vălurele, şi fiecare val se spărgea în mii de picături. Iar picăturile duceau stele furate de pe cer. Am văzut stropi de lumină căzând ca lacrimile pe oglinda mării...

Pe puntea vasului, doi tineri indonezieni mângâiau pe strunele chitarei un vis ştiut doar de ei. Melodia plutea în urma noastră ca o adiere abia simţită:

A-i-ata! A-i-ata!
Cântă Karimata,
Cântă!
Apele oceanelor strâng în braţele lor
stâncile de mărgean.
Aşa mi-ai strâns tu apele zilelor,
aproape de tine,
aproape de fericirea ce mi-o dăruiai.
Visul a avut aripi să zboare –
pescăruş alb...
Vânătorul întâmplării
a frânt aripile pescăruşului alb ce zbura.
Tu nu mai ştii:
A căzut în apele-albastre.
Inima, fărâmă roşie de mărgean,
o strâng în braţe apele zilelor...
A-i-ata! A-i-ata!
Cântă Karimata,
Cântă!

În perimetrul negru al ecranului apăru un bărbat înalt, cu umerii largi. Pe chipul lui plutea o expresie nedefinită de gingăşie şi blândeţe, dar ochii albaştri

priveau, departe, imagini cărora nimeni nu le-ar fi putut ghici conturul.

— Seismologul Atan Along! şopti Svetloum.

„Aş dori ca fiul meu să ştie: cred până în ultima clipă că generaţia lui Ben va cuceri pentru viaţă energiile uriaşe ale vulcanilor!”

Un declic uşor, şi ferestrele deveniră din nou transparente. În colţul pleoapelor lui Vrej stăruiau f ărâme de lacrimi.

Bătrânul savant se ridică, reluându-şi plimbarea.

— După cum ai văzut, Atan Along a ales între viaţă şi moarte – moartea. El însă şi-a sacrificat viaţa din abnegaţie pentru ştiinţă. Este un erou! Dar nu uita: ca să ajungă la actul său de eroism, alţi oameni, mulţi alţii au muncit modeşti şi tăcuţi pentru a-i încredinţa acea rachetă batiscaf cu care a făcut cercetările. Fapta lui s-a născut din eroismul modest al colectivităţii. Aşa cere epoca noastră comunistă şi aşa este firesc să fie.

Se opri faţa vizitatorului şi continuă:

— După câte ştiu despre dumneata, cred că studiul pe care mi l-ai dat ne va ajuta realmente. Vrei să adaugi ceva? Poftim, te ascult!

— Am sperat că voi face parte din echipajul „Constelaţiei II”. Dar aş putea rămâne să ajut colectivul celei de-a treia expediţii.

Bătrânul îl privi lung. În ochii lui nu se putea zări nimic din gândurile care-l frământau. Cu un gest nea şteptat apucă mâna tânărului, pe care o strânse viguros. Aluzia făcută de Vrej în legătură cu participarea lui la apropiata expediţie rămăsese totuşi f ără răspuns.

De parcă ar fi ghicit gândurile tânărului vizitator, Igor Svetloum spuse:

— Cât despre dumneata...

Dintr-un difuzor răsună o voce de femeie:

— Aparatele la 28 gata pentru experienţă!

Capitolul V

„Stăpânul stihiilor”

Igor Svetloum se îndreptă spre microscopul ale cărui mecanisme erau ascunse de două turnuri înalte, ad ăpostind ecranul eliptic:

— Apropie-te!

Mircea păşi către dânsul şi imediat se făcu întuneric.

Pe ecran apăru o sferă cu diametrul de circa 1 m, plină cu apă tulbure, din cauza unei pulberi fine, aflate în suspensie. Aici se mişcau câteva puncte întunecate.

— Măriţi presiunea apei la 1200 de atmosfere! vorbi oceanologul unor interlocutori nevăzuţi. Temperatura, plus 60°! Salinitatea 35 la mie. Dublaţi procentajul carbonatului feros în soluţie!

La acţionarea câtorva butoane, imaginea sferei se m ări treptat. Punctele căpătară acum forma unor spirale mici, cu aspect filamentos. Tânărului i se păru că le recunoaşte.

„Microorganisme – gândi el. Bacterii! După aspect seamănă cu Spirophillum ferugineum, dar sunt de cel puţin 50 de ori mai mari, aproximativ 0,05 mm...”

— Simulaţi erupţia! îl întrerupse Svetloum.

De pe fundul sferei ţâşni o coloană subţire de lavă purpurie, aducând cu ea cenuşă şi gaze. Bacteriile deveniră brusc nişte puncte de foc din ce în ce mai str

ălucitoare.

— Excitare moleculară produsă de lava incandescent ă, exclamă Vrej fără să vrea. Microorganismele acestea sunt pigmentate cu o granulaţie roşiatică centrală... Ba nu, bicentrală! Granulaţia protoplasmatică e concentrată în două puncte... dacă nu cumva e vorba de bacterii bicelulare!... Ştiinta n-a cunoscut încă asemenea exemplare.

Igor Svetloum nu răspunse.

O perdea întunecată căzu peste ecran. Se vedeau acum clar fasciculele luminoase pornind de la fiecare individ şi întretăindu-se continuu.

— Energie luminoasă! Cred că sunt emanate de filamente. De ce se limpezeşte apa atât de repede?

— Influenţa proceselor vitale ale organismelor. Aten ţie! Două bacterii, care se apropiaseră încet, se ciocnir ă într-o scăpărare violetă.

Întâmplător, o alta veni în contact cu cele unite. Un fulger, şi bacteria, azvârlită departe, se rupse în două.

Din acest moment, fenomene asemănătoare, la fel de ciudate, începură să se petreacă pretutindeni. Num ărul celulelor rupte creştea cu repeziciune. Ele se în şirau în lanţuri, iar lanţurile se uneau între ele. În centru exista acum un fel de disc luminescent, punctat cu granule roşii.

După câteva frământări puternice, microorganismele rămaseră nemişcate. O pulbere roşiatică împrăştiată în apă căzu pe pereţii sferei.

— Temperatura apei?

— Două grade!...

— Să se calculeze cantitatea oxidului feric precipitat de fiecare bacterie! Adăugaţi la diagramă date asupra celorlalte elemente componente ale lavei. Calculaţi

energia calorică necesară fiecărui individ în procesele de asimilaţie..., iar dumneata, ce părere ai despre structura celulelor?

Mircea răspunse după câteva clipe:

— Structură peliculară cristalină. Presiunea şi temperatura din interiorul sferei mă obligă să trag concluzia că aceste bacterii trăiesc la mari adâncimi, într-un mediu de ape fierbinţi!

— Aşa este!

Svetloum ridică storurile ferestrelor, mânuind o pârghie, şi se apleacă spre microfon:

— Supravegheaţi evoluţia!

Peste supermicroscop căzu o carcasă uşoară, neagr ă. Oceanologul îl invită pe Vrej într-un fotoliu:

— Îţi sunt dator o explicaţie. Microorganismele le-am cules din fisurile acestui fragment de euclaz [1], „delicata apă albastră” – cum i se mai spune. Cristalul provine din lanţul vulcanic al „Constelaţiei”. E singura probă materială obţinută până în prezent.

Ultimul mesaj primit de la „Constelaţia I” ne-a fost trimis de oceanologul Sinii Teci, conducătorul cercet ărilor. În acelaşi timp cu informaţiile ştiinţifice întregul echipaj transmitea familiilor şi prietenilor un călduros salut. Nu ştiau că este cel din urmă. Cel din urmă! Au dispărut undeva pe fundul oceanului şase oameni de ştiinţă!... Şase oameni îndrăzneţi, minunaţi... Sinii Teci, Hans Aal, George Lan, Zung Tanar, Mart Mund şi...

„...şi Inna Svetloum!” completă în minte Mircea Vrej, înţelegând şovăiala lui de părinte.

Igor Svetloum se întrerupsese brusc. Ridurile din jurul ochilor i se adânciră pentru câteva clipe. O umbră

---

[1] Euclaz — mineral foarte rar din grupa silicaţilor cu o componenţă foarte apropiată de beriliu (n.a.).

de tristeţe îi alunecă pe chip şi în priviri, apoi redeveni iar aspru şi concentrat.

— Dar să revenim la mesaj. Ştirile erau de o mare însemnătate. Pe fundul Oceanului Pacific, la 11 030 m au descoperit o peşteră. La acea adâncime apariţia unui astfel de fenomen pare o absurditate! Peştera există însă şi până în prezent este unicul fenomen de pe fundurile abisale ale oceanelor.[1] Coordonatele indicau punctul la sud-sud-est, pe linia peretelui creat de prăbuşire. Grota este scobită chiar în mijlocul unui mare zăcământ de cristale de beriliu. De necrezut! Beriliu ! Îţi dai seama de importanta acestei descoperiri!

Oceanologul începu să se plimbe prin faţa vizitatorului.

— Închipuieşte-ti! continuă el. Smaragde, crisoberilele galben-aurii şi cele de culoarea acvariumului, depozite de euclaz şi fenocit roşu... În toate există beriliul, metalul care ne asigură zborul rachetelor cosmice şi care ne va asigura în special construcţia celor cinci giganţi ai expediţiei astrale „EGA18”.

— Este o descoperire extraordinară!

— Într-adevăr, extraordinară! Avem nevoie de o mare cantitate de beriliu. Din minele de pe Marte nu ne-o putem procura în scurt timp. Datorită acestui zăc ământ submarin, rachetele expediţiei „EGA” vor fi construite cu opt luni mai de vreme. Înţelegi? Opt luni!

---

[1] La adâncimi abisale este imposibilă existenta unei cavităţi naturale, deoarece fundul Oceanului Pacific n-a suferit modificări morfologice de-a lungul timpului. Chiar dacă ar fi existat vreodată asemenea peşteri, ele au dispărut din cauza proceselor de sedimentare (n.a.).

Cei trei sute de cercetători de pe satelitul artificial al lui Pluton vor putea fi salvaţi!

— Ştiu! răspunse Vrej. Este vorba de satelitul „răpit” de pe orbita planetei, în urma întâlnirii cu uriaşul şi misteriosul asteroid „Rammas”.

— Da... Am încercat să determin peştera cu ajutorul abisoscafelor robot. Încercările au eşuat. Dispariţia tragică a primei expediţii ne-a obligat să nu trimitem flota de exploatare în această zonă. Numai „Constela ţia II” va putea ajunge acolo. Prima sarcină a cercet ătorilor ei va fi desigur căutarea expediţiei dispărute şi evaluarea precisă a zăcământului. În scurt timp după aceea, mina va fi pusă în exploatare şi astfel „EGA 18” va pleca în aproximativ 38 de zile!

— Şi „Constelaţia din ape”? întrebă Mircea Vrej.

— „Constelaţia din ape”? Va trebui să-i destrămăm toate tainele... Sau...

UN EXAMEN IN TAIFUN

Igor Svetloum se apropie de fereastră. Rămase aşa, uitându-şi parcă vizitatorul. Până departe, la orizont, străluceau oglinzile nemărginitului ocean, şi soarele gata de apus se reflecta în apă. Vrej aşteptă.

— Nu doreşti să ne plimbăm puţin? spuse într-un târziu oceanologul. Mâinile lui începură să joace pe sutele de butoane albe ale unui tablou.

— Ba da, cu plăcere! răspunse tânărul, contrariat oarecum de propunere.

Urcară mai multe trepte şi printr-o trapă dreptunghiulară ajunseră pe terasa ce acoperea laboratorul. Se aflau în punctul cel mai înalt al staţiei de cercetare. Privirile lui Mircea rătăciră de-a lungul construcţiei.

Un turn conic, înalt de 300 de metri, cu diametrul de 50 de metri la bază, susţinea uriaşa sferă-laborator fixată în vârful lui. În partea inferioară a turnului, pe o platform ă înălţată la 30 de

metri deasupra apei, fuseseră construite mai multe grupuri de clădiri – locuinţele cercetătorilor. Din loc în loc, bare puternice de berilit legau marginea superioar ă a platformei de turn. La o distantă de un kilometru de această platformă se găsea un al doilea inel, lat şi înalt de mai multe zeci de metri. El servea la men ţinerea stabilităţii construcţiei şi era unit prin coridoare metalice şi corzi ultrarezistente de corpul central. Pe inelul exterior se găseau hangarele vehiculelor maritime şi aeriene, depozitele şi aerogara.

Câteva grupuri de elicoptere se roteau în aer, alc ătuind tot felul de figuri geometrice..

— Se pregătesc pentru vreun program artistic? întrebă Mircea amuzat.

— O experienţă ştiinţifică! lămuri repede Svetloum. De altfel, iată şi alte aparate!

În pereţii turnului se deschiseseră platforme largi, pe care erau împinse emisfere uriaşe, cu concavitatea îndreptată spre cer. Dar ochii vizitatorului se ridicară iarăşi spre minunatele „libelule” care evoluau deasupra lor.

— Dacă doreşti să te plimbi, oceanologul zâmbi re ţinut, îţi ofer un nou tip de rachetopter. E încă în perioada verificării şi părerile dumitale de mecanic ne pot fi utite.

Mircea Vrej încuviinţă imediat.

După ce-i spuse că-l aşteaptă la întoarcere, bătrânul coborî în laborator. Ajuns jos, se aşeză în faţa celui mai mare ecran din încăpere şi ridică de la pupitru un microfon:

— Trimiteţi rachetopterul „Y8” pe terasa DM 11 Fixa ţi-i la fotoliu biometrele 0-4-9! Care vor fi caracteristicile taifunului?

După câteva clipe răspunse o voce clară:

— Direcţia nord-vest. Intensitatea maximă, peste 42 de minute. Suprafaţa de manifestare – 400 km radial. S-au înştiinţat toate navele intercontinentale.

Svetloum stabili un contact şi pe ecran apăru imaginea directă a elicopterelor care, purtând la bord radiodeclanşatorii furtunii, continuau să se rotească.

Din când în când, la staţia de cercetare erau provocate dezlănţuiri experimentale ale naturii; se culegeau astfel date pentru expediţiile extraterestre, încercându-se totodată noi tipuri de aparate.

În sfârşit, sosi rachetopterul. Vrej cercetă o clipă cabina miniaturală – aparatul nu depăşea 3 m lungime –, apoi deschise portiera şi luă loc.

Din acest moment, bătrânul schimbă canalul de recepţie a imaginii, menţinându-l în ecran numai pe Vrej care pilota.

Imediat după decolarea acestuia, taifunul îşi anunţă sosirea. Aproape de soarele care atinsese orizontul se contură dunga mohorâtă a unui nor ce se lăţea cu repeziciune; se deschisese parcă un hău prin care noaptea cosmică cobora flămândă peste ocean. Apoi al ţi nori, vineţi, tiviţi cu dantela purpurie a apusului, se uniră şi o horă nebunească prinse viaţă în înălţimi. Iar mai târziu, tot cerul se înveli brusc într-o haină cenu şie, care se ingroşa cu fiece secundă,

Mircea Vrej nu dădu niciun semn de tulburare în faţa taifunului. Cu mişcări precise îşi ridică aparatul la 2000 m şi începu să descrie viraje din ce în ce mai complicate.

Vântul se năpustea tot mai furios asupra turnului, care vibra îndărătnic şi neclintit, Bezna compactă era r ăscolită tot mai des de fulgerele imense. Din fundurile

zării, valurile soseau în şiruri largi, lovind înspumate discul metalic al staţiei. Simultan, pe platformele care înconjurau turnul se aprinseră sute de proiectoare. În razele lor se vedea ploaia, învăluind contururile într-o ceaţă fină.

Igor Svetloum stătea nemişcat în fata ecranului. În difuzoarele unilateral racordate îl auzea pe pilot gâfâind uşor. După o vreme însă zări pe chipul lui Vrej un zâmbet de triumf; simţi parcă o dată cu el bucuria zborului pe noul rachetopter.

Aparatul, cu greutate redusă, era purtat ca o jucărie de răsuflarea vântului năpraznic, iar stabilitatea cerea de la pilot *o* măiestrie deosebită. Dar Mircea stapânea acum aparatajul de bord; oceanologul îi admiră îndemânarea.

Când taifunul atinse gradul de intensitate maximă, Svetloum apăsă din nou câteva butoane şi în aceeaşi secundă „Y8” se prăvăli în ape. Ţintuit prin curele de fotoliu, Vrej se rostogolea o dată cu rachetopterul păr ăsit de motor. În curând erau în voia valurilor. Pilotul încercă să ia legătură cu staţia de cercetare, dar apelurile lui rămaseră fără răspuns. Atunci bătrânul îl v ăzu încruntat, verificând cu migală comenzile.

Ploaia cădea într-un văl neîntrerupt. Mircea lucra la lumina tubului cu neon din cabina strâmtă. Schimbările neaşteptate de poziţie îl stânjeneau. Începu să respire din ce în ce mai obosit. Igor Svetloum, care-i urmărea cu aviditate, recomandă la microfon:

— Urmăriţi diagramele biometrelor!

Surprinse la Mircea o licărire de triumf şi-şi dădu imediat seama că pilotul a remarcat avaria. Acolo, la o bornă de contact, conductorul se scurtcircuitase. Remedierea dură câteva secunde. Motorul porni şi

„Y8” săltă vuind pe coama unui val către cerul apropiat. Bătrânul rămase o clipă gânditor şi, întrerupând toate legăturile, spuse scurt:

— Stingeţi furtuna!

Marile emisfere de pe platformele turnului se rotiră în axe. Antenele prinseră viată, lungindu-se pe verticală. Apoi reţelele filamentelor metalice deveniră incandescente. Undele emise se scurseră prin antene în spaţiu, ridicându-se către nori. Cerul se aprinse instantaneu. Sub acţiunea undelor se produse un fulger uriaş, urmat de îndată de un tunet care domină toate celelalte glasuri ale furtunii. Apoi alt tunet şi altul. Particulele de apă ale norilor se transformară în vapori supraîncălziţi şi se împrăştiară în câteva minute. O ceaţă uşoară coborî peste ocean; licăriră primele stele, iar Luna apăru la orizont.

Svetloum îşi întâmpină oaspetele pe terasă.

— Ei, cum a fost?

— Mi-a plăcut! răspunse Mircea.

Oceanologul surâse în felul său reţinut, numai cu buzele.

— Am avut şi o avarie! continuă Mircea. Fără însemnătate! Dar am tras o spaimă...

Igor Svetloum ştia că glumeşte şi se întrebă în ce împrejurări şi-ar putea pierde într-adevăr cumpătul omul frumos şi puternic din faţa lui,

— Să mergem la cină! propuse el. După aceea, dacă nu eşti obosit, vom face o vizită la Observatorul şapte, ultima noastră staţie de adâncime. Mă întâlnesc şi cu Su Mima, care mi-a solicitat o întrevedere. De acord?

— De acord!

*

Observatorul şapte, de forma unei sfere, adăpostea

opt încăperi dispuse poligonal. Fiecare cameră dispunea de câteva ferestre-telescop, prin care, cu ajutorul aparatelor, se studiau adâncurile cufundate în beznă. Peste tot plutea o linişte desăvârşită; până şi automatele dispuneau de izolatori fonici..

— Priviţi cu atenţie! şopti Igor Svetloum, aducându-şi însoţitorii în fata unui ecran. Să facem, ajutaţi de acvateleviziune, o mică incursiune!

În cameră se aprinse un bec albastru. Bătrânul manevră o pârghie; pe ecran se perindară culmile abrupte ale fundului oceanic aflate la opt kilometri sub ei. Apoi se contura o ancoră uriaşă, de care era prins un cablu tot atât de impresionant, care dispărea spre suprafaţă..

— Sistemul de ancorare a staţiei! explică Svetloum.

Unele cabluri depăşesc 11000 de metri. De ele sunt prinse nervuri elastice, care susţin aceste panouri mari pe care le vedeţi. Panourile absorb căldura apei dacă aceasta depăşeşte plus 55°. Adevărul este că maximele de temperatură au atins abia vreo 300° pân ă acum, lucru explicabil prin prezenta bacteriilor termoabsorbante de deasupra vulcanilor şi pe care noi, Vrej şi cu mine, le-am studiat astăzi.

Su Mima notă totul – se întâlnise cu Svetloum pentru a-şi scrie reportajul ştiinţific –, apoi întrebă:

— Cum v-au parvenit bacteriile?

— Am înregistrat o mică explozie în regiunea „Constelaţiei”, după care abisoscaful de serviciu a „pescuit” la 9000 în adâncime un fragment de euclaz. În fisurile acestuia am găsit microorganismele.

— „Constelaţia” nu se vede de aici? întrebă Mircea Vrej.

— Ba da, cu ajutorul convertizoarelor speciale de

ultrasunete!

Igor Svetloum se îndreptă spre un fel de telescop cu obiectivul orientat către o placă translucidă. Ecranul se lumină imediat, apoi păru că se stinge: se stabilise leg ătura cu exteriorul. Pe o apă de raze tremurătoare se schiţau câteva linii imprecise.

— Iată pentru ce este necesară prezenţa omului în abisoscafele de cercetare! exclamă bătrânul. Automatele nu ne vor da niciodată precizări amănun ţite despre lanţul vulcanic, la fel cum niciun convertizor de ultrasunete din lume nu poate capta o imagine clar ă a „Constelaţiei”. Ceea ce vedeţi aici este fosa „Viteaz”. Un munte înalt de 500 m despărţea fosa în două părţi pe longitudine. Iată şi marginile prăbuşirii produse ulterior. Acum să dăm intensitate maximă aparatului. Aşa! Aveţi în faţă imaginea „Constelaţiei din ape”!

Hăul păru că-şi destramă câteva clipe bezna. În fundul fosei, departe, licăriră şase luminiţe simetrice, aducând cu forma unei stele de mare.

— „Constelaţia din ape”! şopti Vrej.

Luminiţele tainice tremurau necontenit, cu o irezistibilă atracţie. Ca şi înainte, la vizionarea jurnalului lui, Atan Along, Mircea se simţi apăsat de semiobscuritatea încăperii.

— Erupţiile nu pot fi urmărite cu ajutorul imaginii? întrebă dânsul.

— Nu, „Constelaţia” se zăreşte atunci ca o singură pată albă. Acum, erupţia, care manifestă un caracter ciclic, se află în perioada de stagnare. Abia peste 10 zile va izbucni din nou. Tot mai multe fapte ne obligă s ă credem că aceşti vulcani comunică chiar cu materie fierbinte din părţile inferioare ale simei. După cum ştiţi,

în legătură cu folosirea acestor energii din miezul planetei, s-au purtat o serie de discuţii la Consiliul planetar pentru problemele energeticii. De altfel, studierea şi captarea lor constituie sarcinile principale ale expediţiei noastre.

Su Mima termină de notat.

— Şi acum, Su, zise oceanologul, să coborâm la minele subacvatice ca să te poţi documenta pentru articolul proiectat. Nu vrei să ne însoţeşti, Mircea?

— Ba da! Numai să aduc din cabină ceva care vă interesează.

Peste un sfert de oră se găseau toţi trei într-un abisoscaf de exploatare. Mircea purta sub brat o caset ă albastră, bine cunoscută cinereporterului.

„Aparatul!” gândi acesta surprins. „Descoperirea lui Mircea! Oare a terminat experimentările?”

Coborârea nu dură mult timp. Igor Svetloum se opri la intrarea galeriei principale. În stânga se profilau cl ădirile din durolit ale centrului administrativ. Minele acestea, vestite în lumea întreagă pentru producţia lor, erau situate la 400 kilometri de „Constelaţia din ape”. În regiunea unor întinse zăcăminte de cupru, nichel şi feromangan. Metoda de lucru, nu prea complicată, se baza pe efectul descărcărilor electrice la mari presiuni. Maşinile de exploatare dispuneau de scheme de desc ărcare cu mare capacitate şi de aparate declanşatoare mobile, cu ajutorul cărora dislocau blocurile pe care le ridicau la suprafaţă. Acolo exista o staţie plutitoare de recepţie, care trimitea minereurile pe continent.

Aparatul pătrunse în galerie, înaintând de-a lungul semnalizatoarelor de marcaj. Un automat lumină brusc abisoscaful, înregistrându-i indicativul de control. Spre deosebire de Vrej, Su Mima care mai fusese aici, ştia c

ă astfel se procedează cu toate navele care intră în mină.

Un convoi de transportoare încărcate le bloca trecerea pentru un timp, după care îşi reluară cu viteză sporită drumul. Au mers astfel mulţi kilometri. Naturalistul şi Vrej îşi dădură seama că se depărtau mereu de intrare, coborând prin coridoare oblice spre nivelele inferioare.

Pe neaşteptate, oceanologul îndreptă aparatul într-un puţ vertical, care se termina cu o trecere îngustă şi înaltă.

— Din astfel de abataje se extrage minereul! explică el, întorcându-se spre cei doi. Su, te interesează o demonstraţie?

— Da!

Svetloum apăsă cu repeziciune butonul. Pe ecrane lic ări un fulger prelung, luminând intens pereţii netezi din jurul lor. Urmară noi şi noi descărcări într-o succesiune din ce în ce mai rapidă. Se auzi scrâşnetul rocii sf ărâmate. Cu ajutorul unui dispozitiv special, blocul sec ţionat a fost scos afară din peretele galeriei, O avalanş ă de bolovani se rostogoli din toate părţile, acoperind abisoscaful. Peste tabloul de comandă apărură şuviţe de fum cu miros greu.

Bătrânul tresări vizibil.

— Surpare şi scurtcircuit! Ce neplăcută surpriză...

— Cum, am rămas aici? întrebă Su Mima.

— Da, şi din păcate nu putem comunica nimănui. Nimeni nu ştie că ne aflăm aici, iar oxigenul ne poate ajunge cei mult 10 ore.

Naturalistul îl privi pe Vrej şi-l văzu liniştit. Aşadar, el nici nu bănuia că bătrânul greşise. Trecerea le fusese înregistrată pe automatul de la intrare care, dacă ei n-

ar îi trecut înapoi, peste cinci ore ar fi dat alarma. Voi să spună acest lucru, dar gândul fulgerător că Svetloum ştia şi el foarte bine toate acestea îl opri. Se petrecea ceva neobişnuit, despre care Su Mima nu ştiu ce să creadă. Oceanologul nu putea să greşească. Atunci o făcuse conştient. În ce scop?

— Există aici un aparat de emisie cu ultrasunete, dar nu ne poate folosi la nimic. Straturile de rocă de deasupra noastră, ca şi apa oceanului, au densităţi variate, astfel încât ultrasunetele staţiei noastre relativ slabe se pierd, absorbite de mediul pe care-l străbat. Trebuie să încercăm o degajare. Dar fără repararea instalaţiei n-o să putem...

Mircea Vrej, încruntat, plecase fruntea. Svetloum t ăcu şi-l privi lung încercând să-i ghicească gândurile, Tânărul ridică imediat capul.

— E nevoie de adaptări speciale ca să putem ieşi?

— Nu... nu cred! Oceanologul continua să-l fixeze: Nici nu ştiu concret ce trebuie întreprins...

„Ba ştie!” gândi Su Mima... în tinereţe a fost tehnomecanic! Îl încearcă pe Mircea! Acum ar trebui s ă-şi folosească acesta descoperirea! Ce surpriză ar fi!”

Vrej îşi dezbracă haina, scoase dintr-o cutie de intervenţie o grămadă de instrumente şi aparate, deschise caseta albastră şi se apucă de lucru.

Igor Svetloum, cu chipul inexpresiv, îl trase deoparte pe Su Mima. Ei doi se cunoşteau de multă vreme; telecinereporterul, naturalist excelent, era consultat adeseori în colectivul oceanologului asupra problemelor dificile de fiziologie a organismelor din zona abisală. De aceea, el nu resimţea nimic din sfiala lui Mircea în faţa marelui savant.

— Spune-mi, Su Mima, nu ţi-e teamă?

— Nu. De ce să-mi fie? doar îl avem pe Vrej, unul dintre cei mai buni tehnomecanici ai promoţiei sale! Pentru el este un fleac să ne scoată de-aici!

— Ai nervi tari! surâse Svetloum, trecându-şi mâna peste chelie. Când ţi-ai făcut ultimul control psihologic?

— Prin februarie. Am suit medicii într-un acvaplan şi i-am rugat să mă asiste la o vânătoare subacvatică liberă. Mi-au dat la cerere patru rechini, din care am spintecat trei. Ultimul o luase la fugă...

— Rechini?! În jurul „Constelaţiei din ape” trăiesc asociaţii bacteriene extrem de interesante... Ascultă, Su! Ştii că expediţia anterioară a semnalat în preajma vulcanilor trei specii de peşti necunoscute? În orice caz, sunt mai puternici decât rechinii... Nu cred că te-ai încumeta să-i ataci fără acvaplan!

— Cine ştie! Dacă i-aş intâlni vreodată... Dar asta nu se poate, doar în zona „Constelaţiei din ape” accesul e interzis. Numai dacă s-ar organiza o expediţie specială! Mă interesează foarte mult natura bacteriilor de care vorbeaţi! În orice caz, enigmele lanţului vulcanic sunt legate de multe ramuri ale ştiinţei. Eu cred că expedi ţiile de cercetare ar trebui să ia şi naturalişti!

Su Mima se opri şi aşteptă.

Igor Svetloum zâmbi iar imperceptibil. Aluzia lui Su Mima dovedea obişnuita-i nerăbdare. Fusese propus să participe la aceste cercetări, dar deocamdată nu i se comunicase nimic. „Este un excelent naturalist. A luat parte la nenumărate expediţii suboceanice şi extraterestre. Totuşi nu e sigur că va fi primit. Mai trebuie să-şi dea votul un singur membru al «Constela ţiei II»; or, acest de-al şaselea n-a fost ales. Să-i spun? Nu! Îi voi comunica totul la timpul potrivit. Nu strică să-şi antreneze răbdarea”.

Oceanologul îşi ridică sprâncenele, apoi se încruntă, derutându-şi astfel interlocutorul:

— Merge treaba, Mircea?

— Nu prea uşor, dar merge!

Din glasul tânărului răzbatea o nuanţă care-l făcu atent pe Svetloum. Dar el nu mai întrebă nimic. Reporterul prinse şi el acea nuanţă şi se bucură, dându-şi seama că prietenul său îşi va folosi descoperirea.

Aşa trecură 40 de minute, într-o tăcere desăvârşită. Oamenii se adânciseră în gândurile lor. Igor Svetloum î şi trecea palmele peste chelie cu un gest mecanic, aproape obosit.

— Aici, în această galerie surpată, ne aflăm cam în aceleaşi condiţii care există şi în punctul „Constelaţiei din ape”! exclamă el pe neaşteptate. Expediţiile de cercetare ar avea alte şanse de reuşită dacă ar putea comunica permanent cu suprafaţa. Atunci totul ar fi limpede şi mai puţin dificil. Undele radio sunt absorbite de apă. Singurul mijloc de legătură rămân ultrasunetele, dar „Constelaţia” emite ea însăşi un flux ultrasonor. M-am gândit de nenumărate ori la aceste lucruri! Ştiu, dragă Su, că şi tu le cunoşti foarte bine. Dar rezolvarea lor e atât de dificilă, încât a devenit pentru noi o obsesie. Ce-i de făcut? Ştii doar că ultrasunetele îşi modifică intensitatea în funcţie de mediul străbătut. Deasupra lanţului vulcanic, apa con ţine foarte multe elemente în suspensie, care sunt etajate după greutatea lor. Densitatea straturilor cre şte o dată cu adâncimea, ceea ce face ca ultrasunetele trimise spre suprafaţă să se piardă prin absorbţie. Singurul remediu al acestei dificienţe este lansarea la diferite adâncimi a unor balize automate, care să

amplifice emisiunea ultrasunetelor, transmiţându-le mai departe. Dar lucrurile nu se opresc aici. În jurul adâncimii de 12000 metri – kilometrul 12, cum îi spunem noi –, vibraţiile ultrasonore ale „Constelaţiei din ape” sunt atât de puternice, încât produc „un amestec” de microparticule, a cărui densitate se schimbă necontenit, derutând astfel comunicaţiile cu suprafaţa. Expediţia dispărută s-a lovit de acest necruţ ător „kilometru 12”, iar balizele lansate pe drum nu i-au mai folosit la nimic...

— De ce nu folosiţi pentru comunicare un „tun ultrasonor”, care să străbată prin toate straturile? propuse Su Mima.

— Ultrasunetele „Constelaţiei din ape” ar bruia comunicarea, întocmai ca la radio, când două posturi se suprapun. Trebuie să ştii că aceste ultrasunete îşi schimbă necontenit intensitatea şi gama de frecvenţe,

Mircea îşi îndreptă spatele, ştergându-se pe mâini de restul substanţelor izolatoare.

— Poate că ar trebui construit un aparat cu autoreglare, care să-şi modifice permanent intensitatea fluxului ultrasonor după densitatea schimb ătoare a mediului, sugeră el.

— Un astfel de aparat a şi fost găsit! răspunse oceanologul. Se află în experimentare. N-a dat încă toate rezultatele scontate.

Vrej zâmbi. Îşi îmbrăcă haina şi, se apropie de pupitrul de comandă. Răsunară declicurile comutatoarelor, după care ecranul principal al navei se lumină, transmitând o imagine cunoscută.

— Aveţi legătura cu „Pacific VII”! anunţă tehnomecanicul, atât de firesc, ca şi când lucrul acesta era aşteptat de mult.

Su Mima privi spre ecran.

— Eram sigur că-ţi vei folosi aparatul! rosti el simplu, întorcându-se spre ocaanolog ca şi cum ar fi aşteptat şi explicarea comportării ciudate a acestuia.

— De unde vorbiţi? îi întrerupse unul dintre tehnicienii staţiei, apărând pe ecran.

— De la administraţia minelor subacvatice! răspunse Svetloum. Nu s-a ivit uimic nou?

— Nu, nimic!

— Mulţumesc!

Ochii savantului sclipeau neobişnuit când îi strânse mâna lui Vrej.

— Cum ai reuşit?

— Ştiam că problema comunicaţiilor este punctul nevralgic al expediţiei. V-am urmărit îndeaproape lucr ările. Muncesc de şase luni împreună cu un colectiv de prieteni pentru a rezolva această problemă. Aparatul a fost denumit teleultrason. Nu l-am experimentat încă destul; dumneavoastră mi-aţi oferit pe neaşteptate un prilej, luându-mă cu abisoscaful. Acum, teleultrasonul aparţine echipajului pe care-l conduceţi.

Oceanologul clipi, de parcă n-ar fi dorit să i se citeasc ă gândurile.

— Iar rezolvarea tehnică e următoarea, continuă pilotul.

Când fluxul ultrasonor trece prin straturile cu fragmente de rocă în suspensie, el produce un ecou slab, care se întoarce la emiţător.

— Da, ecoul este captat şi acţionează printr-un circuit de reacţie asupra semnalului emis, întărindu-i sau slăbindu-i intensitatea. Dar sensibilitatea captatoarelor de ecou trebuie să fie fantastică!

— Eu am folosit un sistem de amplificatoare

moleculare. Semnalul emis de captator nu intră direct în circuitul oscilant al generatorului, ci este amplificat în prealabil de etaje cuantice[1].

— Dragă Mircea, dă-mi voie să constat totuşi că ultima dumitale profesiune şi-a lăsat şi aici o amprent ă.

— Care?

— Ţi-a plăcut să ne serveşti surpriza într-un „spectacol” regizat, în care am făcut fără voie pe actorii!

Bătrânul râse din toată inima, împreună cu Vrej. Su Mima schiţă un zâmbet care-i dispăru imediat:

„Am făcut-o pe actorii?! Eu n-am fost «actor»! Într-adevăr, Mircea a oferit surpriza teleultrasonului cu art ă... scenică». Dar Igor Svetloum?... Pentru ce a avut o comportare atât de ciudată? Pesemne a provocat con ştient avaria abisoscafului...”

— Dragă Su, i se adresă oceanologul. Nu pomeni înc ă; în articolul tău despre cele întâmplate. Să procedăm şi noi ca Mircea! Ei, şi acum să ne întoarcem!

CAPITOLUL VI

Un articol alarmant

Bărbatul trânti un pumn grozav pe birou, se încruntă, privi hârtia într-un mod curios şi mormăi printre dinţi:

— Nemaipomenit! Ai citit articolul? – Celălalt, un om pirpiriu, cu ochii pe jumătate închişi, dormita în fotoliul larg. Răspunse nepăsător, ridicând din umeri:

— Su Mima l-a scris...

---

[1] etaje cuantice: montaje care utilizează elemente multipolare cuantice, bazate pe fenomenul de emisie de unde electromagnetice de către moleculele substanţei excitate (n.r.).

— Su... Imposibil! Absurditatea asta! Auzi! strigă el tot mai agitat.

— N-aud! răspunse omul cu un efort şi-şi întinse picioarele scurte. N-aud nimic, mai ales când insulţi.

— Cotidianul nostru nu va putea publica niciodată asemenea mostre pseudoştiintifice! Nu va putea! Vrei să fiu arătat cu degetul ca un secretar ştiinţific novice?

— Ţi-am mai spus că n-am citit!

— Chiar dacă n-ai citit, trebuie să-mi dai dreptate!

— Îţi dau!

— Nu cumva te îndoieşti?

— Cum să mă îndoiesc dacă te aprob fără să fi citit articolul?

— Mda...

Secretarul trecu la locul său şi colaboratorul din fotoliu aţipi. Dar nu se scurseră nici două minute şi pumnul lovi iar biroul.

— Auzi, fantezistul! Ce imaginaţie necontrolată! „De pe fundul Pacificului, de la 14 km adâncime se ridică neîncetat cea mai fantastică ameninţare pe care a cunoscut-o omenirea de-a lungul întregii sale istorii.”... Cine poate fi de acord? Cine?

— Da, da... Sunt de acord! mormăi celălalt.

— Eşti de acord? Atunci luaţi-vă de mână şi treceţi voi în locul meu! Eşti de acord? Şi cu ce, mă rog? „Cinci vulcani erup cu intermitenţă pe fundul oceanului”. Bun! „Conurile lor se înalţă necontenit spre suprafaţa apei”. Perfect! Se înaltă! Ei, şi? Ascultă însă ce bâiguie afurisitul mai departe: „Dacă nu s-ar fi luat măsuri urgente, Oceanul Pacific ar fi fiert ca o oală pe foc!” Auzi?

— Aud! Oala dă în foc...

— E o... Ia ascultă articolul! Ascultă!

Aplecat asupra televizofonului, secretarul chemă nervos:

— Alo, Pierre! Redă-mi banda TM 065, indicativ 4-29!

Închise legătura şi se adresă colaboratorului:

— Te rog să fii atent. Să-ţi dai şi tu părerea.

Omul pirpiriu se întinse şi căscă zgomotos.

Mnemocentrala lansă câteva semnale luminoase şi imediat răsună vocea robotului:

— Citesc articolul cinetelereporterului Su Mima, articol intitulat „De la Pompei şi Herculanum la «Constelaţia din ape»”:

„Erupţiile vulcanice submarine n-au putut fi studiate temeinic decât spre sfârşitul deceniului 8 al secolului al XX-lea, când pe harta oceanografică a lumii îşi făcuser ă apariţia încă 127 de vulcani activi.

Unul dintre evenimentele importante ale cercetărilor subacvatice a fost primul Congres oceanologic din anul 1958.

Dintre problemele ştiinţifice discutate atunci voi aminti:

Ipotezele referitoare la apariţia apelor oceanice în urma activităţii vulcanilor, şi nu prin condensarea vaporilor din atmosferă; comunicările asupra complicatelor procese din zona magmei subcrustale; ipotezele despre izvorul energiei termice a pământului: teoriile asupra existentei la 5-8 km sub fundul oceanic a unor imense depozite de materii prime minerale şi existenta pe fundul oceanelor a unor zăcăminte inepuizabile: concreţiunile de feromangan, cobalt, nichel şi cupru [1]; în sfârşit relatările despre prezenţa în

[1] Batiscafele moderne au descoperit pe fundul oceanelor concreţiuni de feromangan, cobalt, nichel şi cupru, a căror

oceane a bacteriilor barofile şi a altor microorganisme rezistente chiar la presiuni de 1000 de atmosfere.

După congres, cercetările zonelor oceanice profunde au înregistrat o dezvoltare rapidă. Prima expediţie abisală de lungă durută a executat-o marele batiscaf sovietic care a cercetat şi fosa Kurile-Kamceatka la 10340 m. Tainele vieţii submarine începuseră să se spulbere”.

— Ei, ce spui? se interesă secretarul întrerupând lectura. Începutul e didactic şi monoton!

— Însă foarte bun pentru cei neinitiaţi şi pentru cei care au mai uitat câte ceva! replică imediat colaboratorul, pe care somnolenţa îl părăsise.

Secretarul apăsă din nou pe buton:

„Existenta unor insule constituite din material vulcanic dovedeşte că erupţiile pot avea loc şi pe funduri maritime. Exemplul clasic de apariţie a unor asemenea insule îl constituie Ferdinandea, creată de erupţii în 1831 între Sicilia şi Pantelaria la 32°8'30'' latitudine nordică şi 12°42'15'' longitudine estică şi care se va scufunda pentru a reapărea mai târziu de câteva ori”.

— Datele ştiinţifice le-aţi verificat?

— Te cred! răspunse secretarul. Atât ne-ar mai lipsi!

„Erupţiile submarine produc fenomene specifice, mai ales când au loc în apropierea ţărmurilor. În urma exploziei se transmit în apă unde longitudinale cu viteza de 1460 m/s, egală cu viteza sunetului. Undele

---

origine rămâne încă necunoscută (n.a).

seismice ridică valuri până la 130 m înălţime. Catastrofele ce însoţesc aceste erupţii sunt cunoscute. Voi aminti aici de una relativ recentă, despre care s-a crezut o vreme că este direct legată de apariţia «Constelaţiei din ape»:

3 aprilie 2196! Marele Cerc de Foc al Pacificului ne aducea surpriza unor erupţii submarine nemaiîntâlnite. Valurile au traversat oceanul, măturând obstacolele din cale. Cutremure violente au distrus aşezări omeneşti. Insule au dispărut, altele s-au transformat în arhipelaguri. Temperatura apei a atins atunci plus 34°. Fenomene electromagnetice şi furtuni violente au bântuit acea parte a Oceanului Pacific. Vulcani vechi şi noi au intrat în erupţie. Cercetând aceste fenomene, şi-a găsit moartea celebrul seismolog Atan Along*;* numele lui a fost dat insulei create de vulcanul Djang”.

— Începe totuşi să devină interesant!

— „Un an mai târziu abisoscaful «Obi» determină în punctul 11°20’9” latitudine nordică şi 142°11’5” longitudine estică o fosă adâncă de 14200 m. Pentru oceanologi a fost o adevărată surpriză. Aici se aflaseră înainte două fose, la numai 3 km una de cealaltă: «Challenger II» – 10900 m şi «Viteaz» – 11034 m. Cea mai mare adâncime fusese considerată până atunci această din urmă fosă, descoperită în 1958 de vasul sovietic «Viteaz». Aici e cazul să amintim de celebra navă sovietică «Viteaz» ale cărei cercetări au influenţat serios studierea ulterioară a Pacificului.

Iată doar câteva dintre descoperirile făcute atunci de acest vas expediţionar. A măsurat pentru prima dată adâncimea unor fose de peste 10 kilometri: în Kurile-

Kamceatka 10382 m în apropierea Capului Johnson, în groapa Filipinelor 10497 m, iar în groapa Tonga 10841 m. Pescuitul la cele mai mari adâncimi pentru vremea aceea a fost realizat tot de «Viteaz», care scoate în plasă de la 10360-10710 m în fosa Marianelor şase specii de vieţuitoare, printre care şi *holoturii*; de la 7587 m, în fosa Japoniei, cercetătorii au prins în plasă un *Careproctus amblystomopsis*. Era peştele prins la cea mai mare adâncime.

Cercetările oamenilor sovietici încununau astfel descoperirile făcute anterior de vasele expediţionare «Challenger II», «Galathea», «Bird» şi «Calypso».

Dar vestea adusă de «Obi» era emoţionantă mai ales prin faptul că puţin mai târziu, în locul semnalat, a ap ărut lanţul vulcanic submarin «Constelaţia din ape». Noi cercetări au demonstrat că aici avusese loc o pr ăbuşire impresionantă, cu diametrul de 82 km. Am ar ătat că s-a presupus existenţa unei legături între erup ţia din anul 2196 şi această prăbuşire; ulterior, ipoteza a fost infirmată. Erupţia acestor vulcani prezintă o serie de caracteristici, cu totul neobişnuite. Cea mai pregnantă dintre ele este, desigur, emisia continuă de ultrasunete. Ultrasunetele sunt unul dintre cele mai mari obstacole în calea cercetării nemijlocite a «Constelaţiei».

Lor li se datoreşte, după toate probabilităţile, dispari ţia sondelor teleghidate şi a abisoscafelor robot în zona adâncimii de 12000 m.

Analizele au dovedit că erupţia vulcanică se manifest ă lent, fără explozii, cu intermitenţe şi intensităţi maxime la aproximativ trei luni. Cum se explică atunci ultrasunetele? Nu se ştie nimic precis. Elementele aflate în suspensie în apa oceanului intră în vibraţie,

distrugând orice corp care depăşeşte pragul kilometrului 12.

Ultrasunetele captate cu ajutorul unor convertizoare speciale au dat o imagine de-a dreptul fantastică a lan ţului vulcanic: un cerc luminos central, cu diametrul de peste 70 km, este înconjurat de alte cinci cercuri mai mici, dispuse simetric. Totul seamănă într-adevăr cu o constelaţie.

Fundul fosei se ridică necontenit.

Toate acestea au dus la construirea unei statii permanente de cercetări «Pacific VII». La patru ani dup ă izbucnirea erupţiei a fost numit conducător al observatorului oceanologul Igor Svetloum".

— Istoricul „Constelaţiei" este prea cunoscut pentru cititori. Din cauza lungimii, articolul plictiseşte.

— Dar nu uita, replică omul cel pirpiriu, toate astea sunt necesare unui articol ştiinţific!

— Ştiinţific!? Ascultă mai departe!

„Trimiterea sub ocean a unor complexe automate n-a dat rezultatele dorite. Încercările de foraj şi comunica ţii pe sub fundul oceanic au eşuat şi ele. În această situaţie, cel care trebuia să rezolve toate problemele r ămânea tot omul. Aplicarea cu succes a descoperirii f ăcute de a cincea expediţie astrală a dus la construirea unui nou tip de abisoscaf. Este vorba de acoperirea navei cu oberoniu, metal care reflectă total vibraţiile şi care a fost găsit pe Oberon, satelitul lui Uranus. Deşi dispunea de un asemenea abisoscaf, prima expediţie a dispărut fără urmă, transmitând de la kilometrul 12 un ultim şi senzaţional mesaj. Focul din adâncuri a strâns în braţele lui monstruoase pe şase dintre cei mai buni

oameni de ştiinţă contemporani: oceanologul Sinii Teci – conducătorul expediţiei şi unul dintre cei mai străluci ţi reprezentanţi ai generaţiei tinere; Inna Svetloum, pilotul abisoscafului – fiica ilustrului savant Igor Svetloum; remarcabilul mineralog Hans Aal; George Lan – medicul echipajului; Zunq Tanar – inginer tehnomecanic şi Mart Mund – renumit geofizician.

Toţi aceşti eroi au pierit, şi astfel principalele enigme ale «Constelaţiei din ape» nu numai că nu s-au clarificat, ci chiar şi-au mărit numărul.

Să nu uităm că au mai existat cazuri când erupţii de mare intensitate au nimicit aşezări omeneşti. Astfel, acum 24 de veacuri, Vezuviul a îngropat sub cenuşă oraşele Pompei şi Herculanum!

Acum situaţia este mult mai gravă. De pe fundul Pacificului, de la 14 km adâncime, se ridica neîncetat cea mai fantastică ameninţare pe care a cunoscut-o omenirea de-a lungul întregii sale istorii.”

— Poftim? Ai auzit?

— Aici ai dreptate! Su Mima porneşte de la date ştiin ţifice precise, dar ajunge la concluzii absurde.

— Stai să auzi finalul!

„Ipotezele savanţilor noştri sunt în impas. Revolta stihiilor îngreunează din ce în ce mai mult cercetările, Vom asista la reeditarea multiplicată a erupţiei din anul 2196? Solicităm răspunsuri precise din partea oamenilor de ştiinţă! Va trebui să luptăm. Aici se cere acţiune! Lumea terestră să se pronunţe!”

— Asta-i tot!

— Ne vom face de râs...

— Sigur ne facem de râs! Nu putem provoca panică pe baza simplelor bănuieli ale unui fantezist! Oamenii sunt liberi să emită tot felul de ipoteze, dar asta nu înseamnă că trebuie să le şi publice! Şi tocmai în paginile noastre!

— Iar Su Mima nu e la prima lui boroboaţă! decretă colaboratorul pirpiriu, părăsind, în sfârşit, fotoliul.

— Nu mi-ai spus nimic nou, mormăi secretarul. Dă-mi legătura cu el!

CAPITOLUL VII

Cei şase

La etajul I al blocului, Mircea se opri în dreptul unei u şi, pe al cărei panou argintiu se putea citi: „Su Mima – naturalist, telecinereporter şi cineast subacvatic”.

Robotul casnic îi anunţă vizita. Naturalistul se grăbi s ă deschidă.

— Intră!

Mircea îl urmă în camera de lucru, cercetându-l atent.

Ce i s-a mai întâmplat? Aşteptă ca Su Mima să-i explice, dar acesta se trântise într-un fotoliu, îşi încruci şase braţele pe piept şi, cu ochii în tavan, tăcea.

„Hm! – gândi Vrej. Cuta dintre sprâncene i s-a adâncit! E furios! Dacă mai încep şi eu cu… În sfârşit, s ă sperăm că nu voi fi zvârlit în ocean!”

— Ascultă, Su!…

— Ce să ascult? N-ascult nimic! Am dreptate! N-am exagerat! „Constelaţia din ape” reprezintă pentru noi un pericol real. Asta-i sigur!

— Fii ceva mai clar!

Naturalistul începu să se plimbe cu paşi mărunţi.

— Am scris articolul despre „Constelaţie”!

— Şi?

— Şi... nu mai sunt telecinereporter.

— Ţi-ai înaintat demisia?

— Nu! M-au sfătuit să-mi aleg altă profesiune...

Observă că Vrej nu pare de loc surprins.

— Mi-au dat să înţeleg că nu-i mai interesează colaborarea mea.

— Şi bine au făcut...

Su Mima sări ca un peşte pe uscat. Mircea ridică nevinovat din umeri:

— Dacă nu-ţi controlezi informaţiile!…

— Informaţiile?

— Când pleacă expediţia?

— Cum când pleacă! Peste două zile!

— Ai văzut? Află că peste două luni! Igor Svetloum mi-a spus că nu e vorba acum decât de o experienţă. Iar tu ai confundat-o cu plecarea expediţiei! M-ai obligat să părăsesc scena... cu o minciună... cu...

Mircea ar îi dorit să fie şi mai tăios, dar expresia de pe chipul prietenului său îl opri:

— Am venit aici cu două luni mai devreme.

Su Mima căzu din nou în fotoliu. Abia după un timp i se auzi vocea şoptită, în care tremurau toate sentimentele prieteniei:

— Iartă-mă, Mircea! Să mă sfâşie în apă primul ca şalot dacă... Mircea, îmi eşti prieten! Sfătuieşte-mă cum să pot participa şi eu la expediţie... Ajută-mă!

Părăsind cu uşurare rolul ingrat pe care-l jucase, Vrej se năpusti la el, îl ridică fără efort deasupra capului şi îi spuse simplu:

— Plecăm amândoi în expediţie!

Bucuria lui, îndelung stăpânită, răbufni brusc. După

ce Su Mima fu aruncat la loc în fotoliu, unde rămase fără glas, Mircea execută o piruetă, îşi desfăcu braţele şi strigă din toate puterile:

— Plecăm!

Se postă în faţa naturalistului, îşi umflă pieptul şi declamă:

— „Da, te înfrunt! spre mine te opinteşti în van.
Şi ştiu că eşti mai tare, sălbatic uragan,
Dar îndrăznesc acuma să-ţi spun în fată: nu!
Mă voi opri din cântec când te-i opri şi tu” [1].

Su Mima, încă neîncrezător, mai întrebă o dată pe un ton de student poznaş:

— Eşti... eşti sigur că echilibrul meu psihofizic nu s-a...asta...

Mircea râse zgomotos.

— Vino-ţi în fire, o, Nemrod al mării! Atunci eu ce să mai spun? Ieri, „Stăpânul stihiilor” s-a hotărâţ să mă supună la două probe. Şi eu habar n-aveam! M-a trimis în timpul taifunului cu un rachetopter pentru „a-l încerca”. A defectat aparatul şi, pe când căutam avaria, el îmi urmărea reacţiile cu ajutorul biometrelor. Iar accidentul din mină a fost provocat tot de dânsul. Astfel am trecut fără voie şi prin „focul” tehnomecanicii! Mi-a mărturisit adineauri că dorise sa mă verifice pentru a fi luat în echipajul celei de-a doua expediţii. Ei bine, experienţa mea cu teleultrasonul a reuşit, iar ilustrul oceanolog a hotărât să mă ia la bordul „Constelaţiei II”. Cât despre tine, m-a întrebat foarte simplu: „Pe cine ai propune ca naturalist al expediţiei?” „Pe Su Mima!” i-am răspuns. „Pe Su Mima!

[1] Ovidiu: „Tristele", elegia a XI-a. Tălmăciri de E. Camilar (n.a)

Comunică-i!” Ştii cum este regulamentul! Mai aveai nevoie de un vot. Aşa că, după ce am fost ales în echipaj, a trebuit să-mi dau şi eu consimţământul.

Naturalistul se văzu obligat să admită că cele auzite sunt adevărate.

— Mul... mulţ... mulţumesc, Mircea! Pe toţi rechinii oceanelor... mi se pare că m-am emoţionat! M-am *mâlbâit...* Asta... da!

— Dragă Su, mă bucur mult că mergem împreună!

Su Mima deveni imediat altul:

— Dacă-i aşa, hai să ne închipuim cum arată fauna abisală la 10000 m!

Mircea zâmbi:

— Nu prea înţeleg legătura dintre...

— Cum, nu-ţi dai seama? Extraordinar ! Da-mi o arm ă electrică de 600 de volţi şi un acvaplan de adâncime şi în patru ore ţi-arunc afară mai mulţi peşti decât poate prinde un pescador! strigă naturalistul, a cărui f ăptură măruntă începu să se agite, în timp ce ochii îi luciră jucăuşi.

— Ei, ştiu! Îţi place vânâtoarea subacvatică...

— Dacă-mi place? Sunt un pasionat! Am organizat şi un concurs în preajma turnului. M-au recunoscut drept recordman. Ce vrei, adusesem la suprafaţă doi caşalo ţi, fără a mai socoti şi mărunţişul! Iar adversarii mei s-au vânzolit doar pentru şase coşuri de scrumbii!

Su Mima râse copilăreşte şi zgomotos.

— Îmi închipui totuşi că la 10000 în fauna e atât de rară încât...

— Rară? Priveşte, te rog!

Scoase repede dintr-o casetă un fotodisc, îl introduse în aparatul de pe birou şi acoperi ferestrele. Pe ecran apăru imaginea unui monstru de aproape opt metri, cu

o gura gigantică, înconjurată de un roi de antene lumineseente. Ochii roşii, bulbucaţi licăreau lateral.

— Ce zici de „frumuseţea” asta? ichtyozaurienii şi mesosaurienii de acum două sute de milioane de ani sunt jucării pe lângă el. Ehei, şi încă nu-i nimic! „Peşti şorul” acesta a avut ghinionul să mă întâlnească la 8800 m!

— Stai, stai, îl întrerupse Mircea Vrej. Asemenea exemplare au fost întâlnite la această adâncime? Extraordinar! Fauna abisală este în general destul de redusă ca volum. Ce explicaţii poţi aduce?

— Nicio explicaţie! Această faună există! Până când ştiinţa va lămuri acest mister să trecem mai departe... Mai am o minunăţie de să zboare balena! Iat-o!

Se ivi un fel de disc cu marginile zdrenţuite, înţesate de tentacule. În partea superioară, mult bombată, se desenau marginile gurii cu trei şiruri de dinţi luminoşi.

— Sauropterigienii mezozoici au fost handicapaţi! Tentaculele astea mi-au înhăţat pe dibuite acvaplanul, cu intenţia de a-l face tocătură.

— După fotodiscul tău s-ar părea că animalului îi lipsesc ochii…

— De altfel, nici nu are ce face cu ei în bezna de la 10000 m.

— Ce fel de vânător eşti dacă şi orb animalul te-a putut înhăţa?

Su Mima nu mai răspunse.

Încăperea se umplu iar de lumină.

— Îţi poţi închipui ce ne mai aşteaptă? urmă naturalistul. Eşti uimit! Desigur, ştiinţa n-a cunoscut până azi asemenea specimene. Dar câte forme de viaţ ă din mări şi oceane au părut absurde până când descoperirea lor le-a confirmat existenta! Adu-ţi

aminte, cărui om de ştiinţă nu i s-ar fi părut bizară descrierea unui peşte cu „picioare”? Dar peştele cu forma capului asemănătoare unei feţe de om? Acesle două exemplare au fost găsite tocmai prin 1960, la începutul cercetărilor submarine amănunţite. Ultimele date, cele ale abisoexpediţiei anterioare, semnalează prezenţa unor peşti necunoscuţi, clasificabili între rechin şi caşalot şi încărcaţi cu electricitate ca nişte condensatoare. Aşa că vezi câte vom avea de făcut!. Pentru mine personal, uciderea directă a acestor rarită ţi e o adevărată catastrofă. Obişnuiesc să le filmez înainte cât mai mult timp cu putinţa, căci o asemenea documentare devine apoi nepreţuită. De aceea cinematografia subacvatică mi se pare şi mai interesantă decât vânătoarca.

— După câte văd, apa e pentru tine un mediu la care te-ai adaptat complet! zâmbi din nou Mircea. Abia sc ăpat de îndatoririle cotidiene, te şi retragi acolo!

— Foarte adevărat! Probabil că am şi început să devin nelipsit tabloului vieţii abisale.

— Şi nici n-ar fi exclus ca într-o viitoare enciclopedie să citim, alături de ichtyosaur şi ichtyornis, despre specia... ichtyo-Su! Dar s-a făcut târziu! Trebuie să trec şi pe la ceilalţi.

Naturalistul zâmbi cu toată faţa:

— Te însoţesc. Nu i-am mai văzut nici eu de ieri!

La geofizicianul şi gravimetristul Amo Patterini le deschise o femeie de aproape 40 de ani, înaltă, cu mi şcări graţioase.

— Ada Patterini – Mircea Vrej! făcu naturalistul prezentările. Unde e Arno?

— Vă aşteaptă! răspunse Ada. Poftiţi!

În pragul încăperii, Su Mima se întoarse către pilot cu

un gest de tăcere. Înconjurat de cei opt copii, cu spatele spre uşă, geofizicianul vorbea ceva unui puşti neastâmpărat care, aşezat pe genunchii lui, deschisese ochii mari, a uimire.

— Şi spui că celelalte povestiri istorice le-ai înţeles?

— Da, tăticule! Dar pe cele cu războaie n-am reuşit s ă le pricep. La ce foloseau războaiele?

— Vezi, Nicol, nu întotdeauna toţi oamenii au avut de toate ca azi. Au existat timpuri când unii trăiau în huzur, iar alţii în mizerie. Cei bogaţi şi-au adunat averile prin asuprirea şi exploatarea celor săraci, prin jefuirea altor popoare cu ajutorul războaielor. Până când cei săraci şi-au dat seama că ei sunt mai mulţi şi mai tari. Şi aşa au pornit lupta împotriva bogaţilor, pe care i-au învins.

— Asta înţeleg! Dar dacă unii aveau mai mult, de ce luau tot ei de la cei săraci? Trebuie să fi fost oameni tare răi. Şi astăzi, dacă oamenii cei răi nu mai există, de ce se scrie despre războaie?

— Pentru ca voi, cei mici, să preţuiţi mai mult viaţa de acum şi să vă străduiţi, atunci când veţi fi mari, să faceţi copiilor voştri un trai şi mai fericit.

Su Mima scoase o exclamaţie de încântare şi îndată se întoarseră cu toţii spre el.

— În orice caz, din Nicol va ieşi un om adevărat! remarcă Mircea, salutându-l pe gravimetrist.

— Permite-mi să te felicit pentru admiterea dumitale la expediţie! rosti acesta.

— Mai trebuie să felicitaţi pe cineva! spuse pilotul. Din echipaj va face parte şi naturalistul, cineastul şi vânătorul subacvatic Su Mima. În timpul liber va scrie reportaje! Mi-a mărturisit că se preqăteşte să devină telecinereporter! În special după încheierea ciclului său

de articole ştiinţifice...

Nesesizând ultima ironie, Patterini se bucură din inim ă. Copiii îl înconjurară pe naturalist şi-l rugară să le povestească despre aventurile sale de vânătoare. Dup ă ce-i urmări cu privirile, Arno se întoarse spre Vrej.

— Iartă-mi indiscreţia! Eşti căsătorit?

„ Nu! Adică... nu încă!

— Faci rău! Priveşte copiii – nu e aceasta una dintre cele mai frumoase meniri ale omului pe pământ?

— A, să nu încerci să-l contrazici! interveni naturalistul. Nu vei reuşi! De un an întreg mă sfătuie şte să mă însor. Numai că la mine e mai greu. Şi nu pentru ca n-aş iubi viaţa de familie. Nu! Dar în orice moment o vânătoare fatală...

— Nu e chiar aşa simplu! îl întrerupse Mircea. Idealurile omenirii nu pot fi realizate fără urmaşi. Trebuie să rămână cineva după noi pentru a ne des ăvârşi aceste idealuri preluate sau neterminate.

— Bravissimo! exclamă Patterini.

— Te-a corupt! striga Su Mima şi continuă să povestească copiilor despre aventura sa cu delfinii din Marea Neagră.

— Spune-mi, te rog, reluă geofizicianul, nu cumva e şti în posesia fotodiscului cu ultimul dumitale rol?

— Ba da! Vă trebuie?

— Am întreaga colecţie cu rolurile pe care le-ai creat. Le, păstrez alături de fotodiscurile familiei. Hai să ţi le arăt!

— Stai! interveni pentru a doua oară naturalistul. Pericol! Nu accepta nici în ruptul capului!

— Nu înţelegi rosti nedumerit Mircea, în timp ce Patterini şi soţia sa izbucneau în ris.

— Tinereţe, tinereţe! mormăi Su Mima, Ştii câte

fotodiscuri are? Două sute cincizeci şi opt! Şi nu poţi sc ăpa până nu le vezi pe toate. Acum mai doreşti?

— Mai mult decât adineauri!

— Să trecem dincolo! îl invită gravimetristul, în timp ce vânătorului subacvatic i se ascuţise faţa ca unui delfin. Ada, serveşte ceva acestui incoruptibil!

...După o oră, Mircea şi telecinereporterul urcau c ătre etajul cinci.

— M-a impresionat Patterini! mărturisi proaspătul pilot şi tehnomecanic al expediţiei. Ştii cu câtă căldură mi-a vorbit despre familia lui? Îi va veni greu să se despartă.

— Şi dacă nici noi nu ne mai întoarcem?

— În niciun caz nu va regreta că a plecat! Mi-a spus pe când îmi arăta portretele: dacă pier are cine să-mi continue munca.

— Numele dv. vă rog! răsună în aceeaşi clipă glasul robotului casnic...

— Lasă prostiile, că suntem cunoscuţi! se burzului Su Mima. Anunţă că doi vizitatori aşteaptă la uşă.

— Regret, dar medicul, psihiatru şi cosmobiologul Nyass Umbo nu poate primi momentan pe nimeni.

— Ia ascultă, în ce uzină ai fost fabricat?

— Marca aparatajului meu poartă seria 01234 şi numele Uzinelor de automate „Aurel Vlaicu” din Bucureşti.

— Ei bine, vom mai sta de vorbă cu constructorii de acolo! ameninţă naturalistul. Ar trebui să scoată din voi piesele care vă dau putinţa unei comportări atât de nepoliticoase. Anunţă imediat lui Nyass că Mircea Vrej şi Su Mima stau şi discută aici cu tine, când de mult ar fi trebuit să-ţi spargă centrala şi să-ţi scoată fumurile

din cap!

— Mircea Vrej este aşteptat. Al doilea vizitator nu poate fi însă primit. Dispoziţiile...

— A-a-a-a! Înnebunesc! Cheamă-l numaidecât pe Nyass! Hm! Bietul Nyass nici nu visează prin ce primejdie i-a trecut „protejatul”! Altminteri trebuie să ştii că blândeţea şi calmul acestui om au ajuns proverbiale printre prieteni. De pildă, odată...S-ă-ă...

— Ce s-a întâmplat odată? întrebă Mircea, uimit de această subită ezitare.

— S-a... hm!... întâmplat că... Ei, vânam împreună cam pe lângă Canare. Am... hm... am pierdut câteva clipe direcţia de tragere şi m-am electrocutat destul de serios la braţe. Ştii, nu mi-ar fi nici astăzi necaz, dar la mijloc nu erau decât doi prăpădiţi de rechini. Fusesem predispus să fiu înghiţit cât ai zice... hm!... dacă nu era Umbo. Trebuie să-ţi mai spun că Nyass Umbo descinde dintr-o familie de medici africani. Trei generaţii! Şi toţi doctori! Interesant, nu? S-a născut undeva în centrul Africii... A, dar iată-l! Dragă Nyass, îţi prezint pe noul nostru colaborator!

Ochii mari şi negri ai africanului luciră de plăcere. Îşi strânseră puternic mâinile, după care medicul îi invită să intre.

— De ce colaboratorul „nostru”? îl întrebă el pe naturalist. Participi şi tu la expediţie?

Su Mima ridică din umeri:

— Aşa a hotărât Igor Svetloum.

După care se opri în faţa robotului, privindu-l vân ătoreşte:

— Ah, dacă l-aş fi întâlnit sub apă... Îl învăţam eu cum să se poarte!

— Mi s-a raportat! Ai insultat!

Antropologul privi după prietenul său, care se grăbise să treacă dincolo, şi adăugă pentru Mircea Vrej:

— Cu un asemenea arţăgos, fundul oceanului va fi transformat într-un uriaş cimitir...

În camera de alături se afla o fată tânără, cu ochii uşor migdalaţi şi părul negru. Ea se ridică în întâmpinarea oaspeţilor, întinzându-le mâna:

— Doina Lan!

Mircea Vrej o salută fără a-şi ascunde surpriza. În lucrarea prezentată lui Igor Svetloum folosise comunicatele ei referitoare la apariţia lanţului vulcanic submarin „Constelaţia din ape”. De altfel, îi cunoştea reputaţia bine stabilită şi între vulcanologi, iar pe fratele său, George Lan, dispărut cu expediţia anterioară, îl avusese coleg de institut.

— Aici erai, Doina? întreba neobositul naturalist. Ţin să te anunţ că adâncurile îşi trăiesc ultimele clipe de mister. La ora actuală formulez programul cibernetic pentru calcularea numărului de unităţi Q[1] ce aşteaptă în pântecele vulcănaşilor de sub noi. Dragii de ei! îşi închipuiseră, pesemne, că am şi renunţat la luptă. Ei, poftim! Ce părere aveţi? Va trebui să le răspundem aşa cum merită. Eu zic să-i provocăm! A! Am uitat să-ţi spun, particip şi eu la expediţie! Sau ai şi aflat?

— Su, ce te face atât de exuberant? zise fata,

— Nu, nimic... Gata! se domoli el, dându-i lui Mircea prilej să cugete la ciudăţenia faptului că toţi vânătorii, fie subacvatici, fie „de noutăţi”, au un mare debit

---

[1] Q - unitate de măsură energetică, reprezentind 293000 de miliarde kWh. Pentru producerea unei asemenea cantităţi de energie ar trebui să lucreze încontinuu timp de 100 de ani 170 de centrale electrice gigantice de tipul celeia de la Kuibîşev (n.r.).

verbal,

Pe când, se aşezau în fotolii, Nyass Umbo îşi termina convorbirea cu Doina:

— După cum ai văzut, între ramurile ştiinţei există încă decalaje. Nu mai departe decât acum două săpt ămâni discutam şi cu Igor Svetloum această temă. Pornisem de la planurile dispozitivului suplimentar de protecţie a abisoscafului; ne trebuia o substanţă aderentă pentru plăcile izolatoare şi n-am găsit niciuna care să reziste la temperaturile înalte. Egor Svetloum a făcut o singură remarcă: „Nyass, neglijarea am ănuntelor aparent neesenţiale în progresul societăţii e o greşeală. Dacă chimiştii ar fi căutat mai de mult substanţa noastră, am fi fost scutiţi acum de o muncă în plus. Tot astfel dacă secolul al XX-lea descoperea ceva pentru creşterea părului, eu, care mă joc cu stihiile, n-aş fi fost nevoit să renunţ la plăcerea de a le înfrunta fără cască protecţională!” Şi-şi arătă cu un gest expresiv chelia.

Când râsul se potoli. Doina se apropie de Vrej:

— Doream de mult să facem cunoştinţă. Am asistat la ultimul dumitale spectacol şi nu pot spune că nu regret schimbarea aceasta a profesiunii. Spune-mi, te rog, îţi place atât de mult marea?

— Marea?... Da, mult! Liniştea, măreţia ei în furtună m-au urmărit încă din copilărie.

Doina şovăi o clipă:

— Acum două seri şedeam cu Igor Svetloum pe terasa turnului. „Omul îşi învinge mereu durerile – mi-a spus el. Dar urmele acestor dureri rămân în conştiinţa noastră pentru totdeauna”. Atunci l-am văzut copleşit de durere şi am înţeles că aparenta lui răceală ascunde un suflet care simte şi se zbuciumă intens.

Aplecat peste balustradă, a privit îndelung apele oceanului care-i răpiseră fiica, pilot pe nava precedent ă...

Mircea nu găsi ce să răspundă.

— Speranţa regăsirii celor dispăruţi este absurdă! urmă fata cu un tremur în glas. Se împlinesc aproape 11 luni de la această imersiune. Trecând de pragul ciudat al kilometrului 12, abisoscaful n-a mai răspuns la apeluri. Poate i s-a defectat sistemul antibatic.[1] Dar cel mai probabil este că l-a acoperit lava. Întocmai ca pe Atan Along...

Doina îşi muşcă uşor buzele, şi mâinile îi căzură. Discuţia se întrerupse. Robotul casnic anunţă venirea lui Arno Patterini şi a lui Igor Svetloum. Cei doi salutar ă, după care oceanologul se interesă, retrăgându-se cu pilotul:

— Vorbeai despre expediţie?

— Da! confirmă Vrej, privindu-l lung, încă sub impresia celor aflate de la Doina Lan. Am discutat despre dumneavoastră, noii mei prieteni.

— Sper că ai început să ne cunoşti mai bine.

— Da! Într-un astfel de colectiv…

— N-avem nimic deosebit, replică imediat bătrânul.

— Iar eu sunt încredinţat de contrariul!

— De ce?

— „Constelaţia din ape” îşi va apăra cu străşnicie tainele. Numai un colectiv de oameni ca dv. i le va putea smulge. Sunteţi oameni pe care nu se poate să nu-i admiri. De pildă Doina Lan, care este tot atât de curajoasă ca şi fratele ei George...

---

[1] Sistem antibatic - sistem ce asigură automat echilibrul presiunii interne a abisoscafului în funcţie de presiunea mediului înconjurător (noţiune fantastică - n.a.)

— Crezi că Doina merge cu noi numai pentru a-l reg ăsi pe George?

— Nu, sunt convins că nu! De altfel cunosc multe dintre realizările ei ca om de ştiinţă!

— Am ales-o dintre cei cinci candidaţi propuşi, deoarece nu putem uita rezultatele strălucite obţinute în cercetările vulcanologice efectuate de ea pe Venus. Concluziile la care a ajuns studiind interdependenţa fenomenelor vulcanice pe câteva planete ale sistemului solar au avut un larg răsunet printre geofizicieni şi vulcanologi.

— Ştiu! Am consultat şi eu aceste studii.

Su Mima se apropie de dânşii strălucitor de mul ţumire:

— Nu veniţi la concertul nostru? Umbo ne-a pus la dispoziţie întreaga magnetofonotecă!

— Ba da, cu plăcere! În acest moment muzica poate tălmăci gândurile şi sentimentele tuturora! spuse pilotul.

— Mai ales că vă pot oferi şi un Murfatlar vechi de două secole! completă Nyass. Ce doriţi să ascultăm?

Svetloum se întoarse către Doina şi fata ghici că ea trebuie să aleagă. Se aşeză încet, coborându-şi pleoapele:

— La început, când abia se născuse, Pământul s-a rotit prin neguri fără capăt, în mişcarea încă dezordonată şi confuză a materiei. Abia târziu, peste zeci de mii de milenii, ţărmurile au prins a se sfărâma sub valurile mărilor. Treptat, în acest zgomot monoton a apărut însă ceva, ca o scânteie nedesluşită. Viaţa! Într-un timp uimitor de scurt ea a copleşit întreaga planetă. Şi iată prima rachetă lansată de oameni zvâcnind imperios către înălţime. Omul pornea să

cucerească îndrăzneţ infinitul. În Cosmos, ameninţarea îngheţată şi oarbă este mai grea decât uraganele. Dar cutezătorul nu-şi pierde dorul, ci-l făureşte!…

— Dacă-l loveşte noaptea haină, piere-n lumină!…

— Dar omul are aripi! Aripi să poarte visul departe…

— Tot mai departe…

— Viaţă din moarte!

Ochii lui Igor Svetloum rămăseseră aceeaşi taină de nepătruns. Numai genele Doinei tresăriră într-o str ăfulgerare şi se deschiseră în scântei de lacrimi.

Antropologul aduse benzile şi le fixă în aparat:

— Vladimir Orkeatov – „Rapsodia astrală”!

Solemne, grele, primele note bătură în şase inimi ca într-o singură inimă.

CAPITOLUL VIII

Universul tăcerii

De obicei misiunea pilotului pe navele mari nu este dificilă, conducerea efectivă a acestora căzând în sarcina automatelor. Vrej îşi dădea însă seama că pe bordul „Constelaţiei II” îndatoririle lui se complicau. Constructorii creaseră o orientare extrem de rapidă a navei, dar tot pilotul era obligat să găsească în anumite momente soluţia ce ar fi putut asigura revenirea la suprafaţă.

De aceea nostul C.N.S.[1] al abisoscafuluî se afla într-o întăpere specială din proră. Pe ecranele lui eliptice se transmiteau necontenit imaginile lumii exterioare.

…Peste tot lumini, pârghii, butoane. Un mecanism genial, complex, care crea un sentiment de siguranţă

[1] Post C.N.S, - post de coordonare a navigaţiei subacvatice (n.a).

şi de mândrie în acelaşi timp.

Mircea îşi pipăi din nou centura costumului special, albastru, terminat în jurul gâtului cu un guler metalic. Se aplecă uşor înainte scrutând încordat ecranele.

Dar ecranele rămâneau negre, ca şi noaptea adâncurilor, compactă, de nepătruns. Apăsător de încet, batimetrul înregistra adâncimea: 7800... 7860... 7900... de metri.

Aici în universul tăcerii şi al întunericului, nava cădea fantomatic, sub impulsurile ritmice ale motorului. Pilotul îşi surprinse respiraţia obositoare şi se gândi o clipă că-i este frică. Frică? îşi goni gândurile ciudate şi zâmbi stânjenit.

Îşi aminti de pasiunea cu care studiase construcţia abisoscafului şi câtă încredere căpătase în complexul aparat. Fulgerător revazu în minte „Constelaţia II”, cu forma ei de creion bine ascuţit, având doar la mijloc un inel mai gros care apăra convertizoarele circuitecranului din cabina centrală. La nivelul cabinei lui, plasată spre proră, existau două hublouri. Pereţii metalici asigurau securitatea abisoscafului chiar şi la presiuni de 20000 de atmosfere. Peretele exterior era acoperit cu aliajul din oberoniu, care reflectă ultrasunetele. La pupă se aflau cele cinci duze ale motorului reactor şi orificiul hexagonal al pistonului antibatic. Lateral au fost construite canalele de emisie şi recepţie pentru comunicaţii. Deşi s-au luat toate m ăsurile posibile, pupa reprezenta totuşi cea mai sensibilă parte a navei.

Tot la pupă dar în interior au fost instalate motoarele complicate ce deserveau multilateral abisoscaful. În apropiere se aflau camera-ecluză, compartimentul acvaplanelor şi magazia de alimente, toate dispuse

simetric în jurul pilonului central.

Fiecare dintre cele trei cabine era formată din două sfere rotitoare, pentru păstrarea poziţiei, indiferent de mişcările vasului. La postul C.N.S. se ajungea printr-un coridor înclinat, iar dincolo, spre proră, se găsea zona marelui agregat al electrodezintegratorului. Descărcările electrice ale acestei maşini colosale aveau o intensitate de zeci de milioane de milioane de amperi şi produceau coloanele de plasmă care, pulverizând magma, făceau ca abisoscaful să poată înainta prin orice obstacole.

În încăpere intră Su Mima. Mircea îşi goni imaginile, surprinzând şi pe chipul bunului său prieten aceeaşi încordare nemărturisită.

— Cum te simţi?

Îşi muşcă buzele. Stupidă întrebare! îi scăpase fără voie. Su Mima privea cu toată atenţia aparatele din jur. Răspunte după câtva timp:

— Ca la-nceputul fiecărei expediţii: putină emoţie, lupta cu amintirile... şi trebuie să ştii că amintirile astea sunt de-o încăpăţânare nemaipomenită…

Pilotul îşi întoarse privirile la pupitrul de comandă.

De ce i-au revenit în minte toate plecările din expediţiile la care participase? Parcă niciodată nu fusese atât de încordat ca acum şi parcă niciodată nu-şi amintise cu atâta forţă de chipul acela frumos, înconjurat cu bucle albe, de zâmbetul liniştit şi încurajator şi de mâna aceea puternică ce flutura întotdeauna o batistă albastră!

— La ce te gândeşti?

— La mama şi la batista ei albastră!

— Acum câţiva ani, spuse deodată Su Mima, ne-am

întors din nişte cercetări cosmice! Fuseserăm opt! Pe P ământ am ajuns numai trei! Eu, Mitka Bod şi Anda... Anda era o fată curajoasă, cu părul blond şi ochii mari, negri şi blânzi. Ne-am despărţit pe Cosmoportul central. Atunci n-am avut îndrăzneala să alerg după ea şi să-i spun: Vrei să mergem prin viaţă, mai departe, împreună? După un an a plecat într-o nouă expediţie. Azi am aflat că s-a-ntors...

În acel moment, ecranul secundar se lumină, conturând chipul prelung al lui Igor Svetloum:

— Ceva neobişnuit?

— Nimic! răspunse repede Mircea Vrej. Coborâm în linie dreaptă deasupra „Constelaţiei”.

— Retransmite pe ecranul cabinei centrale toate datele! Păstrează viteza. La 9000 m oprim!

Pilotul era încă surprins de mărturisirea neaşteptată a bunului său prieten.

— Cum o chema pe fată? întrebă el, fără să se întoarcă.

— Pe fată? Anda... Nu-i aşa că e un nume frumos? Anda...

Su Mima făcu repede câţiva paşi, apropiindu-se de unul dintre ecranele negre. Privi încruntându-se şi, fără nicio legătură, adăugă:

— Alerg în cabina lui Igor Svetloum.

Mircea nu-i mai răspunse.

... 8240... 8250... 8270 m

În cabina nivelului doi, printre aparatele în funcţiune se desena gura trapei de la postul C.N.S. De după sp ătarele fotoliilor răsăreau capul Doinei şi acela al lui Patterini. Amândoi îşi priveau concentraţi pupitrele.

Nyass Umbo intră în încăpere şi se apropie de fată:

— N-ai obosit?
— Nu!
— Peste un sfert de oră oprim. Dacă vrei, te poţi odihni. A, am uitat! Am comandat bucătarului-robot o cină bogată.
Doina aprobă, înclinându-şi capul, apoi mărturisi deodată:
— Cel mai mare pericol pentru prima expediţie a fost, desigur, câmpul ultrasunetelor.
— Nu mă pricep decât aşa, în general, spuse medicul,
— Nava noastră este mult mai perfecţionată. Cu toate astea, chiar şi o fisură de un angstrom[1] ar permite ultrasunetelor să ne distrugă în cel mult doua minute. Închipuieşte-ţi „Constelaţia I” avea o cuirasă de trei ori mai subţire.
— Şi crezi că din cauza acestei cuirase...
— Da! Pentru că nu-mi pot imagina din ce altă cauză ar fi pierit!
— Cuirasa de oberoniu nu poate fi distrusă decât prin explozie sau lovire, interveni geofizicianul din mijlocul aparatelor sale, şi aceste ipoteze sunt aproape excluse în condiţiile „Constelaţiei din ape”. Explozii nu sunt, iar posibilitatea unei ciocniri pare absurdă.
Întorcându-se spre Patterini, Doina Lan îi spuse:
— Modificările din frecvenţa ultrasunetelor pot produce...
— Nu ştiu ce urmări vor avea. Ştiu numai că...
— Numai ce? interveni Umbo.
— Cred că vom fi zgâlţâiţi zdravăn!
— Te referi la vibraţii?

---

[1] Angstrom - unitate de lungime întrebuinţată in spectroscopie, de mărimea 1/10000 dintr-un micron (n.a).

— Da! Totul depinde de elementele aflate în suspensie dincolo de kilometrul 12!

— Când s-a construit cuirasa care conţine un aliaj de oberoniu[1], nu s-au putut îndepărta total şi vibraţiile astea? întrebă cosmobiologul.

— Nu prea! Oglinda de oberoniu nu reflectă complet ultrasunetele. De aceea... Ei, dar ce se petrece cu Su Mima?

Prin trapa care dădea în cabina lui Svetloum se auzea vocea naturalistului:

— Suntem la aproape 9 km adâncime şi nicio vietate nu şi-a făcut apariţia! Adevărat ghinion! Hai să spun că emisiunea asta continuă de ultrasunete a distrus orice urmă de viaţă! Mă rog! Dar cum rămâne atunci cu relat ările primei expediţii care indicau prezenţa unor animale necunoscute adaptate acestui mediu? Parcă s-ar fi trimis o depeşă-fulger, care a invitat toate lighioanele să dispară...

Nyass Umbo urcă treptele spre intrarea în cabina superioară.

— Şi cum suna depeşa? întrebă Igor Svetloum.

— Abisoscaful „Constelaţia II” va trece în ziua de 10 iulie a anului 2253, între orele 7 şi 12 pe traseul indicat. Vânătorul subacvatic Su Mima însoţeşte expedi ţia. Zona cuprinsă între coordonatele x-y se declară zonă periculoasă! Nu răspundem de accidentele mortale!

Cosmobiologul, care auzise tirada „vânătorului”, izbucni în râs.

Conducătorul expediţiei se apropie de ecranul ce înconjura cabina ca un inel negru:

---

[1] Oberoniu - element cu proprietăţi speciale, găsit pe unul dintre sateliţii lui Uranus (noţiune fantastică –(n.a.}

— Răbdare, Su Mima, răbdare! Cu răbdarea treci marea! Pentru dorinţele tale cinegetice fauna este întotdeauna foarte săracă. Dar, râzgândindu-se să mai adauge ceva, trecu în faţa televizofonului central.

Nyass Umbo pătrunse în cabină. După câţiva paşi se opri.

„Ce ciudat! Păstrez şi acum înfrigurarea cu care am păşit prima oară aici. Iată! În mijlocul încăperii se înalţă ca o coloană – ce uneşte podeaua cu plafonul – turnul central al comenzilor. Pe el sunt fixate ecrane mari şi mici, terminale cu un minuscul pupitru de dirijare. Un birou fix şi un fotoliu adânc (în care stă comandantul expediţiei) completează singurul mobilier din încăpere. Dar ceea ce impresionează cel mai mult este circumecranul lat de trei metri. Cu ajutorul lui se poate «vedea» în permanenţă tot ceea ce există în apele oceanului pe o distantă de 150 metri în jurul navei”.

Vocea lui Igor Svetloum îi întrerupse gândurile.

— Arno! Ceva neobişnuit?

— Nu! Radioactivitate slabă. Indicii gravitaţionali neschimbaţi. Frecvenţa ultrasunetelor în uşoară cre ştere. Intensitatea a urcat la limita calculelor făcute de dv.

— Doina?

— Vă aduc îndată concluziile.

Chiar atunci se auzi şi vocea pilotului:

— Nouă mii de metri! Opresc!

Cu un şoc uşor, nava abisală rămase nemişcată.

— Adunarea! Transmit la suprafaţă observaţiile. Masa şi două ore odihnă obligatorie! Apoi, întorcându-se, se adresă lui Nyass Umbo: Nu există nicio metodă pentru a tempera nerăbdarea „vânătorilor”?

— Ne aflăm în fata unui caz incurabil!... Psihiatrul

ridică din umeri amuzat.

Prefăcându-se că n-a auzit nimic, Su Mima îşi agăţă cinediscul de centura lată a costumului, le întoarse spatele şi începu să se plimbe de-a lungul ecranului întunecat.

— Mircea! Luminile !

Pe ecran apărură în acelaşi timp mai multe dâre str ălucitoare şi prelungi. Păreau lame rotunde de pumnal împlântate în bezna lichidă din jurul lor.

— Vom fi reperaţi cu exactitate de pe „Pacific VII”.

— Fără îndoială, răspunse Arno Patterini, făcându-şi apariţia în urma fetei care aducea fişa observaţiilor. Înainte însă de a ajunge la Igor Svetloum văzu pe ecran ceva care o obligă să strige:

— Su Mima! A sosit vânatul!

Nyass Umbo se repezi în partea cealaltă a cabinei, acolo unde naturalistul, transformat în cineast, filma zorit. Pe ecran apăruse un exemplar ciudat al faunei abisale. În jurul său iradia o lumină verzuie. Pe corpul turtit orizontal cădea un plan vertical ceva mai scund. Între unghiuri, străluceau ca două mingi galbene ochii. Deasupra, două fire lungi şi flexibile oscilau prin apă ca două bice. Sub bot, animalul avea o pungă albicioasă. Înaintea gurii i se prelungea o „vergea” lucitoare cu vârful ramificat, iar coada cenuşie i se estompa în ape.

Dihania se apropie încet de abisoscaf. Lumina ochilor ei deveni vie. O scânteie violetă izbucni din vârful „vergelei”, lovind aparatul.

— Toată lumina! comandă Svetloum.

Punga alungită de sub maxilar începu să se umfle ca un balon alb şi monstrul căsca gura. Cavitatea bucală, enormă, era căptuşită sus şi jos cu lamele subţiri, între care se distingeau două rânduri de puncte roşii, ca ni

şte urme de ventuze.

— Specie necunoscută între rechin şi caşalot! strigă naturalistul. Este o apariţie surprinzătoare. Existenta acestui specimen în fauna submarină de aici rămâne pentru mine o enigmă.

Monstrul se răsuci când pe o parte, când pe alta. Planul orizontal i se prelungea în unghi ascuţit spre coadă, părţile lui laterale aducând cu o membrană zdrenţuită pe care mii de tentacule subţiri, negre se mi şcau continuu, în lungul balonului ventral se desena o linie îngustă, luminoasă..

Hidosul reprezentant al faunei abisale continua să se zbenguie cu mişcări viguroase, ajutându-se cu coada şi prin unduirea corpului care avea peste 15 m lungime.

— Su Mima, ce mai poţi adăuga? întrebă Igor Svetloum.

Nu-i răspunse nimeni! Naturalistul nu se mai afla printre ei!

— Părăsirea navei interzisă! strigă şeful expediţiei.

Prea târziu! Din făgaşul oval al navei ţâşnise un acvaplan fuziform, cu prora transparentă şi două aripioare scurte. Părea o jucărie năstruşnică. Din duzele posterioare ieşeau gaze la mare presiune.

— Cam nedisciplinat! Vânătorul l-a biruit pe naturalist! se încruntă „Stăpânul stihiilor”. Comunicaţi-i să revină la bord!

Dar Su Mima rămase mut şi surd la apeluri...

PEŞTERA CRISTALELOR

După ce se ridică deasupra dihaniei, care nu-i simţise prezenta, acvaplanul căzu într-un picaj spectaculos. Două orbitoare dungi luminoase atinseră capul animalului. Acesta încremeni pentru o singură clipă, după care se întoarse fulgerător spre aparat.

— Dacă nu mă înşel, vânătorul devine vânat! observă Nyass Umbo neliniştit.

— Credeţi că poate fi periculos? întrebă Doina.

Su Mima oprise acvaplanul cu prora îndreptată spre gura haotică a monstrului. Loviturile se succedară rapid.

— ...patru, cinci, şase! numără cosmobiologul încordat. Este invulnerabil?

— Trebuie lovit în abdomen, în părţile mai puţin apărate. Ajută-l! răspunse Svetloum.

Ochii straniei vietăţi se stinseră iar şi fulgerul lovi cabina transparentă. Derutată de aparenta

imobilitate a aparatului, dihania ţâşni înainte, dar naturalistul trecu pe sub gura ei, redresă în dreptul cozii, executa un luping graţios şi reveni. Un nou zig-zag albăstrui, ultimul, brazdă apa. Apoi acvaplanul cu acumulatoarele descărcate şi animalul furios dispărură în întuneric.

— Mircea! Urmăreşte-i! comandă şeful expediţiei.

Abisoscaful se urni încet, prea încet pentru ner ăbdarea lor. Când cel de-al doilea acvaplan se desprinse în viteză, proiectoarele dezvăluiau gura dihaniei încleştată de aparatul lui Su Mima. Nyass Umbo se apropie liniştit, alese locul loviturii şi dascărcă într-o singură declanşare toată cantitatea de electricitate de pe bord. transformată într-un jet albastru de plasmă[1].

Peştele tresări din tot corpul, îşi scăpă prada şi, înainte de a se mai întoarce spre noul duşman, forţele îl părăsiră; spintecat de limba de foc de zeci de mii de grade a plasmei, începu să cadă spre fund şi pieri în beznă. Acvaplanul naturalistului se rotea în loc.

— Su Mima, răspunde! Pericol!

Vânătorul ghinionist îşi ridică greoi capul şi cu un ultim efort se îndreptă spre abisoscaf.

Aplecat deasupra accidentatului, Umbo îi urmărea reacţiile. Din cabina centrală răzbătea prin trapă glasul lui Igor Svetloum, care vorbea cu staţia de urmărire de

---

[1] Prin plasmă înţelegem substanţa complet ionizată. De obicei este vorba de un mediu gazos, care se prezintă sub forma unui amestec de ioni şi electroni. În ultimul timp, plasma a fost denumită cea de-a patra stare de agregare a substanţei *(n.r.)*.

pe „Pacific VII”. Su Mima îşi revenea încet. Respiraţia îi era scurtă şi anevoioasă.

— Umbo, primul meu insucces! Dar i-am găsit măcar un nume ca lumea: Electroferens curiosais! Ei?

Cosmobiologul clipi îngăduitor:

— Teribil! Dar acum dormi!

Fixă emiţătorul unui aparat deasupra prietenului său şi coborî repede, închizând trapa.

— Vom reveni înainte de kilometrul 12! încheie Svetloum. La revedere!

Întrerupse legătura, se ridică şi privi tăcut chipurile celor din jur. Doina, Nyass, Arno Patterini cel tăcut... Iar jos – necunoscutul, poate moartea. Încotro vor îndrepta asaltul?...

— La masă! spuse el scurt. Odihnă obligatorie! Mircea va rămâne la postul C.N.S. şi va dormi acolo. Trebuie să fim pregătiţi pentru orice surpriză!

Fără a cere lămuriri, membrii echipajului urcară treptele. Rămas cel din urmă, Svetloum surprinse o întrebare a fetei:

— Su Mima a făcut bine ce-a făcut, Nyass? Ar trebui să ne păstrăm forţele pentru marea încercare!

Medicul îi prinse mâna plăpândă şi i-o mângâie cu gingăşie.

Conducătorul expediţiei interveni însă cu asprime:

— Orice greşeală poate duce la eşuarea cercetărilor. Doar disciplina cea mai strictă asigură succesul expedi ţiilor...

Savantul trecu grăbit pe lângă ei, coborând spre cabina inferioară.

După-masă, Doina, Umbo şi Patterini s-au retras în cabina de studii şi odihnă de deasupra încăperii

centrale. Pilotul a coborât la postul său, iar Igor Svetloum a rămas singur în faţa hărţii ce reprezenta „Constelaţia din ape”. Un timp stătu aplecat peste ea, gândindu-se la etapa următoare. Apoi se ridică încet şi cu mâinile la spate începu să se plimbe. Nu-i era de loc somn.

„Să sperăm că agitaţia mea psihică nu se manifestă şi la ceilalţi!”

Şi poate că s-ar fi plimbat aşa timp de două ore dacă nu i-ar fi atras atenţia nişte zgomote uşoare ce veneau din direcţia unui difuzor al ecranului intern. Se îndreptă curios spre pupitrul de comandă. Pe ecran apăru în semiobscuritate cabina de odihnă, unde se aflau fotoliile-pat ale echipajului.

„Nyass Umbo doarme liniştit. Arno Patterini... hm! studiază mereu fotografia soţiei înconjurată de copii şi jucăria dăruită la plecare de Nicol... Su Mima... Da! Naturalistul lipseşte din cabină. Aha! Uşa grea a magaziei acvaplanelor a rămas deschisă! Desigur, îşi controlează iar aparatele... Cred că Doina, influenţată de calmul psihiatrului doarme...”

Bătrânul oceanolog se încruntă. De după paravanul mat al patului, fata privea în toate părţile. Ea păşi în vârful picioarelor spre trapa deschisă. Patterini nu sesiz ă nimic. Igor Svetloum pricepu imediat că Doina va coborî. Se aşeză în fotoliu, prefăcându-se adormit. Auzi cum fata trece tiptil. Când deschise ochii, ea dispăruse spre postul C.N.S.

În primul moment, Igor Svetloum a fost tentat să procedeze aspru. Imediat însă se răzgândi. Îşi amintise de tinereţe, „în primele expediţii adormeam întotdeauna cu greutate”...

De altfel nici Mircea Vrej nu se odihnea. Nu rămase

surprins de apariţia fetei.

— Mircea, nu pot dormi!

— După câte vezi, nici eu! Dacă-l rugam, Umbo ne-ar fi procurat o porţie bună de... somn fără vise!

Câteva clipe Doina tăcu, gândindu-se la ceva.

— Ei hai, spune-mi, de ce-ai venit?

— Cum arată „Constelaţia din ape” privită de aici?

Mircea pufni în râs.

— Asta era?

Pilotul mânui câteva pârghii, răsuci un comutator şi în cabină se făcu întuneric. Pe ecranul central începură să tremure câteva luminiţe. Aminteau de imaginile cerului văzut noaptea pe suprafaţa unei ape tulburată de pietricica aruncată de vreun copil.

— „Constelaţia”? întrebă Doina.

— Da! Dar trebuie să aştepţi, nu glumă, ca să poţi prinde o imagine clară.

— Şi eu care credeam că de-aici am putea observa...

Glasul fetei se frânse. Mircea Vrej nu mai întrebă nimic.

Priveau nemişcaţi ecranul. Ce tăcere neobişnuită! Daca-ţi apleci urechea, poţi auzi inima pulsând sub costumul albastru de protecţie. Ce linişte grea! Cum po ţi goni teama aceasta nemărturisită că te afli agăţat undeva, deasupra hăului lichid şi că din clipă în clipă te poţi prăvăli în afunduri? Dacă n-ai zări luminiţele palide licărind jos, departe, noaptea din jur ar fi la fel de nep ătrunsă ca şi întunericul morţii.

Mircea se scutură, înfiorat ca de o adiere rece.

— „Constelaţia I” a ajuns acolo, sunt sigur, aşa cum vom ajunge şi noi. Dar dacă ei mai sunt sau nu în viaţă nu ştiu.

Fata se depărta câţiva paşi, apoi se-ntoarse şi şopti:

— Mulţumesc, Mircea!
După care dispăru pe coridorul îngust.

Abisoscaful cobora către fundul oceanului. În stânga se conturau porţiuni din peretele rămas în urma prăbuşirii, pe care se observau succesiunea milenarelor pachete de strate. Studiul lor avea o importanţă deosebită pentru cercetările geologice făcute de Doina. Un mâl fin, roşiatic acoperea panta abruptă. Părea un abur uşor, plutind pe suprafaţa peretelui, din fundul neguros, încremenit şi mort.

— Cinci milimetri pe mileniu! Acesta este ritmul de sedimentare! spuse încet Doina.

Su Mima developase în cabina centrală discul automatului care înregistrase lupta sa cu monstrul marin. Strâmbând din nas, îşi revăzuse la microvizor înfrângerea cinegetică. Apoi părăsi jenat cabina. Trebuia să-i povestească pilotului aventura aşa cum se întâmplase, nu aşa cum putea fi interpretată.

...9800... 850... 890...

Mircea Vrej îşi întoarse faţa spre „vânător”:

— O mie de atmosfere! O tonă pe fiecare centimetru pătrat! Şi această presiune creşte. Nu ţi se pare că ne-am afla pe o rachetă cosmică? Numai în spaţiul extraterestru am mai întâlnit asemenea beznă. Acolo însă tot mai zăreai ceva stele, pe când aici, nimic...

— Şi ce folos că în stânga, la câţiva metri de noi, se vede Pământul! îl completă Su Mima.

— Puneţi-vă căştile! răsună glasul ferm al conducătorului. Mircea! Două grade spre dreapta! Ne apropiem prea mult de versantul sudic.

— Atenţie! întrerupse Patterini. Temperatura apei a atins 29°. Indicii gravimetrici anormali.

— Stop! comandă Svetloum. Adâncimea?

— 10615 metri! răspunse Mircea.

— Analiza indică prezenţa unui zăcământ de sienit nefelinic[1].

„Stăpânul stihiilor” se apleacă asupra hărţii. Degetele lui se mişcau nervoase de-a lungul diferitelor linii şi însemnări. Liniştea, întreruptă doar de loviturile cronometrice ale aparatelor, căpătă o prezenţă aproape fizică, apăsându-le umerii ca o greutate nev ăzută.

— Comunicaţi imediat orice schimbări importante! Su Mima! Treci în compartimentul acvaplanelor! Poate va fi nevoie să faci o mică deplasare. Nyass, rămâi pe loc! Start!

Supapele tresăriră şi se retraseră în cilindri, ac ţionate de tijele de durberil.

10650... 700... 760...

— Schimbări importante în frecvenţa ultrasunetelor! anunţă Patterini.

Un bâzâit abia perceptibil începu să se audă din toate părţile.

— Dacă viteza descreşte, foloseşti din plin motoarele! recomandă Svetloum.

În spatele vizorului oval, ochii pilotului căpătaseră reflexe metalice.

— Adâncimea?

— 11000!

— Stop şi lumina!

Prima rază alunecă în lungul peretelui, pipăindu-l. Apoi se desenară alta şi alta, până când, pe o distantă de câteva zeci de metri, bezna se retrase total. Acolo,

---

[1] Rocă eruptivă abisală compusă din feldspat, nefelină şi un mineral feromagnezian (n.a.).

sub limita superioară a prăbuşirii, se ivi un prag imens de piatră, ale cărui povârnişuri se estompau în clarobscurul înconjurător.

Fără a mai aştepta comanda, Mircea răsturnă abisoscaful în poziţie orizontală. Nava coborî şovăitor, se apropie cu prudenţă de perete şi pe ecrane apăru atunci o arcadă masivă, întunecată, sprijinită lateral pe pragul uriaş.

— Mircea, încet înainte! Am respectat cu stricteţe coordonatele transmise de Sinii Teci. Aici trebuie să se afle Peştera Cristalelor.

Pătrunseră sub bolta unei grote ale cărei margini nu se zăreau. Apa, limpede, lăsa lumina să pătrundă până departe.

— Vibraţiile aparatului au încetat! Ne aflăm într-o zon ă neutră, comunică geofizicianul Arno Patterini.

— Mircea, descoperă hublourile!

Doina tresări la pupitrul ei. Îşi desfăcu repede centura care-o fixa de fotoliu şi se repezi în cabina pilotului, unde îşi lipi casca de cuarţul ultradur, privind încordată.

Se apropiaseră de peretele oval şi neted. Lumina proiectoarelor se răsfrângea în culori diferite, ca în jocul atrăgător al unor artificii. Sub ochii cercetătorilor strânşi în jurul ecranelor apăru o aglomerare ciudată de cristale strălucitoare, roşii, verzi, galbene, albastre, de forme şi mărimi variate.

— De necrezut! murmură Doina. Această aglomerare de cristale pure într-un singur depozit este ceva unic pe pământ! Şi toate sunt de beriliu!...

— Ceea ce nu pot înţelege, adăugă Arno Patterini, care venise lângă fată, este această şlefuire a pere ţilor. Grota parcă a fost săpată în acest depozit.

— Stop! comandă Igor Svetloum. Arno Patterini. determină volumul zăcământului. Su Mima, ieşi cu acvaplanul de tracţiune 5D-8 şi adu-ne câteva probe de cristale!

— Pot întrebuinţa cinediscul?

— Da! Dar în 20 de minute revii! Arno şi Doina, începeţi cercetările în peşteră!

— Ce costum de scafandru să folosim? întrebă Patterini.

— Vă indic modelul M.1.

În timp ce Igor Svetloum trecu în faţa ecranului principal pentru a urmări acţiunea, Su, Arno şi Doina se grăbiră spre magazia acvaplanelor pentru a-şi lua costumele şi pentru a alege materialele necesare incursiunii. Nyass Umbo le oferi ajutorul său.

Totul încremenise în noaptea şi în tăcerea oceanului. Câte un peşte speriat şi singuratic fugea de lumină.

Aparatul condus de Su Mima ţâşni primul din abisoscaf.

După ce descrise câteva volute largi, se aşeză lin pe o platformă galbenă ieşită foarte ciudat din perete. Naturalistul părăsi imediat acvaplanul. Ţinea în mâna stingă cinediscul subacvatic. Dispăru în întunericul pe şterii. Pe ecranele abisoscafului se mai zărea numai fasciculul galben al farului de la costum.

Forme de viaţă luminescente se mişcau de colo-colo. Altele rămăseseră ţintuite pe loc. Cine erau cutezătorii care destrămau bezna şi tăcerea mileniilor?

Doina şi geofizicianul părăsiră şi ei abisoscaful.

Igor Svetloum se aplecă deasupra microfonului, adresându-li-se:

— Atenţiune! Doina, Arno, determinaţi şi mărimea pe

şterii.
— Am înţeles, răspunse Doina.

Nyass Umbo, care venise în cabina pilotului, i se adresă după o tăcere îndelungată:
— Mă simt ca un copil ajuns în mijlocul unor minunăţii de basm! Teamă şi uimire, bucurie şi îndoială! Gândeste-te! „Constelaţia I” a trecut şi ea pe-aici. Suntem deci printre primii oameni ce-au pătruns sub această boltă… A! Iată-l pe Su Mima care a şi început să-şi încarce acvaplanul cu fragmente de cristal.
Cei doi priveau pe ecrane munca naturalistului, când din difuzorul central răsună deodată un strigăt de femeie:
— Arno! Ce crezi că poate fi!?
— Nu ştiu! răspunse vocea geofizicianului.
— Dar acesta este un semn! Un semn făcut de o mână omenească!
— Nu este exclus…
— Ce s-a întâmplat? întrebă Igor Svetloum.
— Am descoperit un tunel înclinat. Într-un loc e desenat ceva. Parcă sunt nişte cuburi suprapuse în jurul cărora se încolăceşte o spirală.
— Abisoscaful poate ajunge acolo?
— Da! Galeria este largă şi cilindrică! Perfect cilindrică.
— Continuaţi cercetările!
— Bine, am înţeles!
Şi în timp ce Su Mima aduce pe abisoscaf probele luate, să ne grăbim să-i ajungem din urmă pe cei doi membri ai echipajului care continuau să înainteze prin tunel.
Doina era tulburată. Semnul văzut nu putea fi un

fenomen natural. Erau pe cale de a face o descoperire neobişnuită? Pe aici trecuseră oameni! Când şi cum se întâmplase aceasta? Arno Patterini îşi privea tot mai des cadranele contorului de la mâna stângă. Acul subţire oscila nervos.

— Ne aflăm în apropierea unei formaţiuni magmatice. Radiaţiile sunt destul de slabe. Ar putea proveni...

Se întrerupse brusc. Tunelul se terminase. Pătrunseră într-o altă grota.

— Avem prea puţină lumină! Ori chemăm abisoscaful aici, ori ne întoarcem, spuse fata.

— Trebuie să cercetăm neapărat şi această peşteră! Să chemăm abisoscaful!

Îi cerură lui Igor Svetloum să vină cu nava.

Întorcându-se spre intrarea în peşteră, rămaseră surprinşi: în lumina farurilor de la costum, văzură două arcade negre, susţinute de colonade subţiri.

— Parcă-i o poartă! murmură Arno Patterini.

— Poartă? Aşa s-ar părea! răspunse Doina, tresărind la apariţia unui peşte care fugi imediat.

La venirea „Constelaţiei II”, urcară amândoi pe bord. În scurt timp, îşi dădură seama că această a doua grotă era mult mai mare.

Şi deodată, sub abisoscaful în mers, la lumina proiectoarelor prinseră a defila cristale uriaşe, aşezate în cercuri concentrice. În centru se deschidea o galerie verticală care se prelungea probabil undeva, în jos. Aceeaşi tăcere de moarte plutea peste tot. Câteva vieţuitoare se rostogoliră lent pe suprafaţa unui cristal.

— Un oraş?...

— Poate! îngăimă Su Mima care filma în dreptul hubloului.

— Cristalele sunt străbătute de canale cilindrice.

— Să presupunem că în condiţii pe care noi nu le cunoaştem nişte oameni au ajuns aici! spuse Arno Patterini. Pentru că altfel ar însemna că această construcţie a fost realizată la suprafaţă şi a ajuns aici în urma unei scufundări. Există deja o legendă a Atlantidei, şi noi nu mai putem crea încă una! Fundul Oceanului Pacific n-a fost niciodată uscat, aşa că...

— Ai dreptate! Înseamnă că oraşul a fost construit direct aici, îl întrerupse naturalistul.

— De către cine?

— L-ai uitat pe căpitanul Nemo? Echipajul său ar fi fost interesat să ridice acest oraş şi să nu divulge secretul.

— Prietene Su, interveni oceanologul, nu te hazarda în ipoteze necontrolabile! Propun să încetăm discuţiile. Cercetările ulterioare vor descifra şi această problema. Să trimitem imediat la suprafaţă observaţiile noastre. Prima sarcină ne-am îndeplinit-o. Exploatarea cristalelor de beriliu poate să înceapă. „EGA 18” a şteaptă! Mircea, întoarcem! La ieşirea din peşteră opre şti. Doina şi Arno Patterini, analiza fragmentelor aduse pe bord. Îmi daţi fişa concluziilor...

Şi aşa a fost trimis mesajul.

Dar înainte de a porni spre „Constelaţia din ape”, echipajul abisoscafului făcu o nouă descoperire: sub pragul peşterii, într-o scobitură, au găsit epava unei rachete. Su Mima a adus-o pe bord.

Racheta aparţinea expediţiei anterioare. De unde fusese trimisă? Prora ei prezenta urmele unei ciocniri violente. Banda mesajului, închisă etanş într-o sferă metalică, era în parte distrusă.

Igor Svetloum nu reuşi să descifreze decât câteva cuvinte: ajuns... din ape... prag bacterian... ergem mai departe...”

„Mergem mai departe”! Până unde ajunseseră oare? Unde au dispărut? „Constelaţia din ape” ascundea şi această taină.

Abisoscaful porni iar, în timp ce fiecare se gândea t ăcut la aceleaşi probleme:

Cine a construit Oraşul mort?

Unde a dispărut „Constelaţia I”?

Igor Sveuoum îi chemă la el pe Nyass Umbo şi pe Su Mima. Discuţia dintre ei a fost scurtă:

— Ce poate reprezenta pragul bacterian amintit în mesaj?

— Nu pot şti nimic precis!

— Nici eu, răspunse Su Mima.

— Luaţi toate măsurile posibile, pentru ca o eventual ă invazie a acestor bacterii să nu se transforme într-o a doua tragedie...

— Vă gândiţi...

— Da! Nicio ipoteză nu trebuie exclusă!

*

...11201... 11275... 11390...

Nava abisală aluneca pe lângă un perete neregulat, de culoare cafenie. Straturi de grosimi variate, cu un colorit schimbător, se suprapuneau intermitent.

— Ce admirabile deschideri stratigrafice! strigă entuziasmată Doina. Aici zace istoria mută a P ământului.

...11850... 11900...

Bâzâitul acela îndepărtat se transformase acum într-un huruit monoton. Cu toată construcţia lui specială, ultrasunetele îşi transmiteau vibraţiile asupra

abisoscafului.
— Frecvenţa creşte rapid! Intensitate peric...
Restul cuvintelor se pierdură într-un vâjâit asurzitor, care se năpustise din toate direcţiile. Ca la un semnal, indicatoarele aparatelor oscilară nervos.
În acel moment, prora navei se răsuci într-o spirală largă, apoi devie cu repeziciune spre dreapta, azvârlită literalmente în sus după un unghi de aproape 90°. Vibraţiile produceau acum un vacarm de nesuportat.
Motorul se trezi cu vaiete prelungi. Cu un şoc pe care amortizoarele hidraulice n-au izbutit decât în parte să-l diminueze, „Constelaţia II” se repezi în jos. Timp de o singură clipă prora se smuci către dreapta, apoi reveni iar la loc. Peretele depresiunii se apropie fulgerător, pentru a se mistui înapoi încă şi mai repede. Abisoscaful se cutremură ca o fiinţă vie, şi ochii lui clipiră scurt, nedumeriţi parcă.
Oamenii, cuprinşi de o stare ciudată, ameţiseră. Au început să-i doară dinţii. Durerea ascuţită s-a localizat apoi în regiunea frontală a craniului. Puterile îi părăsir ă. Mircea mai apăsă câteva butoane, smuci pârghiile direcţionale, apoi se încovoie încet, prins în centuri; capul i se izbi de tabloul comenzilor.
Dincolo de pereţii navei apa căpătase o vagă nuanţă roşie. Ei însă n-o mai văzură. Cu motoarele oprite, nava cădea împinsă de inerţie în hăul sângeriu, dincolo de care se părea că viaţa a luat sfârşit.
În cabina centrală se auzi pentru ultima dată apelul staţiei de urmărire:
— „Constelaţia”! „Constelaţia”, răspundeţi!
Apoi totul amuţi.
Opt, zece, treizeci de metri nava căzu aşa, vie şi totu şi lipsită de viaţă, până când forţa cea năprasnică o

prinse iar, o scutură, o zvârli din nou spre perete, o rostogoli de câteva ori şi o împinse undeva, în jos, la întâmplare.

De două ori se repetă jocul acesta sălbatic. În două rânduri navigatorii plutiră sub umbra nedesluşită a mor ţii, fără a mai găsi puteri să i se împotrivească. Iar însp ăimântătoarea prăbuşire dură mult timp. Numai vuietul violent vântura nava de la un capăt la altul. Abisoscaful avea parcă o mie de corzi, prin care toate furtunile lumii se învolburau la nesfârşit...

Când se opri şi rămase nemişcată, „Constelaţia II” ţintea cu prora uriaşul cerc de lumină de sub ea, cerc din ale cărui periferii se ridicau văluri de rubin către suprafaţă.

Dar sufletul navei părea că se stinsese.

Tăcere...

Tăcere apăsătoare şi nesfârşită.

CAPITOLUL IX

Lanţul surprizelor

Su Mima deschise încet ochii, aruncând în jur o privire nesigură. O zări pe Doina rostogolită pe lângă perete. Centurile care o fixaseră în fotoliu fuseseră dezlegate şi atârnau legănându-se încă. Era exclus să se fi desfăcut singure. Deci fata dorise să-i ofere cuiva ajutorul. Cui oare?

Naturalistul se ridică greoi şi, clătinându-se, păşi c ătre ea.

— Ce se întâmplă aici? şopti Umbo, încă buimăcit.

— Repede! Doina ! Vezi ce i s-a întâmplat!

Coborâră împreună spătarul fotoliului, culcând-o pe fată. Umbo o cercetă atent, pe când Su Mima îi scotea

casca.

— Leşin trecător, provocat de o puternică stare de inhibiţie a centrilor nervoşi respiratorii, la care s-a asociat şi o tulburare funcţională a cordului. Proba unei emoţii deosebit de intense.

— Frumoase urmări mai are „dansul” nostru! coment ă Svetloum, apăsându-şi tâmplele.

Patterini oftă.

După injecţia administrată, Doina îşi revenise. Înfrigurate, privirile-i rătăciră asupra celui aplecat către ea.

— Nyass... Nu ţi s-a întâmplat nimic?!

Ochii lui Svetloum licăriră de înţelegere.

— Umbo, te rog, vezi de ce tace Mircea!

Pilotul zăcea nemişcat, cu fruntea pe tabloul metalic. Casca avea vizorul sfărâmat de o lovitură puternică. Medicul îşi luă trusa şi coborî la postul C.N.S. Ajuns acolo, îşi strânse buzele, contrariat. Fruntea lui Mircea era brăzdată de o tăietură adâncă, iar sângele îi cursese până pe pieptul costumului. Pilotul îşi trecea într-una palmele de-a lungul obrajilor, încercând să înl ăture sângele, şi verifica aparatajul.

Nu peste mult timp, Svetloum transmise staţiei de urmărire cele întâmplate:

— Cauza care a determinat acest fenomen sunt tot ultrasunetele. În stratul ultim, datorită intensităţii enorme a vibraţiilor, elementele în suspensie s-au antrenat într-un dans haotic, iar convertizoarele automatelor de direcţie, căutând zonele de pericol minim şi negăsindu-le, ne-au dat peste cap abisoscaful!

Adunaţi în jurul bătrânului savant, abisonauţii îşi

concentraseră atenţia asupra noului peisaj apărut pe ecrane. Cu un pansament uşor la frunte, Mircea Vrej aştepta comenzile.

O lumină roşiatică îi învăluia ca un nor gigantic. Sub dânşii – la ce adâncime oare? – tremura în irizaţii palide o centură ale cărei margini se pierdeau difuz de jur împrejur. Umbre fantastice dănţuiau acolo, la periferie, în culori neobişnuite, când albe şi strălucitoare, când portocalii, galbene sau verzi. Se rostogoleau, se împreunau în vălătuci denşi şi greoi, se subţiau apoi în înălţimi, şerpuiau şi dispăreau.

— Temperatura apei? întrebă Igor Svetloum.

— Plus 19°C! răspunse Mircea.

— Presiunea?

— 1230 de atmosfere.

— Intensitatea ultrasunetelor?

— Medie!

— Arno, observaţiile!

— Anomalii gravitaţionale absurde mă obligă să nu pot efectua niciun calcul!

— Mda!... Iată-ne, aşadar, în imediata apropiere a „Constelaţiei din ape”! Mircea, coboară, te rog, pe diagonală! Să cercetăm marginile conului vulcanic!

Afundarea reîncepu. Lumina creştea rapid în intensitate cu cât se apropiau de marginea craterului. Inelul periferic părea format din miliarde de beculeţe aşezate unul lângă celălalt. Suprafaţa lui se estompa în învolburările norilor de soluţii policrome, care se difuzau încet în uriaşa masă lichidă, în curând, acestea îi învăluiră. Vizibilitatea scăzu simţitor.

Navigatorii observară că sub inelul luminescent, la vreo zece metri mai jos, se găsea un canal lat de peste 400 m, din care se înălţau tumultuoasele emanaţii.

Dincolo de acest canal, unde se părea că materia clocoteşte, începeau marginile negre şi neregulate ale conului vulcanic.

Un robot trimis de oceanolog luă o probă din centura luminoasă ce acoperea lava. Doina calculă ceva cu repeziciune, privind indicatoarele vulcanometrelor. Umbo îşi dădu seama că s-a produs cu ea o transformare neaşteptată, un fel de uitare de sine în fa ţa acestui moment aşteptat şi pregătit de atâta vreme. Căuta fata retrasă, tăcută şi puţin timidă şi nu găsi decât un om de ştiinţă tenace, ale cărui temeri şi îndoieli se ascunseseră unde nici el nu putea ghici. Su Mima îşi lăsase cinediscul în mâinile lui Patterini, a şteptând încordat, alături de Svetloum, aducerea probei.

În sfârşit, robotul se întoarse. Sfera de sub obiectivul microscopului se umplu cu lichid.

— Bacterii! exclama Svetloum. Bacteriile care ne-au parvenit la „Pacific VII” o dată cu fragmentul de euclaz. Era şi de aşteptat!

— E o asociaţie imensă! completă febril naturalistul. Aşadar, tocmai inelul acesta de bacterii luminescente e observat pe staţia de la suprafaţă. Interesant! Doina, de ce erupţia se manifestă circular?

— Pentru că există probabil ceva care împiedică magma să iasă prin centru! Trebuie să verificăm!

— Să fie un dop de lavă solidificată? interveni Arno..

— Erupţia e de tip hawaian, adică o scurgere lentă şi continuă de magmă, fără explozii; considerând şi temperatura scăzută a apei datorită acestor bacterii termoabsorbante, s-ar părea că ai dreptate, Arno! E necesară totuşi o incursiune spre centrul conului.

— Aşadar, bacteriile le-am găsit! se mulţumi

oceanologul să conchidă.

Mircea puse nava în mişcare. Nu parcurseseră încă primele sute de metri când Svetloum observă o sclipire albastră.

— Iată!

Un gigantic cristal piramidal părea un giuvaier al oceanului. Pe feţele lui jucau reflexe puternice.

— Ar fi interesant de ştiut cum a ajuns aici, lângă circumferinţa interioară a inelului! Ciudat ! Magma de dedesubt nu s-a ridicat până la el... S-ar putea întâmpla ca în străfundurile planetei să existe un adev ărat zăcământ de beriliu. În care materia fierbinte să fi format o spărtură, luând cu sine cristalele. Astfel am avea şi o explicaţie asupra apariţiei peşterii cu cristale.

— Trebuie să mai existe şi altele! spuse Vrej, pornind din nou motoarele.

Într-adevăr, ceva mai departe găsiră un grup de cristale puţin mai mici decât primul. Unul dintre ele era spart. Su Mima luă cinediscul de la Patterini, începu să filmeze şi exclamă ca pentru sine:

— Ei, ar trebui să ies cu un acvaplan ca să pot lua imaginile ca lumea! Ecranele deformează orice contur!

— Ecranele nu deformează niciun contur! îi răspunse oceanologul parcă supărat că e întrerupt din gânduri. Şi nu-ţi permitem să-ţi mai rişti viaţa. Mircea, revino deasupra craterului! Trebuie să găsim locul pe unde a pătruns mai departe „Constelaţia I”.

— Cum, şi cristalele rămân aici? sări naturalistul.

— Le vom lua la întoarcere! Puneţi-vă căştile, vă rog, şi rămâneţi la posturi! Legătura cu staţia de urmărire!

Relată ultimele descoperiri, transmiţând totodată ipotezele lor şi calculele Doinei. Su Mima, deziluzionat oarecum de refuzul bătrânului, încercă să se desp

ăgubească filmând grupul de cristale. Înainte de a-şi pune casca, fata se adresă lui Umbo:

— Nyass! N-ai văzut nicăieri... vreo urmă a celor disp ăruţi?

— Nu, Doina! Medicul se-nduioşă de neliniştea ei. Las ă... Vom cerceta noi mai târziu!

Ea suspină abia auzit.

Abisoscaful ajunsese exact în centrul conului vulcanic. Lumina împrăştiată de inelul exterior nu p ătrundea până aici, şi la comanda lui Svetloum fură aprinse proiectoarele. Cu ajutorul lor distinseră la o adâncime de circa 200 m de gura craterului o masă convexă întunecată.

— Să luăm şi de aici o probă! ceru Doina.

Microscopul intră din nou în funcţiune.

— Bacterii! Su Mima, cum le-ai putea clasifica?

— Specie încă necunoscută! veni răspunsul. Asemăn ătoare în mod parţial cu cele luminescente. Nu pot găsi însă toate caracteristicile, fără o experimentare prealabilă. Presupun doar că ar conţine cuarţ şi că... produc ultrasunetele!

— Aşadar, ceea ce luam noi drept dop de lavă e de fapt un prag bacterian. Nu poate fi decât pragul bacterian amintit în mesajul „Constelaţiei I”!

Cele spuse acum de Doina clarifica deci ipoteza drumului urmat de expediţia anterioară.

— Comunicaţi la suprafaţă toate datele, comandă Igor Svetloum. Mircea, vom putea folosi plasma?

— Da! Dar nu ştim încă ce este dedesubt!

— Dedesubt nu poate exista decât dopul lavei solidificate.

— Şi eu cred acest lucru, spuse Doina. În cazul când ar fi existat magmă, pragul bacterian ar fi fost distrus

de temperatura foarte ridicată... Această ipoteză mă obligă să cred că expediţia anterioară n-a putut să dispară din cauza lavei. Trebuie să mergem mai departe.

— Sunt de acord, zise oceanologul. Vom coborî până unde se poate în jurul convexităţii şi, abia apoi vom trece prin bacterii. Lasă convertizoarele de direcţie în funcţiune, dar blochează-le pentru 1500 megahertzi şi intensitatea Z4. Nava se va întoarce automat dacă vibraţiile trec peste această limită! Gata, Vrej? Bine! Atunci atenţie şi – start!

Abisoscaful coborî ajutat doar de camerele de balast. Curând prora lui atinse suprafaţa bombată. Se produse un şoc.

— Duritate de rocă! rosti Vrej, declanşând electrodezagregatorul.

Fulgerele imense se succedară la intervale scurte sub impulsul automatului cuplat cu cronometrul de bord. Nava abisală rămase o clipă nemişcată ca şi cum n-ar fi putut trece, apoi se înclină abia simţit spre dreapta şi-şi continuă coborârea. În curând se afundă complet, lăsând în urmă un tunel larg, care dispăru instantaneu.

Fără a mai cerceta indicatoarele, pilotul constată că se aflau în mijlocul unui flux ultrasonor care intrigase atâta vreme pe pământeni. Totul prinse a vibra în jurul său, începând cu geamurile scalelor şi terminând cu el însuşi; îşi simţi dinţii izbindu-se dureros între ei şi în fa ţa ochilor prinseră să-i joace puncte luminoase. Dacă n-ar fi existat oberoniul, „Constelaţia II" s-ar fi sf ărâmat de mult, iar pasagerii ei şi-ar fi găsit moartea în bezna apelor. Oricare ar fi fost însă puterea de reflectare a acestui metal, vibraţiile tot i se

transmiteau, făcând să vuiască întreaga navă. Pe ecranul din faţa sa, Mircea Vrej observă coloanele de plasmă umplând cu strălucire un spaţiu restrâns, înghesuite parcă şi încercând să scape în afară.

Încet, după mai multe minute, golul de sub prora abisoscafului începu să se mărească. Pilotul deveni şi mai atent. Un val de lumină, pe care nu-l putu observa la început datorită scânteilor electrice, înecă ecranul. Fulgerele se pierdeau acum în gol.

Înainte de a le întrerupe, nava căzu brusc în masa lichidă, unde nu mai existau bacterii. Mai mult de o treime din ea părăsise masa microorganismelor, când un bubuit înspăimintător îi cutremură pereţii, urmat de scânteile împrăştiate pe toată suprafaţa panoului de bord. Luminile se stinseră ca la un semnal, iar corpul aparatului se răsuci ciudat pe o parte, rigid şi vlăguit de putere.

Numai automatul, scos de sub comenzi de către scurtcircuit, continua să declanşeze o ploaie de fulgere inutile. Impresionanta scânteie ce învelise o clipă nava se stinsese, dar nu mai înainte de a o fi rănit de moarte. Ea îşi continuă căderea şi orice efort al pilotului de a o opri a fost zadarnic.

*

Când se dezmeticiră, se aflau într-o cavitate enormă, pe care un timp o socotiră drept grotă şi căreia nu-i puteau distinge cu claritate pereţii din partea opusă. „Constelaţia II” străbătuse oblic pragul bacterian, astfel că ieşi dintr-însul la circa 3 km de margine. Prima măsură a pilotului a fost să conecteze reţeaua de alimentare a sursei energetice de rezervă. Proiectoarele se reaprinseră, mărind intensitatea luminii înconjurătoare. Atunci au apărut pe ecrane dou

ă şiruri de liniuţe argintii verticale, ce înconjurau periferia boltei de microorganisme, chiar, pe linia de contact a acesteia cu peretele grotei.

— Mircea, care este gradul avariei? întrebă conduc ătorul.

— Gradul doi! răspunse neputincios pilotul. S-a produs un scurtcircuit care ne-a blocat aproape întreg sistemul comenzilor. Trebuie să scot apa din camerele de balast şi să opresc declanşarea descărcărilor electrice!

— Apucă-te imediat de lucru! Dumneata, Arno?

— Toate aparatele scoase din uz!

— Aşa!... Su Mima, încearcă deocamdată să filmezi luminile acestea verticale, care înconjură pereţii grotei. Datorită avariilor nu ne putem apropia să le cercetăm direct!

— Motoarele atomice din pupă nu răspund la comenzi! comunică Mircea Vrej. Ca să pot goli watterbalasturile[1], e necesar să deschid supapele prin exterior!

— Întoarce nava!

— Cârmele nu mai funcţionează!

— Atunci opreşte descărcările şi aşteaptă să coborâm până la fundul cavităţii. Cu ce viteză cădem?

— Circa 20 cm/s! Aparatele de măsurat au ieşit din circuit!

Igor Svetloum îşi plecă fruntea, încruntându-se.

— Legătura cu suprafaţa!

— ...Staţia nu răspunde la apeluri!

Clipele începură să treacă greu, lovind în tâmple ca

---

[1] Watterbalasturi : compartimente speciale prin care apa, absorbită ori eliminată, produce scufundarea sau ridicarea submersibilelor (n.a.).

nişte ciocane, fără cruţare şi fără răgaz. Dintre toţi, numai Su Mima îşi păstrase obişnuita expansivitate, ignorând parcă dramatismul situaţiei în care se g ăseau.

— Am folosit filmarea accelerată! îi spuse el lui Svetloum, scoţând fotodiscul din cineimprimator. Filmarea aceasta este indicată în general pentru cercetarea fenomenelor necunoscute. Să vedem ce a ieşit!... A, uite ceva interesant! Observaţi? Linia luminoasă văzută de noi este în realitate urma lăsată pe retina noastră de un punct strălucitor ce se mişcă pe verticală cu o viteză uluitoare!... Mă duc să preg ătesc un acvaplan!

— Bacterii! strigă Mircea Vrej tăindu-i tot elanul. Din nou bacterii. Descărcările plasmei nu pot fi întrerupte cu niciun chip, legăturile panoului de bord fiind avariate.

— Scoate din circuit aparatele care au mai rămas întregi şi ecranele de comunicare! Vom trece şi acest prag bacterian. Nu părăsiţi fotoliile!

Mircea îşi dădu seama şi fără ajutorul indicatoarelor că efectul fulgerelor este scăzut. Vuietul vibraţiilor sc ăzuse, de asemenea, în intensitate. Pătrunderea în noua cupolă de microorganisme se făcea mai greu, m ărindu-i sentimentul de neputinţă, care se amesteca totuşi cu un fel de mânie din ce în ce mai violentă.

Pe dibuite trase din caseta uneltelor un cablu multifilar, lung şi subţire, hotărât să încerce cu el un ultim mijloc de restabilire a legăturilor, un mijloc primejdios, dar realizabil. Nu mai luă în seamă trosnetul celei de-a doua scântei care străbătu abisoscaful. Mâinile lui pricepute conectau un capăt al cablului la bornele pe jumătate topite, în aşteptarea

luminii care va ajuta să facă restul.

În sfârşit, auzi în radiotelefon glasul oceanologului, care-i cerea să restabilească circuitele de alimentare cu sursa de rezervă. Tubul fluorescent din cabină se reaprinse. Mircea, vârât cu tot corpul sub panoul de comandă, deschise clapetele care comunicau cu extrema prorei. Orificiile clapetelor sunt destul de largi ca să permită trecerea unui om, chiar dacă acesta poartă costum special de protecţie...

— Acelaşi peisaj! constată Doina, ieşind pentru prima oară din tăcere.

— Sunt curios să ştiu care poate fi originea acestor dungi luminoase... De fapt, nici nu sunt dungi! oftă Su Mima. Pe film se vede clar că razele trec printr-un cristal, ba chiar n-aş exagera să presupun că e vorba de fenocitul roşu, deşi faptul că lumina nu l-a decolorat este într-un fel o infirmare a ipotezei...

— Nici nu-l putea decolora! îl asigură Patterini. Cristalele reflectă doar razele proiectoarelor noastre. După părerea mea, cristalele s-au produs într-un zăc ământ metamorfozat de vecinătatea magmei şi au ajuns aici aduse de materia fierbinte în erupţie. Iar sursa care se mişcă pe verticală cu viteză fantastică este punctul de concentrare a unei noi forme de energie conţinută de cristal.

— Nu te hazarda în afirmaţii necontrolate! ripostă „vânătorul”, cu experienţa tristă a articolului său ştiin ţific.

Discuţia se opri aici, fiindcă Svetloum îl chema pe pilot şi nu primea răspuns. Nava continua să cadă cu aceeaşi viteză, şi nici descărcările electrice nu se opriseră. După mai multe apeluri, bătrânul coborî prin

trapă la nivelul inferior. Tocmai atunci îşi făcu şi Vrej apariţia. Costumul îi era rupt la umeri şi la coate, iar pe mâini i se vedeau în câteva locuri arsuri mici. Pansamentul de pe frunte i se umpluse de sânge.

— Ce-i cu dumneata?

— Nimic! zâmbi obosit tehnomecanicul. Am făcut o reparaţie.

Mânui comutatoarele şi lumina şerpuitoare a tr ăsnetelor din prora abisoscafului se stinse. Nava mai aluneca încă, lent, prin apa opacă, spre terenul solid pe care încă nu-l întâlnise.

— Meriţi cea mai aspră pedeaspă! ameninţă oceanologul, înţelegând pericolul la care se supusese Vrej. Hai repede sus, la Umbo! Tine minte bine: a doua oară să nu se mai întâmple!

Pilotul se strecurase până la mecanismele de transmisie, restabilind legătura tot cu întrerupătoarele prin cablul multifilar. Era de ajuns o singură neatenţie în mânuirea conductoarelor electrice şi avaria nu mai putea fi înlăturată.

Su Mima apăru pe ecranul de comunicaţie cu o mină contrarială şi zăpăcită:

— Un nou strat de bacterii! Al treilea!

— Opreşte nava! comandă Svetloum. Haide sus!

Ajuns în cabina centrală, bătrânul savant scrută chipul colaboratorilor săi, după care se aşază fără grab ă în fotoliu.

Nimic din ceea ce crezuseră că vor găsi aici nu li se înfăţişa navigatorilor. Se aşteptau la un focar clocotitor de magmă, la o luptă aprigă cu temperaturile uriaşe, la momente de hotărâre şi eroism, la orice altceva decât la aceste cavităţi separate de către bacteriile dispuse în cupole înalte şi largi. Realitatea contrazicea

ipotezele lor.

— Prieteni, începu Igor Svetloum, nu pot găsi deocamdată decât o singură explicaţie pentru ultimele noastre descoperiri. Un dop de lavă întărită a astupat la un moment dat craterul central al „Constelaţiei din ape”, silind materia fierbinte să erupă lateral. Apoi au apărut aceste bacterii, de existenţa cărora nu ştiusem până acum. Prin ultrasunetele pe care le emit, ele au dezagregat dopul de lavă, adunându-se în asociaţii acolo unde cristalele observate de Su Mima degajă energia necesară proceselor lor vitale. Arno a lămurit provenienţa acestor cristale şi eu îi adopt punctul de vedere. Am trecut două praguri bacteriene, pentru a întâlni acum un al treilea...

— Dar mai departe, îl întrerupse naturalistul, mai departe ce ne-o aştepta?

— Mai departe, putem presupune că vom da peste restul dopului de lavă solidificată. Bineînţeles, dacă nu mai există alte straturi de bacterii. Dumneata ce crezi, Doina?

— Părerea mea e că pragul de microorganisme întâlnit este ultimul. Dopul de lavă nu putea avea o grosime prea mare.

— Dar de ce n-au fost dezagregate de bacterii şi marginile lavei întărite? întrebă Su Mima.

— Poate fiindcă ultrasunetele sunt dirijate drept în sus, îi răspunse Patterini.

— În concluzie, reluă cuvântul comandantul abisoscafului, s-ar părea că în linii mari misiunea încredinţată nouă de omenire s-a încheiat. După noi vor veni alte expediţii, care să supună şi să capteze energia vulcanului. Aşa că ar trebui să ne întoarcem. Şi tocmai aceasta e problema pe care vreau s-o discut

ăm. Abisoscaful nostru este avariat, aşa că nu ne putem înapoia imediat. Afară de asta, n-am reuşit să dovedim că dincolo de cel de-al treilea prag bacterian se găseşte Lava solidificată...

Bătrânul savant tăcu o clipă. Avea privirea concentrată şi gravă, faţa obosită. Toţi se uitară la el cu inima strânsă. Ştiau prea bine ce se petrece în sufletul său.

— În sfârşit un alt obiectiv, pe care nu l-am dus până la capăt: n-am fost în stare să descoperim ce s-a întâmplat cu „Constelaţia I". Noi ştim că echipajul ei avea posibilitatea să fabrice oxigen din apă şi dispunea de hrană pentru un an de zile. Aşadar, excluzând cazul că s-a produs o explozie, s-ar putea ca pe fundul acestui crater să dăm peste membrii expediţiei anterioare. Curiozitatea ştiinţifică şi dorinţa de a-i salva pe tovarăşii eşuaţi aici... ca să nu mai vorbesc de simţ ămintele mele de tată, m-ar îndemna să aleg continuarea drumului nostru spre fund. Datoria însă de a nu primejdui viaţa voastră mă obligă să mă feresc de hotărâri pripite şi sentimentale. Iată ceea ce trebuie să discutăm acum. Fiecare dintre noi e necesar să aibă conştiinţa că, oricare va fi decizia elaborată în comun, aceasta este cea mai bună.

Niciunul dintre cei de faţă nu s-ar fi dat înapoi să-şi sacrifice viaţa pentru succesul expediţiei lor, deşi ultimele întâmplări le pricinuiseră o legitimă nelinişte. Educaţia pe care o primiseră de la cea mai fragedă vârstă era mai puternică decât orice frică. Felul în care le vorbise Svetloum le risipise însă şi aceste fireşti temeri pe care cei mai căliţi oameni le au în faţa necunoscutului. Umanitatea şi înţelepciunea comandantului lor le umpluse tuturora sufletul de o

mare căldură.

— Fără doar şi poate, izbucni entuziast Su Mima, vom coborî!

Şi dorind cu tot dinadinsul să aducă argumente în favoarea acestei idei, spuse:

— La urma urmei, de ce să nu v-o declar: fantezia îmi dictează să presupun că toate ciudatele fenomene întâlnite de noi sunt opera unor fiinţe gânditoare. Nu uitaţi oraşul pe care l-am descoperit...

— Acela era un oraş părăsit, un oraş mort, obiectă Nyass Umbo.

— Cât priveşte ipoteza că ne-am afla înaintea vestigiilor lăsate de nişte astronauţi veniţi din altă lume... aceasta este, din păcate, doar o poveste bună pentru fiul meu, Nicol... Neve-ro-si-mi-lă!

— Şi totuşi, nu se dădu bătut naturalistul, urmele unor asemenea vizitatori reprezintă un fapt cert!

— Dă-mi voie! se împotrivi Patterini. Nu neg valoarea ştiinţifică a paleoastronauticii, dar nu cred că cercet ările ei de până acum sunt satisfăcătoare.

— Desigur, multe probleme au rămas deschise până azi, interveni din nou Umbo. Totuşi există fapte concrete, de necontestat...

— Cred şi eu! strigă Su Mima, bucuros de ajutorul primit. De pildă, bizara construcţie de pe Lună.

— Cele două figuri în formă de pod şi tunel? întrebă Arno. Primele zboruri extraterestre le-au confirmat existenta, dar nu şi autenticitatea. De ce n-ar fi apărut pe cale naturală în urma cutremurelor care au însoţit activitatea vulcanică selenară?

— Dar, reluă medicul, despre tectite ce zici? Despre bobiţele acelea sticloase, conţinând izotopii radioactivi de aluminiu şi beriliu şi a căror vârstă atinge doar zece

milenii.

— Poate fi o probă, dar nimic nu ne opreşte să admitem provenienţa lor din meteoriţi!

— Şi harta din Anzi? Pe un platou de la 6000 m altitudine s-a descoperit o hartă a cerului săpată în piatră, cu stele vizibile numai prin telescoape puternice. Să nu pretinzi că indienii ar fi desenat harta, după ce au descoperit telescopul! continuă Su Mima.

— După cum nici triburile africane antice n-ar fi putut ridica platforma din plăci uriaşe de piatră de la Baalbek! Acestor realităţi nu mai am ce să le opun! Dar de unde au venit astronauţii? Pe planetele sistemelor apropiate de noi ştii bine că nu există fiinţe raţionale...

— Da, însă acum 54 de ani n-am recepţionat un mesaj cosmic pe unde gravitaţionale? Mesajul nu vine din partea unor oameni ca şi noi?

— Hm! Nu pot să adaug iar decât... ne-ve-ro-si-mil! şi Arno Patterini făcu o figură ca şi când ar fi vrut să încheie discuţia asta absurdă.

— Mă faci să sar în sus ca un delfin! strigă Su Mima. Dar acest mesaj nu confirmă din plin legătura ce-ar putea exista între el şi impresiunile giganticului radiotelescop descoperit în Rhodezia? Ei ? Nu e ve-ro-si-mil?...

Oceanologul zâmbea amuzat. Atât gravimetristul cât şi naturalistul se menţineau dârji pe poziţiile lor şi nu s-ar fi putut prevedea care dintre cei doi îl va convinge pe celălalt. Bătrânul observase însă că încordarea produsă de surpriza ultimelor descoperiri se risipise complet. Şi atunci, spre uimirea tuturora, comandantul navei găsi cu cale să-i dea o „lecţie” în public lui Su Mima, deşi intenţiile lui fuseseră cele mai bune.

— Su Mima are oarecum dreptate! spuse Igor

Svetloum. Dar s-a situat pe un punct de vedere extremist. Susţinând întru totul teoria lui, putem intra în fantastic. În discuţiile de acest gen este necesară o armătură ştiinţifică solidă. Deocamdată nu o avem. Semnalele din Cosmos trebuie mai întâi descifrate. Până atunci nu putem şti nici măcar dacă sunt semnale.

Am observat de mult, dragă Su, că eşti foarte pripit. Asta te împinge la afirmaţii şi la fapte necugetate îndeajuns. Acum câteva ore ţi-ai riscat viaţa luptând cu peştele acela necunoscut, iar în acest moment ai făcut câteva afirmaţii necontrolate.

— Eu... dorisem să mai destind atmosfera...

— Ştiu, ai reuşit s-o faci! Dar în clipa când te vei mai pripi, te voi trimite cu un acvaplan înapoi la suprafaţă. Nu trebuie să pierzi timpul atât de preţios cu astfel de lucruri. Nu vedeţi ce bogată e realitatea în manifestările ei? Cine se asteptase să găsim aici în loc de magmă bacterii? Cine ştie ce monştri s-au putut refugia aici? În mezozoic au existat reptile gigantice de zeci de tone şi de zeci de metri. Nu e de loc exclus să le întâlnim aici!

— Aşa cum li s-a-ntâmplat marinarilor de pe submarinul „Pionier”, a cărui călătorie prin oceanele Atlantic şi Pacific a fost relatată de G. Adamov în „Taina celor două oceane”! spuse Arno Patterini.

— Atunci s-ar putea ca astfel de monştri să fi distrus „Constelaţia I”.

— Nu spun că este chiar aşa! răspunse oceanologul. Dar toate acestea trebuie să ne facă să fim mai circumspecţi. N-aş vrea ca tocmai Su, cel mai indicat dintre noi să descopere şi să studieze aceşti monştri, să piară datorită cutezanţei lui exagerate. Tocmai faptul că expediţia anterioară a dispărut e un indiciu care să

ne mărească atenţia. De aceea repet, Su, la prima aventură nesăbuită te trimit înapoi!

Apoi oceanologul se întoarse către ceilalţi cercet ători.

— Ei, ce credeţi, suntem îndeajuns de pregătiţi pentru a continua cercetările? Vă ascult! Poftim, Mircea!

— E necesar să coborâm mai jos pentru că trebuie să efectuez un control amănuntit al navei şi să-i repar defecţiunile. În afară de asta, vom putea verifica ipoteza dv. deci vom putea şti totul nemairiscând nimic în plus fată de ce am riscat până acum fără să vrem. Astfel temeritatea este exclusă!

Svetloum nu-şi putu reţine un zâmbet.

— Şi eu sunt pentru coborâre! zise Doina Lan. Ca să-mi dau seama de toate fenomenele petrecute cu acest vulcan trebuie să fac o serie de cercetări, pe care de aici sunt în imposibilitate să le efectuez.

— Până aici dozimetrele şi contoarele mi-au atras atenţia asupra unor radiaţii destul de bizare. N-ar fi exclusă concentrarea în magmă a unor elemente grele, preţioase pentru industrie. Optez deci pentru coborâre, încheie Arno Patterini.

— Iar eu, interveni Su Mima, vreau să continuăm coborârea pentru că trebuie să facem cercetările până la capăt. Numai aşa vom putea descoperi ceva...

— Ca măsuri de protecţie, vorbi şi Nyass Umbo, sugerez un scurt tratament antiradiant şi întăritor, pe care-l vom completa acolo, jos, cu câteva ore de odihn ă.

Conducătorul expediţiei îi privi în ochi pe fiecare. S-a bucurat oare văzându-le tăria şi eroismul? Nimic din atitudinea sa n-a lăsat să se ghicească la ce gândea...

— Umbo, şopti Doina pe când străbăteau, cu toate luminile stinse, masa bacteriilor, poate acolo vom găsi vreo urmă... Da?

El îi luă mâna subţire şi plăpândă şi i-o sărută cu duioşie.

— Acolo! Acolo ! Priviţi!

Sub ei, la aproape 100 de metri adâncime, într-o lumină dureros de intensă se vedeau pe ecrane denivelările uşoare ale unor roci viu colorate.

— Pregătesc acvaplanele! anunţă naturalistul, dispărând către camera de ecluzare.

Mircea lăsă abisoscaful să coboare, neputându-l aşeza în poziţie reglementară datorită defecţiunii cârmelor. Peste câteva minute, acvaplanul cu Su Mima la bord apăru în centrul ecranelor. Parcurse câţiva metri prin viteza imprimată de catapulta de lansare, apoi motorul aparatului intră în funcţiune.

Printr-o ciudăţenie inexplicabilă, Su Mima nu-l dirija însă în volutele savante cu care-şi obişnuise prietenii, ci-l lăsă să înainteze dezordonat, pe o direcţie oblică. Mica navă atinse roca de dedesubt şi se opri. Naturalistul deschise portiera cu un gest liniştit, ieşind afară.

Trecură câteva clipe de buimăceală...

— Presiunea! strigă Igor Svetloum prin radio. Care e presiunea!

— 12,3 atmosfere! îi răspunse naturalistul fără cea mai mică urmă de tulburare. Veniţi şi voi!

— Contravine tuturor legilor ştiinţei!

Atât mai putu exclama oceanologul. Se repezi, urmat de ceilalţi, spre ieşire. Pe acest mic drum, fiecare îşi controla cu repeziciune etanşeitatea căştii.

Dar trapa era imposibil de deschis.

— Efectul avariei! spuse Mircea Vrej. Probabil că metalul a suferit modificări în straturile interioare. Să trecem prin locaşul acvaplanelor.

Locul unde se oprise „Constelaţia II” era un fel de platou neted, terminat spre dreapta cu un prag uşor rotunjit, dincolo de care terenul cobora într-o pantă mult înclinată. Su Mima înotase cu mişcări largi până în marginea pragului şi împietrise acolo. Grupul abisonauţilor se avântă către el.

Într-o firidă scobită sub platou, pierdută în umbrele stranii şi neregulate ale rocelor, zăcea nava abisală atât de cunoscută tuturora, nava care adăpostise expediţia anterioară...

Zadarnic îşi lipiră inimile de învelişul ei, căutând urmele vreunei spărturi. „Constelaţia I” era întreagă, la fel de întreagă ca şi taina ce o învăluia.

Cercetătorii?

Vor fi pierit, desigur, din pricina lipsei de aer sau poate din cauza foamei, după ce consumaseră mai întâi combustibilul motoarelor în încercări zadarnice de a ieşi la suprafaţă.

Doina îşi lipise vizorul căştii de lupa hubloului neacoperit de obloane, încercând parcă să zărească în interiorul abisoscafului vreo urmă de mişcare...

Sicriul comun de metal şi sticlă, acoperit cu oglinda oberoniului! Ce zguduitoare dramă s-a petrecut între pereţii tăi, sicriu comun de metal şi sticlă?

Cu mâinile căzute de-a lungul corpului, părăsită de puteri şi nădejde, fata privea silueta navei. Nu spuse un cuvint. Îi lunecau uşor pe obrajii palizi fărâme de diamant lichid... Cu ochii pe jumătate închişi, oceanologul atinse braţul geofizicianului:

— Arno, care crezi că este cauza scăderii presiunii?

CAPITOLUL X

Taina destrămată

Abisoscaful se odihnea în poziţie verticală pe fundul fosei. Pilotul, în colaborare cu Nyass Umbo, care avea studii avansate şi în domeniul mecanicii, aprecie timpul necesar reviziei la circa şase ore. Ceilalţi membri ai echipajului hotărâră să cerceteze grota în amănunţime. Înarmaţi cu foreze electrice, capsule explozibile şi conteinere speciale, acoperindu-şi vizoarele căştilor cu filtre cenuşii împotriva luminii prea tari – lumină ciudată a cărei origine nu putea fi bănuită –, ei se depărtară curând de navă. Mircea şi medicul îşi începură lucrul.

Su Mima îşi luase cinediscul cu două benzi de rezerv ă şi, într-o casetă nu prea mare, o armă electrică. La plecare, Mircea îl cam ironizase:

— Să mă chemi, dragul meu, să-ţi ajut la transportul pradei!

— În această lume a „minunilor” şi fauna se poate na şte din metal! comentase vânătorul, surâzând enigmatic.

Doina înota tăcută. Îşi aminti de o vacanţă petrecută la mare cu fratele ei. Înotaseră departe, până n-au mai zărit nici ţărmul. Priveau pescăruşii rotindu-se în înalt, şi sufletul le era senin, fără niciun gând şi fără nicio dorinţă. Dar nu trecu mult timp, când din radioul-brăţar ă pe care-l purta el au răsunat apelurile neliniştite ale Corneliei... Soţia lui George era din cale-afară de grijulie şi nu-l lăsa să se depărteze niciodată prea mult din preajma ei... George... îl iubea tot atât de mult ca şi

pe Nyass. Găsise multe asemănări morale între ei...

— După părerea mea, continuă Patterini să argumenteze, bacteriile prin care am trecut sunt a şezate ca nişte tampoane în calea presiunii de pe Fundul oceanic. E ceva foarte ciudat, recunosc, dar nu văd deocamdată nicio altă explicaţie.

— Absurdul îşi continuă jocul! rezumă Igor Svetloum.

— Cum s-ar spune, plutim în plin mister! Interesant...

Apa foarte limpede lăsa să se observe toate neregularilătile terenului. Roca gălbuie era străbătută de fâşii roşii, verzi, negre, aurii ca bronzul. De peste tot răsăreau moviliţe multicolore, dealuri domoale şi îngr ămădiri haotice de bolovani.

Conducătorul expediţiei se opri pe o ridicătură, în jurul căreia străluceau mai multe blocuri albe. După câteva minute de strădanii, perforatorul lui Su Mima desprinse un colţ poros de rocă.

Doina studie îndelung fragmentul:

— Aliaj rezultat din separarea metalelor în masa magmatică profundă, foarte bogat în vanadiu şi beriliu, la care se adaugă un procentaj scăzut de fier.

— Vanadiu? repetă Arno. Vanadiul este metalul locurilor lipsite de apă, deşi formele lui hidratate se pot întâlni în substanţele organice. Absolut de neînţeles! Deci coloritul acesta fantastic este determinat de prezenţa sărurilor de vanadiu, care sunt coloranţi stra şnici!

— Toate legile naturii sunt anapoda aici! interveni naturalistul. Pe mine aproape mă surprinde lipsa florei şi a faunei. Analizatorul îmi arată că apa e foarte bogat ă în oxigen, fapt din nou inexplicabil pentru această adâncime unde ar trebui să predomine bioxidul de carbon.

Într-un defileu îngust, Svetloum aşeză o capsulă cu detonant. După explozie, certitudinea lor crescu. Erau înconjuraţi de aliaj metalic! Nu reuşiseră să disloce nici măcar o fărâmă din bolovanii aflaţi la picioarele lor.

Su Mima, spunând că în calitatea lui de naturalist nu este direct interesat de aceste cercetări geologice, ob ţinu de la Igor Svetloum permisiunea să se întoarcă la abisoscaful „Constelaţia I”. Aparatul trebuia cercetat cu atenţie. Era imposibil să nu descopere vreo urmă.

Până la platou mai avea puţin.

Deodată se ghemui cu repeziciune şi rămase nemi şcat. I se păruse, ori în aceeaşi direcţie cu el se deplasa o umbră? Suprafaţa imensei cavităţi era plină la tot pasul de gropi, falii, creste abrupte, între care lumina scădea în intensitate. El folosea toate aceste accidente de teren şi, aşa cum înota, părea că se târă şte. Se convinse, în sfârşit, că înaintea lui trecea o vietate. Instinctiv, înotând numai cu o mână, îşi pregăti arma electrică.

Despică apele cu iuţeală. Sări peste culmea unui deluşor negru şi alunecă felin de-a lungul versantului opus. Zări abisoscaful sclipind argintiu. Vietatea înainta direct spre el. „Vânătorul” se orientă şi hotărât făcu o curbă largă, ajungând chiar deasupra navei. O explozie îndepărtată icni surd! Vietatea încremeni în ascultare. Su Mima se răsuci şi cu un salt demn de un delfin ajunse în apropierea ei. Corpul fuziform al animalului, ca şi mişcările lui erau destul de ciudate. Pe laturile capului, aidoma unui con turtit frontal, luceau două puncte luminoase. Două perechi de înotătoare ventrale atârnau, neputincioase parcă, iar coada lipsea cu des ăvârsire.

Su Mima holbă întâi ochii, apoi trase fără şovăire.

Scânteia ricoşa pe corpul cu sclipiri metalice şi se difuză în masa lichidă. Tot atât de surprinzător, în clipa următoare, animalul se întoarse brusc: lumina a şase proiectoare căzu pe fata naturalistului. Dezorientat, zăpăcit cu totul, el scăpă arma din mâini.

— Eu... iartă-mă, eu credeam...

La urechi îi ajunseră clinchetul câtorva contacte şi zumzăitul monoton al unui aparat. Apoi o voce omenească rosti:

— Ascult!

Vietatea raportă cu voce inexpresivă:

— În sectorul 4B-12 a apărut un om străin cu comportări ciudate. A descărcat asupra mea o mare cantitate de electricitate, fără să cunosc motivele. A mai avut loc încă o explozie acum 68 de secunde. Aştept dispoziţiile!

Răsună o exclamaţie puternică şi vocea rosti cu greutate:

—...bine... rămâi pe loc... Vom... Vin imediat!

„Animalul” luă poziţie verticală, aşezându-se pe trei picioare apărute din partea posterioară a corpului, după care se adresă lui Su Mima:

— Ce-ai avut cu mine, omule?

Naturalistul îşi muşcă limba. Nu visa! Văzu că automatul, căci ceea ce vedea nu era decât un robot, ţine arma sa cu una dintre tentacule şi o priveşte curios. Timp de o secundă îl stăpâni gândul că ar putea trage asupra lui; până să se dezmeticească, arma dispăruse însă în pântecul maşinii.

Şuierând puternic, apăru un vehicul asemănător vechilor automobile, dar cu forme aerodinamice ideale, construit numai în unghiuri obtuze şi străbătut de striaţii adânci, longitudinale. Aparatul se opri. Şi din el

coborî şovăind un om îmbrăcat într-un costum special, albastru, aidoma cu cel purtat de naturalist.

Su Mima se repezi spre el, căutând parcă salvarea dintr-un pericol îngrozitor şi iminent. Omul se clătina ca bătut de vânt cu mâinile întinse spre vânător.

— Mă numesc... George Lan şi sunt membru al expediţiei care... dv.?

— Noi... adică eu... Stai, că am uitat şi cum mă cheamă! se bâlbâi Su Mima, oprindu-se brusc.

Interlocutorul lui plângea. Plângea liniştit, nemişcat.

Fericirea doare şi ameţeşte în acelaşi timp; pătrunde ca un firicel de sânge fierbinte spre inima care pulseaz ă plină încă de neîncredere şi spaimă. Cei doi bărbaţi c ăzură unul în braţele celuilalt.

— Am venit după voi! zise Su Mima.

— Ştiam că veţi veni, că nu se poate să nu veniţi!

Vocea monotonă a automatului răsună din nou:

— Vă predau obiectul cu care acest străin a încercat să împiedice fără motiv funcţionarea normală a aparatajului meu!

George Lan privi arma electrică, apoi spre posesorul ei şi rosti vesel:

— Credeai că este vreun monstru subacvatic? Nu-i decât un robot!

— A, robot! Bravo! şi, cu un gest amical, Su Mima b ătu maşina pe tentaculă. Încă de când am văzut bacteriile, cristalele... Igor Svetloum zicea...

— A venit şi Igor Svetloum?

— Cred şi eu, îi răspunse vesel celălalt. Trebuia să fie cineva care să mă muştruluiască. Or, dintre toţi aceia pe care-i cunosc, nu-l admit decât pe el... A, nu-ţi poţi închipui ce mi-a făcut când am susţinut că toate ciudă ţeniile astea s-ar datora unor astronauţi veniţi din altă

lume!

Lan izbucni într-un hohot de râs nemaipomenit, ceea ce-l entuziasmă şi mai mult pe exuberantul naturalist. Vrând parcă să-şi exteriorizeze bucuria, Su Mima execută prin apă tot felul de figuri complicate, aidoma unui delfin adevărat; apoi strigă una dintre expresiile-i favorite:

— Ura, pentru cea mai înaltă formă de organizare a materiei! Cred că Doina va leşina când...

— Doina?! Doina e cu voi? Unde este? îngăimă George, copleşit de atâtea surprize. Şi ceilalţi?

— Luăm legătura imediat cu ei! Să mergem!

Umăr la umăr, cei doi înotau cu mişcări repezi. În urma lor umbrele se ghemuiră unele într-altele, alungate de lumina care-i întâmpina strălucind, vie ca însăşi bucuria revederii.

Braţele Doinei nu mai coborau de pe umerii lui George. Se ghemuise la pieptul lui, închizând ochii. Sperase, aşteptase această clipă timp de aproape un an, gândindu-se la ea întotdeauna. Iar acum nu simţea decât o linişte imensă coborându-i în suflet, o linişte odihnitoare, care nu te mai lasă să gândeşti la nimic. Tot astfel marea adoarme după furtunile lungi, uimindu-ne şi încântându-ne cu frumuseţea ei.

În jurul lor, bărbaţii tăceau înduioşaţi. Există momente în care cuvintele nu-şi găsesc rostul. Doar Igor Svetloum îl atinse pe George cu o mână tremurândă, rugându-l parcă să privească şi la el puţin. Nu întrebă, fiindcă nu îndrăzni să întrebe, dar Lan îi citise totul în ochi.

— Da, trăiesc... Adică... şi ea, Inna! şopti dânsul.

Mâna oceanologului tresări şi căzu apoi încet prin ap

ă...

*

— Poftiţi! îi invită George cu un gest larg, deschizând portierele. Acvamobilul vă aşteaptă!

Abisonauţii se aşezară pe banchetele elastice, sub apărătorile transparente ce-i protejau de curenţii de apă formaţi în flancurile vehiculului decapotabil. Robotul se agăţă de aparat spre pupă.

— Am auzit exploziile declanşate de voi şi am venit în toată graba să vedem dacă nu s-a întâmplat iar un accident cu cristalele! explică Lan, pornind acvamobilul. S-a mai petrecut aşa ceva cu un cristal de pe marginea craterului. Înăuntru era un automat de observaţie care s-a autodereglat şi a făcut explozie.

— O bucată din cristal a ajuns până la „Pacific VII”! îl anunţă Svetloum.

— Nu mă miră. Alo! VK16, iei conducerea echipei a 8-a de control şi o duci în oraş.

— Înţeles! se auzi o voce monotonă.

Robotul care-i însoţea părăsi acvamobilul, dispărând în grabă.

— Oraş? Ce fel de oraş? izbucni Su Mima. Cred că ar fi timpul să ne explici totuşi şi nouă...

— Nu acum! Mai aşteptaţi puţin.

Ajunseseră lângă un con nu prea mare, situat în centrul cavităţii. Maşina luă înălţime. În acest con se deschidea un oriticiu circular de aproximativ 500 m diametru, prin care se vedea apa luminată uniform până în adâncuri. Acvamobilul începu să coboare în spirală.

...Cercetătorii se aflau într-o lume la fel de ciudată ca şi primele peisaje venusiene admirate de pământeni, la fel de bogată ca şi oazele găsite pe Marte. Nici cea mai

avântată imaginaţie n-ar fi putut concepe un tablou atât de neaşteptat şi de original!

Naturalistul îşi puse cinediscul în mişcare. Niciunul dintre membrii „Constelaţiei II” nu ştia că existenţa acestei lumi înconjurătoare cu care abia făceau cuno ştinţă era numai începutul unor extraordinare întâmpl ări. Zadarnic încercau să-şi spună că tot ceea ce vedeau era o plăsmuire a fanteziei! Impresiile erau prea vii, prea puternice şi bogăţia imaginilor îi readucea în permanenţă la uimire.

Coborau de-a lungul unor terase circulare care se pierdeau undeva, spre marginile acestei lumi. Apa de o puritate absolută era luminată constant într-un argintiu cu nuanţe de bronz. Terasele, în număr de trei, construite la aproximativ 80 m una deasupra celeilalte, se susţineau prin coloane subţiri, spiralate. În numeroase locuri albul coloanelor indica prezenţa calcarului cristalin. În interiorul teraselor îşi găsea ad ăpostul o vegetaţie cum rar au întâlnit în cercetările lor submarine. Păduri imense de alge se legănau într-o continuă mişcare. Ce pictor putea găsi pe paleta lui infinitatea de culori a acestei flore? Roşul, verdele, galbenul şi albastrul se amestecau în sute şi mii de nuanţe în lungul pereţilor vii. O faună la fel de bogată popula această a doua insulă Crespo[1]. Reuşeau să distingă pâlcuri întregi de vietăţi înotând în toate direc ţiile.

— Marea Sargaselor şi regiunile recifale ale Oceanului Pacific sunt dintre cele mai încântătoare creaţii ale naturii oceanice! spuse naturalistul. Ceea ce vedem aici însă depăşeşte orice... în condiţiile

[1] Insulă despre care scrie Jules Verne în romanul „20 000 de leghe sub mări” (n.a.).

abisale... înseamnă că...

Su Mima îşi întrerupse vorbele, înăbuşindu-se parcă de admiraţie şi uimire.

— Nu înseamnă nimic, interveni cosmobiologul Nyass Umbo. Cum putem totuşi lămuri existenta acestei faune şi flore la adâncimi atât de mari? Multe dintre speciile din faţa noastră trăiesc numai în păturile de ap ă de la suprafaţa mărilor şi a oceanelor! Cum au ajuns aici? Adaptare la marile presiuni? În acest proces s-ar fi produs schimbări radicale. Or, ceea ce vedem n-ar putea fi explicat decât prin intervenţia oamenilor!

— Vrei să spui că după ce li s-au creat condiţii identice au fost aduse aici de la suprafaţă? spuse Arno Patterini.

— Da. Altă explicaţie nu există.

— Dar cine? Cine? murmură Arno, învins totuşi de logica faptelor.

Şi, ca şi când ar mai fi existat şi o altă soluţie care să infirme ipoteza, o întrebă repede pe Doina:

— Tu ce părere ai?

— Nu pot afirma nimic pe moment! Realizarea este însă, după cum spuneai tu, ne-ve-ro-si-mi-lă!

Atunci geofizicianul căută scăpare tocmai la cel cu care avea cele mai crunte discuţii contradictorii:

— Poate fi adevărat, dragă Su?

— De la ultima discuţie însufleţită cu comandantul nostru, răspunse Su Mima aproape băţos, am căpătat reflexul prudenţei ştiinţifice. Cu toată bunăvoinţa de a-ţi da acum dreptate – pentru că, îţi dai seama, aş combate propriile-ţi teorii anterioare – sunt constrâns s ă-ţi spun: mă simt ca busola la polul magnetic!...

— Bravo, dragă Su! Văd că pe calea asta în curând ai să-ţi reiei ciclul de articole ştiinţifice! îl şicană Mircea

Vrej. Putem cere însă informaţii de la George Lan...

Pesemne aluzia făcută de pilot n-a fost înţeleasă, deoarece George nu răspunse nimic.

Jos, sub ultima terasă, se înălţa ceea ce Lan numise „oraş”. Cuvântul poate nu era nimerit pentru a defini uriaşa aglomerare de cristale, şlefuite în cele mai surprinzătoare chipuri. Ele aminteau pe acelea din ciudata cetate moartă dascoperită în Peştera cristalelor. Coloritul predominant îl constituiau aici ro şul şi albastrul, dar câte forme! Rotunde, piramidale, conice, cubice, paralelipipedice, fără ca niciuna dintre aceste figuri geometrice să apară aşa cum le ştim noi. Toate erau combinate, întretăiate, suprapuse, uimind prin linia lor neaşteptată şi elegantă. Aceste cristale uriaşe formau zece cercuri concentrice, separate prin coridoare vegetale.

Din centrul oraşului se înălţa o conductă cu diametrul de aproximativ 50 m. Ramificaţii numeroase se desprindeau din ea. Unele se pierdeau între terase, altele se încolăceau deasupra. Prin acest sistem de dirijare circula o materie incandescentă de culoarea fontei topite...

Stârniţi de curiozitate, cu toţii se întoarseră spre George Lan. Acesta însă, fie că era prea fericit de revedere, fie că avea motive să nu le destăinuie încă adevărul, nu se grăbea să le domolească nerăbdarea. De aceea nimeni nu mai încercă să-l iscodească.

„Da, da”, îşi spuse visător Svetloum. „Oamenii supunând natura pot crea noi lumi uimitoare...” Şi deodată nenumăratele-i întrebări nerostite se revărsar ă spuse cu voce tare:

— Cine oare să fi dezlegat tăcerile închise de milioane de veacuri în aceste locuri?...

Era limpede că întrebarea nu mai era adresată lui George Lan. Şi totuşi acesta răspunse:

— Viaţa de pe Pământ şi de pretutindeni din univers! Viaţa, ivită din materia fără viaţă, dezvoltată până la nivelul conştiinţei şi cuceritoarea infinită a necunoscutului! Ea a zămislit prin geniul ei tot ce există în preajma noastră. Deocamdată nu cred că e bine să spun mai mult. Vă las să vă deprindeţi cu...

—... ne-ve-ro-si-mi-lul! strigă Su Mima! Arno, fantezia mea începe să capete baze reale!

De data asta însă vorbele lui Su Mima, în loc să-i înveselească, îi neliniştiră. Aşadar, creatorii acestei lumi nu erau nişte pământeni? Atunci cine erau? Când au venit şi de undo?

Tulburătoare întrebări!... Cât timp va mai întârzia răspunsul?...

ÎNTÂLNIRE CU JULES VERNE ŞI H. G. WELLS

PARTEA A II-a

CAPITOLUL XI

Focul adâncurilor

Acvamobilul coti la stânga, spre penultima terasă, trecând încet pe sub o boltă arcuită, de alge roşii. În faţa lor se deschidea un luminiş larg, în mijlocul căruia se ridica un cristal albastru, înalt cât o clădire cu patru etaje. Trepte largi coborau într-o pantă lină.

Deveniră deodată foarte atenţi; se auzea un bolborosit îndepărtat, ca şi când clocotea ceva departe, sub pământ.

Oprind maşina, Lan îi invită să urce spre clădire. Derutaţi de avalanşa surprizelor,

abisonauţii nu mai întrebară nimic. Se mişcau greoi. Sprinten şi întinerit parcă, George se grăbi să le deschidă uşa vilei.

— De când am sosit aici, explică el, am reuşit să ne amenajăm această clădire, în interiorul căreia nu exist ă apă şi unde putem trăi într-un mediu aerian, ca la suprafaţă!

În acest timp, pătrunseră pe rând în camera-ecluză, iar după dispariţia apei îşi scoaseră căştile.

În încăperea alăturată se găseau doi bărbaţi şi o tân ără fată blondă. La vederea noilor sosiri, ea făcu un salt, îşi deschise braţele şi striga cu glas tremurat:

— Tată!

Se pierdu la pieptul lui Igor Svetloum. Acesta nu ştia ce să facă mai întâi: să-i mângâie părul mătăsos, auriu, să-i sărute ochii mari, albaştri, fruntea înaltă sau gura cu buze roşii, tremurânde. Nu găsi puteri să facă ceva din toate acestea. Şopti duios, legănându-şi fata înbra ţe:

— Inna...

*

— Sinii Teci şi Hans Aal! strigă Mircea, recunoscându-i pe cei doi bărbaţi care intraseră în înc ăpere.

Sinii Teci, conducătorul primei expediţii, le strânse mâna tuturora, cu o bucurie nestăvilită. Apoi îi îmbrăţiş ă iar, pe rând, fără să spună un cuvânt. Numai mineralogul Hans Aal rămase nemişcat, privindu-i absent parcă, deşi în ochi i se adunase toată lumina prieteniei.

— Hans! Ce-i cu tine? strigă Sinii Teci.

Aal îşi reveni imediat şi alergă la noii sosiţi, strângându-le mâinile până la durere.

— Iertaţi-mă! Am avut un moment de buimăceală, un fel de amnezie psihică. De la ultima explozie am o durere de cap insuportabilă. Ceva foarte curios! Imediat după explozie...

George Lan, medicul „Constelaţiei I”, se repezi la el, privindu-l cu atenţie.

— Nu-i nimic, nu-i nimic! se apără Aal. O oboseală trecătoare!

— Iar eu te sfătuiesc să treci imediat la somn şi... cred că Nyass Umbo ar putea să te consulte şi el.

— Despre ce explozie este vorba? întrebă Igor Svetloum, încercând să spargă atmosfera creată de această întâmplare. După chipul lui George Lan, cazul era mai grav decât i se păruse.

— O explozie vulcanică! răspunse Sinii Teci. A avut loc acum trei săptămâni. De altfel este prima, din vremuri imemoriale!

— Îmi îngăduiţi să vă întreb dacă aţi aflat timpul dup ă metoda Patterini-Krause?

Această întrebare pusă în glumă de autorul metodei stârni râsul lui George Lan.

— Dragă prietene, spuse Sinii Teci geofizicianului, nu metoda al cărei coautor eşti l-a făcut pe George să râd ă, ci figura pe care o vei avea când ai să afli cât de simplu am procedat la calcularea timpului scurs până la această explozie, fără a folosi totuşi metoda voastră.

— Mă faci curios în cel mai înalt grad!

— Voi înţelege în curând, îl linişti Sinii Teci. Dar în timp ce lucram pentru a stăvili erupţia magmei, Hans Aal s-a aflat într-o situaţie grea. Nu ştiu dacă soluţiile toxice prea concentrate apărute în urma exploziei vulcanice nu i-au pricinuit anumite tulburări. Sper totu şi că nu-i nimic serios...

Sinii Teci se întrerupse, ascultând atent. Bolborositul acela înfundat pe care-l auziseră la sosire, devenise tot mai puternic.

— Dar ce se întâmplă? întrebă Svetloum.

Hans nu mai apucă să răspundă. O bubuitură prelung ă îi făcu să tresară. Undele seismice loviră imediat vila în care se aflau. Hans părăsi camera, revenind după scurt timp, alarmat:

— Prieteni, suntem chemaţi iar să ajutăm cât ne stă în putinţă la oprirea lavei care a pătruns din nou prin explozie la nord-nord-est. Ne cerem iertare că trebuie...

— Nicio iertare, strigă Igor Svetloum. Mergem şi noi!

Toţi cei prezenţi se îndreptară spre camera-ecluză.

Cele două acvamobile înaintau cu repeziciune. „Ora şul Cristalelor”, cum îl numise spontan Su Mima, defilă rapid pe sub ei.

— Acest oraş se numeşte Lonlun! spuse Sinii Teci, şi tăcu, ca şi când explicase totul.

— Seamănă uimitor cu „oraşul mort” din peştera cristalelor! şopti Nyass Umbo.

— Putem spune deci că locuitorii peşterii s-au retras aici, lansă o ipoteză Mircea Vrej.

— Locuitorii ei? Care locuitori? Nu se văd! interveni Doina.

— După părerea mea, această civilizaţie nu poartă amprente... terestre!

— Ce vrei să spui, Patterini? întrebă Igor Svetloum.

— Ceva foarte simplu: nu seamănă cu niciuna dintre civilizaţiile pământului!

Se aşternu o linişte adâncă. Erau prea uimiţi ca să mai poată vorbi. Dar Sinii Teci, ca şi George Lan, părea că nu observă nimic!

Câteva sclipiri policrome, şi totul rămase în urmă. Terasa de deasupra incintei unde se aflau părea un tavan ornamentat cu alge unduitoare.

Atenţia le-a fost atrasă de cele două şiruri lungi de aparate ce se apropiau cu viteză. În primul moment nu observară decât spirele strălucitoare şi negre din pupa fiecărui aparat şi cele două dâre subţiri de bule portocalii care se difuzau imediat în apă. Cu cât se apropiau însă, uimirea pământenilor abia sosiţi cre ştea.

Prora ciudatelor vehicule era ovală şi perfect transparentă. În cabine se zăreau tuburi mici, verzui. Corpul propriu-zis semăna cu o sferă uşor turtită prin mijlocul căreia trecea un cilindru albicios. În interiorul cilindrului existau două centre luminoase. Din fiecare aparat ieşeau înainte câte două vergele subţiri ca două antene.

— Teleghidate, spuse scurt Arno Patterini, arătându-le cu mâna.

— Cine poate şti? răspunse Su Mima, zgâindu-se ca un copil la aparatele ce dispăreau. Aici este totul ireal, şi totuşi... Ei, poftim! Ai dreptate, Patterini! Caracteristicile geniului uman terestru au fost egalate dacă nu şi depăşite!

Toţi îşi întoarseră privirile suprinşi. Din urma lor, în grup compact, veneau cu repeziciune „peşti” cu sclipiri metalice.

Când distanţa s-a micşorat, observară antenele spiralate şi scurte ce tremurau în spatele căştilor transparente, sub care se zăreau cu claritate aparatele destinate autoghidării.

— Peşti-roboţi! exclamă cineva.

Unii dintre roboţi purtau pe spate câte două tuburi

verzi. Alţii, baloane albe, strălucitoare.

— Ura, pentru cea mai înaltă formă de organizare a materiei terestre sau extraterestre! strigă Su Mima entuziast.

Fură repede depăşiţi.

— Parcă au cozile tăiate, mormăi naturalistul. Să fiu mâncat de viu dacă nu ne aflăm în faţa celui mai uimitor fenomen pe care...

Nu-şi termină gândul care-l frământa tot mai chinuitor.

— Foarte interesant, observă şi Nyass Umbo.

Igor Svetloum, care cuprinsese umerii Innei, remarcă şi el că se aflau într-o lume cu o civilizaţie înaintată.

— Asta-i bună! Dacă m-aş găsi acum în burta unei balene, aş fi mai liniştit, bodogăni iar Su Mima, tr ăgându-i un pumn uşor geofizicianului care-şi pierduse glasul.

Doina şi Mircea priveau în tăcere.

Deodată Su sări drepl în picioare şi încercă să strige ceva, arătând cu mâna în spatele acvamobilului:

— Parcă-i o rachetă cosmică...

Nava se apropia fulgerător. Nu zăriră decât forma alungită, apoi sclipirea câtorva lumini.

— Aşadar, comentă Svetloum, aici există fiinţe din alte lumi.

Dar nu mai avură timp să-şi pună alte întrebări şi să emită ipoteze. În faţa lor, învăluite într-o lumină orbitoare, soluţii galbene, roşiatice, verzi se ridicau din câteva puncte chiar pe fundul fosei.

În acelaşi moment, din aparatele căştilor, vocea lui Hans Aal se auzi clară şi puternică:

— Prieteni, am ajuns!

Acvamobilele se opriră. El îi strânse în jurul său şi ad

ăugă:

— În urma unei explozii submarine, lava a pătruns aici, în lumea acestor fiinţe raţionale. Trebuie să le oferim ajutorul nostru. Veţi trece prin situaţii neobişnuite, pe care vi le vom explica însă ulterior. Costumele noastre speciale rezistă la presiuni şi temperaturi mari.

Pătrundem în tunelul construit special după ultima explozie pentru a stăvili curgerea lavei. Mircea Vrej, Su Mima, Nyass Umbo şi Arno Patterini trec sub comanda mea. Iqor Svetloum şi Doina Lan, rămâneţi pe loc! Transformaţi acvamobilele cu care am venit în posturi medicale. În cazul intoxicaţiilor întrebuinţaţi măştile speciale cu oxigen. Dacă vom avea accidente mai grave, Nyass Umbo ne va da ajutorul cuvenit.

Între timp, ceilalţi dispăruseră într-un tunel destul de larg. Chiar şi Inna – după ce şopti câteva cuvinte bătrânului ei tată – pieri imediat în aceeaşi direcţie.

Pe gura galeriei ieşeau soluţii alburii. În jurul intrării, câtiva roboti stăteau nemişcaţi. Fiecare automat se sprijinea pe trei vergele metalice. Aceste maşini purtau câte o sferă din care ţâşneau raze orbitoare de lumină.

Nava care-i depăşise pe drum putea fi văzută puţin mai departe. Părea construită dintr-un singur cristal argintiu. Semăna cu o reptilă lungă aşezată pe fundul apelor. Niciun om nu se găsea în interiorul ei.

Când ajunseră în apropierea intrării, câteva fiinţe ciudate, îmbrăcate în costume şi mai ciudate înotară spre Sinii Teci. Şi atunci auziră prin intermediul translatorilor cibernetici primiţi la vilă următoarea discuţie:

— Intraţi în tunel? întrebă una dintre făpturi.

— Da, răspunse Sinii Teci. Vom face observaţii ştiin

ţifice şi vom încerca să vă ajutăm.

— Deci o adevărată colaborare!

— Va fi deosebit de importantă pentru prietenii noştri abia sosiţi. Vor avea de văzut şi de învăţat multe.

— Atenţie la soluţiile toxice!...

Cele trei fiinţe se depărtară, înotând foarte repede. Semănau cu nişte oameni bizari, îmbrăcaţi în costume deopotrivă de ciudate. Dar lucrul cel mai surprinzător la ei erau căştile umplute cu apă ale costumelor.

Atunci Su Mima strigă din răsputeri, de parcă în clipa aceea găsise rezolvarea unei probleme care-i frământa de mult pe toţi:

— Fiinţe raţionale subacvatice! E clar! Fiinţe ra ţionale!... Asta-i!

— Da! Siderantropi[1]! ripostă Sinii Teci.

Nu-i răspunse nimeni. Toţi urmăreau aceleaşi extraordinare apariţii. Dar Teci zâmbi, şi nu le dădu r ăgazul să mai cugete:

— După mine!

În galeria ce se lărgea simţitor era lumină. Valurile alburii îi înconjurau din toate părţile. Temperatura crescuse îngrijorător. Mircea şi Su Mima, unul lângă cel ălalt, se străduiau să se orienteze. Nyass Umbo şi Patterini, orbiţi de transpiraţie, îşi scuturau capetele cu îndărătnicie.

— În grota din faţa noastră ne oprim, se auzi vocea lui Sinii Teci. Luaţi câte un rezervor verde! Vom p ătrunde pe gangul lateral. După aproximativ o sută de metri, desfaceţi capacele rezervoarelor şi le lăsaţi acolo! Apoi vă întoarceţi. Lucraţi cu repeziciune! Suntem înconjuraţi de gaze toxice emanate de lavă şi

[1] Oamenii constelaţiilor; de la sidus (lat.) = constelaţie şi anthropos (gr.) = om (n.a.).

trecute în soluţie.

Un bolborosit ciudat abia se auzea. Bubuituri, trosnituri sinistre şi şuierături stridente se amestecau, se pierdeau, reveneau. Tunelul larg părea prea strâmt pentru aceste zgomote infernale. Făpturile acelea stranii treceau pe lângă ei ca nişte umbre în viteză. Roboţii lucrau după un plan bine stabilit. Unii duceau în interior tuburile verzi şi scurte, luate de aparatele teleghidate, iar alţii dispăreau pe diferite galerii.

În sfârşit ajunseră. Grota era luminată. Apa părea o soluţie lăptoasă. Se vedeau ca nişte siluete pierdute pe un perete alb. Respirau greu. Căldura devenise insuportabilă. Zgomotele din adâncuri erau ameninţ ătoare. Unii roboţi lăsau obiectele aduse. Alţii goneau cu tuburile verzi în alte direcţii.

— Aici! Aici! strigă Sinii Teci. Lucraţi repede! Nu putem rezista mai mult de cinci minute. Luaţi fiecare câte un tub. Aşa! Acum după mine, spre dreapta!

Îl urmară, şi fiecare avea impresia că se găseşte într-un cazan încins care clocotea. Nu mai vedeau nimic. Înaintau orbeşte în spatele lui Hans Aal, apărut nu se ştie de unde. Din faţă, o dogoare nesuferită îi lovea ca şi pălălaia unui foc uriaş. Bărbatul se opri. Înţeleseră şi, cu repeziciune, scoaseră capacele tuburilor, aşezându-le jos pe crusta tunelului încins. Ca din altă lume auziră vocea lui Sinii Teci:

— Afară! Cât mai repede afară!

Făcură cale întoarsă. Mircea, rămas ultimul, ajunse în grotă, neştiind ce să facă. Acum se vedea mult mai bine. Privi în jurul său. Unde dispăruseră ceilalţi? Lângă el se afla un rezervor neatins.

Respirând greu, luă în mâini tubul verde. „Sper să rezist” - îşi spuse el şi, grăbindu-se, înotă iar spre

dreapta.

Ajunse la gura coridorului îngust. Ar fi vrut să-şi smulgă casca de pe cap măcar pentru o clipă. Sudoarea îi şiroia pe obraji...

Tocmai atunci observă două umbre ce ieşeau dintr-un tunel alăturat. Auzi vocea unei femei care spunea:

— Mai sunt două. Una trebuie dusă pe galeria principală. Eu mă întorc tot aici. Rezist! Rezist!

„Inna!” – îşi spuse Mircea surprins, recunoscându-i vocea.

După scurt timp, fata apăru cu rezervorul verde în mâini. Înota încet, obosită. Se îndreptă spre alt culoar şi dispăru.

Mircea avu o clipă intenţia s-o urmeze, apoi se r ăzgândi. „Mai întâi rezervorul”...

Când reveni în grotă, era şi mai obosit. Auzea ca de departe zgomotele nefireşti din adâncuri. Îi era sete. Tot timpul nu se gândea decât la Inna. „Dacă nu va rezista?” Se uită atent în toate părţile. Inna nu ap ăruse. Porni imediat spre galeria pe unde intrase fata. Nu se zarea nimic! Pătrunse şovăind sub boltă, cu senzaţia că mai are puţin de trăit. Îşi încordă toate puterile. Deodată zări înaintea lui corpul fetei! Inna z ăcea cu faţa în jos. Tubul verde, desfăcut, se afla al ături. Mircea o ridică pe braţe. Trecu prin grotă cl ătinându-se. Se sprijini ameţit de peretele lucios. Respira repede şi scurt. Porni mai departe. Apoi căzu... Cu ultimele forţe se ridică iar. I se părea că poartă pe braţe plăci de plumb. O greutate insuportabilă îi apăsa creierul. Plămânii parcă nu mai funcţionau... Totul se n ărui într-un vălmăşag de lumini stridente, scânteietoare. Mai reuşi să distingă o umbră sau un om care-l privea cu doi ochi mari, adânciţi în orbite. Se cl

ătină şi căzu... O mână puternică îi înconjură mijlocul şi totul pieri în întuneric!...

Când îşi reveni, se afla pe bancheta acvamobilului. Lângă el era întins trupul Innei. La supapele de siguranţă ale costumelor aveau prinse tuburi mici cu oxigen.

Nyass Umbo îi privea blajin şi prietenos. Numai ochii mari şi negri mărturiseau atenţia cu care urmărea orice mişcare a celor doi pacienţi.

— V-a salvat un „om al adâncurilor”!

— Şi Inna? Ce face? reuşi să articuleze pilotul, gândindu-se cât fusese de slab.

— Nu te alarma! Ai ajutat-o la timp. Mai staţi câteva minute. De altfel au fost accidentaţi şi din rândurile siderantropilor. Unul se găseşte sub îngrijirea mea şi l-am aşezat în celălalt acvamobil. O intoxicaţie...

Inna ridică puţin capul:

— Cine m-a salvat? întrebă ea.

Cosmobiologul arătă spre pilot şi adăuga:

— Mircea, ajutat de o fiinţă subacvatică.

Pilotul, tulburat, o privi o clipă în tăcere.

— Oricare dintre noi... desigur... ar fi făcut la fel! Nu, Umbo?

— Fără doar şi poate, întări acesta.

Fata întinse mâna, strângând cu putere braţul lui Mircea Vrej.

— Mulţumesc!

Ochii ei mari şi albaştri ascundeau tot atâtea taine atrăgătoare ca şi „Marea Sudului”[1].

---

[1] Conchistadorul spaniol Vasco Nunez de Balboa a traversat istmul Panama pe uscat în anul 1513. Ajungînd la ţărmul Oceanului Pacific, pe care-l vedea pentru prima oară, l-a denumit Mare del Sul — Marea Sudului (n.a.).

Pilotul se ridică uşor ameţit, căutându-şi tovarăşii. Nu avusese decât o uşoară intoxicaţie. În jurul lor domnea o animaţie neobişnuită. Apa, limpezită de soluţiile colorate şi otrăvitoare, căpătase o nuanţă verzuie.

Tabloul din jurul său arăta aproape la fel. Sferele luminoase purtate de roboţi păreau nişte sori miniaturali. În toate direcţiile înotau fiinţele subacvatice.

Mulate pe corp, transparente, costumele lor aveau suprapuse în faţă cutii dreptunghiulare cu multe butoane albe şi roşii. Pe spate, aşezate paralel, existau două tuburi subţiri negre. Casca pornea din dreptul umerilor, se subţia spre creştet şi de acolo cobora l ărgindu-se foarte mult în dreptul feţei. Palmele, acoperite cu mănuşi albastre elastice, păreau foarte late.

Privirile lui Mircea părăsiră lumea neobişnuită din jur.

În acvamobilul celălalt, pe bancheta comodă se odihnea un trup lung. „Accidentatul – gândi pilotul. Unul dintre ei ne-a salvat!”

Trupul întins pe banchetă nu mai avea costumul de protecţie. Masca specială cu care fusese readus în sim ţiri era aşezată alături. O curea lată şi albă îi înconjura mijlocul. Câteva obiecte necunoscute se vedeau ieşind din buzunarele înguste ale cordonului. Mircea se apropie şi mai mult. Ciudata fiinţă îl privea blând, cu încredere şi curiozitate. Sub arcadele drepte, zvârlite c ătre tâmple străjuiau ochii mari, adânciţi în orbite. Corneea dură, străvezie ca un diamant avea reflexe sinilii. Capul lunguieţ îi era acoperit cu păr scurt şi rar. Deasupra ochilor domina o frunte largă, uşor bombată.

Capul se sprijinea pe un gât scurt, aproape neobservat din cauza muşchilor occipitali foarte reliefa

ţi. În locul urechilor, două membrane cartilaginoase coborau spre gât. Ele erau foarte elastice în partea inferioară. Sub nasul aproape turtit, cu o singură fosă, prin care intra apa în respiraţie, exista gura, dreaptă, formală din două linii subţiri de muşchi. Maxilarul rotund părea că face parte din gât. De ambele părţi ale laringelui existau două fante prin care apa era expulzat ă în expiraţie.

Toracele era bombat şi rotunjit în fată. Deltoizii, dacă formele acestea rotunde puteau fi numite aşa, erau continuaţi de membrele superioare. Acestea aveau patru articulaţii, păstrând totuşi armonia cu restul corpului. *Cele* şase degete lungi şi poliarticulate, unite între ele cu membrane subţiri formau un con cu vârful sprijinit de capătul braţului. Palma aceasta bizară se putea desface ca un evantai. Corpul siderantropului se subţia într-o linie elegantă şi prelungă, ca şi când el n-ar fi avut şolduri. Tarsienele şi metatarsienele lăţite mult căpătaseră forma unor lopeţi flexibile. Glezna avea o mobilitate excepţională, ca şi când astragalul şi calcaneul n-ar fi existat. Pe talpa picioarelor se mai puteau observa două ventuze lungi, cu ajutorul cărora, probabil, fiinţa se putea fixa în poziţie verticală. Pielea corpului, de o culoare cafenie-roşcată, avea ciudate reflexe luminescente. Strălucea vag, de parcă o emulsie fosforescentă ar fi acoperit întreaga suprafaţă a epidermei. Pilotul se gândi la adaptarea organismelor în condiţiile subacvatice, la forţa şi elasticitatea lor, care aminteau perfect de vieţuitoarele marine.

Întinse mâna. Fiinţa din adâncuri zâmbi. Răspunse cu stângăcie la gest, scuturându-l însă zdravăn pe Vrej. Pilotul salută şi voi să plece. Celălalt îl opri. Desfăcu un obiect de la centură, întinzându-i-l cu bucurie. Mircea

avea în palmă un coral neobişnuit de dezvoltat. Recunoscu imediat forma de papuc a Calceolei sandalina din Devonianul mediu. Acest tetracoral avea un capac natural alb-gălbui ca fildeşul. Fosilă? Formele dispărute cândva mai trăiau aici? Vrej ridică uşor căp ăcelul mobil. În interiorul curăţat cu grijă se aflau câteva grăunţe aurii. Străluceau puternic. Plăcut impresionat, Mircea mulţumi, înclinându-se. Tânărul râdea fericit. Din acel moment, pilotul avea să poarte în permanenţă cu dânsul darul primit de la siderantrop.

Apropiindu-se de gura galeriei, Mircea Vrej a fost întâmpinat de pământeni, felicitat şi îmbrăţişat. Igor Svetloum îl opri cu un gest uşor:

— Mulţumesc, tinere! Mulţumesc! Cum se simte?

— Mult mai bine. Cred că va sosi şi ea curând.

Bătrânul rămase pe loc, urmărindu-l cum dispare.

După ce galeriile au fost umplute cu sfere metalice, abisonauţii se retraseră iar lângă vehicule. Erau obosi ţi. Noii sosiţi nu înţeleseseră nimic din toate aceste operaţii. Doreau să li se explice. La insistenţele lor – mai ales că fiinţele raţionale şi roboţii îşi continuau munca –, Sinii Teci îi adună în jurul său:

— Ne aflăm într-o lume neobişnuită. Primul dv. contact cu această lume este şi el neobişnuit. Să sper ăm că aceste condiţii anormale nu se vor repeta. Pentru ajutor, conducătorii ştiinţifici ai acestei lumi ne transmit multe mulţumiri, sau aşa cum s-au exprimat ei, „apele oceanului să ne poarte blând pe braţele lor şi viaţa să ne apere cât mai mult de moarte.” Şi acum câteva cuvinte despre operaţia la care aţi participat. Este a doua explozie vulcanică. S-a repetat în acelaşi loc. Tunelurile au fost construite pentru a se putea interveni cât mai rapid. Lava aduce o dată cu ea gaze,

în special bioxid de carbon şi acid clorhidric. O parte din materialul vulcanic se pulverizează în jur. Temperatura apei creşte, împotriva acestor urmări ale erupţiei, siderantropii au întrebuinţat arme create chiar de natură: microorganismele! În tuburile verzi pe care le-am introdus în galerii sunt culturi de bacterii. Acestea, crescute după metode speciale, se înmulţesc aici în mod uluitor, de câteva ori pe minut. Bacteriile feruginoase, sulfuroase sau cele care oxigenează hidrogenul pot trăi chiar la temperaturi de 80 de grade. Şi acum să ne imaginăm tabloul: microorganismele se înmulţesc cu repeziciune. Temperatura este învinsă, datorită speciilor termoabsorbante. Elementele solubile sunt asimilate de alte specii şi redate prin procesul de sedimentare a substanţelor precipitate. Toate acestea se petrec în mai puţin de 30 de minute. Sferele negre care au fost introduse în tuneluri conţin un aliaj foarte dur, în care predomină vanadiul. Topindu-se, acest aliaj astupă spărturile pe care prin solidificare le sudează. Iată! Acum sunt introduse în galeria principal ă mai multe cilindre metalice. Ele vor fi aşezate în pe ştera mare.

— Parcă ar fi nişte ţevi de tun! exclamă Arno Patterini.

— E o simplă asemănare cu ţevile tunurilor din muzeele noastre. De fapt sunt rezervoare înmagazinând cantităţi enorme de energie calorică, ce se vor degaja fără explozie. Astfel sunt topite sferele necesare sudării.

— Nu suntem în pericol? întrebă Doina.

— Pericol? Savantul râse. Să ne închipuim în ce situa ţie s-a găsit Atan Along şi ce posibilităţi de apărare avem noi acum!

De pe gura galeriei nu ieşi decât o soluţie fină, verzuie, care dispăru imediat.

— Şi siderantropii? Nu se putu abţine să întrebe Mircea Vrej, dând glas gândurilor care-i frământau pe toţi.

— Toate la timpul lor! îl linişti Sinii Teci.

Nyass Umbo urmări şirurile fiinţelor subacvatice care se îndreptau spre navă:

— Natura, cunoscută şi mereu necunoscută! Genera ţii întregi au luptat şi vor lupta să-i dezvăluie tainele.

— Nu mai pomeniţi de luptă! Su Mima este gata s-o înceapă. Ei, dar unde-i Su?

Îl căutară câteva minute. Când, în sfârşit, îşi făcu apariţia, înota în stilul *siderantropilor.*

— N-am putut să rezist! spuse el gâfâind. Am luat câteva lecţii! Când ajungem la suprafaţă, mă voi putea prezenta chiar la primul concurs al rechinilor.

— Gata! Plecăm! Luaţi loc în acvamobil! ne aşteaptă baia, o mâncare bună şi un somn lung, necesar.

Goneau cu viteză...

— Cât este ora? întrebă Mircea.

— Cinci! răspunse Inna.

— Acolo, sus, răsare soarele! Soarele...

CAPITOLUL XII

Siderantropii

Podiumul spaţios şi elegant, pardosit cu cristale triunghiulare albastre şi galbene era aşezat pe marginea primului nivel. Câte cinci coloane roşii ca sângele, ciudat răsucite îl împodobeau pe fiecare latur ă. Ca nişte lanţuri boltite, grupuri de alge se legănau între arcade. Trepte largi şi albe coborau în faţă până

departe.

— Iată-i! Vin!

Strigătul lui Su Mima produse agitaţie. Pământenii se strânseră la capătul scării.

Un cortegiu impunător venea dinspre oraş. În frunte înotau cu mişcări încete două femei şi un bărbat, urmaţi de câteva mii de locuitori. Îmbrăcămintea lor, alcătuită dintr-un fel de tricouri perfect mulate pe corp şi terminându-se sub genunchi, era viu colorată. Cordoane late le înconjurau mijlocurile.

Când cortegiul ajunse lângă trepte, şase tinere se desprinseră din grup, înotară cu grabă către oaspeţi şi le întinseră câte un cristal rotund, şlefuit în mai multe faţete. Mircea privi uimit darul. Fiecare faţetă părea o fereastră dincolo de care se mişcau oameni. Era prezentată istoria evoluţiei speciei *homo.*

Cei trei conducători ai cortegiului strânseră cu căldură mâna oaspeţilor:

— *Mni ved Tümgavo!*

— Fiţi bineveniţi pe „Pământul Apelor”! traduseră aparatele.

Siderantropii îşi ridicară braţele deasupra capului, ovaţionând îndelung. Igor Svetloum le răspunse printr-o înclinare adâncă după vechiul obicei rusesc. Gestul său provocă noi urale din partea gazdelor, cărora abisonauţii le făceau semne prietenoase.

— Suntem invitaţi în Marea Cupolă! spuse Aal. Vor înfăţişa pentru noii veniţi imagini ale Celei de-a Doua Istorii.

— Ce mai e şi asta? întrebă Su Mima, oprind cinediscul.

— Ce e? râse Inna ştrengăreşte. O surpriză impresionantă! O adevărată „minune” reală şi concret

ă, pe care n-o veţi putea uita. Să mergem!

Aproape 800 de acvamobile aşteptau pe marginea balconului. Peste câteva minute, ele îi transportau pe siderantropi spre oraş.

Drumul dură mai puţin de o jumătate de oră. Vehiculele coborâră în piaţa centrală, acolo unde str
ăjuia clădirea impunătoare a Consiliului ştiinţific.

— Interesant! remarcă Svetloum, ascultând l
ămuririle. Ca amfiteatrul „Ţiolkovski” la noi, în Oraşul Caselor Conice.

De cealaltă parte a pieţei se găsea Marea Cupolă, o uriaşă emisferă, sprijinită de pilaştri atingând 40 m înăl
ţime. Aici, în sala cu o capacitate de 30000 de locuri aveau loc adunările mai importante ale siderantropilor. La intrarea clădirii, cortegiul se despărţi de pământeni cu manifestaţii entuziaste.

Tehnicienii Marii Cupole îi conduseră pe aceştia din urmă – cu ajutorul unor ascensoare şi benzi rulante – în amfiteatru. Reprezentanţi ai Consiliului ştiinţific şi conducătorii vieţii publice rămăseseră lângă abisonau
ţi.

Nu peste mult timp, filtre negre acoperiră plafonul.

— Cu milioane de ani în urmă, se auzi o voce nev
ăzută, fiinţele pe care Sinii Teci le-a numit siderantropi se numeau luhi şi vieţuiau lângă centrul Galaxiei. Planetei lor cu densitate mare, acoperită pe trei sferturi cu apă îi spuneau Luh. Fiinţe acvatice, ei se stabiliseră în apropierea unor insule mărunte şi dep
ărtate între ele.

Lumini puternice se întretăiară pe neaşteptate, dezv
ăluind privitorilor cabina de comandă a unei rachete cosmice. Un pupitru boltit se întindea în faţă, iar ecranele lui păreau ferestre dincolo de care se agitau fl

ăcări neliniştite. La orizontul foarte depărtat, cerul se contopea cu apa. Mai mulţi luhi stăteau în fotolii gata s ă mânuiască comenzile.

— Aici se termină Prima noastră Istorie. Centrul sistemului din care face parte Luh trece în mişcarea sa de rotaţie printr-o puternică zonă de radiaţie împânzită de miliarde şi miliarde de meteoriţi. În urma ciocnirii acestei pânze dense de substanţă se strică echilibrul termodinamic al astrului nostru central şi el urmează s ă sufere schimbări. Prevăzând aceasta cu mult înainte, luhii au construit astronave care îi vor duce în Cosmos până când vor întâlni o altă planetă cu condiţii asemăn ătoare celei pe care o părăsesc.

Pe ecrane apăru un şir de rachete ale cărui margini se pierdeau la dreapta şi la stânga dincolo de zare. În faţă şi în spate se desluşeau alte şiruri. Corăbiile astrale aveau dimensiuni neobişnuite şi pluteau de-a dreptul pe apă. Totul era dominat de un soare galben, la marginile căruia protuberanţe neregulate se vânzoleau până la distante enorme.

— Primele rachete decolează. Se vor împrăştia grupate câte cinci în toată Galaxia, căutând corpuri cereşti accesibile vieţii. Dacă le vor întâlni, vor lansa apelul convenţional cu ajutorul undelor gravitaţionale. Luhii rămaşi în viaţă se vor îndrepta într-acolo. Grupul nostru de cinci rachete va pleca cel din urmă. Iată, coloana 522 a şi început să-şi ia zborul!

Într-adevăr, navele marelui şir se înălţau una câte una. Rândurile din faţă şi din spate dispăruseră. Mai multe lovituri sonore marcară trecerea timpului. Soarele apuse într-un nor sângeriu.

— În această noapte, planeta Luh va scăpa de sub atracţia soarelui ei, iar forţa centrifugă o va catapulta

în spaţiu.

Spectatorii simţiră un şoc puternic.

— Racheta a decolat!

Din cele ce urmau, pământenii au aflat multe. Zece generaţii se scurseseră la bordul navelor. Au fost vizitate opt sute de planete şi părăsite toate pe rând. Imagini ale formelor de viaţă întâlnite acolo se păstraseră până azi la Muzeul cosmic şi în operele artiştilor plastici. Două rachete au explodat datorită suprasolicitării. Semnalele pe unde gravitaţionale nu fuseseră încă lansate de nicăieri. Dar supravieţuitorii nu-şi pierdură speranţa. Din centru, unde se găsise planeta Luh, urmară braţul spiralat al Galaxiei până aproape de periferie. În momentul acela au întâlnit Pământul.

Pentru scurt timp, luminile se stinseră, apoi se aprinseră iar. Spectatorii se aflau într-o altă încăpere a rachetei. Prin ferestre se zărea, printre norii învălmăşiţi, suprafaţa Pământului, aşa cum arăta el spre sfârşitul perioadei neogene.[1] Trecu în grabă ceea ce avea să devină mai târziu continentul european, dar pe care se zărea totuşi Mediterana Occidentală, cu insula Munţilor Apenini, separată de Alpii tineri printr-un braţ de mare şi legându-se prin Sicilia cu nordul Africii; apoi se distinse Egeida, între Grecia şi Asia Mică, şi Mediterana Orientală, întinzându-se din bazinul viitoarei Viene până în stepa kirghiză şi Turkestan. Carpaţii despărţeau în două Marea Sarmatică – Bazinul Panonic la vest şi Pontic la est*;* Munţii Apuseni apăreau ca o insulă.

— Scoarţa acestei planete, numită de noi Tüm, e încă instabilă. Transgresiuni şi regresiuni** repetate modifică linia ţărmurilor. Munţii care se ridică din mări

---

[1] Neogen : perioada a doua a erei terţiare (n.a.).

vor schimba şi înfăţişarea uscatului. Noi nu ne putem stabili lângă aceste ţărmuri. De altfel forţa de atracţie a lui Tüm e mică, datorită densităţii şi dimensiunilor sale reduse. Nouă ne trebuie presiuni mari, aşa ca pe Luh, Spre răsărit, departe, există un ocean larg şi adânc. Acolo, pe fundul lui ne vom duce rachetele!

În lumina cenuşie a zorilor, Pacificul îşi purta apele v ălurite de-a lungul malurilor sinuoase, pe linia cărora erupeau numeroşi vulcani.

Din nou întuneric.

— Doar câteva zeci de luhi au mai rămas din câţi veniseră. Prima şi cea de-a treia navă nu mai existau. Vulcanii de pe ţărm au erupt amândoi în acelaşi timp, chiar în momentul când navele treceau pe deasupra lor. Bazinele speciale în care se aflau câteva dintre cele mai interesante specimene ale faunei noastre submarine au putut fi salvate. Dar, din cauza condi ţiilor nefavorabile, am fost obligaţi să le redăm animalelor libertatea. Supravieţuitorii noştri, după ce au instalat sus pe *Tüm* câteva semnalizatoare cu unde gravitaţionale, au hotărât să amenajeze în *gav* pe fundul fosei descoperite, o aşezare. Urmaşii lor au numit-o Tümgavo[1] şi treptat au mărit-o.

Se succedară construcţiile unei aşezări ciudate, case mici, aşezate dezordonat.

— Peştera cristalelor! strigă Mircea Vrej.

Imaginea se schimbă rapid. Pe un platou muntos se ridica un păienjeniş impresionant de cabluri. Cinci emisfere mari, lipsite parcă de greutate se roteau pe axele lor, ocupând poziţii stranii.

---

[1] Tümgavo : Pămîntul Apelor — aşezarea siderantropilor de pe fundul Oceanului Pacific ; Tüm : pămînt, continent; gav : apă — în limba luhilor (noţiune fantastică — n.a.).

— Semnalizatorul! explică vocea nevăzută.

— Ei, poftim! Ne-ve-ro-si-mi-lul! şopti în extaz Su Mima, dându-i una cu cotul geofizicianului care parcă nu văzuse şi nu simţise nimic.

— Pe uscat şi la suprafaţa oceanului, reluă comentatorul, siderantropii au găsit plante şi animale dintre cele mai interesante. Iată câteva dintre aceste exemplare.

Lângă spectatori apărură pe rând Dinotherii, Mastodonţi cu patru fildeşi, Anchiterii, strămoşi, ai calului în neogen, Macharoizi cu caninii extraordinari de dezvoltaţi. Prin arborii pădurilor abundente se leg ănau turme de Lemurieni pe cozile lor lungi. Ei aveau craniul mic, botul alungit şi orbitele laterale. Degetele li se terminau cu gheare.

Acolo sus, la suprafaţă, existau alte condiţii de viaţă, mai bune, mai îmbelşugate. Luhii au înţeles ce diferen ţe de neegalat erau între cavitatea lor strâmtă, abia s ăpată şi multilateralele posibilităţi de dezvoltare a vie ţii pe ţărmurile continentelor.

Ei au construit în continuare centrul lumii lor, Lonlunul, care înseamnă „Lumină de Piatră”. Însă ideea evadării din întunericul veşnic al apelor i-a urmărit mereu...

— Iată acum câteva fragmente din ultima vizită pe care mult mai târziu luhii au întreprins-o la suprafaţă, spuse comentatorul.

Pe ecranele Marii Cupole apărură ruinele instalaţiei semnalizatoare. Funcţionase până la uzarea bateriilor fotoelectrice. Oare undele gravitaţionale au fost captate de luhii rătăciţi prin Galaxie? Apoi în faţa abisonauţilor surprinşi păşi *Pithecanthropus* erectus,

urmaşul coborât din copaci al vechilor Lemurieni.

— Acest mamifer a fost întâlnit de noi pe continetul din vestul oceanului în care ne aflăm. L-am cercetat îndelung şi riguros, astfel că putem afirma cu certitudine că din el va apărea şi se va dezvolta fiinţa raţională a secolelor viitoare.

„Cât de pătrunzătoare fusese gândirea siderantropilor! îşi spuse Igor Svetloum. Ei au descoperit încă de atunci că animalul care se clătina pe picioare, învăţând să meargă, va cuceri spaţiul şi timpul.”

— Am adus de la suprafaţă multe animale marine necesare lumii noastre. Am găsit câţiva dintre peştii transportaţi cu racheta de pe Luh şi care fugiseră după catastrofa de la aterizarea pe Tüm. Peştii se sălb ăticiseră complet.

Pe ecrane, Su Mima văzu un peşte care-l făcu să strige:

— *Electroferens curiosus!*

— După această ultimă vizită, continuă comentatorul, ne-am adăpostit în Tümgavo cu ajutorul bacteriilor aduse de pe Luh. Peste mii şi mii de veacuri, luhii vor reveni cu toţii la suprafaţă.

Cum? Aceasta este o altă pagină a istoriei noastre.

CAPITOLUL XIII

Două lumi...

— Prieteni! luă cuvântul Mircea Vrej. Cu ajutorul inginerului siderantrop Vuys, am făcut o ultimă revizie a abisoscafului. Rezultatele ei sunt nesatisfăcătoare. Motorul din pupă nu mai funcţionează. Aparatajul de control ca şi teleultrasonul sunt iremediabil stricate.

Trebuie să reparăm motorul, căci numai el ne poate asigura forţa necesară străpungerii pragurilor bacteriene.

Considerând că a spus esenţialul, Mircea Vrej se aşeză. Toate privirile se întoarseră spre cei doi reprezentanţi ai siderantropilor care participau la această discuţie. Cel mai în vârstă dintre ei era Pöyk, preşedintele Consiliului ştiintilic şi ilustru om de ştiinţă din Lonlun. În ciuda celor 317 ani ai săi, era înalt şi puternic; părea şi mai impunător în costumul special pe care-l purta, cu masca transparentă plină cu apă. Chiar el propusese ca întâlnirea să aibă loc aici, în vila pământenilor, unde spusese că se va simţi foarte bine.

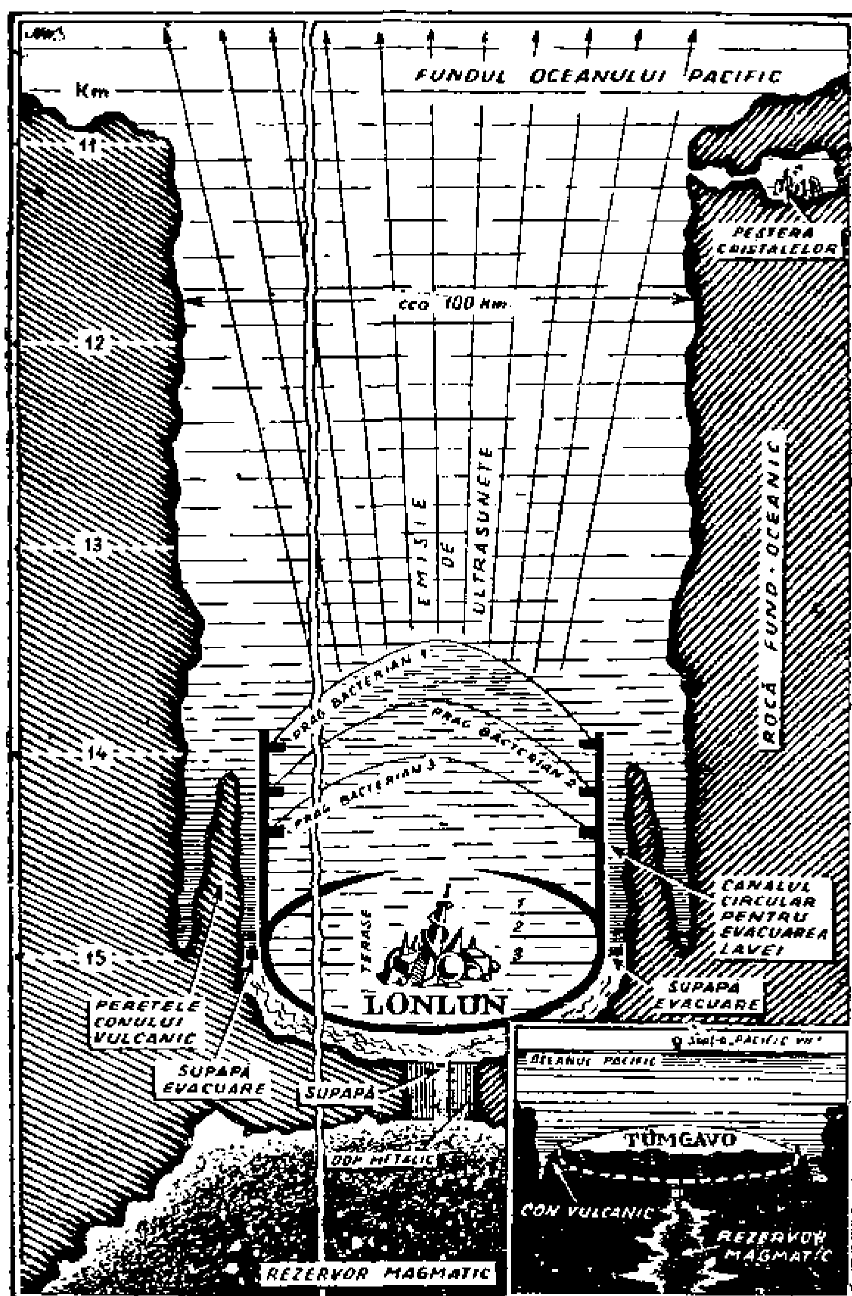
Al doilea siderantrop, tânăr inginer, le fusese recomandat ca unul dintre cei mai buni constructori din Tümgavo. Se numea Hoar.

La un semn al lui Pöyk, el se ridică. Părea foarte zvelt, deşi avea umerii largi şi masivi. Pământenii deveniră atenţi.

— Prietenilor sosiţi de curând, începu tânărul, cred că va trebui să le dau câteva informaţii tehnice asupra construcţiei lui Tümgavo. Ne aflăm într-un cilindru gigantic, realizat dintr-un aliaj de vanadiu şi beriliu, rezistent la temperaturi de 15000°. Diametrul cilindrului este de 80 km, înălţimea lui de 1 km, iar grosimea pereţilor de 144 m. În partea superioară se află cele trei straturi de microorganisme, care anulează presiunea apelor oceanului: primul strat are 100 m, al doilea 75 m, iar al treilea 50 în grosime.

— Ne-ar interesa să aflăm, spuse Igor Svetloum, cele mai importante etape ale realizării grandioasei construcţii care v-a adăpostit atâtea milenii. Şi, cu gestul său obişnuit, îşi trecu mâna peste chelie.

— Ca să înţelegeţi mai bine ce vă voi spune, relua Hoar, *v-aş sfătui să urmăriţi această schiţă:*

FUNDUL OCEANULUI PACIFIC
Km
11
12
13
14
15
PEȘTERA CRISTALELOR
cca 100 km
EMISIE DE ULTRASUNETE
ROCĂ FUND-OCEANIC
PRAG BACTERIAN 1
PRAG BACTERIAN 2
PRAG BACTERIAN 3
CANALUL CIRCULAR PENTRU EVACUAREA LAVEI
TERASE
1
2
3
LONLUN
SUPAPĂ EVACUARE
PERETELE CONULUI VULCANIC
SUPAPĂ EVACUARE
SUPAPĂ
DOP METALIC
REZERVOR MAGMATIC
OCEANUL PACIFIC
TÜMGAVO
CON VULCANIC
REZERVOR MAGMATIC

După ce au ajuns pe Tüm, strămoşii noştri s-au hot ărât să se stabilească în această fosă adâncă, deoarece aveau nevoie de condiţii asemănătoare cu cele de pe planeta Luh, deşi nici presiunile de aici nu erau suficiente pentru ei.

— Dar de ce au ales tocmai locul acesta? întrebă Doina. Mai există alte fose, şi încă în afara Marelui Cerc de Foc al Pacificului.

— Vechii luhi însă au căutat anume o asemenea zon ă, în care magma să fi ajuns printr-o anumită întâmplare nu departe de fundul oceanului.

— Aha! făcu Patterini. Ca să folosiţi energia geotermică?

— Exact!

— Aşadar aţi avut toate motivele să vă apropiaţi cât mai repede de un rezervor magmatic!

— Aşa e. Numai că înfăptuirea acestui obiectiv a cerut numeroase generaţii de luhi, căci în calea lor au stat alte marj piedici. În primul rând, erau foarte puţini. Din această cauză, trebuiau să-şi construiască o aşezare unde să vieţuiască până când numărul le va fi crescut suficient pentru a putea să întreprindă uriaşa muncă de apropiere de materia fierbinte. În acelaşi timp, au fost obligaţi să lupte cu neajunsurile noului mediu în care trăiau: presiunile insuficiente şi existenta în apă a microorganismelor dăunătoare vieţii şi a impurităţilor în suspensie.

— Cred că Peştera cristalelor a uşurat trecerea str ămoşilor voştri peste această primă etapă, inteveni Umbo.

— Da. Acolo şi-au creat în mod artificial presiunea necesară şi au purificat apa. Deoarece însă numărul lor

avea să crească şi grota nu i-ar mai fi putut cuprinde pe toţi, au fost obligaţi să caute un alt loc. Astfel, de la Peştera cristalelor au săpat încă cinci kilometri în adânc ca să-şi asigure surplusul de presiune şi apropierea de rezervorul magmatic. Această gigantică grotă avea să fie despărţită de ocean printr-un plafon gros de 800 m.

— Pe schiţă nu se vede acest plafon, spuse Mircea Vrej.

— După cum nu se vede nici galeria care ducea din Peştera cristalelor în imensa excavaţie de sub plafon.

— De ce a fost nevoie să fie sfredelit un tunel, când s-ar fi putut săpa direct de pe fundul oceanului? întreb ă Patterini.

— Această galerie a reprezentat de fapt un foarte complicat sistem de filtraje a impurităţilor.

— Şi cum a fost săpată această uriaşă cavitate? Doar aţi fost puţini la început, se interesă Su.

— Cu ajutorul marilor grupuri de litofage[1] aduse de pe planeta natală, foarte apropiate de speciile pe care le aveţi şi voi, ca Lithodomus, Petricola litofaga şi altele. Pentru a dirija excavarea în direcţiile dorite, pereţii au fost acoperiţi cu un strat rezistent la ac ţiunea distructivă a litofagelor.

— În cât timp s-au executat aceste lucrări? întrebă Igor Svetloum.

— În câteva sute de milenii! răspunse Hoar.

— Şi mai departe? Ce s-a întâmplat? întrebă Mircea Vrej.

— Luhii au făcut legătura cu magma, după care şi-au construit un nou oraş şi au coborât din vechea peşteră

[1] Litofage: mâncătoare de piatră; de la lithos (gr.) : piatră, phagein (gr.) : a mînca (n.a.).

aici. O parte dintre aceste întâmplări le cunoaşteţi de când aţi vizionat în Marea Cupolă prezentarea istoriei noastre.

— Din filmul vostru, spuse Doina, am înţeles că după ultima vizită făcută la suprafaţă luhii s-au închis în Tümgavo. De ce? Şi cum?

— Strămoşii noştri au elaborat un plan îndrăzneţ, continuă Hoar explicaţiile. Au hotărât să construiască pentru cei ce aveau să urmeze peste câteva sute de mii de ani o nouă lume subacvatică. Noi, strănepoţii str ănepoţilor lor am terminat aproape ciclul de adaptare la micile presiuni început de dânşii. Prin ce metode s-a putut ajunge la o atât de extraordinară transformare biologică? Cu ajutorul bacteriilor. Bacteriile ne-au ajutat să învingem presiunile oceanului. Cum? Să vă explic! Am instalat în partea superioară a cilindrului în care ne aflăm o cupolă de microorganisme care au o structură peliculară cristalină. La trecerea prin masa lor a unui curent alternativ, se produc vibraţii. Sub acest prim prag bacterian, generatoare de înaltă frecvenţă furnizează asociaţiei energie.

— Aha! Liniile luminoase verticale pe care le-am filmat eu la sosire! interveni Su Mima.

— Întocmai! continuă Hoar. Veţi întreba la ce folosesc ultrasunetele? Ştiţi, desigur, că noi, atunci când turnăm fundaţia construcţiilor, aşezăm betonul cu vibratoarele. Vibraţiile „îndeasă” amestecul, desfiin ţând golurile produse la turnare. Exact acelaşi rol îl joacă aici ultrasunetele. Astfel, vă puteţi da seama că asociaţia de microorganisme n-ar fi putut rezista niciodată presiunilor oceanice. Ultrasunetele sunt dirijate în sus pe verticală, aşa încât Tümgavo e ferit de acţiunea lor distructivă. Folosirea

microorganismelor prezenta pentru luhi o serie de avantaje: se reducea presiunea din lumea subacvatică, ultrasunetele dezagregau plafonul de piatră gros de 800 m care-i despărţea de ocean şi atrăgea atenţia Tümilor asupra „Constelaţiei din ape”, cum aţi numit voi Tümgavoul. În acelaşi timp însă, din pricina efectelor distructive ale vibraţiilor ultrasonore, luhii nu-şi mai puteau părăsi cilindrul. Ei s-au închis aici pe deplin conştienţi că timp de multe milenii vor fi prinşi f ără posibilitate de ieşire în mica lor lume artificială.

— Cred că străbunii voştri, spuse zâmbind Svetloum, au fost încredinţaţi că fiinţele raţionale care se dezvolt ă pe Tüm vor găsi mijlocul să vină la ei.

— E drept că am ţinut seama de această posibilitate. Dar ideea îndrăzneaţă pe care s-a bazat planul nostru a fost aceea de a urca noi la voi.

— Cum să urcaţi, îl întrebă uimit Su Mima, de vreme ce nu puteaţi trece de bariera bacteriilor?

— Ba ar fi putut trece! îl contrazise Patterini. Ar fi fost suficient să întrerupă funcţionarea generatoarelor electrice pentru ca emisia de ultrasunete să înceteze.

— Uitaţi însă că, procedând astfel, la început ne-am fi zădărnicit adaptarea, iar mai târziu am fi distrus întreaga noastră civilizaţie.

— Şi atunci? exclamă Nyass.

— Şi atunci am recurs la însăşi forţa ascensională a magmei, care până atunci ne furnizase doar energie. Am calculat în aşa fel durata procesului nostru de adaptare, încât magma să ne ridice la suprafaţă în momentul în care civilizaţia Tümilor va fi ajuns la o înaltă treaptă de dezvoltare.

— Ne-ve-ro-si-mil! rosti de data asta însuşi Igor Svetloum, întorcându-se spre Arno şi Su.

— Neverosimil?! De loc! făcu Hoar, care nu înţelese aluzia bătrânului oceanolog

— E deslul de simplu! Suntem înconjuraţi din toate p ărţile de magmă şi, dacă lângă pereţii acestei lumi n-ar exista un strat de bacterii termoabsorbante, temperatura s-ar ridica aici la mii de grade. Între masele fierbinţi din interiorul pământului şi Tümgavo există un dop metalic. În centrul lui, printr-un canal se înalţă lava împinsă de marile presiuni. Astfel dirijată, ea ajunge sub fundul rotunjit al „Pământului Apelor”. Acumulându-se aici ridică lumea subacvatică spre suprafaţă. Dar, pentru a se produce această mişcare, între pereţii conului vulcanic şi cuirasa cilindrică trebuie sa existe în permanenţă lavă. Totodată, scurgându-se continuu în apele oceanului, înalţă prin solidificare conul vulcanic al „Constelaţiei din ape”. În sfârşit, o altă cantitate de magmă circulă prin conducta din mijlocul Lonlunului. Priviţi schiţa!

Hoar întinse lui Igor Svetloum desenul. Bătrânul oceanolog îl studie, apoi îl transmise celorlalţi.

— Cred că aceste lămuriri sunt suficiente pentru moment, încheie Hoar aşezându-se.

Luă cuvântul George Lan:

— Întâlnirea noastră prin spaţiu şi timp cu siderantropii este semnificativă. Pentru prima dată cunoaştem nemijlocit alte fiinţe raţionale; astfel avem dovada concretă a unităţii vieţii în Cosmos. Împrejur ările ne cer să luptăm pentru stăpânirea stihiilor dezlăn ţuite. Focul adâncurilor se năpusteşte împotriva noastr ă. Cele două explozii constituie un semnal de alarmă. Trebuie să luăm măsuri. De aceea se impune necesitatea legăturii cu „Pacific VII”. Abisoscaful „Constelaţia I” are carcasa protectoare deteriorată. De

şi siderantropii pot obţine oricând oberoniul prin transmutaţii atomice, ei nu au condiţiile existente în Cosmos. Iar aliajul de oberoniu al navelor noastre, dup ă cum ştim cu toţii, este turnat în spaţiul extraterestru, la temperaturi foarte scăzute şi departe de influenţa câmpurilor gravitaţionale puternice. Deci ne rămâne o singură posibilitate de legătură cu suprafaţa: folosirea celui de-al doilea abisoscaf.

Urmă o scurtă pauză.

— Mai aveţi întrebări? Trebuie să trecem la discutarea măsurilor ce trebuie luate, spuse Sinii Teci.

— Da, o ultimă întrebare! interveni Doina. Pentru ce n-aţi putut lua legătură cu „Pacific VII”?

— Am încercat s-o facem, răspunse Sinii Teci. Prima noastră rachetă, în care se afla mesajul, am trimis-o înainte de străpungerea pragurilor bacteriene. Este vorba de racheta găsită de voi în apropierea „Peşterii cristalelor”. Cum a ajuns acolo nu putem şti. Intenţia noastră a fost s-o trimitem sus. A doua încercare, cea de acum trei luni, a avut un sfârşit tragic! Singurul nostru acvaplan, cu care Zung Tanar şi Mart Mund porniseră spre suprafaţă, n-a mai rezistat vibraţiilor. Şti ţi doar că este deajuns o singură fisură în aliajul protector din oberoniu pentru ca tot ce exista în interiorul navei să fie distrus de ultrasunete. Nu mai am nimic de adăugat.

La sfârşitul acestor discuţii, se ridică Igor Svetloum, cerând cuvântul.

— Am următorul plan de acţiune: vom repara motorul „Constelaţiei II”, pentru ca acest abisoscaf să se ridice prin cele trei praguri bacteriene până în partea superioară a craterului. Ar fi fost ideal ca teleutrasonul să funcţioneze. Dar aparatul este stricat

şi nu-l vom putea reconstrui decât în 18 zile. Aşa că, după străpungerea pragurilor, va porni spre suprafaţă un acvaplan, ducând pe câţiva dintre noi la „Pacific VII”. Aceştia au misiunea să raporteze detaliat despre toate descoperirile făcute, cerând totodată construirea în serie a unor abisoscafe speciale care să evacueze întregul Tümgavo în caz de pericol. Cred că această întreprindere va fi uşurată prin faptul că am cerut, încă de la venirea noastră aici, ridicarea cu astfel de aparate a „Peşterii cristalelor”. După lansarea acvaplanului, „Constelaţia II” va reveni, căci ne poate ajuta mult în cazul când evenimentele se vor precipita. Ar mai rămâne aşadar să-i alegem pe cei care vor porni cu acvaplanul. Ce părere aveţi?

— Aş propune trei amendamente! se ridică Sinii Teci.

— Anume?

— E deajuns un singur om pentru a prezenta raportul! Apoi, abisoscaful vostru dispune de o rachetă de semnalizare. S-o folosim, închizând în ea un mesaj. În felul acesta ni se dublează şansele de comunicare dacă se întâmplă un accident. Şi, trei, solicit să fiu trimis eu, deoarece sunt conducătorul primei expediţii.

— Bine! Să trecem la vot! Cine este de acord?

Lui Sinii Teci i s-a aprobat în unanimitate cererea.

După aceaa s-a ridicat *Pöyk, preşedintele* Consiliului ştiinţific din Lonlun.

— Prieteni, începu el. Fie ca întâlnirea dintre lumile noastre să ducă la crearea acelei civilizaţii care să cucerească Galaxia pentru toţi oamenii existenţi în ea!

Consiliul se sfârşi în ropote de aplauze.

Mircea Vrej privi încă o dată spre mulţimea siderantropilor. Sinii Teci se îndreptă spre el.

— Misiunea e grea, remarcă Vrej, De tine depinde reuşita ei. Eşti emoţionat?

— Da. Mă despart cu greutate de voi, de siderantropi...

Svetloum se apropie de cei doi bărbaţi, consultându-şi ceasul*:*

— E-n ordine, Mircea?

— Am verificat instalaţiile. Racheta cu mesajul se afl ă la bord.

— Cât crezi că va dura totul?

— Vreo două ore.

— Haideţi, e timpul!

De la primii paşi către scara de acces, rumoarea celor prezenţi încetă. Bărbaţii urcară treptele încet, mai făcură un ultim gest de rămas bun şi trapa se închise în urma lor.

În curând, nava abisală se ridică de pe rampă, luă treptat viteză şi se înfipse cu prora învelită de lulgere în bolta largă a bacteriilor.

*

Peste treizeci de minute, semnalele de alarmă ale Lonlunului au anunţat deschiderea unei noi fisuri în peretele lumii subacvatice. O echipă de intervenţie rapidă a fost trimisă din oraş spre punctul ameninţat. Dar presiunea magmei făcu imposibilă sudarea rupturii.

Consiliul ştiinţific consultat în cea mai mare grabă a indicat evacuarea forţată a materiei fierbinţi prin cercul craterului.

După lucrările pregătitoare, lava evacuată brusc în apele oceanului a produs o explozie uriaşă, înregistrată fiind şi la „Pacific VII”.

Măsura a dat rezultate, şi pentru un timp invazia

lavei s-a oprit.

Abisoscaful plecase de patru ore. Pământenii r ămâneau în aşteptare alături de siderantropi. Peste marea de capete cobora întunericul nopţii, difuzând contururi şi îngrămădind umbre. Ici-colo clipeau lumini palide. Şi nimeni nu scotea un cuvânt.

Nava ar fi putut veni pe alt drum decât cel de la plecare. Roboţii de observaţie fuseseră răspândiţi pe tot cuprinsul platformei de sub pragul bacterian. Dar roboţii nu dădeau nicio ştire.

Oceanologul era în aparenţă calm. Lângă el se aflau Pöyk, preşedintele Consiliului ştiinţific din Lonlun şi Huih, conducătorul echipelor de salvare.

Apoi, deodată, fulgerele albastre clipiră deasupra lor! „Constelaţia II” căzu dezordonat prin apă, se răsturnă în apropierea rampei şi se rostogoli alături de ea. Din ăuntru ieşi un singur om.

Inna Svetloum făcu doi paşi înainte!

— Racheta purtând mesajul nostru a ajuns până la staţia „Pacific VII”.

Mircea! Glasul lui Mircea!

— Şi Sinii Teci?

Siderantropii plecaseră de mult. Numai abisonauţii st ăteau încă nemişcaţi...

Prin mintea lui Vrej se succedau la nesfârşit aceleaşi răscolitoare imagini.

...Abisoscaful străpunsese pragurile bacteriene cu succes. Sinii Teci încărcase racheta de semnalizare în acvaplanul cu care trebuia să se îndrepte spre „Pacific VII”. După ce-l îmbrăţişase pe pilot a pornit spre camera ecluză.

— Să ne aduci la întoarcere o fărâmă de soare!

glumise Mircea. Transmite-le tuturor oamenilor un salut!

Inginerul îi zâmbise cu toată fata.

Apoi acvaplanul a plecat.

S-a ridicat doar la 40 de metri. A bubuit explozia vulcanului, învârtejind apele într-o spirală monstruoas ă. Legătura între Teci şi abisoscaf se întrerupse pentru câteva clipe.

Atunci se pare că a fost lovit acvaplanul. A fost lovit aşa de puternic, încât oberoniul s-a găurit. Pilotul a v ăzut în ecran chipul crispat al celuilalt.

— Mircea, am expediat racheta! Eu... Ultrasunetele! Tu să te gândeşti mereu la oamenii aceia. La siderantropi. Iar sus... mamei spunei tu ceva... ceva frumos! Şi... auzi? Mai este o fată, Mara Dimov... la Consiliul biochimic. Să-i dai un buchet de garoafe ro şii... florile...

Mircea Vrej a aşteptat trei ore să vadă căzând acvaplanul. Dar el n-a apărut. Şi-l închipui rătăcind prin abisul de întuneric. Carcasa oberoniului pare intactă. Dar înăuntrul ei metalul şi sticla s-au pulverizat.

Pe cristalul auriu şi strălucitor al monumentului, al ături de numele lui Zung Tanar şi Mart Mund fusese s ăpat încă unul: Sinii Teci. Dedesubt era scris: „Au căzut jertfindu-se pentru împlinirile de azi şi de mâine ale umanităţii. Nu vă vom uita, prieteni”!

În jurul treptelor înalte se legănau coloane stranii de alge roşii şi albe...

CAPITOLUL XIV

Întâlnire cu Jules Verne şi H. G. Wells

— S-ar părea, aşadar, că prin secolul al XIX-lea nu s-au făcut cercetări prea importante pentru studierea vieţii subacvatice. Din literatura de atunci ne-au rămas totuşi scrieri care dovedesc interesul faţa de această problemă. Începând cu contemporanii acelor autori şi terminând cu noi, nimeni n-a prea dat crezare însemnărilor scrise de ei. Vă veţi convinge că am greşit.

George Lan se opri, întorcându-se către membrii „Constelaţiei II”:

— Vă voi arăta un monument neobişnuit!

Trecură de-a lungul unei străzi aproape pustii, după care ieşiră într-o piaţă largă. Acolo, un soclu în forma unei prisme oblice cu muchiile foarte înclinate purta fixat la baza de sus un bloc de material vulcanic din care ieşea prora unei nave necunoscute. Lipit de prismă, mai mic decât ea, un cub cenuşiu susţinea o sferă metalică întunecată. Trepte largi înconjurau din toate părţile monumentul. Totul era încadrat de mai multe rânduri de alge pitice, viu colorate, iar o alee se oprea în faţa scării.

— Să fiu înghiţit de lavă, strigă Su Mima, dacă sculptura aceasta nu reprezintă un submarin! Frumoasă realizare artistică! Până şi niturile cu care se prind plăcile au fost scoase în evidenţă!

— Eu cred mai degrabă că a fost turnat, şi nu sculptat l se amestecă Doina.

— Bine, dar de unde au luat modelul? se miră Svetloum.

— Seamănă puţin cu submarinele veacului al XX-lea!

remarcă naturalistul, grăbindu-se să filmeze monumentul sub toate unghiurile.

Intervenţia lui Nyass complică şi mai mult situaţia:

— Ar putea fi un submarin scufundat în timpul marelui război purtat împotriva fasciştilor!

— Imposibil! Cum explici atunci prezenţa blocului de lavă în care e închistat?

George Lan zâmbi, luându-l pe Svetloum de braţ. Urmaţi de ceilalţi, se apropiară de soclul care susţinea sfera.

— Priviţi acest aparat! Diametrul lui exterior are aproximativ 4 m. Cele două ferestre rotunde serveau probabil la observaţii. A mai rămas o lentilă groasă şi dură, făcută dintr-o sticlă perfect transparentă, care nu deformează imaginea. Cealaltă lentilă a fost spartă. Pereţii sferei sunt din oţel şi au o grosime apreciabilă.

— Dar ce reprezintă monumentul? Aha! Iată şi o plac ă memorială, spuse Patterini, observând inscripţia de pe prismă. Ce scrie aici?

— E un epitaf pe care un cunoscut poet siderantrop l-a scris la înălţarea monumentului. În traducere sună cam aşa:

„Moartea grea ne desparte!
Fericirea pluteşte deasupra noastră, departe...
Se aseamănă frunţile noastre –
Cântul meu nu străpunge apele-albastre”.

— În poezie este vorba despre pământeni?

— Da! Despre terantropi. Aşa ne numesc urmaşii luhilor. Iar acum, Su Mima, citeşte ce e scris pe submarin!

— „Nautilus”! strigă acesta.

— „Nautilus”! Submarinul căpitanului Nemo! Aşadar a existat!? se bâlbâi Patterini.

*

— Nu trebuie să vă pară rău că am insistat să revenim la vilă, le spuse George Lan. Aici veţi putea cunoaşte mai bine istoria nu atât a căpitanului Nemo, despre care Verne ne-a vorbit detaliat, cât a locotenentului Elstead. Wells, în povestirea lui intitulat ă „În abis” pomeneşte doar de prima incursiune a acestuia pe fundul Atlanticului. Din a doua încercare, Elstead nu s-a mai întors. El a lăsat însă un jurnal, în care descrie toate evenimentele ce i-au provocat moartea. Dar să le luăm pe rând! În anul 1869, la începutul lunii martie, pe submarinul „Nautilus”, aflat lângă insula Lincoln din Pacific, a murit căpitanul Nemo, al cărui nume adevărat era prinţul Dakkar. Acest îndrăzneţ cercetător al adâncurilor, care cutreierase cu nava sa perfecţionată peste 20 000 de leghe sub mări, a fost înmormântat de către şase locuitori ai insulei chiar pe aparatul său. Insula Lincoln a dispărut în urma unor repetate erupţii vulcanice. Cu acelaşi prilej a fost distrusă aşezarea unor siderantropi care veniseră mai târziu din Cosmos, orientându-se după semnalele pe unde gravitaţionale.

În timpul cât am stat aici, am aflat odiseea acestor 21 de luhi. Aterizând pe planeta noastră, i-au căutat pe Tümgavii care se închiseseră în lumea lor. I-au găsit, dar din cauza ultrasunetelor n-au putut pătrunde în cilindru. S-au stabilit atunci lângă insula Lincoln, hot ărâţi să se adapteze şi ei la micile presiuni, dându-şi seama că numai la suprafaţă îşi vor putea dezvolta mai departe civilizaţia. În acelaşi timp, în decursul a multor generaţii, au început să elaboreze o metodă de p

ătrundere prin magmă.

Catastrofa vulcanică ce a urmat, nu numai că i-a distrus aproape cu desăvârşire, dar le-a întrerupt munca de perfecţionare a metodei căutate. După erup ţie s-au salvat numai 21 de siderantropi, care au pornit cu două abisorachete să ajungă la lumea vechilor luhi. Acestea se întâmplau pe la începutul secolului XX. Pe fundul oceanului au găsit submarinul „Nautilus” şi sfera locotenentului Elstead, ceea ce i-a determinat sa presupună că aceste nave sunt construite fie de eventualii locuitori ai Turnului, fie de nişte fiinţe ra ţionale venite din altă lume.

Când în sfârşit au ajuns la „Peştera cristalelor”, s-au grăbit să coboare prin tunel, să străbată magma, şi să foreze o galerie prin groasa cuirasă a cilindrului. Aparatele le-au adus cu ei.

Această fantastic de dificilă operaţie le-a reuşit. Toţi cei 21 de supravieţuitori au putut să-şi vadă semenii de care fuseseră despărţiţi de ere cosmice şi să le predea cele două nave găsite. Dar bucuria revederii n-a fost lungă, deoarece, neducându-şi până la capăt cercetările pentru străbaterea magmei, au avut de suportat efectele nebănuite ale trecerii lor prin lavă.

Au pierit cu toţii...

Afară de asta, e de presupus că cele două explozii vulcanice produse recent în zona tunelului au fost cauzate tocmai de această străpungere a cuirasei metalice, a cărei unitate de monolit a fost astfel slăbit ă.

Îndepărtându-se lava care pătrunsese în submarinul adus, luhii au descoperit mulajul perfect al unui om!

Comparând formele mulajului cu datele păstrate de ei asupra primatelor întâlnite pe Tüm la venire, au

dedus imediat procesul evolutiv care dusese la crearea fiinţei raţionale.

Din păcate, de pe „Nautilus” nu s-a mai putut scoate niciun obiect. Sfera însă a păstrat jurnalul îndrăzneţului Elstead.

George Lan scoase dintr-un dulap o mapă mică, decolorată şi foarte uzată. O deschise cu deosebită grij ă, dând la iveală un carnet subţire, cu filele roase la col ţuri. Câteva foi rupte şi mototolite fuseseră restaurate cu atenţie.

— Recurgând la amintirile căpitanului Simmons, comandantul crucişătorului „Ptarmigan”, şi ale altor ofi ţeri, ca Weybridge, Steewens şi Lindley, care au asistat la uimitoarea scufundare a locotenentului Elstead, H.G.Wells a relatat întâmplările acestei scufundări. Ea a avut loc la sfârşitul anului 1895, puţin la sud de tropicul Capricornului. Elstead coboară pentru a doua oară la 2 februarie 1896. Sfera deteriorată ne dă o imagine clară asupra soartei temerarului locotenent. Jurnalul a fost găsit într-o cutie metalică închisă ermetic. E scris în condiţii mizerabile, aşa că a trebuit s ă fac eforturi pentru a-l descifra. Să-i dăm citire:

„...Şi nici nu ştiu dacă rândurile mele vor fi cunoscute vreodată. Moartea mă pândeşte de pretutindeni. Monstrul mă târăşte cu dânsul, la fel de repede, la fel de necruţător. Îmi voi aşterne amintirile după ora la care s-a produs fiecare eveniment mai însemnat.

Am atins fundul oceanului la 9,27. Aparatul Myers funcţiona admirabil. Speram să-mi ajungă oxigenul pentru 28 de ore.

9.45... Animalele antropomorfe n-au mai apărut. În jurul sferei treceau numeroşi peşti necunoscuţi. Fundul

oceanic era acoperit cu nămol roşu. Spongieri mari şi crinoizi eleganţi se zăreau din loc în loc. Aprindeam şi stingeam lumina, trecând de la o fereastră la cealaltă.

10.5... Să mă fi înşelat? Ceea ce am văzut la prima scufundare a fost o simplă halucinaţie? Animalele acelea ciudate ce semănau cu oamenii n-au existat? Am fost totuşi prizonierul lor. Visam?

10.30... La naiba! Îndoiala a pus tot mai mult st ăpânire pe mine. Mi-am amintit de cartea apărută în 1871 şi semnată de Charles Darwin. Era intitulată «Originea omului şi selecţia sexuală». O nouă teorie care venea în contradicţie cu mitul genezei noastre divine...

10.55... Am aşteptat zadarnic apariţia animalelor mele. M-am gândit tot mai mult la cele scrise de Darwin: transformarea maimuţei în om, adaptarea la mediu, evoluţia, selecţia naturală... înseamnă că m-am înşelat, căci animalele întâlnite la primea mea scufundare nu erau oameni. Deşi mergeau pe două picioare, aveau coadă ca reptilele. Trăind în mediul acvatic, pentru ce nu înotau? La ce foloseau clădirile din lemne şi oase saturate de apă? Dar gardurile ornamentate cu cranii omeneşti? După principiile lui Darwin ar fi trebuit să existe o logică între evoluţia lor ca specie şi adaptarea la mediu! Deci nu le trebuiau case din lemne şi nici garduri ornamentate cu cranii!... Clar! Astea se bat cap în cap! Hm ! Afurisită viziune! Cred c-am avut o halucinaţie...

11.8... A trebuit să părăsesc meditaţiile. De câteva minute apăruse lângă sfera mea un colos bizar al adâncurilor. Centrele luminoase de pe corpul său îmi d ădeau impresia că privesc puntea de comandă a unui cargou. N-am ştiut ce să fac. Dihania mă privea nemi

şcată. Aştepta să mă deplasez? Ah ! De ce *n-am declanşat atunci mecanismul* de *ridicare la* suprafaţă? ! Acum e prea târziu să mă gândesc...

11.45... Colosul, care aduce cu un rechin uriaş, s-a repezit la mine şi mi-a dat una cu coada. Am sărit cât colo, ca o minge. Noroc de pernele pneumatice care căptuşesc sfera! Cine ştie câte cucuie mi-ar fi ieşit pe cap! M-am lovit totuşi la un umăr. Monstrul s-a repezit iar la mine. Trebuia să declanşez imediat mecanismul! Idiot!! Curiozitatea ştiinţifică mă pierde. Mecanismul n-a mai funcţionat...

11.50... Dihania m-a lovit mereu cu coada. La fiecare lovitură, sfera se rostogolea. Cu nasul însângerat, înjuram mereu. La ce folos? Ah ! Dacă i-aş fi putut cârpi una peste bot! Unde erau «oamenii» mei? Ce mai bătălie s-ar fi încins! Şi, cine ştie, poate mă salvau!...

12.30... Am căzut de mai multe ori în nesimţire. Animalul, tot mai înfuriat, lovea din răsputeri sfera. Am rezistat cu greutate. De câteva ori, bestia s-a încurcat în funia balastului lungă de peste 100 de picioare.

12.45... Speranţele că voi scăpa s-au micşorat. Balastul afurisit mă ţinea pe fundul oceanului. De câteva ori, funia s-a agăţat de înotătoarele încârligate ale colosului. Nenorocirea a venit în clipa când acesta a început să se învârtească în jurul meu. Funia i s-a încolăcit pe coadă, iar greutăţile de plumb, aruncate în sus şi în jos, s-au desprins din sistemul lor. O vergea lungă de un metru a trecut ameninţătoare prin faţa geamului meu. Am aşteptat cu sufletul la gură ca geamul să plesnească în bucăţi... Apoi monstrul a ţâşnit înainte. Funia derulată cu repeziciune a tras vergeaua de fier, care, aruncată parcă de un vânător dibaci, a străpuns burta bestiei.”

— Aha, aha! strigă naturalistul, strângându-şi convulsiv pumnii.

— „Bucuria mi-a fost de scurtă durată! Zvârcolirile peştelui au mai făcut câteva vergele să-l înţepe. Funia se încurca şi se scurta mereu, trăgând tot mai aproape sfera în care mă găsesc. Învârtit, izbit, ameţit, mi-am pierdut cunoştinţa.

15.10... Mi-am revenit cu dureri îngrozitoare de cap. Genunchiul stâng mă arde insuportabil, parcă ar fi sf ărâmat. Am aprins lumina. Monstrul mă trage mereu după el, într-o goană ameţitoare. E înnebunit, pesemne, de durere sau de spaimă. Peşti luminoşi apar şi dispar imediat. Am impresia că trec noaptea cu trenul prin staţii luminate. Zăresc sub mine scutul continental, prăpăstios şi degradat. Africa? America ? Un perete negru se apropie cu repeziciune. Oare mi-a sunat ceasul?...

Fără veste, totul s-a întunecat în jurul meu. O fisură largă în scutul continental! Mă holbez la stâncile ce fug de sub mine şi am credinţa că nu mai e mult şi totul se va sfârşi. Stau acum şi scriu aceste însemnări pentru c ă au început să mă lase nervii şi nu pot aştepta la nesfârşit fără să fac ceva. Dar ştiu că nimeni nu-mi poate găsi sfera niciodată.

Monstrul înaintează cu o siguranţă straşnică. Durerea din picior mă oboseşte cumplit. Dacă aş urla de câteva ori, mi-ar mai trece?

Urlu şi, într-adevăr, parcă s-a mai potolit. Mă hotăr ăsc să dorm. Oxigen mai am pentru 22 de ore, dar moartea mă va ajunge mai devreme. E destul să se spargă un geam. Măcar să mă găsească dormind... îmi

leg piciorul cu fâşii din haina albă luată la plecare. Îmi doresc odihnă plăcută şi mă instalez mai comod. Somn uşor, Elstead!

Na ! Am uitat! Era să las lumina aprinsă!

20.20... M-am *trezit ceva* mai odihnit, dar într-o *c ăldură* îngrozitoare. Abia respir. Aparatul Myers func ţionează impecabil. Aceleaşi stânci negricioase fug pe sub mine. Câteodată, sfera se loveşte de ele. Tresar. Mi-e frică totuşi! Mi-e frică de moarte! Halal, locotenent Elstead!

Cât va mai dura oare cursa?

21.0... Au trecut aproape 12 ore de când am privit pentru ultima oară echipajul aliniat pe puntea cruciş ătorului «Ptarmigan». 12 ore de când ultima rază de soare a bătut în geamurile sferei, pătrunzând până la mine. Acum cei de la suprafaţă anunţă lumii întregi moartea mea eroică! Eroică?!

În definitiv n-ar fi de loc exclus să-nconjur, datorită remorcherului meu, întreaga Africă, trecând pe la Capul Bunei Speranţe. Căldura asta sufocantă...

Iar m-am pocnit de o stâncă!”

— Aici, explică George, au fost distruse câteva pagini. Elstead continuă apoi:

„...corali, recife! N-am greşit deci! Mă găsesc în Oceanul Indian, după ce am înconjurat...

Cred că mi-am pierdut minţile! Nu trebuie să mă mai las păcălit. «Oamenii» de data trecută îmi ajung!

Cum naiba goneşte locomotiva mea fără să se oprească, nu ştiu!

3.45... Mai am oxigen pentru aproximativ nouă ore. Peştele s-a ridicat de câteva ori la suprafaţă. N-am reu

şit să văd nimic, fiindcă era noapte. Trecem pe lângă aglomerări haotice de roci, ornate cu corali. Un arhipelag poate...

Sunt din ce în ce mai obosit. Oxigenul se împuţineaz ă.

7.8... Nu mai pot scrie. Îmi cade creionul din mân ă. Am observat că funia s-a mai desfăşurat puţin. Mă învârtesc în toate sensurile...

Trec iar printre pereţi abrupţi... O izbitură salvatoare...

Mă sufoc... Apa am terminat-o de mult...

11... Sfera se loveşte... mai des... Adio! Geamul crapă... Apa... ascund... în cutia met...

Loct. Elst... din marina... reg... tanică”

Tăcerea care urmă fu întreruptă de naturalist.

— Imposibil! Rechinii nu pot ajunge la adâncimi aşa mari! Ei coboară doar până la 3500 m. Cred că Elstead...

— Ai uitat de peştii care le-au scăpat siderantropilor? spuse Svetloum.

— Bine, bine, dar că a ajuns în Oceanul Indian nu mai cred!

— Nici n-a ajuns! îl asigură George. Ar îi fost prea mult. De altfel, însuşi locotenentul se îndoieşte de afirmaţiile sale. Faptul că sfera a fost pescuită în Pacific s-ar putea explica prin acţiunea curenţilor marini.

PRINTRE SIDERANTROPI

CAPITOLUL XV

Vânătoarea lui Su Mima

Naturalistul se ridică de la masă şi-l privi întrebător pe Hans Aal.

— Iată costumul! exclamă acesta, întinzându-i o valiz ă de proporţie redusă. E cel mai practic şi mai uşor costum autonom ce se poate concepe.

— Nu este greu?

— Nu! Plăcile protecţionale din aliaj de otel au o grosime de-abia de 2 mm. Ele apără cu şca toracică de presiuni atingând până la 60 de atmosfere.

— Oţel? Bine, foarte bine! Asta mi-aduce aminte de primele mele scufundări. Dar deplasarea? Parcurgerea distan ţelor mari e obositoare. Dv. nu mai dispuneţi de

alte mijloace de locomoţie decât acvamobilele?

— Aşteaptă o clipă!

Savantul ieşi grăbit şi se întoarse cu un obiect ciudat, prelung şi foarte turtit.

— O mică rachetă cu sursă energetică independentă. Te poate propulsa cu viteze de până la 50 km pe oră. Se aplică prin ventuze speciale pe placa din fata costumului şi se conduce de la acest regulator-brătară. Costumul dispune de un rezervor de oxigen pe care-l vei folosi doar la nevoie. Oxigenul pentru respiraţie îl d ă o pilă hidrolitică.

— Excelent! Excelent! izbucni Su Mima. Suplu, uşor şi comod! Aşa mai zic şi eu! „Labele de gâscă” îndeosebi sunt adevărate capodopere!

— Le-am dat forma şi mărimea înotătoarelor cu care sunt înzestrate gazdele noastre! răspunse Aal.

— Aşa! E un costum minunat, faţă de care scafandrele antimagnetice şi termoizolante cu care am venit de la suprafaţă sunt adevărate platoşe medievale! Mulţumesc! Mă voi echipa îndată şi voi da o raită... unde se nimereşte.

Su Mima ieşi curând pe terasă. Privi bănuitor în jur, apoi, constatând că e singur, deschise cutia de plastilon pe care o avea la centură. În mâinile lui sclipi o armă electrică nou-nouţă cu ţeava strălucitoare şi patul scurt. Naturalistul deschise o clapetă, cercetând indicatorii acumulatoarelor. Plescăi încântat, mai privi un moment spre vila unde erau găzduiţi şi dispăru în sus, către terasa a treia.

Aici se adăpostea fauna semidomesticită adusă de siderantropi şi care se hrănea cu peşti mici, mânaţi periodic de la crescătoriile din sud. Încă de la venire, „vânătorul” văzuse câteva exemplare admirabile de

faună abisală ivindu-se fulgerător dintre desişurile de alge. În sfârşit, câteva întrebări puse lui Hans Aal îi aduseseră la cunoştinţă că la terasa a treia se găsesc peştii cei mai interesanţi.

Algele de toate tipurile, metamorfozate în parte de condiţiile în care se aflau, acoperiseră întreg terenul. Ele se fixau cu ramuri groase şi uimitor de lungi, răsucite în jurul tuturor neregularităţilor. Această îngrămădire ar fi părut haotică dacă mai multe poteci n-ar fi străbătut-o în toate direcţiile. Potecile erau croite chiar de vieţuitoare, deoarece drumurile spre construcţiile aflate pe terasă erau mult mai largi, tăiate de sus până jos în masa algelor şi străjuite de piloni metalici de marcaj. Lumina puternică, generată de luminoforii peretelui circular, slăbea mult în intensitate de cum intrai în desiş, devenind aidoma celei crepusculare.

Toate acestea îl bucurară pe naturalist.

— Expediţiile mele de până acum? rosti el. Or fi fost ele frumoase, nu zic ba, şi rodnice. Dar cât de simple! Pe când aici ce condiţii mai am! Adâncimea – 14000 m; terasa – de o incomensurabilă bogăţie florală; unde te învârţi – numai lucruri noi. Iar peştii… Ei, peştii nu vor mai întârzia mult timp!

Ajungând la acest punct al monologului său, „vânătorul” îşi opri racheta şi prinse a se strecura cu greu prin hăţişuri. Smuci cu putere un tufiş spinos, galben-verzui, îl aruncă la o parte şi... încremeni! De partea cealaltă a luminişului peste care dăduse se găsea o vietate ciudată. Semăna cu un păianjen cu şase picioare arcuite la mare înălţime şi care stătea nemişcat. Ciudata vietate sări în sus, întinse trei picioare în faţa şi trei în spate şi dispăru undeva.

Su Mima făcu câţiva paşi înapoi. Un animal uriaş ap

ăruse în faţa lui, scoţându-şi dintre alge cam o jum ătate din trupul terminat cu un cap hidos. Din colturile de jos ale gurii triunghiulare, ridicol de mică fată de proporţiile monstrului, doi ochi prelungi şi înguşti se mi şcau cu repeziciune în proeminenţele orbitale. Peştele avea un fel de guler gros şi înalt, dincolo de care se ghicea corpul plat, turtit până la subţiere de presiunile suportate de strămoşii lui.

— Aha! Dinţi conici, bistratificaţi! mormăi naturalistul privind încordat. Maxilarul superior mobil, suprapunându-se prin deschidere şi alunecare laterală pe cel inferior. Bravo! Încântat de cunoştinţă!

Îşi apucă bine arma, ieşi în luminiş şi îşi puse cinediscul în mişcare. Dar iată că peştele izbi cu furie apa, răsucind algele în vârtej şi îngrămădindu-le în urm ă-i. Se întoarse apoi cu o mişcare leneşă, arătându-i vânătorului flancul uşor rotunjit, plin de tentacule lungi, tremurătoare.

În aceeaşi secundă, Su Mima, scăpând arma din mân ă, descrise un spectaculos arc de cerc şi nimeri pe spatele peştelui. Desigur că n-ar fi ştiut niciodată cauza neaşteptatului fenomen dacă puşca lui electrică nu l-ar fi urmat plină de credinţă, lovindu-l dureros peste genunchi.

„Magnetism”! – mai reuşi el să se qândească şi încercă să se ridice pentru a-şi lua arma. Însă nu reuşi. Era atras cu putere de centrul magnetic al monstrului. Otelul costumului pe care-l lăudase atâta îi juca acum o festă teribilă. Marginile peştelui se ridicară brusc şi se împreunară deasupra sa. Strânsoarea puternică f ăcu să trosnească înăbuşit plăcile protecţionale. Tentaculele lungi şi flexibile i se încolăciră în jur, paralizându-i mişcările slabe şi dezordonate.

Naturalistul se zăpăci, ba chiar se şi sperie! Simţi că peştele s-a înălţat la un metru de „sol”. Urmară o serie de hurducături ritmice, însoţite de un tropot surd. Vân ătorul ridică ochii şi întrezări un spaţiu liber, îngust, prin faţa căruia defilau cu o viteză apreciabilă hăţi şurile încâlcite.

„A luat-o din loc Pegasul meu! încercă el să glumească. Mă ţine cu atâta grijă, încât n-am să mă pot pierde pe parcurs. Oare la capătul drumului m-a şteaptă Neptun, să mă confere tribunalului olimpic pentru masacrele mele subacvatice?” Nu! La capătul drumului aşteptau cei şase pui ai monstrului, lucru cu atât mai grozav pentru „vânător”.

Cât a durat goana animalului, Su Mima n-ar fi putut spune. Nici nu se prea gândise la asta, deoarece îi fusese dat să treacă prin clipe grele. Apa nu mai putea pătrunde în pila hidrolitică şi tubul de aeraţie se sec ătuise de oxigen. Perspectiva morţii i se păru îngrozitoare prin stupiditatea ei. Se zbătu cu îndârjire, iritat de impasibilitatea peştelui care alerga în acelaşi ritm monoton. Dar când simţi iarăşi în nări suflul r ăcoritor al oxigenului şi când îşi dădu seama că leg ătura cu butelia de rezervă, se făcuse automat, îl felicit ă în gura mare pe necunoscutul care construise costumul.

Abia atunci constată că monstrul s-a oprit. Tentaculele lui prinseră să se mişte haotic şi se desf ăcură una câte una, eliberându-l pe captiv. Su Mima, după ce stătu câteva secunde nemişcat, se ridică cu mare greutate în coate, târându-se precaut spre „gulerul” proeminent al animalului.

„Aha! ia te uită!...”

Se aflau în faţa unei creste dinţate, scunde şi pline

de grote miniaturale. Vegetaţia inundase această ridic ătură. care se întindea radial, probabil până la periferia balconului. Privirile lui Su Mima fură atrase de una dintre cavităţi, în jurul căreia se învârteau neputincioşi doi peşti mici, aidoma celui care-l adusese.

„Puii lui! – îşi spuse vânătorul. Atunci de ce m-a lăsat liber?”

Răspunsul îi veni imediat. Din deschiderea peşterii se ivi capul unui alt peşte şi apoi imediat o matahală întunecată, lungă de peste 10 m ţâşni afară, repezindu-se după cei doi pui. Noul adversar se deosebea atât de mult de celălalt, încât naturalistul nu-şi putu stăpâni un strigăt. Corpul său prelung, prevăzut cu trei perechi de înotătoare şi cu o coadă enormă, str ăvezie, era înţesat de ghimpi. Toate aceste detalii le deosebi Su Mima în răstimpul unei singure clipe. Pe ştele cel lung prinsese unul dintre pui, îl imobilizase cu o membrană transparentă scoasă de sub gură şi se oprise deasupra ridicăturii. Două scântei albăstrii şi prelungi ţâşniră dintre ochii lui. Puiul se zbătu crâncen şi înţepeni imediat.

— *Fulmen maris!* [1] strigă Su Mima.

Peştele se pregătea să-şi devoreze prada, dar încremeni aproape instantaneu. Recunoscuse pesemne în mama puilor un duşman înfricoşător, căci îşi retrase cu repeziciune membrana în locaşul ei şi făcu o mi şcare bruscă de întoarcere. Celălalt nu-i dădu răgaz îns ă. Izbi apa cu unduiri puternice şi se năpusti înainte, t ăindu-i calea.

Naturalistul se agăţă cu un gest reflex de excrescen ţa moale a „gulerului”. Peste câteva secunde, „Fulmen maris” îşi trimise scânteile electrice la câtiva

[1] Fulgerul mării (n.a.)

centimetri de braţul său. Ele avură asupra peştelui magnetic efectul unor ciupituri, dar apa, bun conducător electric, paraliza muşchii bietului „vânător”. Ameţit, acesta îşi dădu drumul şi în momentul următor se afla între ţepii flexibili şi lungi ai noului duşman. Su Mima observă abia acum cele şase picioare lungi, terminate cu vârfuri ascuţite, picioare de care peştele magnetic se servise la alergat. Ele deveniseră acum tot atâtea cuţite teribile care se implântau încet în peştele ţepos. „Fulmen maris” se cutremură de durere şi ripostă cu avalanşă de descărcări electrice ce se pierdură în apă. Adversarul lui se rezemă de „sol”, apoi, cu o mişcare puternică, reuşi să se întoarcă deasupra. Picioarele spadă se infipseră iarăşi. Din rănile deschise, sângele tâşni în şuviţe subţiri. Apa prinse nuanţe rubinii din ce în ce mai pronunţate.

Revenindu-şi puţin din zăpăceală, naturalistul încercă să se descurce din pădurea de ţepi şi să fugă. La aceasta îl ajută pe neaşteptate chiar peştele pe care se afla şi care începuse să se zbată cu o furie sălbatică. Ţepii se desfăcură, apoi se strânseră mănunchi şi iarăşi se desfăcură. În sfârşit, nimerind în curentul de apă stârnit de coada enormă, Su Mima fu purtat de-a dreptul spre grote. Se ridică încet, îşi trecu mâinile amorţite de-a lungul corpului şi începu să filmeze din nou.

Pântecul monstrului magnetic era aproape spintecat de ţepii intrusului. Sub impulsul durerii, el începu să lovească cu picioarele spasmodic în toate direcţiile, străpungându-şi la rândul său victima în zeci de locuri deodată.

Victima, departe de a slăbi, îşi intensifică mişcările cu puteri nebănuite. Atunci peştele magnetic schimbă

tactica. Marginile lui se încleştară în jurul celuilalt, imobilizându-l.

Din poziţia pe care o avea, naturalistul cineimprimă clar ultima scenă a luptei. Picioarele ascuţite ca nişte tije de amortizor îşi aleseră cu migală locul unde aveau să lovească, apoi se înfipseră brusc, concomitent. Printre norii de sânge, Su Mima apucă să mai vadă gura triunghiulară sfârtecând capul peştelui electric, apoi apa deveni cu desăvârşire opacă.

Su Mima rămase un sfert de oră cu ochii pierduţi asupra teatrului luptei, fără să vadă totuşi ospăţul puiului din trupul celui răpus şi nici retragerea mamei în dosul colinei de unde n-avea să se mai întoarcă poate niciodată.

O mână grea coborî pe umărul naturalistului. Acesta se întoarse fulgerător, descoperindu-l alături de el pe Nyass Umbo.

— Tu aici?

— Te urmăresc de la placarea din vilă. Sper că n-ai p ăţit nimic, nu?

— N-am păţit nimic. Dar ştii, Nyass, începe să-mi fie ruşine... Mă mândream cu trofeele obţinute la jocurile de copii pe care le numeam „expediţii vânătoreşti subacvatice”! A trebuit să cobor 14 km sub ocean ca s ă am şi eu o adevărată ocazie de a vâna, să pot dovedi ce sunt în stare, şi când colo...

— Trebuia să-ti dai seama, dragul meu, că aici nu eşti la suprafaţă. Sunt alte condiţii. De aceea, nici n-am intervenit în lupta monştrilor. Lecţia îţi era necesară!

— Mulţumesc, Nyass! Să ştii că am învăţat multe. Curaj, stapânire de sine şi orientare rapidă – acestea sunt atributele vânătorului. Dar eu le am? Nu, fără îndoială că nu! Tu ai avut dreptate: e încă o lecţie pe

care mi-o dă viaţa!

— Să nu fii necăjit, Su! Adevărul e că nici nu te-ai a şteptat la toate acestea. Vezi, singurul lucru care cred că-ţi lipseşte ţie uneori este simţul de prevedere. Îţi pui tot sufletul în ceea ce faci, crezând că va ieşi întotdeauna bine. Şi totuşi...

— Dragă Nyass, aşa e! Întocmai aşa e! Acum mi-am l ămurit multe, foarte multe lucruri, care mi se păreau inexplicabile. De pildă, şi ecoul produs de articolul despre „Constelaţia din ape.” Sigur că da! Acum eu...

— Lasă, e bine dacă ai înţeles! Medicul îi scutură umerii. Igor Svetloum doreşte să cunoască îndeaproape fauna şi flora siderantropilor. Ne aşteaptă în Lonlun, împreună cu ceilalţi. Tu, ca naturalist, poţi şti mai bine care dintre speciile de plante şi animale prezintă o mai mare importantă, pentru că acelea vor sta în centrul atenţiei noastre. Tot tu vei fixa pe pelicul ă imaginile lor, realizând astfel un documentar extrem de preţios. Aşa şi nu altfel să-ţi valorifici timpul şi for ţele. Haidem!

— Hai, Nyass!

*

Hans Aal îi conduse spre o grădină luxuriantă de alge multicolore. Când pătrunseră pe aleile largi, îşi stăpânir ă cu greu exclamaţiile. Cele mai bizare construcţii recifale erau presărate la tot pasul. Aici o moviliţă, dincolo un perete abrupt, iar puţin mai departe, ca un con impresionant, o colonie de corali. O faună variată, de dimensiuni neobişnuite mărea farmecul acestei „rezervaţii naturale”.

Spongieri, bryozoare, brachiopode, lamelibranchiate, cephalopode, printre care treceau bancuri mici de peşti viu coloraţi. Foarte blânzi, peştii se lăsau apucaţi cu

mâna. Din loc în loc unduiau elegantele crinoide fixate pe blocurile mărgeanului roşu. De pedunculii lungi se cl ătinau molatic cupele lor mari, străvezii. Fitoplanctonul, care la suprafaţă se mai numea şi „paji ştea plutitoare a mărilor”, atrăgea atenţia în mod deosebit. Aglomerările păreau soluţii verzi, împrejurul c ărora mişuna lumea organismelor mai mari. Nu lipseau de aici nici lătăuşii şi ciclopii, descoperiţi pentru prima oară de vasul „Viteaz” către sfârşitul deceniului al şaselea din secolul XX, la 10000 metri adâncime în Oceanul Pacific. Din rândul copepodelor (crustacei), Su Mima semnală splendidele *Calocalanus pavo,* cu cozile ca de păun, colorate auriu. Ca nişte microrachete violete, *Selella gracilis* săgetau apa în linie dreaptă. *Copilia vitrea,* cu învelişul exterior perfect transparent, dădea iluzia că e creată din material plastic. Picioarele ei se terminau în evantaie portocalii, cu vârfuri violete.

Dar câte nu văzură! Unele organisme trăiau în tuburi transparente, altele în butoiaşele unor alge. Întâlniră şi câteva „centre solare subacvatice” – imense cristale luminoase. După ce străbătură o pădure de uriaşi spongieri silicioşi, pătrunseră într-o câmpie largă, acoperită cu mâl roşu întărit şi înconjurată de zidul multicolor al algelor. Bazine lungi, înalte şi paralele, cu pereţii ca de cristal se întindeau până departe. Siderantropi, îmbrăcaţi în tricouri albastre, trebăluiau de colocolo. Deasupra bazinelor se ridicau în permanenţă bule uriaşe de aer.

— Uzina vie, producătoare de oxigen, spuse simplu Aal.

Le atrase atenţia giganticele scoici recifale Tridacne, care erau de trei-patru ori mai mari decât cele cunoscute. Fiecare exemplar atingea greutatea de

1000 kg. Valvele orbitor de albe le erau desfăcute şi prin deschideri li se revărsau mantalele multicolore. Deasupra acestor moluşte se ridicau alte bule de aer, iar printre ele trăiau stele de mare albastre şi aurii. Semănând cu nişte coifuri înalte, terminate cu un vârf ascuţit, scheletele uriaşilor radiolari străluceau în lumin ă ca diamantele: prin orificiile rotunde ale crustei silicioase le ieşeau pseudopodele, iar o pădure de ţepi ascuţiţi şi lungi le înconjura coiful.

Peşti care se dilatau în fracţiuni de secundă, luând cele mai bizare forme şi volume, înotau ori stăteau nemişcaţi, de parcă ar fi aşteptat ceva. Câte o murena lungă şi şerpuitoare se mişca uneori pe fund.

— Miriade de alge zoochlorele şi zooxantele trăiesc în simbioză cu scoicile *Tridacne,* ascunzându-se în cutele moi ale acestora, explică naturalistul, filmând. Algele descompun substanţele organice rezultate din dezasimilaţia moluştei. Ele reţin apoi bioxidul de carbon şi eliberează oxigenul.

— În afară de acest procedeu, se mai obţine oxigen şi prin electroliză! completă Hans Aal. În felul acesta, aici, în abis, metabolismul calciului are loc la fel ca la suprafaţă.

Abisonauţii se despărţiră cu greutate de bazine.

La întoarcere dădură, într-un loc ascuns în umbră, peste un crâng de alge roşii. În jurul lor „atmosfera” era sumbră. Doar deasupra unor luminişuri rotunde se zăreau cupole ogivale şi transparente, ce aduceau cu turlele construcţiilor gotice. De blocurile calcarelor erau fixate nişte pungi alungite şi negre.

— Holoturii şi ascidii! strigă Su Mima începând să filmeze. Ăştia zic şi eu castraveţi de mare! Sunt de câteva ori mai mari decât organismele cunoscute de

noi. În sângele lor se concentrează până la 40 la sută vanadiu.

— Dacă n-ar fi existat vanadiul, spuse Nyass Umbo, n-ar fi existat câteva grupe de animale. Aceasta a fost concluzia vestitului mineralog Samoilov, când acest metal a fost descoperit în sângele holoturiilor şi al ascidiilor.

— După cum geochimiştii au putut susţine că fără vanadiu n-ar fi existat petrolul, zise la rândul ei Doina.

— Într-adevăr, completă Svetloum, fac un lucru admirabil aceste vietăţi, care strâng pentru oameni unul dintre cele mai preţioase elemente. Gândiţi-vă mai ales că vanadiului îi datorăm flotele noastre comerciale- – intersiderale şi suboceanice.

— Şi noi trebuie să fim recunoscători acestor vie ţuitoare, zise şi luhul care-i însoţea. Am reuşit să extragem din sângele lor cantităţi colosale de vanadiu. Fără acest metal am fi pierit, deoarece n-am fi putut construi cuirasa gigantică a lumii noastre!

Şi siderantropul arătă cu un gest larg bolta de deasupra lor. O lumină uniformă, dulce şi odihnitoare venea de acolo.

— Ce lumină stranie! făcu Nyass. Parcă ar fi transparenţa unei zări de toamnă de la noi, de sus. Cum aţi izbutit să vă creaţi o astfel de zi?

— Cu ajutorul cristalelor semiconductoare, veni r ăspunsul. Sub fiecare terasă, care este plafonul etajului inferior, a fost instalată o reţea de cristale ce joacă rolul unor luminofoare puternice.

— O muncă titanică! îi spuse Su Mima lui Svetloum pe când se întorceau la vilă. Rezultatele acestei munci depăşesc până şi închipuirile cele mai fantastice. Mi-aţi cerut să vă semnalez speciile mai interesante. Mi-e

imposibil! Toate, absolut toate prezintă aceleaşi interes. Ca om de ştiinţă mă nelinişteşte gândut că ar putea fi ameninţate de magmă. Pe câte dintre ele le vom putea salva? Spuneţi-mi, pericolul este chiar iminent?

— Nu, nici vorbă! Încă nu avem motive serioase de îngrijorare! Am asistat de dimineaţă la o întrunire a Consiliului ştiinţific din Lonlun. Nici cei mai sceptici siderantropi nu pot admite că Tümgavo va fi înecat în lavă. Totuşi nu strică să fim prevăzători.

CAPITOLUL XVI

Noul basm de totdeauna!

— Unde-i Patterini? întrebă Mircea, preocupat de gândurile ce-l frământau în legătură cu o anumită informaţie primită de la geofizician.

Nyass Umbo zâmbi misterios.

— Ce-ai zice dacă te-aş sfătui să treci prin „Parcul copiilor”?

— ”Parcul copiilor”?

Pilotul înţelese imediat. Desfăcând braţele, adăugă cu îngăduinţă:

— Tată! Nu uită că este tată... Mă miram eu pe unde dispare uneori...

— Du-te şi priveşte-l! Are acum 56 de copii cu care se joacă de-a peştii. Poţi să întorci abisoscafele pe dos, că dulciuri nu se mai găsesc! Are el anumite procedee clasice...

Mircea râse din toată inima.

— Atunci, la revedere!

— La revedere!

Vrej părăsi gânditor vila. Din studiile lui Arno reieşea că anomaliile gravitaţionale erau foarte frecvente şi

alarmante. Presiunea şi temperatura magmei creşteau. Consiliul ştiinţific din Lonlun raportase la ultima şedinţă fapte care demonstrau pericolul ce-i ameninţa. Se luaseră cele mai grabnice măsuri. Echipele de interven ţie rapidă formate din siderantropi specializaţi şi roboţi erau mobilizate permanent, în schimburi alternative. Într-un timp uimitor de scurt, fuseseră construite ad ăposturi care să protejeze împotriva soluţiilor toxice copiii, femeile, bolnavii şi bătrânii. Realizarea interesantelor propuneri făcute de Vuys, preşedintele Comisiei vulcanologilor, de a se permanentiza evacuarea forţată a lavei în apele oceanului, suferise un eşec parţial. Supapele de evacuare erau prea mici pentru volumul şi presiunile în creştere ale magmei. Deşi aduseseră la cunoştinţă siderantropilor planurile de evacuare întocmite de pământeni – şi care aveau la bază ajutorul din partea celor de la suprafaţă –, Igor Svetloum şi George Lan remarcară la conducătorii Lonlunului oarecare îndoieli. Aceştia considerau că exploziile ar fi putut avea loc mult mai devreme. În primul rând, ei cereau luarea unor măsuri urgente pentru salvarea populaţiei. Primele explozii impuseseră fabricarea unor costume speciale şi a măştilor de oxigen.

Dacă până la venirea ultimului abisoscaf automatele de tradus fuseseră întrebuinţate mai ales de către oamenii de ştiinţă, acum ele trebuiau introduse pe scar ă largă şi în rândurile echipelor de salvare. În felul acesta, orice siderantrop se putea înţelege cu p ământenii.

Pilotul îşi întrerupse gândurile. În dreptul unei „gr ădini” în care se aflau alge de o neasemuită frumuseţe –, neobositul Su Mima filma zorit. Cinediscul ridicat în

dreptul vizorului era „arma” preferată cu care acesta colinda mereu oraşul. Îl zărise pe Mircea şi-i făcea semne desperate cu mâna să se apropie.

Deşi era preocupat de întâlnirea cu Arno Patterini, Vrej nu mai avu încotro. Apropiindu-se de naturalist, pricepu îndată intenţia lui. În „grădină” înotau grupuri mici de scrumbii aurii sau dorade. Peştii erau mai mari decât cei întâlniţi de obicei în Oceanul Pacific şi atingeau până la 2 m lungime.

— Sunt foarte domesticiţi, strigă Su Mima. Aproape toate gospodăriile au asemenea exemplare împrejurul casei.

— Doradele sunt foarte gustoase, remarcă pilotul, neluându-şi privirile de la minunatele exemplare.

Spatele lor avea o culoare albastră-închisă, iar flancurile le erau aurii-argintate, cu reflexe sidefii.

— Nu cred că mă-nşel, dar aceste *Coriphena hippurus* au un rol important în hrana siderantropilor. Şi când te gândeşti că la suprafaţa oceanului peştele ăsta este un răpitor iute şi puternic – spaima peştilor zburători!

După această tiradă semiştiinţifică, naturalistul înotă repede chiar prin „grădină”.

— Vino să-ţi arăt ceva şi mai şi…

Mircea îl urmă intrigat. Ce mai descoperise?

Trecură pe sub grupurile doradelor, care nu manifestară nici măcar curiozitate. Înotau leneşe printre algele multicolore.

— Hei, vino aici!

Într-un celţ al „grădinii” fusese creat un fel de lumini ş rotund. Corali de mare adâncime, roşii şi albi, trăiau singuratici pe lângă mici aglomerări calcaroase de un alb imaculat. Nişte larve ciudate – cu ochii plasaţi pe ni

şte antene lungi, cam cât o treime din corpul lor – abia se mişcau în această lume miniaturală.

— *Stylophtalmus paradoxus*! Sunt puieţii lui *Idiacanthus,* peşte care trăieşte la 3000-4000 m adâncime.

— Uite acolo şi nişte peşti-arici, spuse încântat pilotul.

— *Diodon hystrix*! Stai să vezi ceva!

Su Mima se apropie de un peşte şi-l lovi uşor cu piciorul, acesta se umflă imediat, exact ca un balon, cu acele „zbârlite”, îndreptate în toate direcţiile.

— Se apără? întrebă Mircea Vrej.

— Da... Hei, ce-a fost asta?

Cei doi prieteni rămaseră nemişcaţi. Doi peşti mari şi puternici trecură ca doua săgeţi prin luminiş, dispărând în desişul algelor înconjurătoare.

— Aveau cel puţin 150 km pe oră! strigă pilotul.

— Primul era un peşte-spadă – *Xiphias.* Al doilea cred că era un merlin, sau peşte-paloş – *Makaira.* Ar avea haz ca ăştia să facă de pază!

Naturalistul izbucni în râs.

— Nu înţeleg ce te amuză atât, îi răspunse Vrej, aducându-şi aminte de întrevederea lui cu Patterini.

— Cum să nu mă amuz când numai eu ştiu de câte ori era să-mi las pielea în gura vreunuia ca ăsta. Ce, parcă tu cunoşti toate escapadele mele vânătoreşti? Ehei! Şi aici poţi să-i prinzi de coadă şi să-i rogi să te remorcheze până unde vrei...

— Eu te părăsesc!

— Încotro?

— După Arno Patterini!

— Stai că merg şi eu!

— Dar, te rog, fără halte ştiinţifice...

— Promit!

Înotau repede printre clădirile strălucitoare şi viu colorate. La un moment dat, naturalistul îşi domoli mi şcările braţelor.

— Trebuie totuşi să ne oprim!

— De ce?

— Inna! Uite-o colo, după cubul verde.

Mircea se întoarse brusc, poate prea brusc, şi se îndreptă spre fată.

N-avea niciun rost să-şi ascundă sentimentele. Se bucura. De câte ori o întâlnea, aceeaşi fericire îi înv ăluia sufletul. Poate începuse s-o iubească sau poate încă nu îndrăznea să şi-o mărturisească.

— Inna!

— Mircea!

Îşi dădură mâinile spontan, în timp ce fiecare căuta privirile celuilalt.

— La fiecare pas, numai surprize!

— Eu?

— Şi tu!

Amândoi erau încântaţi de această revedere nea şteptată.

— M-aţi uitat complet! Eu vă ofer o supersurpriză!

— Ichtiologică? întrebă Inna.

— Da, dar cu explicaţii!

— Are iar un acces profesoral! Vrea să mă vadă şi ichtiolog, spuse pilotul râzând.

— O adevărată crescătorie!

Su Mima le arătă o mica „poiană” subacvatică. În toate părţile mişunau peşti cu corpurile acoperite cu fotofori[1]. Atrăgeau atenţia în special exemplarele care aveau pe fiecare solz câte un punct luminos verde.

---

[1] Mici organe luminesceute presărate pe corpul peştilor (n.a.)

— *Scopelopsis multipunctatus*!

— Şi ceilalţi, cu fotofori roşii?

— Familia *Melanostomiatidae...*

— Inna! strigă un glas de fată, amplificat de translatorii cibernetici.

Aceasta tresări, întorcând capul. Spre ei venea o tân ără din lumea subacvatică. Înota cu mişcări suple.

— Lulh, buna mea prietenă!

Fetele se strânseră cu voioşie în braţe. Luând-o de mână, Inna veni cu dânsa lângă cei doi bărbaţi:

— Lulh este profesoară. Cu ajutorul ei am învăţat într-un timp record limba siderantropilor.

...Gânduri surprinzătoare îl obligară pe Mircea Vrej să nu mai fie atent la discuţie. De câteva ori privirile lui se fixară pe chipul Innei, apoi se întoarseră spre prietena acesteia....

— Dacă vă interesează, încheie profesoara discuţia cu Inna şi Su Mima, putem vizita prima noastră şcoală instituită după modelul şcolilor pământeşti. În urma discuţiilor cu tine, Inna, mi-a venit această idee! Vrem să experimentam rezultatele sistemului vostru de predare.

Toţi rămaseră plăcut surprinşi.

— Interesant, spuse Mircea, vă urmăm!

Grupul ajunse în faţa şcolii tocmai când „suna” de intrare.

Ieşiră din şcoală după câteva minute.

— Ce-aţi spune de o plimbare prin oraş? propuse Lulh. Va pot arăta câteva centre mai importante şi...

— Cu asemenea ghid nu ne lăsăm rugaţi! interveni Inna.

— Eu sunt gata!

Şi Su Mima îşi pregăti cinediscul.

— Numai un moment, îi rugă amabila profesoară.

Dispăru înotând într-o clădire spiralată, verde, prin mijlocul căreia se înălţa un cilindru negru.

„Am toate şansele să-l scap pe geofizician!” gândi pilotul, neştiind ce să facă. „E nepoliticos totuşi să refuz invitaţia lui Lulh!”

Lângă ei opri un acvamobil transparent. Invitându-i s ă intre, profesoara preciza:

— Câştigăm timp! Distanţele sunt mari...

Fata apasă pe un buton al aparatului şi apucă, o pârghie scurtă, care asigura direcţia. Se înalţară câteva minute şi iată-i deasupra oraşului. Înaintau încet.

— Cum vă place lumea noastră?

— Minunată! Fermecătoare! izbucni Su Mima, căruia semieşecul cinegetic nu-i schimbase cu nimic părerile în această privinţă. Am văzut ieri terasa a treia şi am r ămas impresionat de bogăţia şi varietatea florei şi a faunei. Această terasă aduce oarecum cu pădurile noastre de la suprafaţă.

— Aveţi şi dv. aşa ceva, spuse profesoara.

— Da! Avem şi munţi şi lacuri şi mări!...

— Aş vrea să mă aflu măcar pentru câteva zile acolo, să le pot vedea şi eu!

— Şi dacă aţi vedea luna poleind marea şi peisajele noastre, aţi înţelege că frumuseţea lor nu este cu nimic mai prejos decât fantasticul acestei lumi. Oare nu vă place să priviţi pădurile algelor când Lonlun e cufundat în noapte?

— Ba da, foarte mult! Visez atunci la ţinuturi îndep ărtate şi tainice, la alţi oameni buni şi frumoşi!

— Şi iată că asemenea oameni au şi venit la dv.! glumi Mircea. Dar spuneţi-ne: suntem oare aşa de buni

şi frumoşi?

— Da, fără îndoială că da! exclamă Lulh cu însufleţire. Nu ştiu, poate veţi râde, dar am impresia că suntem nişte rude care s-au aşteptat mult, foarte mult timp, regăsindu-se abia acum...

Uneori sunt stinse toate luminile primului nivel, continuă Lulh. Atunci vegetaţia răspândeşte raze slabe, verzi şi roşietice, făcându-te să crezi că eşti în altă lume!

— La fel ni se pare şi nouă pe Pământ, când Luna trece deasupra pădurilor, interveni Su Mima în discuţie. Aici am de multe ori impresia că mă aflu pe o planetă din jurul stelei albastre Vega.

— Trebuie să fie tare frumoasă această lună a dv.!

— Staţi! strigă brusc Su Mima, făcându-i pe toţi să tresară. Am găsit! Era la mintea rechinului!

— Ce e? Ce s-a mai întâmplat? Ce-ai găsit?

— Voi da în această seară un spectacol cinematografic în grădina de la marginea oraşului. Trei filme cu peisaje pământeşti, un jurnal documentar, dou ă filme despre primele expediţii pe Venus şi Marte, plus ultimul jurnal creat de când am sosit aici. Comentariile ştiinţifice... vedem noi! Fac rost de o cabină pentru proiecţie, unde-mi voi instala aparatele. Ei, ce ziceţi? încheie el solemn, dar fericit ca un copil.

— O idee formidabilă! Bravo! şi Inna îi strânse mâinile cu putere. Dă-mi voie să te felicit! Vei avea public, nu glumă! O idee excelentă!

Mircea şi Inna îşi aruncau priviri tot mai lungi, tot mai dese, şi gândurile lor creau o lume nouă, la fel de minunată ca şi aceea în care se aflau.

Însoţiţi de Lulh vizitară parcuri minunate, unde flora şi fauna subacvatică aminteau mereu de ireal. Două

muzee şi câteva centre de sculptură istorică au completat această călătorie.

Mircea Vrej porni în căutarea lui Arno. Inna se oferi să-l însoţească. Doar Su Mima, după ce începu o nouă discuţie despre fauna terasei a treia, o rugă pe Lulh să-l conducă până acolo, pentru a-l ajuta în căutarea unor „rechini” pe care să-i filmeze. Nu era prea sigur că-i va întâlni, dar încerca totuşi. Lulh a acceptat.

Inna şi Mircea au rămas într-o mică grădină, pe când ceilalţi doi dispăreau cu acvamobilul.

Uitând brusc de ţelul lor, cei doi tineri se priviră lung, în tăcere. Ochii lor aveau licăriri neobişnuite, pe care îndrăgostiţii le vor avea întotdeauna şi care-şi găsesc înţelesul numai pentru ei. În jur era linişte. Grupurile multicolore ale algelor creau o atmosferă nefirească, de poezie şi basm.

„O iubesc” – îşi spunea, cu toate gândurile lui, Mircea. „Îl iubesc” – vorbeau privirile Innei.

Numai cuvintele nu voiau să fie spuse pentru că şi fără ele îşi spuseseră totul.

Au pornit încet, unul lângă celălalt. Înotau cu mişcări largi, şi corpurile lor căutau apropierea, dar nimic nu-i tulbura mai mult decât atingerea mâinilor sau încrucişarea privirilor.

Lumea înconjurătoare nu mai exista. Şi totuşi o tânără pereche de siderantropi le atrase atenţia!

Băiatul a rupt o floare necunoscută lor, de culoare albă şi i-a oferit-o fetei cu un gest uşor, aproape solemn. Fata a luat floarea într-o mână, iar cu cealaltă l-a tras încet după ea. Şi au dispărut în păduricea fermecătoare.

Dar ei au trecut mai departe, fericiţi că sunt singuri şi că-n jurul lor florile aşteptau alţi îndrăgostiţi... Şi

poate fiecare floare ruptă era un început şi fiecare floare dăruită o lume neştiută de bucurii...

Când s-au oprit sub bolta algelor din altă grădină, şi-au întins mâinile şi au rămas aşa, nemişcaţi...

În apropierea lor, doi peşti argintii înotau domol în jurul unei moviliţe de nisip cafeniu. În urma peştelui mai mic au început să cadă prin apă bobiţe roşietice, care s-au aşezat pe nisip. Peştele mai mare s-a apropiat încet şi cu coada a vânzolit apa. Nisipul acoperi picurii rubinii ce vor naşte cândva alte fărâme vii...

O scoică sidefie îşi desfăcu valvele şi câteva bule de aer dispărură în sus.

Când au ajuns într-un luminiş larg, Arno Patterini, înconjurat de un grup de prichindei vioi şi gălăgioşi, înota de colo-colo. Pe umerii săi, un puşti de 4-5 ani încerca să-i astupe cu mânuţele vizorul căştii. Geofizicianul, prins de joc, simula ca nu mai vede. Disp ărea din când în când în cordonul algelor, urmărit de ceata copiilor jucăuşi. Cu părere de rău, pilotul îi întrerupse distracţia, rugându-l să-l însoţească puţin. Al ături de dânşii veni un copil ceva mai mare decât ceilal ţi. Se ţinuse toată ziua după geofizician, iar acestuia i se părea că seamănă cu Nicol. Fiul său îi dăduse la plecarea în expediţie un bust ale cărui trăsături redau cu fidelitate chipul băiatului; în statuetă, pe o bandă de magnetofon, Nicol imprimase poezia care-i plăcea lui cel mai mult. Arno dăruise această jucărie micului siderantrop; el ascultase mut de uimire şi admiraţie vocea cristalină a copilului de pe Tüm. Patterini se opri din mers şi se adresă lui Vrej:

— Dragă Mircea, îţi prezint pe Arh, un viitor pilot de cosmonavă!

Vrej îi întinse mâna, ceea ce-l tulbură puţin pe băiat, deoarece el auzise despre acest gest prin care se salutau pământenii. Dar fiinţele ciudate venite dintr-o lume despre care până de curând nici nu ştiuse că există îi aţâţaseră curiozitatea. În afară de asta, îl tratau ca pe un om mare, ceea ce îl încânta. Aşa că îşi învinse sfiala şi întinse mâna şi el. Palma omului din fa ţa sa – ce curios! – era caldă. Niciunul dintre ai lui nu avea mâinile aşa calde. În închipuirea lui Arh, lucrul c ăpătă o importanţă nemaipomenită. Bănuise el că tümii trebuie să fie oameni cu totul neobişnuiţi; asemenea navigatorilor astrali despre care mama îi povestise că ar fi străbunicii lui şi pe care şi-i imagina ca pe nişte uriaşi înzestraţi cu puteri deosebite.

— Nene, întrebă, tu eşti astronaut?

— Da, mai demult am fost şi astronaut! confirmă Mircea.

— De-aia eşti aşa puternic, nu?

Arno şi Vrej începură să râdă.

— Arh, spuse gravimetristul, să vii pe la noi pe-acas ă! Îmi promiţi?

— Da, dar să-mi explicaţi cum sunt construite rachetele.

— Negreşit îţi vom explica!

— Bine! Eu acuma am să plec! Dar voi să nu mă uita ţi!

Întinse mâna iar cu un zâmbet copilăresc, apoi fugi înot, pierzându-se pe alee.

— Îmi aminteşte de Nicol! spuse fericit Patterini. În mijlocul copiilor uit de toate!

— Da, toţi copiii sunt frumoşi! Dar, Arno, nu uita de observaţiile pe care mi le-ai împărtăşit! Am venit să te roţi să i le comunici şi lui Igor Svetloum. Trebuie să fim

precauţi!

— Am vorbit cu dânsul acum două ore. Împreună cu Doina şi cu un grup de siderantropi, a plecat să studieze Centrul de dirijare automată a magmei.

— Dar Umbo?

— Vizitează împreună cu George Lan Institutul de prevenire a bolilor.

— Bine, nu te mai reţin! Te invit să mă părăseşti! Eşti aşteptat!

— Parcă sunt în mijlocul copiilor mei, acasă…

Mircea îl mai privi câteva clipe cum se depărtează. Copiii năvăliră pe el din toate părţile, şi Arno Patterini nu se mai văzu din cauza trupurilor tinere agăţate de corpul său.

— Iată o metodă prin care copiii tăi pot fi foarte bine înlocuiţi cu alţii. Da! Toţi copiii sunt la fel de frumoşi!

Spunându-şi acestea, Mircea se îndepărtă zâmbind.

Inna urmărise cu duioşie şi dragoste toată scena. Col ţurile ochilor i se umeziră.

Grădina publică din Oraşul Cristalelor avea forma unui semicerc şi se întindea de la nord la sud. Lăţimea ei nu depăşea 500 m, dar aleile numeroase, care se întretăiau, o făceau să pară mult mai mare. Algele înalte şi viu colorate o înconjurau cu ziduri de nep ătruns. Un fel de bănci largi şi încăpătoare erau pres ărate la tot pasul. Erau acoperite cu o vegetaţie m ăruntă, asemănătoare muşchiului.

Su Mima îşi instala aparatele în imediata vecinătate a intrării principale. Un ecran lat ocupa aproape o jum ătate din peretele algelor. Băncile fuseseră rânduite în şiruri lungi. Siderantropii le ocupară pe toate. Spectacolul cinematografic stârnise în mijlocul lor un

mare interes justificat nu prin curiozitatea pentru tehnica şi sistemul de filmare, ci prin fireasca dorinţă de a cunoaşte cât mai multe lucruri despre pământeni.

Difuzoarele conectate la microaparatele de tradus erau aşezate în câteva puncte ale grădinii.

Su Mima trebui să caute noi locuri pentru siderantropii veniţi în număr mult prea mare. El le găsi pe cordonul de alge înconjurător, aşa încât „sala” p ărea să aibă acum mai multe rânduri de loji şi chiar galerii!... Spectatorii discutau aprinşi despre cele ce urmau să vizioneze. Numai naturalistul, neliniştit şi agitat, înota de colo-colo, cu o grijă deosebită pentru organizarea spectacolului. În cele din urmă dispăru în cabina de proiecţie.

În acest timp, Lulh, Inna şi Mircea intrau în grădină prin extremitatea nordică. Se retraseră într-un luminiş înconjurat de alge.

— Am început să doresc lumea voastră, mărturisi Lulh.

— Te înţeleg foarte bine, îi răspunse Inna. Dar nu este departe ziua când vom fi şi noi gazde...

— Neştiute frumuseţi ascunde Pământul! le întrerupse visător Mircea.

— Luna! Luna, nu? întrebă zâmbind profesoara. Cred că Su Mima nu va întârzia să ne-o prezinte în astă-sear ă.

— Imaginea ei nu se poate compara cu realitatea! spuse pilotul.

— Atunci cum ne-aţi putea zugrăvi această realitate? Cuvintele pot spune mai mult decât imaginea?

— ...Unul dintre marii poeţi romantici ai lumii noastre, Mihail Eminescu, scria cu mult timp în urmă:

„Lună tu, stăpân-a mării, pe a lumii boltă luneci
Şi gândirilor dând viată, suferinţele întuneci;
Mii pustiuri scânteiază sub lumina ta fecioară,
Şi câţi codri-ascund în umbră strălucire de isvoară!
Peste câte mii de valuri stăpânirea ta străbate,
Când pluteşti pe mişcătoarea mărilor singurătate!
Câte ţărmuri înflorite, ce palate şi cetăţi,
Străbătute de-al tău farmec ţie singură-ţi arăţi!
Şi în câte mii de case lin pătruns-ai prin fereşti,
Câte frunţi pline de gânduri, gânditoare le prive şti!...”[1]

Lulh tăcu îndelung, răpită de farmecul versurilor.

— „Peste câte mii de valuri stăpânirea ta străbate”... repetă ea. Haideţi! Să mergem mai iute, să văd... M-am îndrăgostit de Luna voastră!

Înotau cu mişcări largi şi repezi. Părul lung al Innei c ădea în jurul umerilor ei, ca un văl auriu sub casca transparentă. Când ajunseră la locurile rezervate, au salutat în dreapta şi stânga, au făcut numeroase cuno ştinţe cu siderantropii şi cu soţiile acestora.

Profesoara dispăru pentru câteva minute şi reveni însoţită de un tânăr voinic şi înalt.

— Daţi-mi voie să vi-l prezint pe Vuys, inginer, iubitul şi în curând soţul meu! zise ea zâmbind.

Siderantropul murmură ceva şi foarte politicos întinse mâna tuturora, după obiceiul tümilor.

Nyass Umbo şi Doina îl luară între ei şi începură să discute aprins. Pe Vuys, Doina îl cunoscuse pe când vizita Centrul de dirijare automată a magmei, al cărei conducător era dânsul. S-au împrietenit imediat, mai ales că fata îşi începuse cercetările vulcanologice şi

[1] Mihail Eminescu ; „Scrisoarea I" (n.r.J.

avea în permanentă nevoie de nenumărate explicaţii. Inginerul îi fusese de mare folos. În câteva ore, Doina a putut înţelege simplitatea genială a sistemului de dirijare.

Tot Vuys a fost acela care, pricepând greutăţile întâmpinate de Nyass în studiile sale, l-a ajutat să intre în legătură cu câţiva dintre biologii de seamă din Lonlun.

Dacă ne gândim şi la prietenia creată aproape spontan între Lulh, Inna şi Doina, putem deduce cu u şurinţă că întâlnirea aceasta le produsese tuturora o mare plăcere.

Auzind că peste puţin timp Lulh şi Vuys vor fi soţ şi soţie, Doina strânse prietenoasă braţul inginerului, spunându-i cu bucurie:

— Trebuie să te felicităm! În asemenea momente, noi avem o urare din străbuni: noroc, sănătate şi fericire!

— Mulţumesc, Doina!

— În curând vei fi deci tată!

— Da! Fără copii, fericirea în dragoste este ştirbită tocmai de esenţial...

Vuys tăcu. În priviri i se adunară cioburile de lumină ale emoţiei. Apoi, ca şi când n-ar mai fi vrut să discute despre aceasta, spuse:

— Spectacolul pe care ni-l veţi da nu este pentru noi o surpriză. La noi s-a dezvoltat foarte mult „acva televiziunea” - cum aţi numi-o voi, tümii. Producţiile noastre artistice se realizează într-un centru unic, de unde se transmit în tot oraşul. Astăzi însă grădina a fost amenajată special pentru voi, după indicaţiile lui Su Mima. Am aflat că de aceste probleme se interesează îndeosebi Mircea Vrej.

— Nici nu se putea altfel! spuse râzând Inna. L-a trădat iar una dintre profesiunile lui preferate! şi-i explică lui Vuys că Mircea fusese actor.

Luminile din grădină se stinseră. Numai în camera de proiecţie a naturalistului era lumină. Aici fuseseră instalate aparatele. Şi când toţi credeau că spectacolul va începe, îşi făcu apariţia Su Mima. Se opri lângă Inna şi Mircea:

— Am nevoie de voi, veniţi în cabină! Inna, trebuie să traduci în limba lor textul primului jurnal. Tu, Mircea, ai grijă de magnetofon! Nyass ne-a împrumutat în seara aceasta câteva microbenzi cu muzică simfonică.

Înainte de a pătrunde în cabină, pilotul mai privi o dată mulţimea siderantropilor; chipurile şi corpurile lor se distingeau în întuneric graţie unei uşoare fosforescenţe a pielii.

Su Mima prezentă pentru început un jurnal care înfăţişa sosirea lor în lumea subacvatică. Pe parcursul filmului apăru şi primirea făcută de localnici. Mulţi siderantropi se recunoscură.

— În continuare le voi arăta un documentar cu cele mai frumoase privelişti de pe Pământ.

— Nu uita să fie şi un peisaj marin în lumina Lunei! Am de achitat o promisiune.

— N-avea grijă, se găsesc de toate! Alegeţi până una alta o simfonie adecvată.

Su Mima se învârti de câteva ori în jurul aparatelor, apoi apăsă pe declanşator. Inna anunţă siderantropilor filmul care urma, după care începu să caute cu Mircea în caseta cu microbenzi.

— Mi-a plăcut foarte mult cum ai recitat din Eminescu! zise ea fără să ridice ochii.

Pilotul îi admiră câteva clipe profilul fermecător, apoi

îşi aminti că trebuie să răspundă.

— Hm... Adică... da? Într-adevăr?

Fata zâmbi uşor.

— Da, foarte mult! Versurile poetului m-au cucerit încă din copilărie. Dar eu nu ştiu să le spun aşa frumos ca tine...

Tânărul întinse mâna spre braţul ei. Abia atunci Inna se roşi toată şi sulul mic şi rotund pe care-l ţinuse între degete căzu cu zgomot pe pardoseala metalică.

— Ce simfonie crezi că va trebui să alegem? încercă ea să se concentreze asupra celor ce aveau de făcut.

— Poftim! spuse el, revenindu-şi. Răsturnă caseta pe masă. Las la aprecierea ta!

Inna luă mai multe benzi, le citi titlurile şi le aşeză înapoi; în curând, toate avură aceeaşi soartă.

— Nimic? întrebă zâmbind pilotul. Atunci poate-ţi place tocmai aceea cu care te jucai adineauri.

Ridicând banda de ios, Mircea i-o întinse. Mâinile lor se împreunară. Inna întoarse încet sulul pe care citi:

— Dui Ret – „Simfonia dragostei”...

Într-un moment când strigătele de încântare ale siderantropilor se domoliseră, Su Mima se întoarse c ătre cei doi, care, mână în mână, se priveau lung. Naturalistul se apropie în vârful picioarelor şi luă de pe masă microbanda pe care o ataşă magnetofonului. Apoi zâmbi tăcut, clătină capul cu blândeţe şi, lăsând aparatul să funcţioneze singur, dispăru din încăpere.

Se strecură cu greutate printre siderantropii încântaţi de film şi se opri lângă George Lan.

— Vino, te rog, înăuntru! Am nevoie de cineva care s ă aleagă muzica pentru spectacol...

Pământenii se strânseră la vilă obosiţi, pentru a lua

masa. Vizitaseră în cursul dimineţii o serie de centre ştiinţifice şi îi impresionaseră metodele de cercetare noi şi originale ale siderantropilor. Doina Lan şi Arno Patterini începură o discuţie aprinsă despre probleme legate de vulcanologie, când naturalistul, clasându-şi fotodiscurile pe care înregistrase diferite exemplare de floră şi faună, îi întrerupse:

— Dar unde este Igor Svetloum?

Bătrânul nu apăruse încă; hotărâră să-l aştepte.

În acel moment intră în încăpere Lulh. Purta o cască transparentă cu apă şi un fel de costum de baie dintr-o singură bucată, unduind în solzi mari, aurii. O ancoră, cunoscutul simbol maritim pământean, îi fulgera metalic pe umăr. Corpul ei subţire îşi desena astfel şi mai bine formele suple, bine făcute.

— Cum ţi-a venit ideea să te îmbraci aşa? o întrebă Inna, admirând-o fără voie.

— Am încercat unul dintre modelele arătate de tine! răspunse profesoara şi zâmbi. Mi-ai spus doar că aşa v ă îmbrăcaţi voi când faceţi baie!

— Îţi stă foarte bine! o asigură Su Mima. Un moment., vreau să te imortalizez! îşi desprinse de la centură un aparat fotografic. Aşa? Gata!

Lulh zâmbi din nou, amuzată.

— Vă invit astă-seară la noi acasă! spuse ea. Părinţii mei sunt curioşi să vă cunoască. Vom asculta la acvatelevizor Simfonia...

Uşa se deschise brusc, şi Igor Svetloum pătrunse repede înăuntru. De pe costumul de scafandru îi curgea apă, ceea ce dovedea că nu avusese răbdare s ă se usuce după golirea camerei-ecluză. Se trânti pe un scaun.

— Tată, ce s-a-ntâmplat? strigă Inna pe când

abisonauţii îl înconjurau alarmaţi.

— Ceva ciudat! mormăi în cască savantul. Uf, şi bolborositul ăsta continuu al magmei evacuate prin supape a ajuns să mă agaseze! Îl auziţi?

— Da, dar ce s-a-ntâmplat? întrebă Nyass.

— Azi-dimineaţă un grup de tehnicieni m-au condus la Centrul de cercetări biologice. Acolo se fac experienţe foarte interesante pentru crearea unor noi soiuri de alge. Radiaţiile unor generatori speciali stimulează dezvoltarea dirijată a organismelor. Când am ajuns acolo, munca era în toi. Din neatenţie,am intrat în zona de acţiune a unui generator. Mi s-a făcut imediat rău. Tehnicienii mi-au administrat o soluţie calmantă prin intermediul rezervorului de oxigen, dar nici acum nu m-am înzdrăvenit.

Începu să-şi desfacă ventuzele căştii. Când şi-o scoase, toţi izbucniră în exclamaţii puternice. Svetloum, zâmbind, savura efectul surprizei. Sub coama leonină crescută în chip miraculos, capul său dispăruse aproape în întregime.

— Păr! izbuti să spună Umbo. Păr?!

— Da, îi răspunse savantul simplu. Un lucru cu atât mai plăcut cu cât este neaşteptat. Biologilor de acolo astfel de accidente le produc doar neplăceri. Se întâmplă uneori să nimerească şi ei în raza generatorilor de radiaţii. Dar, cum părul îi stânjeneşte la înot, şi-l îndepărtează.

Bătrânul îşi trecu palmele pe creştet cu un gest reflex, dar, nemaisimţind chelia, zâmbi iar, satisfăcut.

— Şi cei de acolo ce-au spus? întrebă Inna, care încă nu-şi revenise din surpriză.

— Au fost şi mai uimiţi decât voi, dar nu pentru că mi-a crescut păr, ci pentru că am refuzat categoric să

mi-l îndepărtez. Un băiat care m-a însoţit mereu în timpul vizitei era pur şi simplu fermecat de această neaşteptată transformare a mea. M-a iscodit să afle dacă nu-l pot împodobi şi pe el atât de frumos. În ochii săi, păream o fiinţă stranie ce-şi schimbă înfăţişarea după plac!

— Cum îl chema pe băiat? întrebă Lulh, neputându-şi stăpâni râsul.

— Arh, aşa mi-a spus el!

— Este elevul meu! zise profesoara.

*

Lulh îşi duse oaspeţii în partea de sud a oraşului. „Acolo, într-o casă spiralată împodobită cu alge viu colorate locuiau părinţii fetei.

În camera largă, emisferică, mai erau şi alţi invitaţi. Printre ei, Mircea îl recunoscu pe Vuys. Svetloum se apucă să le povestească bătrânilor încântaţi cum îşi redobândise podoaba capilară. Un robot mic al profesoarei „asculta” cu atenţie. Apoi, cu totul pe nea şteptate făcu un salt pe umerii savantului şi-i contempl ă bogăţia părului alb.

— La ce-ţi foloseşte ţie asta? articulă el mecanic. Te face fericit?

— Da! zâmbi Svetloum mirat.

— Numai asta te face fericit pe tine?

— Nu, dar printre altele şi asta mă bucură.

— Atunci ce fel de om eşti tu? parcă n-ai fi un luh de poţi să vorbeşti aşa!

Lulh interveni oarecum stânjenită, dând jos aparatul şi întrerupându-i circuitul de alimentare.

— Nici cele mai perfecte automate n-au putut sesiza şi analiza situaţii de natură tipic umană! rosti dânsa. Cum e şi firesc, limitele unei maşini şi deci

incapacitatea ei de a atinge perfecţiunea fiinţei raţionale vor exista întotdeauna, deşi Vuys s-a gândit să introducă în programele cibernetice unii parametri psihici. Aşa că vă rog să iertaţi „gafa” robotului meu. Ştiţi, astăzi, la şcoala, copiii au vorbit foarte mult despre părul dumneavoastră. Arh le-a povestit totul, şi tot el v-a numit „tümul-are-n-are-păr”.

— Nu mi-aş fi închipuit că redobândirea părului îmi va aduce printre copiii din Cosmos mai multă popularitate decât studiile mele îndelungate în domeniul oceanologiei! glumi Svetloum spre hazul tuturora.

Doina şi Vuys se retrăseseră într-un colţ, discutând pesemne ceva amuzant, căci izbucneau din când în când în hohote de râs. Nyass Umbo zâmbi, încercând să-şi închipuie ce putea Vuys să-i povestească Doinei. Inginerul era un om foarte vesel, care îi plăcuse medicului încă din prima clipă. Se pricepea de minune să construiască din piesele care-i umpleau buzunarele tot felul de automate simple. Le construia uneori în timpul convorbirilor, după cum bunicile de odinioară ale pământenilor tricotau tăifăsuind. Folosea asemenea „jucării” pentru a face rapid unele înregistrări sonore sau le punea să calculeze vreo ecuaţie.

„Omule! – gândi el, privind chipul atât de drag al fetei. Niciodată n-ai putut trăi singur. Dacă ai fost slab, ţi-ai sprijinit braţul de umerii celui care ţi-a întins mâna, fie el şi un necunoscut. Dacă ţi-a fost frică, te-ai strâns în grupuri şi-ai fost mai puternic. Dacă moartea te-a ameninţat, ţi-ai adunat forţele să lupţi împotriva ei. Dar ceea ce te-a despărţit de animale a fost munca. Preschimbând lemnul şi piatra în unelte docile pentru a învinge natura potrivnică, ţi s-au ascuţit privirea şi

gândul. Abia atunci ai ştiut că eşti însetat de frumos şi ţi-ai condus mâna să lovească bolovanul neînsufleţit şi rece, dându-i viaţă şi expresie...

...Noi nu mai suntem singuri. Din omul întâlnit pretutindeni pe Pământ şi în Cosmos se naşte prietenul – frate de azi şi de mâine. Prietenia şi dragostea sunt culmi cucerite „de cei ce nu pot fi singuri nicicând...”

Nyass se întrerupse, surprins de notele unei melodii stranii care izvorau din difuzorul acvatelevizorului. Nici nu observase că toate discuţiile încetaseră şi cei din încăpere ascultau.

Muzica aproape îl zăpăci pe medic prin rezonantele ei neaşteptate. El încercă să ghicească ce fel de instrumente erau acelea la care se cânta, însă nu reu şi. Melodia aceasta îi răscolea profunzimi nebănuite, îi însufleţea simţiri pe care strămoşii uitaţi în timp, departe, le sădiseră în el, simţiri care aşteptau mereu prilejul de a ieşi la lumină.

În aparat se zbatea o furtună de sunete discordante, întrerupte de căderi repetate şi lungi, care sugerau pr ăbuşirea într-un hău infinit ca însuşi Cosmosul. Apoi, pe nesimţite se strecurară între ele tonuri grave, care crescură necontenit, până deveniră dominante, ame ţitoare prin repetarea lor continuă, aidoma loviturilor de ciocan. Nyass îşi imagină rachetele luhilor prăv ălindu-se în Pacific, perioada nehotărârilor de mai târziu, apoi începerea construirii lui Tümgavo, atât de bine sugerată prin loviturile acelea metalice.

După o vreme, muzica se molcomi, deveni limpede şi legănătoare. Aşa se clatină desişurile de alge în lungul teraselor. Sunete pline de strălucire cântau frumuseţea stranie a Lonlunului, munca avântată şi creatoare a generaţiilor primelor milenii de viaţă în ocean. Apoi

Umbo nu mai încercă să descifreze mesajul simfoniei. Se lăsă în voia infinitelor modulaţii armonice, care-l r ăscoleau într-un chip nemaiîntâlnit, zbuciumându-se în sufletul său şi mângâindu-i-l totuşi.

I se păru dintr-o dată că muzica seamănă cu ceva ştiut de mult timp, ceva apropiat şi îndrăgit pentru totdeauna. Şi îşi dădu seama ce era: Beethoven!

Această revelaţie îl impresionă până la lacrimi; „nu-şi putuse închipui o atât de perfectă concordanţă între mesajele muzicii din lumile lor. Căci muzica străbătuse erele şi parsecii, mereu expresivă şi vie, ca şi năzuinţa noastră spre cunoaştere.

Trecuse o oră de când asculta ori numai câteva minute? N-ar fi ştiut să spună. Dar în acel moment notele răsunau înăbuşit, împiedicate parcă de ceva, încercând să evadeze şi nereuşind. Aşa era dorinţa de zări a siderantropilor, nostalgia după nesfârşirile Universului atât de mult colindate odinioară şi poate n ăzuinţa întoarcerii pe o altă planetă Luh, asemănătoare cu aceea pe care o părăsiseră. Dorul de eliberare din c ătuşele stihiilor vibra în sunete joase, cutremurătoare, într-o chemare cu atât mai deznădăjduită cu cât fusese imposibil de realizat.

Cât de departe ar fi ajuns civilizaţia celor din adâncuri dacă ei nu s-ar fi găsit închişi sute de milenii în cavitatea cea strâmtă a lui Tümgavo! Şi totuşi câtă măreţie exista în sfârşitul acestei captivităţi! Câtă m ăreţie în jertfa îndelungata pentru viitorul urmaşilor celor îndepărtaţi!

Muzica creştea necontenit, purtând sufletul africanului în cercuri largi, tot mai largi, dându-i senza ţia că lumile strălucitoare ale Galaxiei trec prin faţa ochilor săi într-o rotire fără capăt. Strigătul deznăd

ăjduit şi totodată plin de speranţa despriuderii din magmă îl ameţi. Închise ochii, înspăimântat de atâta lumină. Muzica suia culmile unui avânt nesfârşit, învârtejindu-l şi pe el în mişcarea aceasta impetuoasă; mai sus, mai sus, risipindu-i Cosmosul la picioare, lui, Omului, Singurul şi adevăratul demiurg!

Capitolul XVII

O incursiune ştiinţifică

Pe întreaga suprafaţă a lui Tümgavo, între terase, sub pragurile bacteriene fuseseră instalate câteva mii de puncte de observaţie asupra temperaturii şi presiunii magmei. Maşini cibernetice transmiteau din oră în oră caracteristicile la un centru unic de verificare şi control. De aici, toate datele ajungeau la Marele Centru de calcul, care le compara, le sistematiza şi încerca să le prevadă evoluţia ulterioară. Rezultatele calculelor erau difuzate zilnic în Lonlun.

Şi iată că ameninţările focului din adâncuri, până acum mai puţin îngrijorătoare, crescură pe nea şteptate, într-o singură noapte. Aproape toate punctele de observaţie semnalară în magmă presiuni şi temperaturi din ce în ce mai ridicate. Cauza acestor fenomene era, după cum dovediră analizele, prezenţa substanţelor radioactive.

Consiliul ştiinţific îşi completă măsurile de salvare preconizate anterior, alcătuind un plan vast, folosind pentru lupta cu lava fiecare om şi fiecare maşină. Conform acestui plan, în care ajutorul tümilor juca un rol însemnat, membrii celor două expediţii abisale porniră fără întârziere să viziteze centrele industriale importante, pentru a ajuta la evacuarea lor rapidă spre

suprafaţă.

*

— Priviţi acest uriaş tunel prin care circulă materia incandescentă, se adresă mineralogul Hans Aal celor şase abisonauţi, care, însoţiţi de un siderantrop, se strânseseră în jurul său. Diametrul interior are 40 m. Pereţii translucizi au zece metri grosime şi sunt construiţi dintr-un aliaj special în care predomină siliciul. Acest aliaj denumit de noi luhicon, deoarece a fost descoperit de savanţii luhi, rezistă şi la temperaturi de 20000° C. Cristalele aliajului sunt a şezate în două straturi, asemenea unor cilindri concentrici, din care cel mai mic vine în contact direct cu magma. Datorită generatoarelor magnetohidrodinamice, energia termică, în primul strat al cristalelor, se transformă în energie electrică. La rândul ei, energia electrică determină o scădere a temperaturii din cel de-al doilea strat până la minus 100°. În exteriorul uriaşei conducte există un al treilea strat, izolator; atingându-l, constatăm că are temperatura mediului înconjurător.

— Tunelul este în directă legătură cu rezervorul magmatic [1]? întrebă Doina.

— Da. Este conducta principală. Ramificaţiile de deasupra noastră alimentează centrele industriale din Lonlun. Alte ramificaţii deservesc centrele industriale de pe celelalte terase. Scurgerea lavei este dirijată dup ă dorinţă, cu ajutorul unor supape.

— Cum? Din substanţa aceasta lichidă şi fierbinte se

[1] Rezervor magmatic: zonă din interiorul pămîntului cu temperaturi mari şi cu posibilităţi de descărcare la presiune sau de acumulare a substanţelor radioactive. Locul unde s-a format magma (n.a.).

extrag toate materiile prime necesare industriei? întreb ă Nyass Umbo destul de neîncrezător.

— Fără îndoială, răspunse Hans Aal. Magma cuprinde foarte multe substanţe în fuziune. Cu ajutorul microorganismelor, siderantropii au transformat lava, construind după lungi strădanii lumea în care ne aflăm. Ar fi îngrozitor ca munca aceasta să se irosească înecată de magmă. Trebuie să ne gândim bine cum pot fi salvate clădirile. Mircea, dumneata ca tehnician n-ai uitat, cred, să calculezi condiţiile optime în care pot ac ţiona abisoscafele ce vor evacua aceste construcţii! Vom merge acum la Centrul pulberii magmatice, cum am denumit noi uzina unde materia fierbinte este răcit ă şi măcinată.

Clădirea cu cinci etaje avea forma unor cuburi suprapuse. Fiecare etaj era înalt de cel puţin opt metri. O conductă spiralată se încolăcea ca un şarpe în jurul construcţiei.

TAINA MESAJULUI COSMIC

— Imaginea descoperită în Peştera cristalelor! zise Doina. Clădirea aceasta seamănă cu cea din desen. E oare un simbol?

— Cred că da! răspunse Su Mima.

Îi cerură însoţitorului lor câteva lămuriri.

— Prima uzină cu care luhii au început transformarea magmei semăna cu aceasta, le explică siderantropul. Construcţia ei a devenit un simbol al lumii noastre, deoarece din magmă s-a născut tot ce e ridicat în jur.

Îi întâmpinară doi Tümgavi în vârstă care discutară ceva cu Hans Aal.

— Ne-au invitat să urcăm la ultimul etaj, pentru a ne explica întregul proces tehnologic, spuse acesta.

Înotând după gazdele lor, se văzură conduşi de-a lungul

unui tunel până sus. Pe drumul acesta se putea observa ovoidul uriaş şi verde, construit în interiorul cl ădirii. Su Mima se opri de câteva ori să filmeze. Privir ă printr-o ferestruică transparentă din peretele ciudatei construcţii.

— Acest cuptor gigantic este construit din crisoberil, spuse unul dintre luhi.

— Crisoberil? exclamă Mircea.

— Da, să nu fiţi surprinşi! Dacă la suprafaţă el este o piatră rară şi preţioasă, aici se găseşte din belşug. Dar să revenim la cuptorul pe care-l vedeţi. E umplut cu ap ă la temperatura de zero grade. O secţie auxiliară, dar extrem de importantă o constituie „moara” în care lucrează... organismele, litofage. Câteva specii necunoscute vouă au proprietatea de a extrage silicea şi de a absorbi gazele. Topită şi pulverizată, lava în contact cu apa produce mici explozii sau se solidifică. La rândul ei, această pulbere „cineritică”[1] este transformată uimitor de repede cu ajutorul microorganismelor. Elementele pulberii trec în soluţie sub formă de săruri, fiind preluate de aceste infime vie ţuitoare. Complicatul proces de separare a elementelor cu ajutorul microfaunei şi microflorei, ca şi din fragmentele fărâmiţate de litofage se încheie rapid pe fundul acestei instalaţii. Se obţin şase şarje pe oră, bacteriile fiind apoi evacuate şi înlocuite cu un alt schimb de microorganisme.

— Nu cred totuşi că acesta este singurul mijloc întrebuinţat pentru separarea elementelor, spuse Doina.

— Nu, desigur că nu. Să treceţi în primul rând pe la

---

[1] Material fin, rezultat în timpul erupţiei, asemănător cu nisipurile şi cenuşa (n.a.J.

Centrul cristalogen. Multe taine vă vor fi lămurite acolo.

În cuptor se produseră o serie de explozii şi pocnituri. Un huruit înfundat domina aceste zgomote. Începuse o nouă şarjă. Încercară să vadă ceva prin ferestruica rotundă. În afara unui haos de gaze şî de mici scânteieri nu putură distinge altceva.

— Cu această materie fărâmiţată ce se face? întrebă Su Mima.

— Materie primă pentru Uzinele vii!

— Uzinele vii? !

— O să pricepeţi curând, îi linişti Hans.

Porniră spre Centrul cristalogen. Edificiul începea cu o piramidă roşie, înaltă de peste 50 m. De la ea pornea o spirală gigantică de aproape 300 m, care era întreruptă iar de o piramidă asemănătoare ş.a.m.d. Cl ădirea se întindea ca un arc de cerc pe o lungime de câtiva kilometri în jurul oraşului. Un strat verzui, dens o învăluia în întregime.

În incinta piramidală, câţiva siderantropi urmăreau procesul trecerii magmei în spirala uriaşă. Un tunel îngust, luminat din loc în loc, era construit de-a lungul spiralelor transparente prin care topitura curgea ca un râu incandescent. Abia acum putură observa că lava curgea printr-un jgheab larg, uşor înclinat, care lega spiră cu spiră.

— Formaţiile de spire de deasupra jgheabului pot fi asemuite cu geodele[1], explică Hans Aal. La ce folosesc, veţi observa îndată!

Cu ajutorul punctelor de observaţie construite special, se putea urmări totul.

---

[1] Geodă : cavitatea unei roci, căptuşită cu minerale cristalizate (n.a.).

— Să vedem ce se întâmplă, îşi reluă Aal explicaţiile. Iată, din vaporii fierbinţi saturaţi cu silice se cristalizeaz ă pe pereţii spiralelor cantităţi masive de mineraie. Lava îşi pierde încet căldura. Din cauza mineralelor care se separă, silicea capătă culori variate. Cu cât ne apropiem de a doua piramidă, materia încinsă se răce şte. La suprafaţa ei apar primele substanţe solidificate. Unele sunt cristalizate. Ele plutesc în masa topită. Punctele acelea sclipitoare, asemănătoare cu stelele, sunt cristale de platină şi osmiat de iridium: primele metale de diferenţiere. La cea dintâi piramidă aceste cristale sunt captate, iar lava, înconjurată de norii de gaze îşi continuă drumul.

Blocuri mici de piatră verde pluteau în râul de flăcări. Ele erau împinse de către masa lichidă mai departe, până la stadia următoare, unde se retopeau învăluite în flăcări. Tot aici se formase o stranie „stâncă” cenu şie, în ale cărei goluri şi fisuri se zăreau cristale verzi şi altele sclipitoare şi transparente.

— Sunt cristale de diamant, explică Aal, iar rocile verzi conţin mult fier şi magneziu.

Plecară mai departe fermecaţi de laboratorul uriaş construit de siderantropi. Câte generaţii au trecut, câţi gânditori anonimi şi modeşti şi-au închinat viaţa proiectelor şi experimentărilor până când s-a născut această „minune”! Gândurile urmăresc izvorul ei în timp, pătrund înţelesul ameninţării prezente şi se frâng. Nu se poate! Este imposibilă absurditatea dispariţiei, a înecării în magma clocotitoare şi oarbă. Tot ce-i mai bun şi mai luminos în oameni se ridică împotriva distrugerii. Nu se poate!

Rocile începură să devină cenuşii şi brune. Fiecare spirală semăna acum cu coastele abrupte ale unei pr

ăpăstii monstruoase, luminată de văpăi, învăluită în ceaţa vaporilor fierbinţi, străbătută în toate direcţiile de vinişoarele incandescente ale lavei. Pe alocuri, blocurile fantastice de granit se retopeau, se amestecau cu exploziile vijelioase ale vaporilor satura ţi, încărcaţi cu metale rare.

Resturile de granit, vâscoase ca un aluat se mişcau încet şi, colorate şi strălucitoare, păreau broboane de sudoare, solidificată pe trupul diform al unui uriaş de fl ăcări. Pretutindeni creşteau şi se dezvoltau morioanele[1] fumurii, berilele verzi, euclazul, fenocitul roşu, acvamarinul, topazele şi ametistele.

Trecând de staţia următoare, vaporii începeau să se răcească şi mai mult. Spiralele erau acoperite de cuar ţuri cenuşii. Printre ele se aflau cristale de feldspat. Pu ţin mai departe, într-o peşteră stranie, crescuse o p ădure de suliţe ascuţite: cristalele de stâncă. Aminteau de acele ariciului de mare.

Continuându-şi incursiunea, abisonauţii văzură minerale albe, compuşi sclipitori ai sulfului, şi umbrele întunecate ale metalelor grele. Întâlniră compuşii sulfuroşi ai fierului, iar puţin mai departe se opriră surprinşi în faţa unor foiţe roşietice, ce păreau frunze de toamnă presărate pe aleile cenuşii.

— Aur! şopti Hans. Aici, ca şi la noi acum, nu prea mai are căutare. Se întrebuinţează doar în tehnică.

Când se opriră obosiţi şi încântaţi, lava răcită zăcea pe jgheaburi.

---

[1] Morion: cristal de munte de culoare aproape neagră, care prezintă însă în spărturi fine o culoare brună. Încălzit cu precauţie, se decolorează şi devine galben. Încălzit mai departe îşi poate pierde complet culoarea. Compoziţia, culoarea şi provenienţa lui nu sînt încă stabilite (n.a.).

— Uluitoare construcţie! exclamă Arno Patterini. Şi când te gândeşti că această lavă care ne pândeşte din afară ca să ne piardă este totuşi atât de folositoare când o îmblânzeşte omul! Am străbătut în câteva ore întreaga tabelă a lui Mendeleev. Ştiţi că ideea unei asemenea construcţii a avut-o şi un pământean? Mai exact, geochimistul sovietic A. E. Fersman[1] a propus în acelaşi sens crearea unui *Elementariu,* care însă pentru noi a rămas până acum doar o idee fantastică.

— Dar ce se întâmplă cu toate elementele văzute? întrebă Nyass Umbo.

— Desigur că din lava solidificată sunt alese elementele necesare, presupuse Doina. Lava aceasta este bogată în metale rare, ca vanadiul şi beriliul.

— Chiar aşa şi este, confirmă Aal. Cristalele, pure şi impure, sunt sortate. Minereurile de asemenea. Materiile reziduale sunt retopite şi evacuate prin conul vulcanic exterior. Procesul pe care l-aţi văzut durează cam două luni de zile şi uneori mai mult. Procedee speciale, greu de explicat, ajută enorm transformarea aceasta uimitoare, care în scoarţa Pământului se efectuează în sute de mii şi milioane de ani.

— De neînchipuit! exclamă pentru prima dată Igor Svetloum. Dacă am împrumuta aceste procedee de la siderantropi...

— Sunt absolut de acord! Posibilitatea obţinerii beriliului şi a vanadiului în cantităţi inepuizabile a devenit o realitate. Şi acum să plecăm mai departe pentru a vizita Centrul cristalelor gigantice. Vom trece apoi pe la Uzinele vii! încheie Hans Aal, punându-se în fruntea grupului.

---

[1] Fersman, Aleksandr Evghenievici : celebru geochimist şi mineralog sovietic ; a trăit între anii 1883—1945 (n.a.).

Centrul cristalelor gigantice, strălucind în culoarea unui acvamarin intens era alcătuit din 12 sfere. Fiecare clădire se afla cam la 100 de metri de celelalte. Coridoare cilindrice legau sferele între ele, pătrunzând chiar prin mijlocul lor. O mare animaţie domnea în jur. Vehicule de culoare neagră soseau şi plecau neîntrerupt. Din ele se descărcau rezervoare pătrate.

Abisonauţii pătrunseră într-o uriaşă sală sferoidală. Se aflau pe o punte metalică îngustă, ce înconjura un impresionant glob transparent. În întâmpinarea lor sosiră câţiva siderantropi. După amabilităţile de rigoare, îşi concentrară atenţia asupra celor ce se petreceau în faţa lor.

Două bazine mici, ca două mingi violacee erau legate între ele cu un coridor. Fiecare avea în partea inferioară câte o platformă. În calotele astfel formate se zăreau câteva cristale galbene, unite printr-un sistem de fire incandescente. Din bazine porneau cabluri groase. Cablurile se adunau în două cuburi mari.

Un lichid limpede umplea pe trei sferturi baloanele violacee. Printr-unul dintre baloane se ridica un gr ăunte cristalin, ce se mărea văzând cu ochii. În acest timp un alt cristal cobora în globul alăturat, mişcarea repetându-se continuu.

— Aici asistăm la fabricarea cristalelor de siliciu. Procesul are loc în condiţiile unui vid înaintat. Silicea impură, obtinută aşa cum am văzut, este retopită în cuptoare speciale, unde se purifică. Această silice alc ătuieşte cristalele, şi iată cum: un monocristal de siliciu este trecut în jos prin acest lichid. Monocristalul – gr ăuntele – se transformă într-un centru de cristalizare. În lichidul fierbinte se mai pot topi şi cantităţi mici de

metale rare, care dau cristalelor proprietăţi deosebite – electrice, termice, luminescente.

Însoţiţi de Irh, inginerul-şef al Centrului, vizitară şi celelalte clădiri. Primele patru grupuri făceau parte din secţia beriliului. Admirară cristale ce atingeau 30-35 m înălţime. În această secţie se „construiau” cristale de euclaz, fenocit roşu, crisoberil verde, acvamarin întunecat şi strălucitor.

În continuare au văzut cristale negre, albe, fumurii şi galbene, şi chiar cristale în care toate culorile se amestecau uniform şi atrăgător. Când părăsiră această lume de basm, erau fermecaţi şi mândri de geniul tehnic al siderantropilor, ale căror creaţii se puteau lua la întrecere cu „minunile” realizate de Tümi.

— Aşadar, încheie Svetloum discuţia cu ceilalţi, însemnările făcute pe parcurs ne vor permite să acţion ăm, în cazul unei evacuări, cu cea mai mare rapiditate şi siguranţă. Toate aceste excepţionale realizări ale siderantropilor vor putea fi scăpate de la dezastru. Să mergem să raportăm concluziile noastre Consiliului ştiinţific!

Abia se urcaseră în acvamobil, când de undeva, dinspre terasa întâia, veni bolborositul înfundat al magmei care forţa marele cilindru al lumii subacvatice.

CAPITOLUL XVIII

În luptă cu moartea

Noaptea adâncurilor fu coborâtă încet peste Lonlun. Marile luminofoare se întunecară pe rând, acoperindu-se cu filtre subţiri de culoare albastră. Sus, pe cele trei terase, cristalele îşi micşorară în ordine descrescândă intensitatea reacţiilor, iar hăţişurile de alge, tulburate

până acum de forfota vieţuitoarelor, se liniştiră treptat. Lumea subacvatică începu să se afunde în somn. „Lumina de Piatră”, slab luminată de irizaţiile algelor fosforescente, deveni tăcută şi pustie. Numai în dep ărtare, la marginea din sud, Centrul cristalogen scânteia abia ghicit în roiul de licurici al farurilor de siguranţă. Ceva mai la stânga, Uzinele vii semănau cu flăcările despre care se vorbea în legendele p ământene că joacă deasupra comorilor: bulele de oxigen răsfrângeau ireala pâlpâire a algelor...

Peste tot linişte. Timpul se scurgea cu paşi egali, iar pe cadranele ceasurilor cifrele se aprindeau la intervale regulate, marcându-i trecerea. În camerele vilei abisonauţilor, somnul coborâse greu şi adânc. O dată cu oamenii adormiseră şi grijile, şi pasiunile, şi chinuitoarea lor aşteptare... întuneric... întuneric şi lini şte.

*

Explozia răbufni surd, ca şi când un tunet îndepărtat ar fi pregătit venirea unei scurte şi năprasnice furtuni de vară. Ea zgudui pereţii vilei. La numai câteva zeci de secunde urmă un amalgam de pârâituri lungi şi sinistre. Pământenii se treziră în aceeaşi clipă, buimăci ţi şi nehotărâţi. Întrebări rămase fără răspuns se întret ăiară în aer, până când Su Mima, dezmeticindu-se primul, strigă din răsputeri:

— Erupe!

Şi începu să se îmbrace cu mişcări repezi, îi urmară exemplul tăcuţi, frământaţi de îngrijorare şi nelinişte. Costumele, aparatele de oxigen, căştile, şi iată-i îngr ămădiţi în faţa trapei din camera-ecluză. Înainte ca apa să fi umplut toată încăperea, dădură buzna afară. Vuietul semnalelor de alarmă din oraş se auzea

puternic şi enervant. Luminile se intensificaseră din nou şi razele lor se încrucişau deasupra clădirilor. Alarmaţi, primii siderantropi ieşiseră pe străzi. Cinci roboţi trecură cu repeziciune spre sud. O imensă pată cenuşie se lăţea de acolo din ce în ce mai repede. Abisonauţii se aruncară în acvamobile şi porniră cu maximum de viteză spre Lonlun.

Sute de siderantropi apăruseră dincolo de clădiri şi priveau neliniştiţi vălul roşiatic care gonea înaintea lui o masă de vieţuitoare înnebunite. La sonoradio începu să se transmită un comunicat special pentru mobilizarea echipelor de intervenţie.

O mare mulţime se adunase la sediul Consiliului ştiin ţific. Clădirea, complet luminată, era plină de forfota savanţilor. Conducătorii oraşului ieşiseră pe terasa larg ă, înconjurată cu trepte şi colonade şi începură să dirijeze de acolo activitatea Corpului special de securitate. Din depozitele centrale erau aduse materialele necesare primei intervenţii, care erau depozitate în acvamobilele cu motoarele în funcţiune. Un grup apreciabil de siderantropi se strânseseră în fundul terasei. Primeau măştile speciale şi rezervoarele cu oxigen lichid.

La sosirea pământenilor, ei le făcură loc de trecere, însoţindu-i cu priviri calde şi prietenoase. Conducătorii siderantropilor veniră în capul scărilor să-i întâmpine:

— Mulţumesc, prieteni! Mulţumesc, prieteni! le spuse de departe Pöyk, vădit tulburat.

După ce-i privi câteva clipe în tăcere, continuă:

— Vă încredinţăm conducerea unei echipe de salvare.

Tot grupul abisonauţilor se apropie de terasa.

— Ei bine, spuse calm Pöyk, aşteptaţi roboţii de

recunoaştere. Vă lăsăm. Acţionaţi după împrejurări! Cunoaşteţi acum procedeul tehnologic al reparării sp ărturilor. Sunt de părere ca femeile şi prietenul Svetloum să rămână aici. Riscul e prea mare! Întorcându-se către membrii Consiliului ştiinţific, Pöyk adăugă calm: La postul de radio! N-avem timp de pierdut!

Jos mulţimea numeroasă murmura surd. Nicio întrebare însă nu răsună la trecerea consiliului. Respectuoşi, le făcură loc, apoi îşi întoarseră din nou ochii spre marginea terasei a doua, aşteptând roboţii.

Flyh, conducătorul echipelor de salvare, înaintă până la mijlocul treptelor, în bătaia reflectoarelor pieţii.

— Prieteni, se adresă el pământenilor. Nu mai putem aştepta venirea roboţilor plecaţi în cercetare. Întârzierea lor dovedeşte că fisura este mai importantă decât ne aşteptam. Vom trimite peste zece minute prima echipă de intervenţie. Trebuie să adăpostim femeile şi copiii! Noi plecăm chiar...

O nouă bubuitură venită din acelaşi loc îl obligă pe Flyh să se întrerupă. O soluţie densă mătură perdeaua de alge a terasei. Ajunse până la marginea ei, apoi coborî cenuşie şi leneşă în jos, către oraş.

Mânaţi parcă din urmă de vălul soluţiilor toxice, doi dintre cei cinci roboţi apărură de pe terasă, apropiindu-se de Lonlun. Ei coborâră greoi şi rămaseră nemişcaţi pe nisipul auriu. Urmă un strigăt general de surpriză, apoi o tăcere apăsătoare. Nimeni nu îndrăzni să alerge spre ei...

— Spărtură... mare! vorbi întretăiat unul dintre robo ţi. Gaze... fierbinţi!... Apa fierbe... Ceilalţi au fost... acoperiţi de lavă... Repede... urcă... mereu... a ajuns... gura... erate...

O scânteie orbitoare se răsuci în partea superioară a aparatului. Curentul electric scurtcircuitase centrul de comandă, trecând prin izolaţia arsă.

O exclamaţie nelămurită răbufni din piepturile privitorilor. Indignarea parcă se adresa cuiva nevăzut, vinovat de cele întâmplate. Svetloum se precipită spre sediul consiliului. În curând sosiră la apelurile lui peste 200 de roboţi. Ei luară materialele depozitate în piaţă şi porniră cu maximum de viteză spre locul spărturii. P ământenii săriră în două acvamobile, urmărindu-i îndeaproape.

Ca răspuns la comunicatele lui Pöyk, siderantropii soseau în grupuri tot mai mari de pe străzile laterale.

Când depăşiră pragul terasei a doua, erupţia intrase într-o nouă fază. O cascadă de aburi lăptoşi se revărsă din spărtură, condensându-se imediat, şi o serie de trosnete infernale se înlănţuiră la intervale neregulate, semn că lava luase contact cu apa.

În sfârşit, ajunseră. Cu măştile antimagmatice pe fat ă, oamenii ieşiră din maşini. Înotară până la deluşorul din faţa spărturii. Lava se adunase aici într-un lac de mici proporţii. Suprafaţa lui se răcea neîncetat, dar cele patru torente de foc aduceau noi valuri fierbinţi, suprapunându-le în continuare.

Roboţii, strângând în braţele lor rigide tuburile cu bacterii termoabsorbante, începură atacul.

Două şiruri înclinate şi opuse se năpustiră concomitent asupra fisurii, trecând cu viteză ame ţitoare pe lângă „lac”. Tuburile lungi şi verzi începură rostogolirea prin apă ca un roi compact, strălucind nefiresc în lumina puternică a cristalelor.

După lansarea încărcăturii, roboţii se întretăiau într-o ordine perfectă, coteau într-o parte, executau un viraj

larg şi reveneau.

Douăzeci de acvamobile apărură în goană, aducând sfere de sudură şi rezervoare cu alte bacterii. Rapid, vehiculele fură aşezate după o spirală largă, din ce în ce mai sus. Mentinându-şi distanţa dintre ele, maşinile îşi puseră motoarele în plin. Prin trapele întredeschise fură lansate rezervoarele şi sferele.

Lava începuse să prindă o pojghiţă subţire. Temperatura apei scăzu brusc sub acţiunea neîntreruptă a bacteriilor. Acvamobilele reveniră pe deluşor şi oamenii luară legătură cu Lonlunul pentru a comunica îndeplinirea misiunii.

— ...Aşadar, totul e în ordine! mai spuse o dată Aal. Ne întoarcem?

— Atenţie! Acolo! îl întrerupse Doina de lângă portier ă.

Întinse mâna undeva, spre dreapta. Bubuitul zguduitor al rachetelor intersiderale în momentul decol ării lor de pe Pământ, li s-a părut celor prezenţi mult mai slab decât zgomotul acestei a doua explozii. Ea smulse cu o violentă de nedescris blocuri metalice, rostogolindu-le ca pe nişte pietricele în lungul terasei. Perdeaua opacă a gazelor brusc dilatate şi a vaporilor supraîncălziţi învălui locul exploziei. Vălul fantastic al soluţiilor colorate ţâşni din îngustimea pereţilor ca o trombă vijelioasă şi stranie, biciuind întreaga terasă.

— Două acvamobile supraveghează solidificarea, ordonă Flyh. Celelalte, viteză maximă spre oraş!

*

— Gata!? întrebă Pöyk pe tânărul siderantrop care-i ieşise în întâmpinare.

— Toate pregătirile sunt pe terminate! răspunse acesta. Roboţii au fost revizuiţi. Din nefericire, Centrul

cristalogen şi Uzinele vii ies în afara perimetrului calculat.

Svetloum se apropie grăbit.

— Echipa specială de luhi e gata? întrebă el. Avem nevoie şi de 80 de roboţi.

— Fii atent! Cât se poate de atent! îl sfătui Pöyk. Vuys pleacă şi el cu voi?

— Da! Şi el, şi Lulh!

— Vuys n-ar fi trebuit să vă-nsoţească! Robotul „V.K.R.” perfecţionat de el se fabrică intens în uzinele de montaj. Era obligat să supravegheze procesele tehnologice.

— A rămas în locul său inginerul Hoar.

— Bine! Altceva. Roboţii cu dispozitive de absorbţie a soluţiilor toxice vor evolua curând deasupra oraşului. Legătura prin sonoradio nu se mai poate stabili. După terminarea primului lot de „V.K.R.”, vi-i trimitem acolo. Dacă spărtura e prea largă, cere-ne ajutoare. Lucraţi repede! Apoi îi şopti la ureche: Aparatele de previziune seismică anunţă o nouă explozie. Proporţiile ei nu pot fi apreciate. Ştim doar că ele vor întrece cu mult calculele noastre.

Bătrânul savant, căruia automatul îi traducea cu greu şoapta pripită a siderantropului, păli.

— Acum îţi dai seama! reluă Pöyk. Erupţia nu poate fi împiedicată. Dar trebuie să ne pregătim pentru a o întâmpina. Se va construi o a patra terasă ca loc de refugiu. La revedere! Succes !

*

Cei adunaţi în piaţă priveau încă în urma luminiţelor roşii care se depărtau cu repeziciune, când vuietul altor motoare răsună deasupra clădirilor.

Pöyk ieşi repede în calea noilor sosiţi. Echipa lui Hans

Aal se despărţise în două. Jumătate dintre vehicule goniseră din răsputeri spre locul noii explozii. Oamenii cercetaseră sumar spărtura. Din maşini fură coborâte trupurile a cinci siderantropi, sufocaţi de soluţiile toxice în timp ce efectuau recunoaşterea. Mulţi dintre cei prezenţi îşi recunoscură în cele cinci cadavre prieteni şi rude. Într-o linişte desăvârşilă, grupul siderantropilor îi înconjură.

— Au plecat? întrebă Hans Aal.

— Da!

— Îmbarcarea!

Vehiculele ţâşniră ca un stol de păsări speriate.

*

Razele luminofoarelor năvăleau de pretutindeni, r ăsfrângindu-se în nichelul sclipitor al aparatelor. De aici, de la ultimul etaj al clădirii, „Lumina de Piatră” p ărea un amfiteatru imens, care urca în trepte largi, circulare, pierzându-se în penumbra primei terase. Forfota siderantropilor creştea din clipă în clipă. Membrii celei de-a doua echipe de intervenţie colindau toate casele, distribuind rezervoare cu oxigen şi măşti antimagmatice.

Soluţiile toxice emanate de explozie continuau să se infiltreze tot mai jos. Ele acoperiseră oraşul cu un plafon subţire, cenuşiu, la înălţimea de 80 m.

Pöyk se apropie de tehnicienii de la pupitrele de comandă.

— Ar fi timpul! Luaţi legătura cu staţiile auxiliare! Roboţii au fost scoşi din depozite?

— Gata! răsună un glas.

— Câmpul magnetic!

Siderantropii manevrară comenzile. Aparatele intrară în funcţiune. O reţea de curenţi electromagnetici se

împleti ca o cupolă invizibilă deasupra clădirilor. Leg ătura prin sonoradio cu echipa ce lucra la noua fisură se întrerupse.

— Roboţii!

De pretutindeni, de pe acoperişurile caselor, se ridicară mii de corpuri metalice alungite. Nu peste mult timp, ele executau un dans întortocheat şi fantastic. Soluţiile toxice erau absorbite, transformate prin reacţii chimice în săruri şi apoi depozitate în centre speciale.

*

Aplecat peste comenzi, Vuys conducea acvamobilul, încercând să străbată cu privirea vălul cenuşiu al solu ţiilor. Vehiculul lor se învârtea jos, mai jos decât toate celelalte, exact deasupra lavei. La fiecare tur era nevoit să treacă printr-o fâşie tot mai largă a soluţiilor, care se răspândeau în toate părţile, mânate de curenţii radiali. În spate, Lulh împingea rezervoarele lungi către siderantropii care le destupau şi le aruncau prin cele două portiere ale maşinii.

— Am obosit de-a binelea, mormăi Huyh, fratele lui Vuys şi se rezemă de mânerul lucitor al trapei. Oxigenul mi-e pe sfârşite sau aparatele nu mai func ţionează normal?!

— Treci în locul meu, îl îndemnă Lulh. Eu şi aşa nu am mare lucru de făcut.

— Ba nu, vino aici, îşi chemă Vuys fratele. E mai bine aşa.

Lovită de curent ca de o mână nevăzută, trapa se deschise de tot. Lulh se răsuci în loc şi alunecă înspre pragul metalic. Dogoarea apei şi mişcarea acvamobilului o ameţiră. Se clătină.

Huyh fu singurul care văzu primejdia. Cu un gest energic o trase pe fată înapoi. Trapa se smuci iarăşi şi

dispozitivele de siguranţă trosniră puternic, agăţând în articulaţii conducta rezervorului de oxigen al siderantropului. Toate acestea se petrecuseră atât de repede, încât abia după ce tânărul dispăruse ceilalţi îşi dădură seama de ce s-a întâmplat. Huyh fusese zvârlit de curent în mijlocul bălţii informe de lavă, pe care bacteriile începuseră s-o acopere cu norul lor verzui şi opac.

Nevenindu-i să creadă, Vuys se ridică brusc, privind în direcţia unde-i pierise fratele, se aşeză iar, apucă pârghia direcţională şi o sfărâmă de parcă ar fi fost de carton.

În aceeaşi secundă, acvamobilele se desprinseră pe rând din formaţie şi coborâră pe deluşorul din apropiere.

— Nu există altă soluţie, prieteni, îi întâmpină Igor Svetloum din uşa vehiculului. Trebuie să trimitem în Lonlun după ajutoare şi după materiale. Umbo, cercetează te rog şi îngrijeşte imediat pe cei intoxicaţi. În general, noua erupţie ne-a derutat. Cine pleacă împreună cu noi?

Vuys şi Lulh ieşiră imediat în faţă. Îi urmară, la un scurt interval, alţi douăzeci de siderantropi.

— Îmbarcarea!

*

Pöyk ridică neputincios din umeri:

— Roboţii „V.K.R.” au atins cifra de 300. Oameni vă putem da destui. Dar cu sferele de sudură şi rezervoarele de bacterii e mai greu. Trebuie să le luaţi de la Centrul cristalogen şi de la Uzinele vii, iar ele se află în afara cupolei de protecţie. Acolo n-a mai rămas nimeni. Au fost chemaţi toţi înainte de instalarea cupolei. Mai rămâne o singură soluţie: să încărcaţi tot

ce aveţi nevoie, cu ajutorul unor tehnicieni care vă vor însoţi.

Hans Aal şi George Lan părăsiră încăperea, salutând scurt.

— Aşadar, aceasta este situaţia, se întoarse Pöyk spre membrii Consiliului ştiinţific. Cea de-a treia explozie va izbucni peste câteva ore. Ce măsuri putem lua?

— Retragerea pe terasa a treia! rosti un siderantrop în vârstă.

— Şi chiar mai sus, sub stratul de bacterii, pe terasa a patra, interveni un altul. Numai astfel vom putea rezista până..

— Până când?

Până la venirea Tümilor!

— Şi dacă n-au receptat mesajul?

— În cazul că erupţia va avea proporţii neaşteptate, putem închide supapele de comunicaţie cu materia fierbinte! propuse cineva.

— Depinde de locul unde se va produce explozia! După ultimele date, va avea loc chiar la nivelul ora şului, în sectorul sudic, acolo unde peretele prezintă mai multe fisuri de adâncime.

La cuvintele lui Pöyk, în încăpere se aşternu o linişte de gheaţă.

*

— Nu se văd încă?

— Nu.

— Care mai e situaţia?

— Până acum, neschimbată. Bacteriile nu mai pot învinge temperatura. Nu simţiţi? Apa frige.

O nouă explozie, apoi zgomotul şi bolboroselile apei în contact cu topitura.

Torentul de foc, învăluit în avalanşa soluţiilor cenuşii, se prăvăli cu repeziciune peste marginea digului ridicat de siderantropi şi se îndreptă spre locul unde staţionau acvamobilele. Se produse o învălmăşeală inimaginabil ă. Personalul tehnic voia să înainteze spre maşini, pentru a le scoate din zona primejdioasă. Împinşi înapoi de cei care fugeau să scape, fură daţi peste cap. Flyh încercă să strige ceva, dar nu-l asculta nimeni. Atunci încercă să taie calea fugarilor:

— Suiţi-vă în vehicule!

Îl ridicară cu braţele deasupra lor şi-l târâră mai departe, în timp ce el se zbătea ţipând ceva în microfonul căştii.

Ajunsă la maşini, materia incandescentă se rostogoli printre ele. Tehnicienii surprinşi înăuntru smuciră portierele încercând să se salveze. Lava îi acoperi. Se auziră câteva vaiete prelungi.

În calea celor care fugeau apăru un nou torent, astfel încât prinşi între cele două râuri clocotitoare, siderantropii începură să înoate de colo-colo, fără nicio ţintă. Se agăţau unii de alţii, se învălmăşeau şi mulţi pieriră în lupta aceasta. Şuvoaiele înaintau încet, tinzând în mod vădit să se unească.

Luhii se aruncară în sus, ca nişte apariţii ireale, înotând prin vălurile soluţiilor toxice şi dispărură în cea ţa care frigea, topea măştile şi costumele.

Brusc, norul cenuşiu se repezi în urma lor. Îi ajunse, îi învălui şi totul dispăru fără urmă.

*

Robotii „V.K.R.”... se certaseră. Era un fapt împlinit, în faţa căruia oamenii rămaseră neputincioşi, neştiind cum să intervină.

În momentul când ieşeau din uzină, robotii erau

alimentaţi cu energie şi li se indica să aştepte în curtea interioară până la primirea noilor dispoziţii. Dar robotii „judecau” conform programului construcţiei lor, se orientau rapid asupra situaţiei date şi încercau să găsească o soluţie cât mai corespunzătoare.

După microbenzile găsite mai târziu, s-a reconstituit „cearta” maşinilor. Iată câteva fragmente ale acestui fenomen ciudat:

— Prin spărturi năvăleşte lavă! spusese „V.K.R.-1”.

— Da! Oraşul e ameninţat. Oamenii nu pot lupta împotriva pieirii decât cu ajutorul nostru! completase „V.K.R.-10”.

— Dar ce trebuie să întreprindem?

— Ne vor da maşini şi aparate. Nu va fi totuşi prea târziu?

— Cât trebuie să mai aşteptăm?

— Poate maşinile vor trebui construite de noi, spusese „V.K.R.-16”. Nu sunteţi de părere?

Astfel, roboţii concepură o serie de metode de apărare, păstrate de dispozitivele lor de memorie. Schite fantastice, imprimate pe microbenzi cu o repeziciune uimitoare, fuseseră supuse aprecierii.

„Cearta” izbucni dintr-un motiv mărunt: compararea a două proiecte. Unul dintre ele era o placă metalică de dimensiuni neobişnuite, menită să acopere spărturile; celălalt era un proiectil de mărime mijlocie, încărcat cu material puternic refrigerent, care trebuia să pătrundă în lavă, pentru a o solidifica.

Despărţiţi în două grupuri distincte, roboţii argumentau concomitent cu cele mai diferite mijloace, întrerupându-se unii pe alţii. Atunci „V.K.R.-1” amplifică la maximum puterea difuzoarelor sale şi propuse:

— Fiecare proiect să fie realizat separat! Vom urmări

ulterior eficacitatea.

Începu să se desfăşoare o activitate febrilă. Memorând detaliile proiectelor, fiecare tabără porni la lucru, fără ca siderantropii observatori să mai poată interveni cu ceva.

Cât trecuse din acel moment nu s-a putut preciza. Când Hans Aal şi George Lan sosiră pentru a lua robo ţii, întâlniră un grup de tehnicieni care „parlamentau” cu cinci automate rămase de gardă.

— Nu e voie! Veţi vedea în curând rezultatele! Vom fi salvaţi cu toţii! repetau la infinit acestea, în timp ce automatele celelalte se grăbeau să realizeze proiectele.

— Cele două metode ar trebui combinate! spuse Lulh. Şi acum, repede, la spărtură!

*

Din fisurile peretelui exterior al lumii subacvatice magma apăru sub marginea terasei întâi care începu s ă se năruie. Cordonul fragil al algelor se mistui o dată cu vieţuitoarele buimăcite. Lava se rostogoli, adunându-se în cantilăţi din ce în ce mai mari sub terasă. Un râuşor incandescent care nu mai putea fi oprit înconjură oraşul. Singura măsură posibilă ar fi fost evacuarea locuitorilor pe terasa a patra. Cum să păr ăseşti însă toată această civilizaţie?

Dispoziţiile lui Igor Svetloum fură precise şi scurte:

— Mircea şi Inna, la postul de sonoradio! Comunicat special: toate femeile, copiii şi bolnavii să fie strânşi în piaţă. Amo, Umbo, Doina şi Lulh, adunaţi pe toţi membrii colectivelor noastre aici. Su Mima, cheamă toţi inginerii la mine! Aal, pregăteşte abisoscaful pentru adăpostirea copiilor în caz de pericol. Detaşeaz ă încăperile şi izolează motoarele! După aceasta,

trebuie să elaborăm cea mai eficace metodă de st ăvilire a lavei. Consider că prăbuşirea teraselor şi folosirea proiectilelor refrigerente ar fi lucrul cel mai indicat.

Din pricina soluţiilor toxice strecurate până la terasa a treia şi a bubuiturilor provocate de explozii, întreaga faună, cuprinsă de panică, se năpusti din mijlocul junglei de alge şi fugi în toate părţile. Pătrunzând în zonele otrăvitoare, multe vietăţi pieriră. Trupurile lor c ăzură încet peste oraş.

*

— Iată, aici este instalaţia care dirijează supapele, îi explică lui Hans Aal inginerul, apropiindu-se de pupitru şi răsucind două manete. Materia fierbinte din conducta energetică a Lonlunului este îndreptată prin canale oblice către supape. Când presiunea ei întrece presiunea magmei de sub noi, acestea se închid.

Inginerul decuplă pârghia, trase afară siguranţa de plastic, apoi o introduse între plăcuţele distribuitorului. După câteva secunde, jos, foarte jos, se auzi o explozie „înfundată. Siderantropul tresări speriat:

— Supapele… s-au blocat şi s-au rupt! S-au blocat şi s-au rupt! strigă el. Ce facem?

Dar Hans Aal nu mai era în încăpere.

*

Inna, Igor Svetloum şi Mircea ieşiră pe rând din cabina acvamobilului şi se apropiará de roboţii care lucrau de zor. Marea placă metalică acoperise locul fisurii şi „V.K.R.-l”, autorul proiectului, veni în întâmpinarea tümilor.

— Ajutorul nostru v-a fost de folos. Dacă nu eram eu, „V.K.R.-88” nu făcea nimic cu proiectilele lui refrigerente.

Cei trei nu se putură stăpâni să nu râdă auzind „lăud ăroşenia” robotului.

— Ca să-i dovedesc acest lucru, urmă imperturbabil „V.K.R.-l'', am lăsat fără ştirea nimănui un colţ întreg al platformei mele lipsit de proiectile refrigerente. Sunt sigur că metalul nu se va topi.

Exact în acelaşi moment, aproape o optime din placă cedă temperaturii şi un firicel de lavă se scurse cu repeziciune.

,,V.K.R.-l” „privi” cum firicelul se transformă într-un pârâiaş, apoi într-un râuşor, şi făcu un gest la care nu se aştepta nimeni: se repezi, luă un proiectil refrigerent şi se aruncă în lava care se solidifică în câteva clipe peste el.

— S-a „sinucis”? întrebă Inna nedumerită.

— Repede, să astupăm spărtura, strigă Igor Svetloum fără a-i răspunde.

Se urcară în maşină, ajunseră la stocul de proiectile şi luară cinci dintre ele la bord. În jurul lor, forfota luhilor şi a roboţilor era în toi. Se întăreau marginile de fuziune ale platformei metalice.

Acvamobilul tümilor se opri deasupra noii fisuri, la mică înălţime. Apa clocotea. Vrej apucă un proiectil de solidificare, deschise brusc trapa şi-l azvârli exact în partea inferioară a spărturii. Reacţia refrigerentă urmă imediat şi mai mult de jumătate din topitură se întări instantaneu.

Mircea aruncă şi al doilea proiectil, apoi se prăbuşi pe banchetă, ducându-şi mâna la piept unde îl atinseseră stropi de lavă fierbinte.

Inna ţipă atât de ascuţit, încât Svetloum se întoarse spre ei cu iuţeala fulgerului, după care porni vehiculul cu maximum de viteză spre spitalul din oraş.

*

Fata se apropie de Vrej, controlându-i rezervoarele cu oxigen.

— Cum te simţi?

— Bine! Mai bine. Când îmi dai drumul?

— Nu acum. Mai aşteaptă. Medicii siderantropi ţi-au aplicat un tratament al lor, în urma căruia rănile ţi s-au închis aproape complet. Trebuie însă să te mai odihneşti! Iartă-mă, mă cheamă cineva!

Într-adevăr, un geamăt stins răzbătu dintr-un colţ al spitalului improvizat lângă Lonlun. Inna alergă într-acolo. Era de-a dreptul uimitor cum de izbutea tânăra fată să-i ajute atât de mult pe medicii luhi.

Necontenit erau aduşi numeroşi răniţi. În multe cazuri îngrijirea lor se dovedea zadarnică: mutilaţi, cu piepturile sfârtecate mureau fără să scoată o şoaptă. Unii plângeau... Nu, nu de durere, nici de frica morţii, ci din pricina tragicelor întâmplări abătute asupra lumii lor. Mircea le ghicea lacrimile în desul suspinelor înăbuşite, strecurate printre dinţii încleştaţi. Ce mai puteau spera? Spărtura din preajma oraşului tot nu fusese astupată. Era mai mult decât evident că vor fi acoperiţi de lavă. Când trebuia să se întâmple aceasta? Înainte ca ajutorul de la suprafaţă să sosească? Nesiguranţa îl chinuia pe Vrej mai rău decât rănile şi dezastrul.

— Mircea, avem o vizită. Doina!

Tânărul se ridică iute în coate. Întorcându-şi capul spre fată.

— Cum îţi merge? Ai salutări de la toţi prietenii!

— Ce se mai aude cu operaţiile de salvare? S-a întreprins ceva nou?

— Pentru a stăvili erupţia de pe terasa a doua, vom prăbuşi peste ea o secţiune a terasei superioare. Se

pregătesc aparatele pentru tăierea rapidă a metalului. Spărtura de aici n-a fost sudată, nu? Cred că va trebui să înceapă evacuarea întregului oraş.

*

În primele trei acvamobile se aflau Vuys împreună cu alţi siderantropi, Igor Svetloum, Hans Aal, Doina şi George Lan, Patterini, Nyass Umbo şi Su Mima. Arh, micul siderantrop care-i însoţea pe Tümi peste tot, se strecurase şi de data aceasta printre dânşii, în ciuda împotrivirii lor la început.

— Voi fi cuminte! se rugase băiatul, cerând cu ochii sprijin de la Arno. N-am să vă stingheresc cu nimic! Mama a fost intoxicată acum câteva ore şi e la spital. N-am unde să mă duc.

Înduioşaţi de lacrimile care-i răzbateau în glas, abisonauţii îl primiră. Şi iată-l acum între Doina şi Su Mima, fericit la culme că prietenii lui, care-i treziseră uimirea şi admiraţia, l-au luat cu ei.

În spate, veneau celelalte şapte vehicule. Sub fiecare se vedeau proeminente barele prin care urmau să fie emişi curenţii de înaltă frecvenţă pentru secţionarea metalului. Algele erau atât de încâlcite, încât oamenii se văzură nevoiţi să-şi croiască drum printre ele accelerând până la refuz motoarele. Vehiculele străb ăteau cu greutate „tunelele” prin care trecuseră nu de mult reprezentanţii faunei abisale.

— Evacuarea oraşului a început? întrebă Svetloum.

— Da, de o jumătate de oră, îi răspunse Vuys.

— Ce crezi? Vor veni cei de la suprafaţă?

— Fără-ndoială că da, dar nu ştiu dacă mai putem rezista până atunci.

— Care sunt limitele posibilităţilor de rezistenţă?

— Aproximativ 32 de ore de acum încolo. Evident, e

prea puţin. Dar iată, am ajuns!

Din pricina algelor lipite de peretele vertical, fuseser ă gata să se ciocnească de el. Igor Svetloum coborî repede

— Aţi respectat direcţia de înaintare?

— Cu stricteţe, răspunse Lan.

— După câte constat, bacteriile termoabsorbante de aici au dispărut cu desăvârşire, spuse Vuys. Anumite soluţii toxice şi alte substanţe le distrug.

— Ciudat! Oare să existe o nouă fisură?

— N-ar fi exclus, răspunse inginerul. Dar să începem lucrul! Două acvamobile se vor deplasa în dreapta, şi două în stânga. Celelalte vor secţiona radial terasa. Echipajele să ia cu precizie poziţia şi s-o încredinţeze aparatelor de orientare. Acţiunea trebuie în aşa fel coordonată, încât cele patru grupe să se întâlnească concomitent spre extremităţi. Ce ziceţi? încheie el.

Acvamobilul în care se găseau Vuys, Arh, George Lan şi Patterini coborî atât de jos, încât barele dispozitivului de secţionare atinseră neregularităţile terenului. Imediat ce puseră aparatele în funcţiune, din şanţul t ăieturii izbucniră valuri de topitură. Apa începu să clocotească cu furie.

Din maşina care-i urma, Hans Aal, Doina, Su Mima şi Nyass priveau încordaţi. Evenimentele se precipitară. Spărtura din peretele lui Tümgavo, neobservată până atunci din pricina algelor încâlcite se căscă învăpăiată într-o parte, cu atât mai largă cu cât magma împinsă de presiune năvălea mărindu-i dimensiunile.

Un râu subţire de foc ţâşni spre prora acvamobilului şi pătrunse brusc înăuntru prin vizorul sfărâmat.

— Întoarce! strigă inutil Doina din vehiculul din spate.

Vuys, care era la comenzi, nu mai apucă să manevreze.

Jetul fierbinte îi străbătuse pieptul, oprindu-se pe picioarele lui Patterini.

Acesta gemu adânc şi-şi închise ochii de durere. Cu gesturi aproape reflexe deschise portiera, căută cu mâinile în jur până dădu de Arh, îl smulse de pe banchetă şi-l împinse afară.

— Fugi!

Stăpânindu-şi greu reacţiile produse de arsură, Arno întredeschise pleoapele abia după câteva clipe. George Lan zăcea lângă el, cu capul acoperit de lavă. Arh luase locul lui Vuys la comenzi.

— De ce te-ai întors? Fugi! scrâşni geofizicianul, încercând neputincios să se ridice.

— Lasă-mă, mă pricep!

În clipa când motorul, cu un muget deznădăjduit, se străduia zadarnic să tragă maşina înapoi, în faţa portierei apărură Doina Lan şi Hans. Fata rămase împietrită, cu ochii la bulgărul inform de metal care îmbrăcase umerii lui George; Hans se contractă din toţi muşchii şi dădu să se aplece spre Arh, ca să-l tragă afară.

Arno îi văzu chipul schimonosindu-se dintr-o dată; undeva în spate îi mai zări pe Nyass şi Su Mima, apoi de sus i se păru că s-au prăvălit peste el toate uraganele fierbinţi ale Soarelui.

Aal privise noul văl de soluţii toxice năvălind către dânşii; întinse fulgerător mâna după Doina, dar nu mai avu timp să acţioneze. Curentul năprasnic de apă clocotită îl înşfăcă şi îl rostogoli, zvârlindu-l într-o parte.

Prin infernul înconjurător răzbătu ţipătul subţire al unui copil surprins şi înfricoşat...

Al doilea val de magmă, împins de presiune, încălecă leneş deasupra primului şi curse încet peste acvamobil. În locul unde se aflase fata se învârlejeâu acum numai apele cenuşii. Lava curgea mai departe, ca şi când acolo n-ar fi întâlnit nimic.

Nyass Umbo scoase un sunet ciudat, ca un oftat de nedumerire. Su Mima îl văzu înaintând cu mişcări rigide şi stângace către zbuciumul uriaş al undelor încleştate cu pământul topit din adâncuri într-o luptă parcă fără sfârşit.

— Nyass!

Cu privirea fixă, medicul căuta să străbată în mijlocul furtunii aducătoare de moarte, să mai întrezărească doar o singură clipă ochii negri şi chipul drag, pierdut pentru totdeauna.

Cu o forţă uriaşă, de care nimeni nu l-ar fi crezut capabil, naturalistul îl apucă de centură, îl smuci în sus, îl răsuci pe spate şi-l purtă până la acvamobilul în care Hans se prăvălise pe o banchetă, ţinându-şi capul în mâini. Maşina dispăru printre alge cu toată viteza.

*

Hans Aal închise pentru o clipă ochii. Dar nu-şi putu stăpâni tulburarea. Avea impresia că o menghină îi strânge capul fără cruţare, iar durerea i se întindea mereu, de-a lungul coloanei vertebrale. Ştia de ce. Rezervorul cu oxigen lichid i se găuxise în urmă cu dou ă ore şi soluţiile toxice pătrunseseră înăuntru. I se mai întâmplase aşa ceva mai demult, înainte de sosirea celei de-a doua expediţii. Ca şi atunci şi-a schimbat aparatul îndată, totuşi nu putea şti cât timp a inhalat gazele otrăvitoare. Şi tot ca atunci simţea că toate gândurile i se învălmăşesc; fără îndoială, toxinele ac ţionau asupra sistemului nervos.

Se ridică de pe bolovan şi ascultă zarva şi râsul cristalin al copiilor din abisoscaf. Deşi zguduită de moartea prietenilor ei, Inna îşi găsise totuşi puterea să povestească micilor luhi ceva vesel.

În curând fata ieşi din navă şi se apropie de dânsul.

— Hans, zise ea, supraveghează-i! Eu trebuie să mă duc în oraş. Spune-le tot timpul ceva, explică-le construcţia „Constelaţiei II”. Sunt tare curioşi!

Savantul făcu semn că a înţeles şi Inna plecă.

„Sunt tare curioşi!” gândi el. „Aşa sunt toţi. Ei nu ştiu, nici măcar nu bănuiesc primejdia! Dar eu... Eu l-am văzut pe Arno cu picioarele arse, chinuindu-se să iasă din acvamobil. Arno are opt copii. Şi-am auzit ţipătul lui Arh... Ţipătul acela cutremurător, ce mă urmăreşte şi acum, plin de nedumerire şi teamă... Iar micuţii din abisoscaf nici măcar nu bănuiesc primejdia...”

Aal porni spre aparat cu o hotărâre de neclintit în ochi.

— Ei, ce se-ntâmplă acolo? „Constelaţia’’ noastră pleacă?!

Su Mima se repezi înotând din răsputeri către nava care începuse să ia înălţime. O aşteptă să ajungă în dreptul lui, apoi deschise trapa şi pătrunse în cabina inferioară, special amenajată pentru adăpostirea micilor luhi. Copiii plângeau speriaţi, fără să ştie ce se petrece.

— Nene, nene! scânci un puşti, apucându-l de mână. Adineaori nenea Hans ne-a închis uşile şi ne-a spus să fim cuminţi, că ne duce la sup... la supri...

— La suprafaţă?

— Da, acolo! Dar eu nu vreau! Unde e mama?

Naturalistul coborî la postul C.N.S., trecând prin

coridorul-ecluză.

— Hans, ce faci?

Mineralogul avea privirile rătăcite şi tremura din tot corpul.

— Sus, la aer, Su Mima! Sus e soarele!

— Dar nu-i poţi ţine pe copii închişi, se sufocă! Şi apoi unde pleci prin bacterii? Nu ştii că abisoscaful e avariat?

— Su, pe băiatul meu îl cheamă Arh... Şi capul, de ce mă doare capul? O dată am văzut o cometă cu două capete şi Arh m-a rugat să i-o dau lui. Su, tu ştii ce-i o cometă...

Naturalistul scoase o exclamaţie asemenea unui muget. Hans Aal era nebun! Înnebunise şi nimeni nu-şi dăduse seama de asta.

— Hans, dragul meu, lasă-mă pe mine la comenzi!

— Pe tine? Nu ! Tu n-ai destulă experienţă! Bacteriile sunt înşelătoare...

— Hans!

— Ia mâna, îţi spun!

Pragul de microorganisme se apropia mereu. Aal se plecă spre manetele electrodezagregatorului. Desperat, celălalt îşi smulse de la centură arma ultrasonică ce nu-l părăsea niciodată, o potrivi la intensitate minimă şi apăsă pe trăgaci. Hans îşi duse mâinile în dreptul urechilor, se clătină şi căzu peste tabloul de bord.

— Să sperăm că te vom putea vindeca, prietene! şopti Su Mima, ridicându-l.

CAPITOLUL XIX

Epopeea ultimelor ore

Grupul uriaşelor abisoscafe construite de Tümi într-un timp record trecea prin bezna oceanului pe acelaşi drum străbătut înainte de primele două expediţii.

Perfecţionate şi utilate complex, navele nu mai resimteau atât de intens vibraţiile ultrasunetelor. După o coborâre rapidă, aparatele se opriră. De sub ele ap ăru pe ecrane „Constelaţia din ape”, învăluită în norii soluţiilor toxice vânzolite de colo-colo.

Pragul bacterian fu străpuns în cinci locuri deodată. Cinci siluete înguste se conturară întunecate pe fondul luminescent.

După aşteptarea frământată de îndoieli chinuitoare, abisonauţilor li se păruse atât de firească sosirea ajutoarelor, încât nu dădură semne de prea mare uimire. Priviri încordate cercetau din spatele vizoarelor grupul de nave...

Mircea Vrej şi Su Mima erau însă copleşiţi de emoţie şi fiecare dintre ei o simţea diferit.

Mircea se bucura că lupta şi sacrificiile lor nu s-au irosit în zadar. Ar fi fost gata să strângă la pieptul său pe fiecare siderantrop şi să-i strige privindu-l în ochi: „Nu suntem singuri, prietene!”

Su Mima, omuleţul cel veşnic neastâmpărat, fremăta acum din tot corpul. „Cum era să uit?... Un peşte pentru micul Nicol Patterini!”

Luhii erau neliniştiţi. Se găseau la o cotitură decisivă a întregii lor istorii. Jos, moartea – sus, lumea tümilor. Aceştia le întindeau mâna cu prietenie şi sinceritate. Se vor putea însă adapta noilor condiţii de la suprafaţ ă?

Piloţii celor cinci nave abia sosite zăriră imediat grupul de oameni şi se îndreptară către ei. Igor Svetloum şi Pöyk le ieşiră grăbiţi în întâmpinare.

— Câte aparate aveţi?

— Numai 25, răspunse conducătorul grupului, plecându-şi ochii ca o scuză. Răstimpul a fost prea scurt şi...

— Îi puteţi lua pe toţi? îl întrerupse bătrânul nerăbd ător. Sunteţi utilaţi?

Conform instrucţiunilor din mesajul trimis de dumneavoastră.

— Bine, priveşte! îi arătă el mulţimea siderantropilor. Cât timp ne trebuie?

— Judecind după condiţii... şase ore pentru evacuarea populaţiei şi...

— Cât? Nici nu vă gândiţi! Patru! Şi patru sunt prea multe. Lava urcă cu repeziciune. Timpul este limitat. Fi ţi atenţi cum vă descurcaţi la manevrare!

— Vom încerca!

— Prietene, se întoarse savantul spre Pöyk. Ne-am în ţeles! Copiii şi femeile! Strânge-i chiar aici, în jurul orificiului superior. Veţi fi ajutaţi de toţi abisonauţii…

Nimeni nu se aşteptase la aşa ceva. Toţi erau copleşi ţi literalmente de fantezia şi spiritul de prevedere al salvatorilor.

La patru minute după plecarea ultimei nave, un pinten colosal se înfipse puternic în pragul bacteriilor, străbătându-l ca pe o coală de hârtie. O navă înaltă îşi făcu apariţia. Ea înaintă încet, exact pe centrul deschiz ăturii, pătrunzând pe trei sferturi în calota inferioară. R ămase nemişcată. O trapă largă semicirculară se deschise automat. Din interiorul navei răzbătu o lumin

ă argintie. Zece oameni ieşiră pe pragul lat aproape ca o platformă.

Într-o ordine perfectă, copiii şi femeile păşiră în interior.

*

Igor Svetloum era din ce în ce mai uimit; Deasupra conului vulcanic care în urmă cu două săptămâni fusese atât de pustiu şi neospitalier pluteau acum un roi nesfârşit de luminiţe multicolore. În umbră se desenau siluetele celor douăzeci şi cinci de nave, dintre care unele atingeau 300 m înălţime. Din când în când, văluri cenuşii înceţoşeau priveliştea.

Dispuse în cerc în jurul conului, abisoscafele neclintite păreau un fel de uriaşi din basme care se puneau în slujba binelui. Acvaplanele mici, ce se vânzoleau de colo până colo, dădeau o notă de însufle ţire tabloului. Farurile clipeau des, când într-o parte când într-alta, creând impresia că navele uriaşe îşi cheamă supărate puii înapoi.

Igor Svetloum se îndreptă spre aparatul unde se g ăsea grupul de conducere al expediţiei. După ce dădu raportul, întrebă:

— Şi sus? Ce-aţi pregătit?

— Chiar aici, în jurul turnului de la suprafaţă, am adus patruzeci de nave-bazine, utilate provizoriu. În ele îi vom adăposti pe supravieţuitori. Am respectat cu stricteţe indicaţiile transmise. De aici vom deplasa întreaga lume subacvatică. Vom continua să construim acolo o nouă lume pentru dânşii, în aşa fel încât să se simtă „ca acasă”.

— Da, da, rosti gânditor savantul. Ca acasă!

*

În sfârşit, toată populaţia fusese evacuată. Acum

urma partea cea mai grea: salvarea a tot ce mai putea fi salvat. Nu rămăseseră pe loc decât membrii Consiliului ştiinţific, conducătorii Lonlunului şi tümii. Strânşi lângă intrarea în Tümgavo, încercau să deslu şească ceva în infernul de dedesubt. Ce se mai putea smulge dezastrului? Oraşul fusese acoperit de lavă?

După ce intrară în abisoscaful cu care trebuiau să coboare până jos, fiecare se grăbi să ocupe un loc lâng ă hublouri. Mircea alergă la postul C.N.S., ajutând pilo ţilor să îndrepte aparatul pe drumul cel mai bun.

De când aflase despre moartea lui Vuys, a lui Arh şi a celor trei prieteni Tümi, Lulh nu mai rostise niciun cuvânt. Plânsese? Nimeni n-ar fi putut spune. Fata îi era liniştită, ciudat de liniştită şi tocmai acest lucru o îngrijora pe Inna.

— Cât e... de când..., rosti profesoara pe nea şteptate.

— Cred că cinci ore. Poate şi mai mult... Nimeni n-a mai ţinut socoteală.

— Ne-a costat scump lupta aceasta... pentru viaţă!

— Da, dar am învins! Mii de vieţi au fost în schimb salvate!

— Inna, ce minunaţi oameni sunteţi voi! spuse Lulh, privind-o ciudat. Sunteţi mari şi puternici... Datorită vouă ne vom putea continua viaţa acolo... sus. Vom r ămâne prieteni pentru totdeauna!

Inna îi cuprinse umerii şi o strânse cu putere la pieptul ei. În aceeaşi clipă, marele abisoscaf se opri. Oamenii trecură într-o cabină sferică, complet transparentă, pe care un fel de braţ metalic arcuit o scosese din trupul abisoscafului. De aici, prin sistemul unor comenzi simple urma să se conducă operaţiile. Su Mima îşi alesese locul cel mai bun pentru a prinde cu

ajutorul cinediscului imaginile acestei lucrări unice în istoria omenirii.

Mai întâi se aprinseră reflectoarele în lumina cărora cristalele clădirilor începură a sclipi din toate părţile.

— Atenţie!

Cu un uruit înfundat, abisoscaful se desfăcu în două. Cinci proiectoare îi dezvăluiră interiorul. Şase macarale electromagnetice se deplasară către marginea sec ţiunii inferioare..

— Încet la manevră! răsună un glas.

Nava se răsturnă şi coborî. Macaralele aruncară cablurile-conductoare. Plăcile circulare de la capătul acestora se lipiră imediat de o clădire.

Aparatele speciale purtate de un grup de tehnicieni zumzăiră timp de câteva minute, secţionând fundaţia edificiului. Se auzi o comandă:

— Încet în sus! Deblocaţi supapele şi atenţie la macarale!

Oscilând uşor în cabluri, clădirea fu ridicată repede şi ajunse fără niciun accident pe platforma de transbordare.

Su Mima lăsă cinediscul de la ochi exclamând:

— Eu... e un... Sunt copleşit! Ce păcat că nu pot r ămâne să privesc mai departe! Trebuie să strâng o colecţie faunistică foarte completă, care să fie transportată sus... Dacă a mai rămas vreun peşte! Mi-am procurat treizeci de bazine de dimensiuni apreciabile. Mircea, Inna, Lulh, nu vreţi să mă însoţiţi?

*

— Ei, ajunge?

— Da de unde! Îmi trebuie câteva exemplare rare. Acum vin şi ultimele nave. Mircea, hai în „junglă”! Uite, ia plasa şi arma asta ultrasonică. Sper să mai găsim

câtiva peştişori în viaţă! Lulh şi tu, Inna, rămâneţi aici! Ajutaţi să fie încărcate bazinele! Nu uitaţi porţiile suplimentare de oxigen! Ei poftim! Au şi sosit cele trei abisoscafe! N-or să zăbovească prea mult. Hai, pilotule, repede!

Algele, sfâşiate în mare parte, le permiseră să înainteze cu uşurinţă. Nicăieri, nicio vietate.

— Uite, vezi, şopti cu ochii aprinşi naturalistul. Din luminiş se face o potecă la stânga. Vino!

Se afundară în desiş. Soluţiile toxice nu pătrunseseră prea mult aici, deşi exploziile erupţiei se auzeau foarte clar. Plantele avuseseră destul de puţin de suferit. Coridoarele verzi îşi menţineau încâlceala şi sălbăticia.

— Pregăteşte-te pentru orice eventualitate! Ai plasa la îndemână? Dacă ne atacă trag eu. Am oarecare experienţă... Atenţie! Vezi creasta asta metalică? Aici sunt nişte văgăuni îngrozitoare! Stai! Am o idee! Acoperă cu plasa cât mai multe ieşiri de peşteră!

Treaba merse repede. „Vânătorul” trecu pe după plasă şi-şi făcu vânt într-o grotă.

— Uite, uite! auzi Mircea prin sonoradio. Trei exemplare admirabile! Vrej, fii atent! Cum iese unul afară, înfăşoară-l şi imobilizează-l!

Pilotul se pregăti.

— Ah, ah, afurisitule! mormăia cel din grotă. Profiţi de faptul că nu vreau să te ucid? Stai aşa! ăăăă... aaa...

O umbră prelungă se rostogoli prin apă. Mircea, care atât aştepta, o înfăşură cu plasa. Animalul se zbătea desperat, ceea ce-l enervă pe tânăr:

— Stai că te potolesc eu! şi se trânti deasupra pe ştelui.

— Hei, Vrej, dă-te jos! Vrei să mă-năbuşi?

Mircea se ridică dezolat. „Vânătorul” se încurcase atât de bine în firele de plastic, încât nu-şi mai putea clinti nici măcar un deget.

— Nu mişca! îi strigă Mircea. Unde-i cinediscul? Meri ţi fii imortalizat. Va fi cea mai lirică imagine vân ătorească, pe care Anda o va admira desigur din plin!

— Anda? ! Naturalistul uită de situaţia în care se afla şi căzu pe gânduri. Crezi oare că mă va aştepta la întoarcere?

Pilotul zâmbi. Su Mima reveni brusc la realitate:

— Peştii! Nu-i lăsa să fugă! Intră după ei!

După un timp, Vrej reveni cu câte o vietate mică sub fiecare braţ.

— Nu e rău! hotărî mulţumit cel din plasă. Unul dintre exemplare aparţine micului Nicol.

Se scurseseră exact şase ore de la venirea primelor abisoscafe. „Lumina de Piatră” dispăruse pentru totdeauna, iar topitura necruţătoare înainta din toate p ărţile. Dispăruseră Uzinele vii, uriaşul Centru cristalogen, plantele şi animalele. Dispăruse grădina atât de frumoasă unde siderantropii vizionaseră primele filme. Peisajele fermecătoare ale lumii subacvatice rămăseseră doar în amintirile oamenilor şi pe discurile aparatelor. Lumea subacvatică se stingea încet, înconjurată de soluţiile toxice cenuşii şi de pulberile cineritice... Lava se înălţa încet şi sigur.

De sus, de lângă orificiul central, priveliştea era şi mai dureroasă: terasele apăreau în toată urâţenia mutilării lor. Fiecare bucată de teren mărturisea lupta desperată dusă cu materia fierbinte. Peste marginile ciuntite ale tăieturilor, algele zdrenţuite fluturau ca ni şte şerpi muribunzi. Fauna, ridicată de apă, plutea sub

pragul bacterian, mişcată încet de curenţii neregulaţi formaţi de marile temperaturi. Razele luminofoarelor răzbăteau din ce în ce mai greu.

— Lava a atins nivelul primei terase, şopti într-un târziu Iqor Svetloum.

— Totul se stinge, mormăi bătrâneşte Su Mima. Ce păcat!

— Şi câţi dintre noi... Nyass Umbo nu mai putu continua.

— Sinii Teci, Doina, George, Vuys, Patterini, Arh... Câte mii de siderantropi au pierit în luptă cu moartea! ? Cântecele noastre le vor păstra mereu vie amintirea. Aici însă nu moare o lume, prieteni! De aici se naşte o lume. O lume bună, luminoasă, care va trăi veşnic! Lumea a cărei întruchipare perfectă este prietenia dintre Tümi şi siderantropi. Această întâlnire a noastră este măreaţă.

Lulh asculta gânditoare şi mâna ei prinse mâna caldă a Innei.

— Prieteni, continuă Svetloum. Să pornim spre suprafaţă? Acolo, sus, suntem aşteptaţi!

EPILOG

— Atenţiune! Atenţiune ! răsună o voce în difuzoarele parcului. După o luptă îndârjită, Lulh a câ ştigat în cadrul Jocurilor Olimpice de Vară titlul de campion absolut la maratonul subacvatic pentru perioada anilor 2255-2259!

Femeia care s-a oprit o clipă ca să asculte, porneşte înotând mai departe. Casca transparentă a costumului de scafandru nu-i ascunde trăsăturile plăcute ale chipului, căruia ochii mari de un albastru intens îi sporesc şi mai mult farmecul. Ea priveşte stăruitor în toate părţile. Pe cine caută?

În spatele unui boschet de alge, un bărbat se joacă cu un pui de peşte magnetic. Vă amintiţi? Mama acestuia i-a dat de furcă lui Su Mima în timpul vânătorii din Tümgavo.

— Su, în sfârşit! exclamă femeia, apropiindu-se. Igor Svetloum m-a trimis după tine, iar tu, poftim, te joci!

— Tu eşti, Anda? întreabă naturalistul. Ehei, pe vremea când un astfel de peşte era gata să pună capăt carierei mele vânătoreşti, nici nu-mi trecea prin minte că voi ajunge să-i domesticesc urmaşii!

— Văd, toată ziua stai numai cu puiul ăsta!

— Da, dar nu-mi pierd vremea de pomană! L-am folosit ca figurant în noul meu film pentru copii, „Vân ătorul şi peştişorul”!

— Dragă Su, spune Anda aşezându-se alături de el pe o bancă, observ că eşti în continuă transformare! Nu credeam că tu, care ai luptat odinioară cu monştrii adâncurilor, te vei ocupa acum doar de peştişori!

— M-am schimbat, ai dreptate! Sunt totuşi schimbări

şi schimbări!

— Cu o obiecţie însă! Curajul tău a rămas acelaşi!

Su Mima zâmbeşte modest.

— Crezi?

— Mi-ai dovedit-o doar din plin atunci când, la întoarcerea din expediţie, ai venit la mine să-mi ceri mâna! Nu-i aşa?

Cineastul se posomorăşte brusc şi oftează prelung. Lucrurile se petrecuseră tocmai invers. Soţia lui izbucneşte în hohote de râs, după care îi ia mâna cu duioşie:

— Ei haide, nu te supăra! Tot e bine că ţi-am făcut m ăcar eu prima declaraţie de dragoste. Acum să mergem! Igor Svetloum ne aşteaptă la Centrul de cercetări cosmice din Lonlun.

Deşi total reconstituit, oraşul nu se deosebeşte prea mult de cel din Tümgavo. Aceleaşi clădiri cu forme ciudate licăresc policromic în razele centrelor luminescente; aceleaşi grădini îşi leagănă continuu bog ăţia vegetaţiei; aceleaşi Uzine vii îşi răspândesc bulele de oxigen ce tremură în lumină aidoma flăcărilor care în legendele pămintene păzesc comorile. În centru sc înaltă Academia subacvatică ale cărei secţii se ocupă cu ştiinţa şi cultura siderantropilor.

Acum, oraşul e aproape pustiu. Marea majoritate a locuitorilor urmăresc Jocurile Olimpice de Vară, unde participă pentru prima dată şi reprezentanţi ai lor şi unde Lulh a şi cucerit o medalie.

Se vede însă că s-a întâmplat între timp ceva neobi şnuit, căci Su Mima şi Anda întâlnesc grupuri de siderantropi care discută agitaţi ceva, îndreptându-se c ătre sediul Consiliului ştiinţific. Pe când traversează

sistemul reţelei de termoficare, celor doi li se alătură Nyass Umbo. A venit dinspre monumentul ridicat în memoria celor căzuţi pentru salvarea lumii subacvatice; obişnuieşte să se ducă zilnic şi să stea ceasuri întregi acolo, lângă soclul de marmură porfirie.

— Voi ştiţi de ce ne-a chemat Igor Svetloum? întreab ă medicul. Cred că e ceva foarte important, căci a st ăruit să vin cât mai repede!

Piaţa centrală a Lonlunului e plină de lume. La vederea ei, Nyass şi Su îşi amintesc că tot aşa se întâmplase în timpul cataclismului din urmă cu doi ani. Inimile li se strâng de emoţie şi încordare.

De pe o stradă lăturalnică au ieşit în piaţă Mircea Vrej cu soţia sa Inna, însoţiţi de mama lui Arh şi de micul Nicol Patterini. Cele două grupuri ajung împreună la Centrul de cercetări cosmice. Tot mai mulţi sunt cei care vin de la suprafaţă, iar transmisia Jocurilor s-a oprit, ceea ce înseamnă că întrecerile au fost întrerupte. Nimeni nu ştie însă pentru ce.

— Nene Mima! îi spune Nicol naturalistului. Rechinul cu ţepi pe care mi l-ai adus se zbenguie acum toată ziua în mare, dar seara se întoarce acasă. I-am amenajat o adevărată locuinţă pe mal, lângă dig. E foarte blând. S-a făcut mare, a crescut!

— Auzi, auzi! face Su Mima. Dar dacă întâlnindu-l o dată la vânătoare nu-l recunosc şi-l ucid? I-ai făcut vreun semn distinctiv, Nicol?

— Sigur! I-am vopsit cu alb coada!

Cei din jur nu-şi pot reţine un zâmbet.

— Să vezi ce frumos este aşa, nene Mami! Eu m-am gândit să-i dau o scrisoare şi să-l rog s-o ducă tatei acolo, jos... Nu-i aşa că tata o s-o primească şi-o să-mi răspundă?

Mama lui Arh tresare. Se pleacă asupra copilului care priveşte încrezător şi este vesel că Arno va primi scrisoarea lui şi-i va răspunde. Prin minte i-a trecut fulgerător imaginea băiatului ei. Arh semăna foarte mult cu Nicol, ceea ce o făcuse să-l îndrăgească din prima clipă pe micul Tüm. De la fiul ei înghiţit de lavă nu i-a mai rămas decât o jucărie dăruită lui de Patterini înainte ca moartea să-i fi răpus pe amândoi. Temindu-se să n-o piardă, Arh încredinţase această jucărie mamei sale. Acum pentru ea a rămas lucrul cel mai scump de pe lume. Dar Nicol priveşte încrezător şi este vesel că Arno îi va da un răspuns...

Cu mişcări încete, mama lui Arh desprinde un obiect de la piept şi-l întinde copilului:

— Ţine-o! Ţi-a trimis-o tata ca să vezi că nu te-a uitat! Şi-ţi spune să creşti cuminte, mare, să fie mândru cu tine!

Nicol ia jucăria. E bustul său, pe care el însuşi îl d ăduse tatălui la plecarea expediţiei. Mângâie bronzul înverzit de apă şi apasă butonul magnetofonului, se aude poezia recitată odinioară. Şi când să închidă, deodată răsună vocea unui alt copil, vorbind într-o limb ă necunoscută:

— Ce glas frumos! Cine este? Un prieten al tatei, nu-i aşa? întreabă el cu ochi sclipitori de bucurie.

— Da, răspunde sugrumat Umbo. E prietenul tatălui t ău. A rămas acolo, jos, lângă el...

Îl ridică în braţe, apăsându-i capul la pieptul său. Privirile băiatului nu trebuie să ştie nimic din zbuciumul dureros care freamătă în sufletele celor din jur.

Igor Svetloum coboară treptele şi se apropie repede.

— Haideţi înăuntru! îi cheamă el în grabă. Trăim un eveniment de importanţă covârşitoare...

— Dar ce este? Ce se întâmplă?

— Cum, n-aţi aflat? Siderantropii au descifrat mesajul pe unde gravitaţionale primit de noi acum 56 de ani. Peste un sfert de oră îl vom transmite întregii planete.

În difuzoare răsună lovituri melodioase de gong. Oamenii au lăsat conducerea proceselor de muncă pe seama automatelor, şi-au întrerupt odihna şi studiul, au ieşit din case, uzine şi instituţii, s-au strâns în grupuri şi aşteaptă. Aşteaptă în rachetele gata de plecare sau de sosire, pe sateliţii artificiali, în minele selenare, pe malul oceanului marţian: aşteaptă cei din expediţiile de ameliorare a climei polilor, cei care extrag aur şi radiu din apele mării, cei care supun pentru om forţele uriaşe şi oarbe ale materiei.

Gândurile tuturora străbat acum spaţiile către lumea care le-a trimis acest mesaj.

În sfârşit, vocea unui bărbat curmă tăcerea apăs ătoare:

„Ne adresăm vouă, urmaşi ai străvechilor luhi, care a ţi rătăcit prin Galaxie căutând şi găsind o planetă accesibilă vieţii. Dintre toţi cei care au încercat să se salveze în Cosmos, ne-am întâlnit pe această cale doar noi. Suntem însă încredinţaţi că şi alte grupuri de supravieţuitori au descoperit corpuri cereşti pe care le-au populat. Chemările lor trebuie să colinde spaţiile, c ălăuzite de sensul luminos al vieţii celei biruitoare.

Mesajul vostru, trimis de pe Tüm, ne-a ajuns după ce acei oameni care trăiesc la extremitatea lui Nadved Zard Med [1] – în punctul 43 gni, 1075 ner [2] – ne oferiser

[1] Corespunzînd în limba luhilor Micului Nor al lui Magellan (n.a.)

[2] Coordonatele astrale după sistemul luhilor (n-a.)

ă generoşi ospitalitatea. Civilizaţia acestor oameni se afla pe atunci la un grad mai înaintat de dezvoltare decât a noastră. Împreună ne-am stabilit acum pe zece planete, aduse toate în câmpul gravitaţional a doi sori apropiaţi între dânşii. Cunoaştem şi stăpânim energii pe care luhii nici nu le bănuiseră. Cu ajutorul acestor forţe putem transforma stelele, dăruindu-le vieţii.

Urmaşi ai străvechilor luhi, viaţa care există pe Tüm trebuie să culmineze cu apariţia fiinţelor raţionale. Date fiind caracteristicile planetei, aceste fiinţe vor fi probabil terestre, nu acvatice ca noi. Ajutaţi-le să se dezvolte! Munciţi şi creaţi împreună! Când veţi fi captat mesajul acesta, astronavele conduse de solii no ştri vor fi în drum spre voi. Ne uneşte un ţel comun: izbânda materiei superior organizată asupra manifest ărilor oarbe ale naturii. Ne aşteaptă o luptă grea şi îndelungată, pentru care trebuie să fim pregătiţi. Cosmosul nu se lasă uşor înfrânt."

SFÂRŞIT

CUPRINS

